

Определяне, анализ и оценка на

**ПАЗАРА НА ТЕРМИНИРАНЕ НА ПОВИКВАНИЯ В
ОПРЕДЕЛЕНО МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА
ИНДИВИДУАЛНИ ОБЩЕСТВЕНИ ТЕЛЕФОННИ МРЕЖИ**

Приложение към Решение № 265/23.07.2020 г.

РЕЗЮМЕ

Съгласно действащата нормативна уредба националният регулаторен орган в лицето на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е длъжен периодично да анализира доколко е ефективна конкуренцията на пазарите на електронни съобщения, с което да осигури подходяща регулация в условията на променяща се пазарна среда.

Настоящият документ представлява четвърти преглед на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. В него се определя съответният пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 1) в съответствие със списъка с пазари, подлежащи на *ex-ante* регулиране, приложение към Препоръка на ЕК от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните съобщения, подлежащи на регулиране *ex ante*, определят се предприятия със значително въздействие върху съответен пазар и специфичните задължения, които следва да бъдат наложени, продължени, изменени и/или отменени.

Оценката на нивото на конкуренция на съответния пазар е извършена на база данни за минал период от четири години (2015-2018 г.) и е направена прогноза за бъдещото му развитие за период от три години напред.

Съответният пазар, обект на настоящия анализ, е пазарът на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Той се състои от деветнадесет самостоятелно обособени продуктови пазара, включващи мрежите на историческото предприятие „Българска телекомуникационна компания“ АД и на всички осемнадесет предприятия, предоставящи услуги в определено местоположение чрез обществени телефонни мрежи и/или услуги в България, които са декларирали пред КРС, че през 2018 г. са предоставяли услугата „терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи“ и/или са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2018 г. Всеки от разгледаните продуктови пазари е с географски обхват *територията на Република България*.

Определянето на съответния пазар е разгледано в **Раздел IV** на документа.

В резултат на извършения пазарен анализ в **Раздел V** на документа, имащ за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи ефективната конкуренция на разглеждания пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, КРС достигна до заключението, че следва да определи „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, „БУЛСАТКОМ“ ЕАД, „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „ВАРНА НЕТ“ ООД, „ВИМОБАЙЛ“ АД, „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ“ АД, „ЕСКОМ“ ООД, „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД, „ДЖИТИТИ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД,¹, „КАБЕЛ САТ – ЗАПАД“ ООД, „КУЛБОКС“ АД, „НЕТ 1“ ЕООД, „НЕТ ИС САТ“ ЕООД, „НЕТФИНТИ“ ЕАД, „НОВАТЕЛ“ ЕООД, „ТЕЛЕКАБЕЛ“ АД, „ТЕЛЕКОМ 1“ ЕООД, „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА“ ЕАД и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД за предприятия със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

Заключението е направено на база анализа на следните критерии:

---

¹ През месец март 2020 г. „Интеруут България“ ЕАД се преименува на „ДжиТиТи България“ ЕАД

- пазарен дял на всяко предприятие;
- наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар;
- липса на или недостатъчна пазарна сила на купувача.

Заклученията от анализа на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи сочат, че на съответния пазар не е установена ефективна конкуренция, което дава основание на КРС да наложи, продължи и/или измени наложените на предприятията със значително въздействие върху пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи следните специфични задължения:

По отношение на „Българска телекомуникационна компания” АД

- задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения;
- задължение за прозрачност;
- задължение за равнопоставеност;
- задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване (ТПВС/типово предложение);
- задължение за разделно счетоводство и ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност.

По отношение на останалите предприятия със значително въздействие на съответния пазар:

- задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения;
- задължение за прозрачност;
- задължение за равнопоставеност;
- ценови ограничения, включително задължение за разходоориентираност.

Определянето на специфичните задължения, тяхното описание и мотивите за налагането им на предприятията със значително въздействие върху пазара са разгледани в **Раздел VIII** на документа.

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ	2
I. Въведение.....	6
1. Правна рамка	6
2. Процедура за определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция	8
2.1. Определяне на пазарите	8
2.2. Анализ и оценка на съответния пазар.....	9
2.3. Определяне на предприятие със значително въздействие върху пазара и налагане на специфични задължения	9
II. Обществено обсъждане и консултации с Европейската комисия. Сътрудничество с Комисията за защита на конкуренцията.....	11
III. Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение	21
1. Участници на пазара.....	22
2. Инфраструктура и взаимното свързване на обществени телефонни мрежи	24
2.1. Обществена електронна съобщителна мрежа на историческото предприятие и взаимно свързване между неговата мрежа и мрежите на конкурентните предприятия.....	24
2.2. Мрежи на конкурентните предприятия и взаимно свързване между техните мрежи	26
3. Развитие на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение	26
3.1. Обем на пазара	26
3.2. Фиксирани телефонни постове.....	29
3.3. Потребление на фиксирана телефонна услуга	31
3.4. Среден приход от фиксиран пост	34
3.5. Относителни дялове.....	35
4. Тенденции на пазара на фиксирана телефонна услуга.....	37
IV. Определяне на съответния пазар	39
1. Въведение	39
2. Определяне на продуктовия обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение.....	40
3. Определяне на географския обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение.....	48
4. Заключение относно продуктовия и географски обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение	48
V. Анализ и оценка на съответния пазар	50
1. Въведение	50
2. Критерии, използвани при анализа на ефективността на конкуренцията и определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.....	50
VI. Определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара.....	54
VII. Конкурентни проблеми.....	56
1. Отказ за съвместна търговия и за взаимно свързване	56
2. Прехвърляне на неценови предимства	57
3. Прехвърляне на ценови вертикални предимства.....	58
VIII. Определяне на специфични задължения.....	60
1. Изводи относно необходимостта от регулаторна намеса	60

2. Текущи задължения, наложени на предприятията	60
3. Оценка на въздействието на наложените специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар	64
3.1. Осигуряване на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения	64
3.2. Оценка на въздействието от наложените на предприятията специфични задължения	64
4. Избор на специфични задължения	68
4.1. Цели	68
4.2. Принципи	69
4.3. Анализ на пропорционалността на задълженията	70
5. Налагане на конкретни специфични задължения	78
5.1. Задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения	78
5.2. Задължение за прозрачност	82
5.3. Задължение за равнопоставеност	85
5.4. Задължение за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване	87
5.5. Ценови ограничения	89
6. Оценка на ефекта от задълженията	98
IX. Приложения	104

I. Въведение

1. Правна рамка

Действащата към настоящия момент „Европейска регулаторна рамка за електронни съобщителни мрежи и услуги” (Европейска регулаторна рамка)² е въведена в българското законодателство със Закона за електронните съобщения, обн. ДВ. бр.41 от 22 май 2007 г. (ЗЕС). Рамката е предмет на периодичен преглед, продиктуван от необходимостта нормативната база да бъде приведена в съответствие с технологичните и пазарните промени.

С Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения (Кодекс на електронните съобщения/Кодекс) се ревизира Европейската регулаторна рамка като се отменят Директиви 2002/19/ЕО³, 2002/20/ЕО, 2002/21/ЕО и 2002/22/ЕО, считано от 21 декември 2020 г. Съгласно чл. 124, държавите членки транспонират Кодекса в националното си законодателство до 21 декември 2020 г. Законовите и подзаконовите актове, необходими за въвеждането на Кодекса все още не са приети, но при изготвянето на настоящия анализ се отчитат разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972, които ще бъдат приложими в периода на действие на специфичните задължения.

Съгласно чл. 16(6) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), националните регулаторни органи (НРО) извършват анализ на съответния пазар и изпращат нотификация относно съответния проект за мярка в рамките на три години от приемането на предходна мярка за същия пазар, съответно в рамките на две години от приемането на преработена препоръка за съответните пазари за пазари, които по-рано не са били предмет на нотификация пред Европейската комисия (ЕК).

Съгласно чл. 15(3) от Директива 2002/21/ЕО при определянето на съответните пазари НРО отчитат максимално препоръката на ЕК за съответните пазари, приета на основание чл. 15(1) от същата директива. ЕК е приела своята нова (трета) Препоръка от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на *ex ante* регулиране в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка за съответните пазари от 2014 г.). В препоръката на ЕК е включен пазарът на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 1 от Препоръка 2014/710/ЕС).

---

² Директива 2002/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до електронни съобщителни мрежи и тяхната инфраструктура и взаимосвързаността между тях (Директива за достъпа), Директива 2002/20/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно разрешението на електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за разрешение), Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива), Директива 2002/22/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга), Регламент (ЕС) № 531/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2012 г. относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза, изменен с Регламент (ЕС) № 2015/2120 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г., ОВ L 310, 26.11.2015 г., стр. 1 и Регламент (ЕС) № 2017/920 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г.

Предмет на настоящото решение е четвърти кръг на анализ на пазарите на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 1 от Препоръка 2014/710/ЕС).

Насоките за пазарен анализ и оценка на значителната пазарна сила съгласно регулаторната рамка на ЕС за мрежите за електронни съобщения и услугите (Насоки за пазарен анализ)⁴ определят принципите, на които НРО трябва да базират определянето и анализирането на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция и определяне на предприятия със значително въздействие на съответния пазар.

Съгласно чл. 19(2) от Директива 2002/21/ЕО, НРО имат за задължение да отчетат в максимална степен препоръките за хармонизираното прилагане на разпоредбите от Европейската регулаторна рамка с оглед подпомагане постигането на нейните цели при изпълнение на своите задачи. Когато НРО предпочете да не следва дадена препоръка, той уведомява ЕК, като мотивира своята позиция. Относимата препоръка на ЕК към настоящото решение е Препоръка 2009/396/ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (Препоръка 2009/396/ЕО/ Препоръка за цените за терминиране), с която ЕК препоръчва прилагането на хармонизиран подход за регулиране на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В допълнение, като част от органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС), КРС отчита и прилага в максимална степен, при съобразяване с националните особености на разглежданите пазари, общите позиции на ОЕРЕС по относими към настоящото решение въпроси. Съгласно чл. 4(4) от Регламент (ЕС) 2018/1971⁵, НРО и Комисията вземат в максимална степен предвид всяка насока, становище, препоръка, обща позиция и най-добри практики, приети от ОЕРЕС с цел осигуряване на последователното прилагане на регулаторната рамка за електронни съобщения в обхвата.

За определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги КРС прилага разпоредбите на ЗЕС и Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (обн. ДВ. бр. 89 от 13.11.2012 г., изм. и доп., бр. 101 от 7.12.2018 г.) (Методиката за пазарни анализи).

Съгласно глава девета от ЗЕС, КРС периодично определя съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex ante* регулиране, анализира и оценява нивото на конкуренция на съответните пазари и при установяване липсата на ефективна конкуренция определя предприятия със значително въздействие върху съответния пазар, както и налага, продължава, изменя и/или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху пазара.

Съгласно чл. 43а, ал. 1 от ЗЕС, КРС се съобразява с препоръките на ЕК, когато е установено, че има различие при изпълнението на регулаторните функции, които могат да създадат бариери за единния пазар на ЕС. В случай че КРС не се съобрази с препоръките, тя уведомява ЕК, като мотивира своята позиция (чл. 43а, ал. 2 от ЗЕС).

⁴ 2018/С 159/01.

⁵ Регламент (ЕС) 2018/1971 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за създаване на Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) и на Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Службата на ОЕРЕС), за изменение на Регламент (ЕС) 2015/2120 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1211/2009.

Следователно националният закон, в съответствие с чл. 19 от Директива 2002/21/ЕО, задължава КРС да отчита в максимална степен относимите препоръки на ЕК, цитирани по-горе.

2. Процедура за определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги относно наличието на ефективна конкуренция

Определянето, анализът и оценката на пазарите на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на *ex ante* регулиране, се извършва съобразно чл. 15 и чл. 16 от Рамковата директива, чл. 150-157б от ЗЕС и приложимите разпоредби на Методиката за пазарни анализи. Съгласно чл. 152, ал. 1 от ЗЕС, КРС определя съответните пазари в съответствие с изискванията на правото на Европейския съюз и националните условия. При изпълнение на тази разпоредба, КРС е задължена да отчита в максимална степен Препоръката за съответните пазари от 2014 г.⁶ и Насоки за пазарен анализ.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Методиката за пазарни анализи, КРС определя съответните пазари, върху които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. КРС може да определи и други съответни пазари – обект на *ex ante* регулиране, различни от определените в Препоръката за съответните пазари от 2014 г., като отчита особеностите на националния пазар.

2.1. Определяне на пазарите

Съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които се оценява ефективността на конкуренцията, са пазари на едро или на дребно, като съответният пазар има продуктово и географско измерение (чл. 152, ал. 2 от ЗЕС във връзка с чл. 4 от Методиката за пазарни анализи). Разделянето на пазарите на едро и дребно е в съответствие с Препоръката за съответните пазари. По отношение на продуктово измерение на съответния пазар, ЕК посочва в Насоките за пазарен анализ, че съответният пазар на продукти или услуги включва всички онези продукти или услуги, които са взаимозаменяеми или заместими в достатъчна степен не само поради техните обективни характеристики, техните цени и целта на тяхната определена употреба, но и поради условията на конкуренция и/или структурата на търсенето и предлагането на въпросния пазар. Продуктите или услугите, които са взаимозаменяеми само до малка или относително малка степен, не спадат към един и същи пазар. Следователно КРС следва да започне определянето на съответния пазар на продукти или услуги, като групира продуктите или услугите, които потребителите използват за една и съща цел (крайна употреба).

В съответствие с европейското законодателство, Методиката за пазарни анализи регламентира, че съответният продуктов пазар включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице взаимозаменяемост при търсенето и взаимозаменяемост при предлагането (чл. 5 от Методиката за пазарни анализи).

След определяне на съответния продуктов пазар следва да се определи и неговият географски обхват. При определяне на географското измерение на посочените в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. пазари, КРС се ръководи от

---

⁶ ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА от 9 октомври 2014 година относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащ на регулиране *ex ante* в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (2014/710/ЕС).

Насоките за пазарен анализ на ЕК. Географският пазар включва определена територия, в която се предлагат съответните взаимозаменяеми обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги и в която конкурентните условия са достатъчно еднородни и се различават от тези в съседни географски райони, в които преобладаващите конкурентни условия са значително по-различни. (чл. 4, ал. 4 от Методиката за пазарни анализи).

Съответният географски пазар се определя при отчитане на следните два основни критерия (чл. 10 от Методиката за пазарни анализи):

1. покритие по територия на обществените електронни съобщителни мрежи;
2. наличие на еднакви законови и регулаторни изисквания за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

Въз основа на тези два основни критерия географските пазари могат да бъдат определени като местни, регионални, национални или покриващи територията на две или повече страни (например общоевропейски пазари, пазари, съпадащи с територията на Европейското икономическо пространство или глобални пазари).

2.2. Анализ и оценка на съответния пазар

Целта на анализа и оценката на съответния пазар е КРС да установи наличието или липсата на ефективна конкуренция, т.е. да установи дали има предприятия със значително въздействие върху съответния пазар (чл. 154, ал. 2 от ЗЕС). Предприятие със значително въздействие върху пазара е предприятие, което самостоятелно или съвместно с други се ползва от позиция, равностойна на господстваща, т.е. позиция на икономическа сила, позволяваща му да следва поведение до съществена степен независимо от конкуренти, потребители и крайни потребители (§1, т. 51 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС, чл. 14, параграф 2 от Рамковата директива).

2.3. Определяне на предприятие със значително въздействие върху пазара и налагане на специфични задължения

Наличието на предприятие със значително въздействие върху пазара се установява въз основа на редица критерии. Преценката се основава на перспективен анализ на пазара (*ex ante*), като се вземат предвид съществуващите пазарни условия.

Като отправна точка на анализа и показател за пазарна мощ често се използват пазарните дялове, но този критерий не е определящ. От пазарните дялове КРС може да придобие полезна първоначална представа за пазарната структура и за относителната важност на различните оператори, развиващи дейност на пазара. ЕК обаче ще тълкува пазарните дялове с оглед на съответните пазарни условия и в частност на пазарната динамика и степента, до която продуктите са диференцирани.

Съгласно т. 55 от Насоките за пазарен анализ, в съответствие с установената съдебна практика, особено големият пазарен дял — над 50% — който притежава дадено предприятие за определен период от време, сам по себе си представлява доказателство за наличието на господстващо положение, освен в извънредни обстоятелства.

Ако пазарният дял е висок, но е под прага от 50%, при оценката на значителното въздействие върху пазара КРС следва да разчита на други основни структурни характеристики на пазара, като извърши задълбочена структурна оценка на

икономическите характеристики на съответния пазар преди да достигне до заключение относно наличието на значително въздействие върху пазара.

В Методиката за пазарни анализи е посочено, че изборът на критерии и тежестта на всеки от тях в общата оценка на пазара зависи от особеностите на съответния пазар. Наличието на значително пазарно въздействие се установява на базата на съвкупност от използваните критерии, които, взети самостоятелно, могат да не бъдат определящи. Във връзка с посоченото, при определяне на дадено предприятие като предприятие със самостоятелно значително въздействие върху пазара КРС взема предвид неговия пазарен дял на съответния пазар и всички или някои от критериите, посочени в чл. 31 от Методиката за пазарни анализи. При определяне на дадени предприятия като предприятия със съвместно значително въздействие върху пазара КРС изследва дали са изпълнени кумулативно трите условия по чл. 32, ал.1 от Методиката за пазарни анализи, като извършва анализ на характеристиките на съответния пазар и пазарното положение на предприятията, като взема предвид всички или някои от критериите по чл. 32, ал. 2 от Методиката за пазарни анализи. Съгласно чл. 30, т. 4 и чл. 150, ал. 1 от ЗЕС, КРС е компетентният орган, който може да налага специфични задължения в случаите, когато след извършен анализ на съответен пазар е установена необходимостта от налагането на такива.

В случаите, когато въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че е налице ефективна конкуренция, КРС не налага специфични задължения на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги на съответния пазар, а ако такива са били наложени на предходен етап, КРС ги отменя (чл. 155, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕС). В случаите, в които въз основа на анализ на съответния пазар се установи, че не е налице ефективна конкуренция, КРС определя предприятие или предприятия със значително въздействие върху пазара и налага на предприятието/предприятията специфични задължения. Ако вече са били наложени специфични задължения на предприятието или предприятията със значително въздействие върху пазара, КРС може да продължи действието им или да ги измени (чл. 156, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕС).

II. Обществено обсъждане и консултации с Европейската комисия. Сътрудничество с Комисията за защита на конкуренцията

С Решение № 103/12.03.2020 г. КРС откри процедура по обществено обсъждане по проекта на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В рамките на процедурата в КРС са постъпили становища от „А1 БЪЛГАРИЯ” ЕАД (А1), „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД (БТК), Verizon France” SAS (VERIZON), „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД (ТЕЛЕНОР) и СДРУЖЕНИЕ ЗА ЕЛЕКТРОННИ КОМУНИКАЦИИ (СЕК/Сдружението). Изготвеният проект е съгласуван от Комисия за защита на конкуренцията (КЗК).

В настоящия раздел са отразени бележките на заинтересованите лица, постъпили в хода на общественото обсъждане, като КРС изразява мотивирана позиция по всеки от повдигнатите въпроси.

Постъпилите становища са представени в цялост в Приложение № 3 към проекта на основно тяло на анализ, тъй като са част от процедурата по приемане на окончателния текст на решението на КРС.

A. Становища на заинтересованите страни

I. Общи бележки

1. В своето становище А1 изразява мнение, че в проекта на решение икономическите изводи кореспондират изцяло с реалната пазарна ситуация в сектора на електронни съобщения и структурата на пазарния анализ е съобразена с Методиката за пазарни анализи и с Насоките на ЕК за пазарен анализ. Предприятието посочва, че счита част от предложените за продължаване специфични задължения за пропорционални на състоянието и развитието на пазара. За останалата част от задълженията, за които счита, че са непропорционални, аргументи са изложени по-долу на систематичното им място.

2. В своето становище БТК посочва, че достига до същите изводи при самостоятелно изследване на пазара. Заключение на предприятието напълно се припокрива с предложението на КРС за необходимостта от преразглеждане на част от мерките и тяхното модифициране, най-вече за начина на дефиниране на ценовите условия при предоставяне на нетрафични услуги по взаимно свързване и предоставянето на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик. Според БТК КРС е осъществила структуриран, последователен и задълбочен анализ при изследване на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В подкрепа на становището си предприятието реферира към приложения от КРС подход при извършването на отделни етапи от анализи, като излага конкретни аргументи за адекватността и коректността му.

II. По отношение на дефиницията и анализа и оценката на съответния пазар на едро

3. А1 посочва, че няма промяна в дефиницията на продуктивия и географски обхват на пазарите на едро за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни и фиксирани мрежи. Според предприятието това е така, тъй като в България, а и в ЕС, се прилага принципът, че викащата страна заплаща повикването (СРР). Последното обуславя извода, до който КРС е стигнала, че всеки мрежови

оператор има 100% пазарен дял в неговата мрежа именно, поради прилагането на този принцип.

Становище на КРС

При дефинирането на продуктивния и географски обхват на пазарите КРС отчита промените в развитието на анализирания пазар и спазва принципите, приети към момента на извършване на пазарния анализ на ниво ЕС. В настоящия четвърти кръг на пазарните анализи при анализа, оценката и определянето на предприятия със значително въздействие на съответните пазари, както и при избора на специфични задължения, съгласно чл. 19(2) от Директива 2002/21/ЕО, КРС е отчела в максимална степен действащите към настоящия момент препоръки за хармонизираното прилагане на разпоредбите от Европейската регулаторна рамка. При изготвянето на настоящия анализ са отчетени и разпоредбите на Директива (ЕС) 2018/1972, които ще бъдат приложими в периода на действие на специфичните задължения.

III. По отношение на конкретните специфични задължения

III.1. По отношение на отмяната на задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик

4. В своето становище А1 подкрепя отмяната на задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик, и посочва като аргумент, че Комисията получава информация с годишните въпросници и във всеки момент може да изиска допълнителна информация от предприятията със значително въздействие върху пазара.

5. БТК споделя мнението на КРС за необходимостта от отмяна на задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик. Предприятието счита, че КРС разполага с достатъчно лостове за проверка и съответно въздействие при установено нежелано поведение.

6. Според СЕК задължението за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик не е отпаднало. Сдружението посочва, че в проекта е предвидено отпадането ѝ само за БТК - т.7 от проекта на решението. Счита, че това задължение следва да отпадне, предвид подаването на тази информация с годишните въпросници и/ или възможността КРС да я изиска при даден повод.

Становище на КРС

В предложения текст на проекта на решение, не фигурира задължение за предоставяне на шестмесечни справки за обема на приходите и терминирания трафик. Видно от т. 5.5 Ценови ограничения на Приложението към проекта на решение КРС не налага изискването за предоставяне на определения обем информация на всеки 6 месеца, съгласно т. V.7 от Решение № 356/23.05.2016 г. наложено на предходния кръг на пазарен анализ, с цел намаляване на административната тежест за задължените предприятия. В този смисъл това задължение отпада за всички предприятия, на които е било наложено с Решение № 356/2016 г. Задължението в т. V.7 от Решение № 356/23.05.2016 г. е искане за предоставяне на информация на основание чл. 40 от ЗЕС, което не представлява специфично задължение и съответно не е посочено в т. V.7 от настоящото решение.

III.2. По отношение на задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения

7. Според БТК следва да се предвиди възможност за прилагане на един сегмент за терминиране независимо от типа на взаимното свързване. В тази връзка предприятието обръща внимание, че по силата на т.1.1.5 и т.1.1.6 от проекта на решение БТК се задължава да поддържа различен брой сегменти за терминиране на повиквания в мрежата си в зависимост от типа на взаимното свързване. Предприятието посочва, че при TDM взаимно свързване дружеството следва да прилага два сегмента (национален и локален), докато при IP взаимното свързване само един, което е продължаване действието на две задължения, актуални и към настоящия момент. В тази връзка, историческото предприятие обръща внимание, че при стартиране реалното предоставяне на IP взаимно свързване БТК е установило практически проблеми, които прилагането на тези задължения провокира. С писмо вх. № 37-00-145/27.01.2017 г. БТК е поставило въпроса на вниманието на комисията с молба за бъде допуснато ползването на един сегмент при двата типа взаимно свързване под изричното условие, че това не трябва да засяга както наложените ценови ограничения, така и качествено обслужване на трафика. КРС аргументирала отказа си посочвайки, че по този начин ще се засегнат задълженията за прилагане на разходоориентирани цени по системата за разходите.

В тази връзка и с оглед предложението на комисията съгласно т.6.2.2 от проекта на решение за преустановяване ползване на система за разходите и определяне на цени за нетрафични услуги (порт и линия) при IP взаимно свързване под формата на ценови ограничения, предприятието счита за резонно да бъде прецизиран обхватът на задълженията по т.1.1.5 и т.1.1.6 от проекта на решение като се предвиди възможност за прилагането на един сегмент за терминиране независимо от типа на взаимното свързване.

8. В своето становище СЕК посочва, че в сегашния проект на решение не е посочен срокът от 1 година за преминаване към изцяло базирано IP взаимно свързване, който е бил обсъждан на среща с представители на фиксирани оператори, проведена в КРС. Сдружението отбелязва, че в проекта на решение следва да се уточни задължително ли е всички нови точки на взаимно свързване, поискани от операторите, да се правят по интернет протокол.

Също така СЕК смята, че развитието на мрежите и интернет протокола е достатъчно навлязъл в мрежите и е достигнато такова ниво на мрежова свързаност, че е време и при свързване по SS7 да има само един сегмент за терминиране. Според становището на Сдружението това ще доведе до намаляване на разходите на операторите, а от там и до намаляване на цените за крайни потребители.

Становище на КРС

Целта на Решение № 355/06.08.2015г., преповторена с Решение № 356/23.06.2016г. и настоящия проект на решение, е всички предприятия да мигрират към IP взаимно свързване. В т. 6 на Решение № 355/06.08.2015г. (съответства на т. 5 от Анекс 1 на Приложението към проекта на решение) КРС регламентира правилото, че всички нови точки се изграждат по IP взаимно свързване, а TDM свързаността (при вече изградени точки) се запазва до момента на приключване на успешни тестове при миграция към IP взаимно свързване. По този начин се дава възможност на задължените предприятия за плавен преход към IP взаимно свързване.

На проведената в КРС среща, предприятията изразиха опасения по отношение на сроковете за закриване на TDM взаимното свързване, като посочиха, че регулаторната намеса за въвеждане на изцяло IP взаимно свързване е обременяваща. По тяхно мнение развитието на пазара и на мрежите ще доведе до преминаване изцяло към IP взаимно свързване. В тази връзка КРС запази подхода си за плавно преминаване към IP взаимно свързване.

По отношение на предложенията за прилагане на един сегмент за терминиране независимо от типа на взаимното свързване, КРС няма основание да измени задължението за достъп за TDM свързаността. Задължението за прилагане на два сегмента (национален и локален) за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, при използване на сигнализация CCS7, се запазва дотолкова доколкото към настоящия момент има 4 точки на локален сегмент, в които все още има взаимно свързване на конкурентни предприятия с БТК. Последното е посочено и в раздел III. Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, т. 2 Инфраструктура и взаимното свързване на обществени телефонни мрежи в приложението към проекта на решение, където е описано текущото състояние на взаимното свързване между мрежата на БТК и мрежите на конкурентните предприятия. Поради тази причина и според т. 5 от Анекс 1 на Приложението към проекта на решение TDM свързаността (при вече изградени точки) се запазва до момента на приключване на успешни тестове при миграция към IP взаимно свързване. По този начин се гарантира плавно преход към IP взаимно свързване.

III.3. По отношение на задължението за прозрачност

9. А1 предлага да се измени текстът на т. 2.2. от проекта на Решение, като в т.2.2.8 думата „Цени“ бъде заменена с изречение „Максимални цени“. Като аргумент се посочва, че стойностите на регулираните цени за терминиране на национални повиквания и повиквания от държави-членки на ЕС, изчислени на база BULRIC модел, представляват максимални цени за терминиране. А1 счита, че това се отнася също за цените за терминиране на повиквания от държави извън ЕС/ЕИЗ и за цените за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI), тъй като те представляват максимални нива, определени чрез търговско договаряне. Според предприятието това изменение ще доведе до прецизиран и съгласуван регулаторен подход.

Становище на КРС

В т. 2.2. от проекта на Решение КРС продължава наложеното задължение за прозрачност, като определя подробно каква информация задължените предприятия следва да публикуват и актуализират на официалната си страница в интернет, за да бъде изпълнено това задължение. Цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на Европейския съюз/Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ), цените за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации и цените за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI) са част от тази информация.

Публикуването на всички условия, относими към сключване на договор за взаимно свързване, в т. ч. и цени, на практика представлява стандартна търговска оферта за всички контрагенти на съответното предприятие. Това гарантира, че задължените предприятия не могат да прилагат различни условия и по-високи цени от

публикуваните. Така заедно с останалите специфични мерки се преодоляват конкурентните проблеми, свързани с отказ за взаимно свързване, умишлено забавяне или отлагане и прекомерни изисквания, както се вижда и от анализа на пропорционалността в т. 4.3., раздел VIII от Приложението към проекта на Решение.

Предвид изложеното КРС счита, че не е необходимо да изменя текста на т. 2.2.8. от проекта на Решение, тъй като това няма да доведе до по-прецизиран и съгласуван регулаторен подход.

III.4. По отношение на задължението за разделно счетоводство

10. А1 приветства предприемането на действия за улесняване на попълването на регулаторните счетоводни отчети (PCO). Предложено е да бъдат изпратени отчетните форми в „xls.” формат, с цел улеснено и коректно сравняване на данните.

Становище на КРС

КРС ще изпрати в оперативен порядък отчетните форми в „xls” след приключване на настоящата процедура и след приемане на окончателното решение.

11. В становището си по публикувания с Решение № 104 от 12.03.2020 г. пазарен анализ ТЕЛЕНОР е представило коментари по отношение на формата на отчетите за разделно счетоводство. Предвид факта, че това задължение е предвидено и в пазарния анализ, публикуван с Решение № 103/12.03.2020 г., предложенията на предприятието са относими и към общественото обсъждане на анализа на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Предприятието е предложило следните корекции и допълнения:

11.1. В отчети 4.4.1. до 4.4.10. ТЕЛЕНОР предлага да се добави „лв.“ в наименованието на колоната, която представя средната цена, така че да се промени от „средна цена“ на „средна цена (лв.)“. Според ТЕЛЕНОР това ще помогне да се избегне потенциално объркване, генерирано от факта, че КРС иска данните в колоната „средна цена“ в лева, а наименованието на отчетите реферира към стойности в хил. лв.

Становище на КРС

Предложението на ТЕЛЕНОР е редакционно и КРС го приема, като същото ще бъде отразено на систематичното място.

11.2. В отчет 4.7.1. ТЕЛЕНОР счита, че елементите, свързани с лихвите (приходи/разходи), така, както и тези, свързани с елементите след данъци, не би трябвало да се включват в този отчет, тъй като той реферира към „Печалба (ССА) преди лихви и данъци“ в колона Е. Според предприятието методологията за разделно счетоводство включва само счетоводните елементи до печалба преди лихви и данъци, както е в другите отчети от комплекта на отчетите за разделно счетоводство. В тази връзка, ТЕЛЕНОР предлага да се премахнат редовете 14 – „Приходи от дялови участия след данъци“ и 15 – „Разходи за лихви“.

Становище на КРС

КРС приема предложението на ТЕЛЕНОР, тъй като представлява редакция на форма от регулаторните отчети, която не засяга принципни положения от Методологията. Практиката сочи, че тези елементи не формират конкретния показател

„Печалба (ССА) преди лихви и данъци”. В тази връзка промяната ще бъде отразена на систематичното място с оглед облекчаване на отчет 4.7.1.

11.3. По отношение на отчети 4.7.1 и 4.7.2. при представянето на съответствието между регулаторните отчети и ГФО според ТЕЛЕНОР освен ред „Корекции след прилагане на МСФО 15“ (съответно ред 15 в отчет 4.7.1 и ред 5 в отчет 4.7.2) следва да се добави и съответствие за прилагане на МСФО 16, тъй като МСФО 16 става официално приложим от 2019 г. В тази връзка, ТЕЛЕНОР предлага да се промени наименованието на ред 15 в отчет 4.7.1. и ред 5 в отчет 4.7.2., с „Корекции след прилагане на МСФО 15 и МСФО 16“, в които да се съдържа общата стойност на корекциите за съответствие между РСО и ГФО, породени от двата нови счетоводни стандарта.

Становище на КРС

КРС счита, че предложението на ТЕЛЕНОР следва да бъде консултирано с всички задължени предприятия, тъй като засяга промени в регулаторните отчети във връзка с международните стандарти за финансово отчитане. В тази връзка КРС посочва, че това е предмет на отделна процедура за изменение на формите за отчитане, тъй като не засяга наложеното задължение, а изпълнението му от страна на задължените предприятия.

11.4. В отчет 4.7.2.с оглед по-лесна четимост и за по-лесно сравнение на резултатите между РСО и ГФО, ТЕЛЕНОР предлага също следните корекции:

- Добавяне на нов ред – „Всичко“ – след „Общо за др. дейности по ТЗ“ в ред 3, и преди ред 4 – „Корекции след прилагане на МСФО 15“, който да покаже общите стойности по РСО;
- Премахване на номер 4 в ред 4 – „Общо за др. дейности по ТЗ“ – в съответствие с начина на номерацията, използван в другите редове на отчет 4.7.2 – и актуализиране на номерацията на следващите редове;
- Наименуване на ред 5 – „Всичко“ като „ГФО“, по аналогия с отчет 4.7.1.

Становище на КРС

КРС счита, че предложението на ТЕЛЕНОР следва да бъде консултирано в отделна процедура с всички с всички задължени предприятия, тъй като не засяга наложеното задължение, а изпълнението му от страна на задължените предприятия.

III.5. По отношение на ценовите ограничения

12. А1 подкрепя подхода на КРС за продължаване на задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране. Предприятието смята, че по този начин ще е налице регулаторна предвидимост по отношение на цените за терминиране до влизане в сила на определените от ЕК цени. А1 посочва, че по данни на ОЕРЕС към средата на 2019 г. цените за терминиране в мобилни мрежи в България са по-ниски от средните в ЕС, което отбелязва като показателно, че към настоящия момент не е нужна допълнителна намеса от страна на Комисията.

13. VERIZON отправя искане да се прилагат регулирани цени за терминиране на повиквания, независимо от страната на произход на трафика. Ако КРС не промени своята позиция относно липсата на регулация върху цените на повиквания с произход извън ЕИП, VERIZON е на мнение, че същата трябва да бъде ограничена до

трафик от държави извън ЕИП, които прилагат по-високи цени за терминиране на разговори от регулираните цени, приложими в рамките на България.

В заключение, VERIZON призовава КРС да наложи задължение на българските оператори, което не позволява цената за терминиране на повиквания до български дестинации да бъде по-висока от съответната цена за терминиране на повиквания в конкретната страна извън ЕИП. Според предприятието, такова задължение за реципрочност е разумна и пропорционална намеса в дейността на българските оператори и е оправдано от гледна точка на целите и другите интереси, които КРС трябва да защитава в рамките на регулацията.

Становище на КРС

В рамките на третия кръг на анализа на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС измени специфичната мярка за цените за терминиране. Изменението се отнася за прилагане на регулирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, само за трафик с произход ЕС/ЕИЗ.

Бе отчетен фактът, че предприятията от държави извън ЕС/ЕИЗ прилагат различни от цените за терминиране, прилагани от българските фиксирани предприятия, поради различия в регулаторния режим. Наред с това анализът на данните показва, че тази ситуация на практика поставя в неблагоприятна позиция българските фиксирани предприятия спрямо предприятията на държави извън ЕС/ЕИЗ. Според КРС такава позиция може да се счита за бариера на пазара, която е в ущърб на крайните потребители в България и на предприятията със значително въздействие върху този пазар.

В резултат на анализа на пропорционалността на специфичните мерки във връзка с идентифицираните конкурентни проблеми, КРС обоснова изменението на задължението за прилагане на цени за терминиране, определени в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, само за трафик с произход ЕС/ЕИЗ, по следните причини:

- липсата на задължение на телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ да прилагат разходоориентирани цени за терминиране, определени въз основа на препоръчваните от ЕК pure BULRIC модели;
- по-високи и асиметрични цени за терминиране, прилагани от телекомуникационните оператори извън ЕС/ЕИЗ, които не винаги произтичат от по-високите разходи за предоставяне на услугата;
- по-високи цени на международни разговори на пазара на дребно, заплащани от потребителите на държавите-членки, за повиквания извън ЕС/ЕИЗ в сравнение с цените на дребно, заплащани от потребителите от държави извън ЕИЗ за повиквания към държавите от ЕИЗ.

В допълнение, както е посочено и в третия кръг от анализа на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, в последните 5 години има промяна в подхода на регулаторните органи на държавите-членки по отношение на регулирането на цените за терминиране на международни гласови повиквания. Тази промяна се изразява в прилагане на диференцирани цени за терминиране на международни гласови повиквания в зависимост от това дали те са генерирани от държави в или извън ЕС/ЕИЗ.

Гореописаната проекто мярка бе нотифицирана пред ЕК в съответствие с Рамковата директива. В резултат от страна на ЕК бе изпратено писмо, в което няма коментар по посочената мярка. Отчитайки характера на процедурата по нотификация на проекто-мерките и правомощията на ЕК в областта на външнотърговските отношения на ЕС с трети страни, КРС счита че липсата на коментари е потвърждение, че избраният от КРС регулаторен подход не противоречи на международните ангажименти на ЕС. Съответно, последното ще е валидно и по отношение на международните ангажименти на Република България.

Следва да се отбележи, че според оценката на ефекта от наложените мерки в рамките на настоящия кръг на анализа изменението на мярката в предходния кръг е постигнало желаните ефект и се наблюдава балансиране на трафика от и към държави извън ЕС/ЕИЗ.

Предвид изложеното КРС счита, че не е необходимо да измени специфичното задължение по отношение на цените за терминиране.

14. А1 подкрепя предложенията на КРС за определяне на цени за нетрафични услуги на историческото предприятие (порт и линия) при IP взаимно свързване да се използва сравнителен подход за отчитане на ценовите условия за ползване на еквивалентни услуги (тъмно влакно и MAN порт).

15. БТК счита предложението на комисията за преустановяване прилагането на действащата система за разходите и определяне на цени за нетрафични услуги (порт и линия) при IP взаимно свързване при отчитане на ценовите условия, които получава БТК по договори с други предприятия за ползване на еквивалентни услуги (тъмно влакно и MAN порт) за адекватно, пропорционално и изцяло в съответствие с правилата за извършване на пазарни анализи и дефиниране на най-подходящите мерки съгласно европейската регулаторна рамка.

В подкрепа на позицията си БТК посочва, че за периода на действащия анализ прилаганите цени за нетрафични услуги при IP взаимно свързване (порт и линия) не е отчитан характера на задължението - да са разходоориентирани, определени на база резултатите от системата за разходите. Предприятието твърди, че КРС периодично е определяла тези цени на база данни от годишните въпросници за услуги, които не отговарят на изискванията към услугите порт и линия при IP взаимното свързване и този подход е бил изцяло в ущърб на БТК и в противоречие с регулаторната рамка за извършване на пазарни анализи. Според предприятието спецификите на Системата предполагат извличане на данни за минал период, когато услугата не се предоставя, което създава спорове при дефиниране на разходите. В допълнение становището на БТК е, че практиката показва, че актуализирането и одитирането на Системата представляват тежък административен процес, който не отговаря на динамиката на развитие на отношенията в сектора.

IV. По отношение на Анекс I

16. БТК обръща внимание, че е установило в т.1.4 съгласно Анекс I към Приложението в проекта следната разлика в предложения на обсъждане текст спрямо правилата, които вече са определени от КРС с Решение 355/2015 г.:

В т.1.4. от проекта е със следната редакция:

„1.4. Да реализират линия за IP взаимно свързване между мрежите си чрез:”

В същото време, действащото решение № 355/2015 г. е в редакция, както следва:

„1.4. Да реализират физическа свързаност за IP взаимно свързване между мрежите си чрез:”

Според БТК липсват мотиви за направената промяна, което затруднява и обсъждането ѝ и тази промяна е необоснована. В подкрепа на позицията си предприятието е посочило следните аргументи:

Правилата, регламентирани в т.1.4., включват организирането на точка на взаимно свързване. Тази организация не се ограничава единствено до инсталирането на линия за IP взаимно свързване и в тази връзка според БТК въведеното ограничение е некоректно. В тази връзка предприятието счита, че текстът следва да бъде изменен, като се придържа към първоначалната редакция от решение № 355/2015 г. на КРС.

17. В позицията си БТК е представило и коментари по т. 3 съгласно Анекс 1 към Приложението в проекта, където е предвидено, че новонавлезли на пазара предприятия следва да се присъединят към споразумението, регламентиращо IP взаимно свързване в срок до три месеца от влизане в сила на решението. Предприятието обръща внимание, че в проекта на решение се предвижда придаване на предварително изпълнение на същото и с оглед неговата потенциална изпълняемост според БТК до влизането му в сила, това следва да се вземе предвид в редакцията на текста, като той се измени съответно.

Становище на КРС

По отношение на т. 1.4 от Анекс 1 към Приложението на проекта, КРС отбелязва че е допусната техническа греша и същата ще бъде отстранена.

КРС приема за основателно становището на БТК като изменя т. 3 от Анекс 1 и посочва в изречение първо, че срокът започва да тече от приемане на настоящото решение..

Б. Становище на Комисията за защита на конкуренцията

С Решение № 273/16.04.2020 г. КЗК се произнесе относно проектите на решения на КРС за определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи.

В своето становище КЗК обръща внимание на правомощията, които имат съгласно законодателството секторният и общият регулатор, като посочва, че изразената позиция по предложените на обществено обсъждане проекти на решения е по отношение на спазването на принципите на правото на конкуренцията и по-конкретно по отношение определянето, анализа и оценката на съответните пазари. КЗК посочва, че КРС е регулаторът, който в оперативна самостоятелност е компетентен да налага, продължава или изменя специфични задължения.

По отношение на определянето на съответния пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КЗК поддържа направения от КРС извод, че не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата терминиране на ниво пазар на едро. Общият регулатор споделя и заключението на КРС относно определянето на съответния географски пазар като национален.

КЗК поддържа направения от КРС извод, че при липса на регулация на пазара на едро съществува риск от възникване на описаните в анализа конкурентни проблеми, които биха се отразили неблагоприятно и на пазара на фиксирана телефонна услуга.

В заключение КЗК посочва в становището си, че КРС е определила съответните пазари в съответствие с критериите и принципите на правото на конкуренцията.

В. Становище на Европейската комисия

В рамките на проведената процедура по обсъждане на проекта на пазарен анализ с ЕК в установения, съгласно ЗЕС и Рамковата директива, срок, постъпи писмо относно Решение на ЕК по преписка ВГ/2020/2256. Европейската комисия няма коментари по преписката.

Ш. Състояние и развитие на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

В резултат на изготвените пазарни анализи от трети кръг, с Решение № 356/23.06.2016 г. КРС определи пазарите на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (пазар 1 съгласно Препоръка 2007/879/ЕО), като съответни и подлежащи на ex-ante регулиране, както и предприятията със значително въздействие върху тях.

В настоящия раздел се разглежда състоянието и развитието на българския пазар на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение за периода 2015 – 2018 г., и е направено сравнение със състоянието на пазара в края на предходния кръг пазарен анализ – 2014 г. Настоящият анализ се основава на събраната и обобщена информация от отчетите за дейността по предоставяне на обществена телефонна услуга в определено местоположение през съответната година (представени от предприятията съгласно Решения на КРС №№ 23/22.01.2015 г., 42/28.01.2016 г., 32/19.01.2017 г., 47/25.01.2018 г. и 49/24.01.2019 г.).

Основавайки се на дефинициите за „Обществена телефонна услуга”, „Фиксирана телефонна услуга” и „Повикване”⁷ в ЗЕС, КРС счита, че като част от пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, могат да бъдат разглеждани електронни съобщителни услуги, които отговарят на следните характеристики:

1. Обмяната на съобщения се осъществява пряко или непряко (при спазени изисквания за качество на услугата, стандарти и технически спецификации);
2. Мрежата предоставя възможност за осъществяване на национални и международни повиквания;
3. Обмяната на съобщения се осъществява посредством номер или номера от национален или международен номерационен план.

Последното от изредените условия е свързано с възможността за ползване на ограничен ресурс – номера от Националния номерационен план на Република България (ННП), предоставяни от КРС на предприятията, осъществяващи електронни съобщения, след издаване на съответно разрешение.

Съгласно Наредба № 1 от 22 юли 2010 г. за правилата за ползване, разпределение и процедурите по първично и вторично предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена⁸ (Наредба за номерата), КРС предоставя за ползване на предприятията два типа национално значими номера от ННП – с географски и с негеографски национални кодове за направление.

Обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение за реализиране на входящи и изходящи национални и международни повиквания, се осъществяват посредством национално значими номера с географски код за направление от ННП. Обществени телефонни услуги могат да се предоставят в определено местоположение и чрез услугата „избор на оператор”, като за тази цел КРС

⁷ ЗЕС, Допълнителни разпоредби, § 1, т. 41, т. 47 и т. 77

⁸ Обн. ДВ. бр.64 от 17 Август 2010г., изм. ДВ. бр.12 от 8 Февруари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.74 от 28 Септември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 28 Март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр. 91 от 24 Ноември 2015г., изм. и доп. ДВ. бр. 10 от 1 Февруари 2019г., изм. ДВ. бр. 36 от 3 Май 2019г.

издава на съответното предприятие разрешение за ползване на код за избор на оператор.

Видовете повиквания, които потенциално всеки краен потребител (домашен или бизнес) би могъл да извърши от определено местоположение на обществена телефонна мрежа, са следните:

- повиквания в рамките на една мрежа;
- повиквания към други обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение;
- повиквания към мобилни наземни мрежи;
- повиквания към мрежи в чужбина;
- повиквания към негеографски номера от типа 700XYZZZ (за достъп до услугата „персонален номер“), 800XYZZZ (услуги с безплатен достъп), 90XYTZZZ (за достъп до услуги с добавена стойност), кратки номера за спешни повиквания (112 – единен европейски хармонизиран номер за достъп до спешни повиквания, 150 – за достъп до служба „Спешна медицинска помощ“, 160 – за достъп до служба „Пожарна безопасност и защита на населението“, 166 – за достъп до служба „Полиция“), повиквания към номера 118XX, повиквания към номера за комутируем достъп до Интернет и др.

1. Участници на пазара

Като участници на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, се разглеждат предприятията, които предоставят обществени електронни съобщителни услуги, отговарящи на посочените по-горе характеристики.

В таблица 1 по-долу е представена информация по години за предприятия, които в периода 2014 – 2018 г. са осъществявали дейност по предоставяне на обществена гласова телефонна услуга чрез първично предоставен индивидуално определен ограничен ресурс – географски номера от ННП и кодове за достъп до обществена телефонна услуга чрез услугата „избор на оператор“.

Таблица 1

**Списък на предприятията, осъществяващи дейност по предоставяне на
обществена гласова телефонна услуга чрез първично предоставен ресурс -
географски номера от ННП и/или кодове за достъп до обществена телефонна
услуга чрез услугата "избор на оператор"**

Наименование на предприятието	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
	(Брой предприятия)				
	23	23	22	22	20
А1 БЪЛГАРИЯ ЕАД ¹	√	√	√	√	√
БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД ЕАД ²	√	√	√	√	
БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД	√	√	√	√	√
БУЛСАТКОМ АД	√	√	√	√	√
ВАРНА НЕТ ООД	√	√	√	√	√
ВЕСТИТЕЛ БГ АД ³	√	√	√	√	√
ВИМОБАЙЛ АД	√	√	√	√	√
ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ АД	√	√	√	√	
ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ АД	√	√	√	√	√
ЕСКОМ ООД	√	√	√	√	√
ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД	√	√	√	√	√
ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ ЕАД	√	√	√	√	√
КАБЕЛ САТ-ЗАПАД ООД	√	√	√	√	√
КУЛБОКС АД ⁴	√	√	√	√	√
НЕКСКОМ-БЪЛГАРИЯ ЕАД		√			
НЕТ 1 ЕООД	√	√	√	√	√
НЕТ ИС САТ ООД	√	√	√	√	√
НЕТФИНТИ ЕАД	√	√	√	√	√
НОВАТЕЛ ЕООД				√	√
ОРБИТЕЛ ЕАД ⁵	√				
ТЕЛЕКАБЕЛ АД			√	√	√
ТЕЛЕКОМ 1 ООД	√	√	√	√	√
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА ЕАД	√	√	√	√	√
ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ ЕАД ⁶	√	√	√	√	√
669С ЕООД	√	√			
PREMIUM NET INTERNETIONAL S.R.L.	√	√	√		

Източник: Данни, подадени в КРС

Забележки:

¹ Считано от 15.08.2018 г. предприятие "Мобилтел" ЕАД се преименува на "А1 България" ЕАД.

² На 12.04.2017 г. в Търговския регистър е вписано заличаване на „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД поради вливане в „Мобилтел“ ЕАД.

³ Действието на разрешението за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс - номера е прекратено, считано от 16.08.2018 г.

⁴ Считано от 19.10.2015 г. предприятие "Ай Ти Ди Нетуърк" АД се преименува на "Кулбокс" АД.

⁵ На 19.11.2014 г. предприятие "Орбител" ЕАД се влива в "Мобилтел" ЕАД.

⁶ Считано от 28.10.2014 г. предприятие "Космо България Мобайл" ЕАД се преименува на "Теленор България" ЕАД.

През 2018 г. общият брой на предприятията, които осъществяват дейност чрез първично предоставен ресурс - географски и номера от ННП и/или кодове за достъп до обществена телефонна услуга чрез услугата "избор на оператор", възлиза на 20, като две от тях - „НОВАТЕЛ“ ЕООД и „ТЕЛЕКАБЕЛ“ АД, стартират дейност по предоставянето на достъп до обществена телефонна услуга в определено местоположение (чрез географски номера) през разглеждания период. В края на годината този брой възлиза на 19, тъй като „ВЕСТИТЕЛ БГ“ АД преустановява дейността си по предоставяне на фиксирана телефонна услуга през годината. Видно от предоставените в КРС данни, през 2018 г. всички тези предприятия, освен достъп до обществена телефонна услуга в определено местоположение, са предоставяли и услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи“.

Освен изброените по-горе участници на пазара, в съответствие с разпоредбите на чл.43б от Наредбата за номерата, предприятия, които нямат първично предоставени номера могат да препродават обществени електронни услуги чрез вторично получени номера. През последната година, броят на предприятията, които са уведомили комисията за намеренията си да осъществяват дейност по препродажба на обществена телефонна услуга чрез вторично получени географски и/или негеографски номера от ННП, възлиза на 11, като от тях 4 предприятия са декларирали дейност. Тези предприятия предоставят услуги за достъп до обществена телефонна услуга в определено местоположение на крайни потребители и телефонни повиквания на дребно, но услугите по взаимно свързване (вкл. терминиране) се предоставят от предприятията, които са им предоставили номерата за вторично ползване⁹.

В последните години се наблюдава трайно намаление в потреблението на фиксираната телефонна услуга (виж т. 3. „Развитие на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение“), изразяващо се в общ спад на броя на абонатите и реализираните трафик и приходи, както и в броя на предприятията, предоставящи достъп до обществена телефонна услуга в определено местоположение.

2. Инфраструктура и взаимното свързване на обществени телефонни мрежи

2.1. Обществена електронна съобщителна мрежа на историческото предприятие и взаимно свързване между неговата мрежа и мрежите на конкурентните предприятия

В предходния кръг на пазарния анализ и Решение № 356/23.06.2016 г. КРС отчита факта, че обществената електронна съобщителна мрежа на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД (БТК/историческото предприятие) е изцяло IP-базирана мрежа от следващо поколение, условно разделена на две логически йерархични нива.

---

⁹ Съгласно чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредбата № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване, право и задължение да договарят взаимно свързване имат предприятията, на които е предоставено право за първично ползване на номера от ННП за предоставяне на електронни съобщителни услуги.

На горното логическо йерархично ниво логическите функции по управление на трафика в мрежата се изпълняват от програмни комутатори (Soft Switch). Програмните комутатори управляват маршрутизацията на повикванията в мрежата на базата на разпределено обслужване (в зони) по географски кодове за направление (географски NDC). През периода, разглеждан с настоящия анализ, БТК прави изменение в мрежата си, като е премахнат програмният комутатор в град Пловдив. В следствие на тази промяна, повикванията в мрежата на предприятието се обслужват от програмните комутатори, разположени в градовете София и Варна.

Тези два града са определени от БТК и за разполагане на специфичното оборудване (SBC)¹⁰ за целите на осъществяване на IP взаимно свързване.

На горното логическо йерархично ниво се включват и намиращите се в тези населени места медийни шлюзове (Universal Media Gateways, UMG), посредством които се реализира взаимно свързване с мрежата на БТК.

През 2018 г. действащи на долното логическо йерархично ниво в мрежата на БТК са още 24 медийни шлюза в останалите областни центрове на страната (Благоевград, Бургас, Велико Търново, Видин, Враца, Габрово, Добрич, Кърджали, Кюстендил, Ловеч, Монтана, Пазарджик, Перник, Плевен, Разград, Русе, Силистра, Сливен, Смолян, Стара Загора, Търговище, Хасково, Шумен и Ямбол). С внесен през месец септември 2018 г. проект на изменение на ТПВС, БТК поиска заличаване на точката за TDM взаимно свързване в гр. Русе. Доколкото в гр. Русе не е налице взаимно свързване на БТК с конкурентно предприятие, след обществени консултации, КРС реши, че няма пречки тази точка за TDM взаимно свързване да бъде закрыта. В началото на 2019 г., БТК внесе нов проект на изменение на ТПВС, със заличени още 20 (двадесет) броя точки за TDM взаимно свързване, в които няма предприятия, ползващи взаимно свързване.

Изменението е одобрено с решение на КРС от месец юни 2019 г. Така на долното логическо йерархично ниво остават разположени 4 (четири) медийни шлюза в градовете Благоевград, Кюстендил, Пазарджик и Пловдив, освен тези в градовете София и Варна.

TDM взаимното свързване между мрежата на БТК и мрежите на другите участници на пазара се осъществява в следните сегменти:

- локален сегмент – който се прилага за генериране/терминиране на повиквания с географски кодове, обслужвани от съответен медийен шлюз, към който е организирана точката на взаимно свързване;
- национален сегмент – който се прилага за генериране/терминиране на повиквания с географски кодове, които не се обслужват от медийния шлюз, към който е организирана точката на взаимно свързване.

Въз основа на информацията¹¹ от представените в КРС индивидуални договори за взаимно свързване и техните изменения, следва да се отбележи тенденцията на намаляване на реално използвания брой точки на взаимно свързване (ТВС). Към момента само шест предприятия имат взаимно свързване към три ТВС на БТК, като една или две от тях са извън градовете София и Варна. Останалите предприятия осъществяват взаимно свързване с БТК само в две ТВС - София и Варна.

---

¹⁰ Граничен сесийен контролер

¹¹ Информацията е актуална към месец август 2019 г.

С цел ефективното предоставяне на IP взаимно свързване от 01.01.2017 г. в срока, определен от Решение № 356/23.05.2016 г., БТК внесе проект на Типово предложение за взаимно свързване с включени условия за предоставяне на IP взаимно свързване, което бе одобрено с Решение № 624/16.12.2016 г.

2.2. Мрежи на конкурентните предприятия и взаимно свързване между техните мрежи

Конкурентните предприятия предоставят обществени телефонни услуги в определено местоположение чрез изградени IP-базирани мрежи от следващо поколение. Управлението на трафика в мрежите им се осъществява посредством програмни комутатори. Като правило, конкурентите на БТК свързват фиксираните си мрежи само в една точка на взаимно свързване. Използваните от тях протоколи за взаимно свързване са SIP и H.323. Линията за взаимно свързване е базирана на Ethernet стандарт 802.3 като отделна физическа линия „от точка до точка“ или чрез изградени VLAN връзки върху MAN мрежа.

С Решение № 356/23.05.2016 г. КРС продължи наложеното с Решение № 355/06.08.2015 г. задължение за предоставяне на IP взаимно свързване между предприятията, предоставящи фиксирана гласова услуга. В срока, определен от Решение № 356/23.05.2016 г., същите публикуваха на интернет страниците си Общи условия за IP взаимно свързване.

Доколкото между конкурентните предприятия съществува IP взаимно свързване, през разглеждания период няма изменения в договорите помежду им.

В рамките на анализирания период, КРС проследи процеса по предоставяне на IP взаимно свързване. Няма неудовлетворени заявки.

3. Развитие на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

3.1. Обем на пазара

В рамките на разглеждания период (2015-2018 г.) на пазара на обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение се наблюдава устойчива тенденция на спад в потреблението. В резултат на това приходите от предоставяне на фиксирана телефонна услуга¹² намаляват ежегодно, като през 2018 г. обемът им възлиза на 117,491 млн. лв., което представлява намаление с 47,2% спрямо 2014 г. – последната година от периода на предходния анализ.

---

¹² Приходите от предоставяне на фиксирани телефонни услуги включват: приходи от предоставяне на достъп (такси за откриване на телефонни постове и месечен абонамент, вкл. частта на приходите от месечен абонамент, отнасящи се до фиксирана телефонна услуга, ползвана в пакет с други електронни съобщителни услуги); приходи от реализирани повиквания (национални и международни разговори, вкл. приходи от пакетни услуги), приходи на едро (транзит, терминиране и генериране) и други приходи (физическа реализация на взаимно свързване и други нетрафични приходи).

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 1

Отчетеният спад в обема на приходите от фиксирани телефонни услуги се дължи на следните основни фактори:

- вследствие на намаляващия интерес на потребителите към фиксираните телефонни услуги броят на фиксираните телефонни постове спада с 31,9% за периода на анализа (2015-2018 г.), което води до намаление с 37,2% в приходите от достъп (инсталационни такси и месечни абонаменти), както и до свиване на потреблението на услугата – общият обем на трафика от повиквания намалява с 44,7%;
- включването на все по-голям обем минути за повиквания в месечните абонаменти рефлектира върху генерираните приходи от повиквания. През 2018 г. 84,9% от изговорените от абонатите минути са от обема на трафика, включен в абонамента. Това води до спад от 62,5% в приходите от повиквания през разглеждания период;
- в периода 2015-2018 г. се отчита намаление и в общия обем на трафика, терминиран във фиксирани мрежи – с 15,4%, както и съответстващ спад с общо 16,9% на прихода, реализиран от услугата. Най-съществено е намалението на генерираните приходи от терминиране през 2017 г. спрямо 2016 г. – с 26,0%, което освен на намалението на обема терминиран трафик се дължи и на влизането в сила от 01.11.2016 г. на разходоориентираните цени за изчислени чрез адаптиран BULRIC модел¹³.

В сравнение с 2014 г. (края на периода на третия кръг пазарен анализ) през 2018 г. не се наблюдава значителна промяна в структурата на приходите от фиксирани телефонни услуги. За периода 2015 – 2018 г. основна част от приходите на БТК и на

¹³ С Решение № 550/20.10.2016 г. КРС определи разходоориентираните цени за терминиране, както следва: от 01.11.2016 г. - 0,0015 лв./мин., от 01.01.2017 г. – 0,0015 лв./мин., от 01.01.2018 г. – 0,0015 лв./мин., от 01.01.2019 г. – 0,0014 лв./мин., от 01.01.2020 г. – 0,0014 лв./мин.

конкументните предприятия продължават да заемат приходите от достъп. За 2018 г. дялът на тези приходи е 76.5% (фигура 2), при дял от 72.9% за 2014 г., което представлява ръст от 3,6 процентни пункта.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 2

Намаленият интерес на потребителите към фиксираните телефонни услуги, както и високият относителен дял на минутите, включени в абонаментните планове на предприятията, се отразяват върху обема на приходите от национален трафик на дребно¹⁴. Дялът на тези приходи за периода 2015 – 2018 г. непрекъснато намалява, като през 2018 г. приходите от трафик при осъществяване на национални повиквания представлява едва 7,6% отбелязвайки спад с близо 6 процентни пункта за периода.

Спад се наблюдава и в приходите от терминиране, което се дължи от една страна на намаляващия обем терминиран трафик, а от друга страна на намалението на цените за терминиране, вследствие на наложената регулация¹⁵. В периода на настоящия анализ (2015-2018 г.) общият обем на терминирания трафик във фиксирани мрежи е намалял с 15,4%, като най-значим е спадът при терминиране в географски номера на повиквания, генерирани от географски номера в други мрежи – с 41,5%. Същевременно нараства обемът на трафика от терминиране в географски номера на повиквания, генерирани от мобилни номера в мрежите на други предприятия – с

¹⁴ Включват селищни и междуселищни разговори, разговори към мобилни наземни мрежи, към мрежи за широколентов безжичен достъп (BWA)/неподвижен безжичен достъп (FWA) и към негеографски номера (700XYZZZ, 800XYZZZ, 90XYTZZZ, 118XY, 116XYZ и други номера за достъп до спешни повиквания)

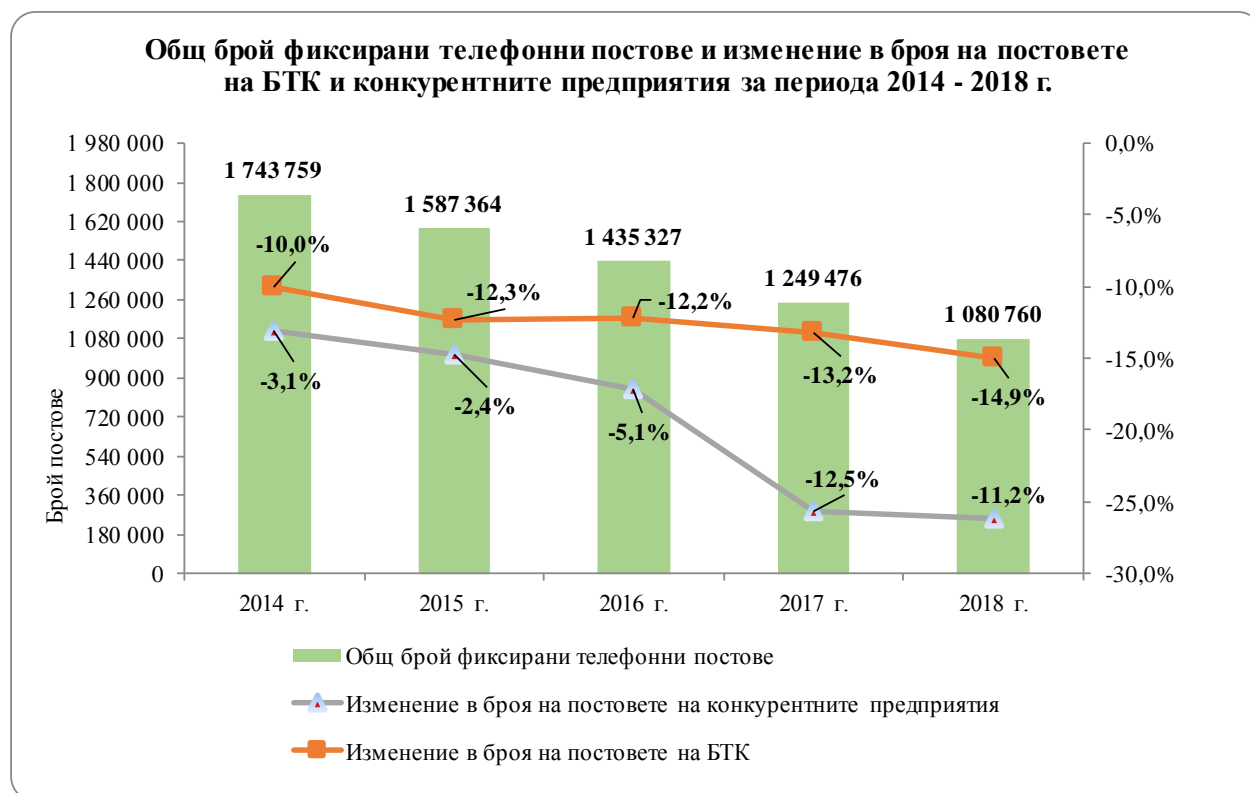
¹⁵ Решения на КРС №№237/17.03.2009 г., 1361/31.05.2012 г., 134/14.02.2013 г. и 550/20.10.2016 г.

18,3%. Като цяло този ръст не компенсира общият спад в потреблението и цените, и в резултат се наблюдава намаление на общите приходи от терминиране с 16,9% през 2018 г. спрямо 2015 г. Делът на приходите от терминиране в общата структурата на приходите от фиксирани телефонни услуги обаче бележи малък ръст – от 2,5% през 2015 г. – на 3,4% през 2018 г. Причината за това е, че останалите приходи в структурата на пазара намаляват с по-големи темпове.

3.2. Фиксирани телефонни постове

Към края на 2018 г. броят на фиксираните телефонни постове в страната е 1 080 760. Данните, с които КРС разполага, показват, че в периода след 2014 г. продължава трайната тенденция на намаление в броя на фиксираните телефонни постове у нас. Отчетеният спад в края на 2018 г. спрямо 2015 г. е в размер на 31,9%.

Посоченият спад в броя на фиксираните телефонни постове в България се дължи основно на намалението в броя на постове на историческото предприятие БТК. Видно от данните, представени на фигура 3 по-долу, в периода на настоящия анализ 2015 – 2018 г. неговите постове непрекъснато намаляват, като отчетеният спад за посочения период е 35,2%.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 3

Броят на фиксираните телефонни постове на конкурентните предприятия като цяло също бележи спад за разглеждания период, като най-съществен е спадът през 2017 г. – с 12,5%. Ежегодното намаление на броя на фиксираните постове на конкурентните предприятия акумулира общ спад на показателя в размер на 26,2% за разглеждания период.

Намалението на фиксираните телефонни постове се отразява и върху показателя „фиксирана телефонна плътност“. Фигура 4 представя сравнение на този показател (по население и домакинства) за периода 2015 – 2018 г.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 4

Отчетената низходяща тенденция в броя на фиксираните телефонни постове за периода 2014 – 2018 г. обуславя трайна тенденция на намаление и при показателя „фиксирана телефонна плътност” (спад с почти 9 процентни пункта по население и с 20,5 процентни пункта по домакинства). Към края на 2018 г. показателят фиксирана телефонна плътност по домакинства възлиза на 27,5%, което показва, че по-малко от една трета от домакинствата в страната имат фиксиран телефон. За сравнение, в края на 2014 г. 48,0% от домакинствата са имали фиксиран телефон¹⁶.

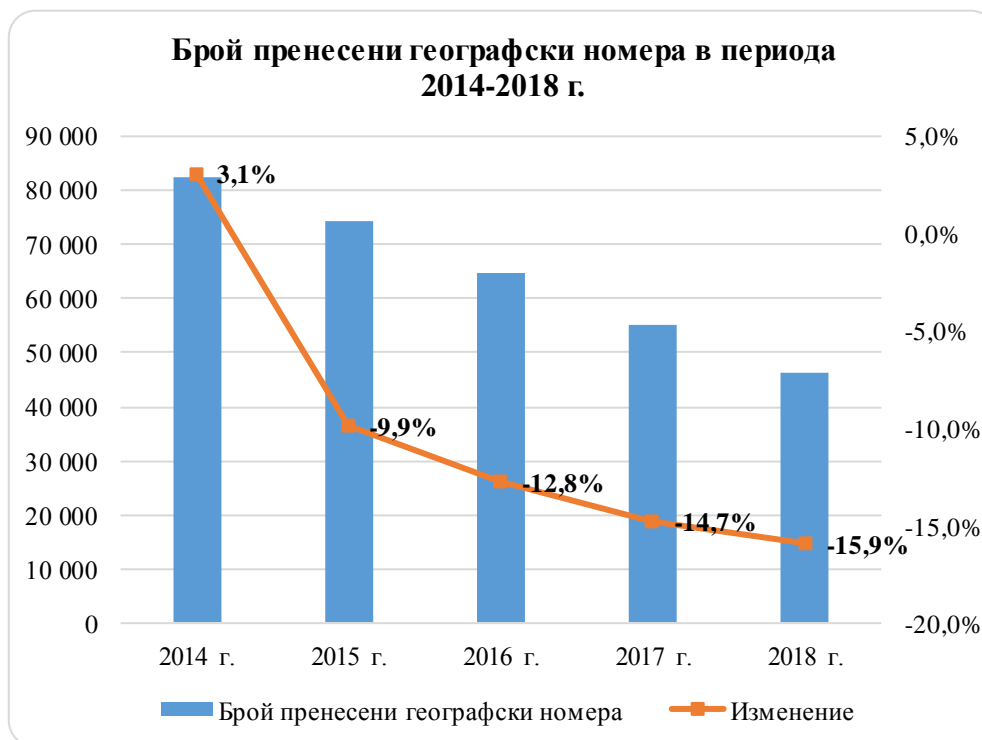
По данни от извършено проучване на Eurobarometer, публикувано през юли 2018 г.¹⁷, за периода октомври 2015 г. – април 2017 г. се наблюдава ръст от 13 процентни пункта при домакинствата в страната, които използват само мобилна гласова услуга и спад от 14 процентни пункта при тези, които използват фиксирана услуга (домакинства, използващи както само фиксирана, така и комбинация от фиксирана и мобилна гласова услуга).

На следващата фигура е представена информация относно броя на пренесените географски номера в периода 2014-2018 г. Услугата преносимост на номера предоставя

¹⁶ Показателят проникване по население е изчислен въз основа на данни на НСИ: <http://www.nsi.bg/bg/content/2975/%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D0%B5-%D0%BF%D0%BE-%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D0%B5%D0%BD%D0%B5-%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D0%BB>; показателят проникване сред по домакинства е изчислен въз основа на данни за брой на обикновените домакинства (3 005 589) от „Преброяване на населението и жилищния фонд към 01.02.2011 г.” на НСИ.

¹⁷ Special Eurobarometer 462, „E-Communications and Telecom Single Market”: <https://publications.europa.eu/bg/publication-detail/-/publication/57889a55-8fb6-11e8-8bc1-01aa75ed71a1>. (фигура D43_QB1 и фигура 43a.1, Раздел III от документа).

на потребителите възможност да изберат съответен абонаментен план на даден фиксиран оператор, който най-добре отговаря на техните нужди без да е необходимо да променят телефонния си номер.

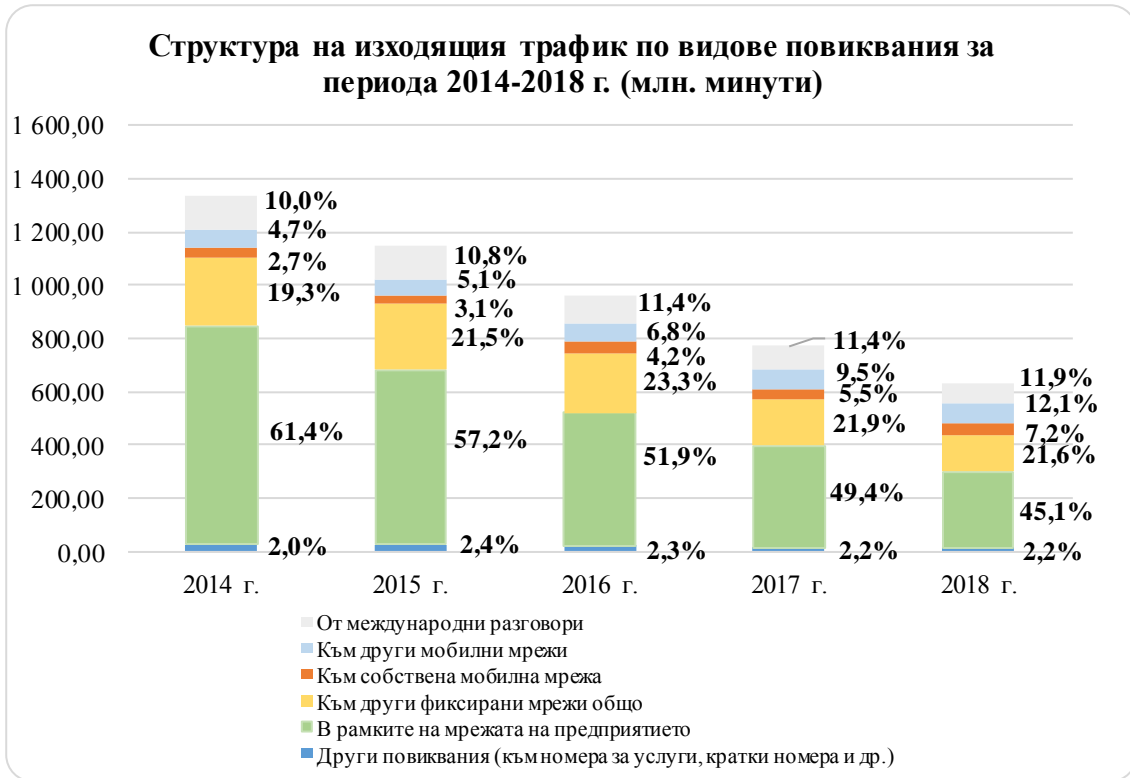
Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 5

Видно от представените данни използването на тази услуга намалява с всяка изминала година и към края на 2018 г. са пренесени 46 359 номера, което е с 43,7% по-малко в сравнение с пренесените през 2014 г.

3.3. Потребление на фиксирана телефонна услуга

Потреблението на фиксирана телефонна услуга в периода на настоящия пазарен анализ следва тенденциите на спад в броя на фиксираните телефонни постове. В периода на настоящия анализ 2015-2018 г., обемът на генерирания от абонати трафик намалява с 44,7%, а в сравнение с последната година на предходния анализ – спадът е с 52,7%.

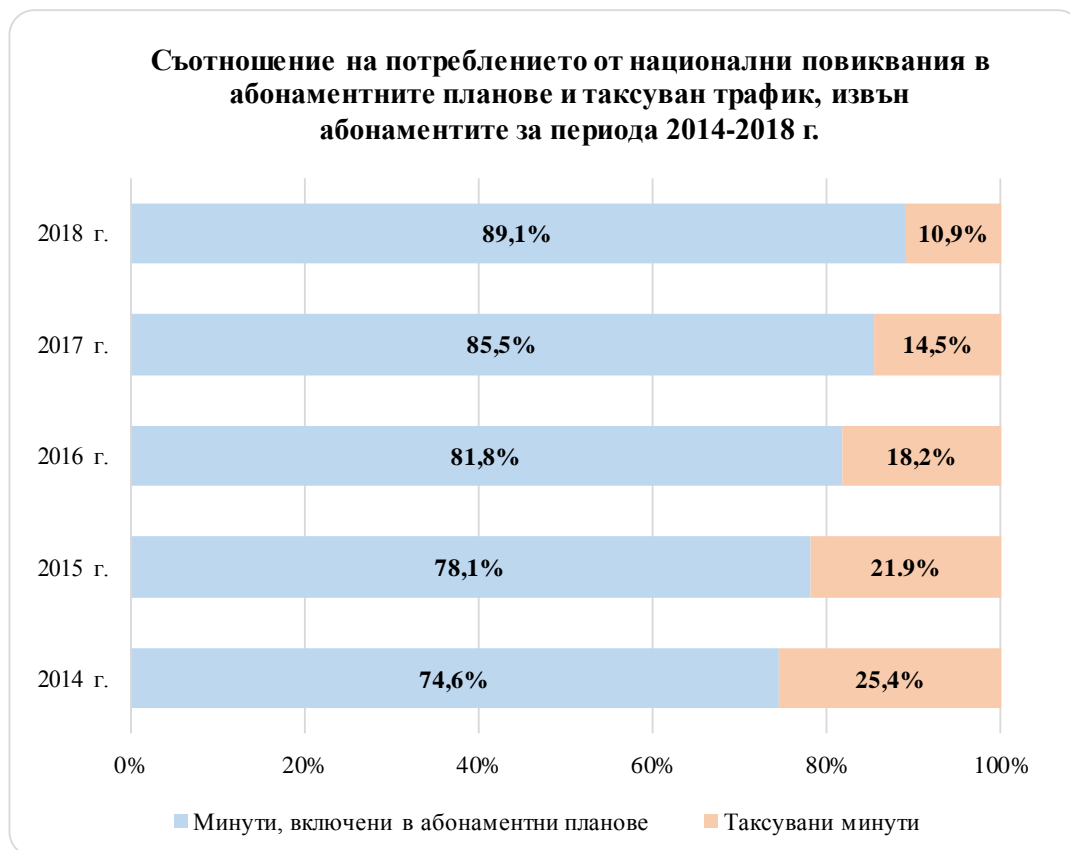
Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 6

Видно от представените данни се наблюдава изменение на структурата на потреблението. В периода 2015-2018 г. трафикът от повиквания в рамките на мрежата намалява значително, не само като относителен дял в общото потребление – от 57,2% на 45,1%, но и в абсолютна стойност с 56,4%. Същевременно се отчита ръст в обема генериран трафик към мобилни мрежи – с 30,9%, което се дължи на все по-големия обем потребление към всички национални мрежи, включен в абонаментните планове. През 2018 г. 80,8% от изговорения трафик към мобилни мрежи (собствени и други) е от потребление, включено в абонаментите, за което абонатът не се таксува допълнително. За сравнение през 2014 г. делът на този трафик е възлизал на 26,4%.

На следващата фигура е представена информацията относно съотношението на обема на изговорените минути от национални повиквания¹⁸, включени в абонаментите и на таксувания трафик за тези повиквания, извън абонамента.

¹⁸ Повиквания към собствена фиксирана мрежа, към други фиксирани мрежи, към собствена мобилна мрежа и към други мобилни мрежи. Не е включен трафикът от услугата „избор на оператор“.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 7

Видно от данните абонатите на фиксирана телефонна услуга заплащат все по-малък обем от изговорения трафик, тъй като предлаганите от предприятията абонаментни планове включват все по-голям обем минути към всички национални мрежи. Поради тази причина, на практика, основното потребление към собствената фиксирана мрежа, към фиксираните мрежи на други предприятия и към мобилни мрежи (собствена и на други предприятия) е включено в абонаментите. През 2018 г. това потребление достига 89% при близо 75% в края на периода на предходния анализ.

Делът на трафика по видове национални повиквания в общия обем национален трафик, включен в абонаментите се изменя както следва:

- в рамките на мрежата – от 79,8% през 2014 г. – на 55,3% през 2018 г.;
- към други фиксирани мрежи – от 17,3% през 2014 г. – на 24,4% през 2018 г.;
- към собствена мобилна мрежа – от 1,6% през 2014 г. – на 8,1% през 2018 г.;
- към други мобилни мрежи – от 1,4% през 2014 г. – на 12,3% през 2018 г.

Видно от горепосочените данни, делът на трафика към други национални мрежи нараства за разлика от дела на трафика в рамките на собствената фиксирана мрежа. Последното е индикатор за преодоляване на затварянето на трафик в мрежата на всяко от предприятията.

3.4. Среден приход от фиксиран пост

На пазара на дребно съществуват множество и различни ценови оферти, чрез които участниците на пазара се стремят да повлияят на потребителското търсене. Би могло да се обобщи, че като цяло предприятията с относителен дял над 1%¹⁹, изчислен на база телефонни постове, предлагат абонаментни планове, в които са включени:

- голям или неограничен брой безплатни минути за повиквания към национални фиксирани мрежи;
- голям или неограничен брой безплатни минути за повиквания към национални мобилни мрежи;
- голям брой безплатни минути за международни разговори.

Предвид факта, че реализираните повиквания към национални мрежи извън включените в абонаментите е едва 10,9 %, с цел да се обхванат основните тенденции на пазара на фигура 8 е представена информацията относно стойността и изменението на средния годишен приход от фиксиран телефонен пост. Показателят е изчислен като съотношение между приходите на дребно от достъп и повиквания, реализирани от предприятията през годината и броя на фиксираните телефонни постове към 31 декември на съответната година.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 8

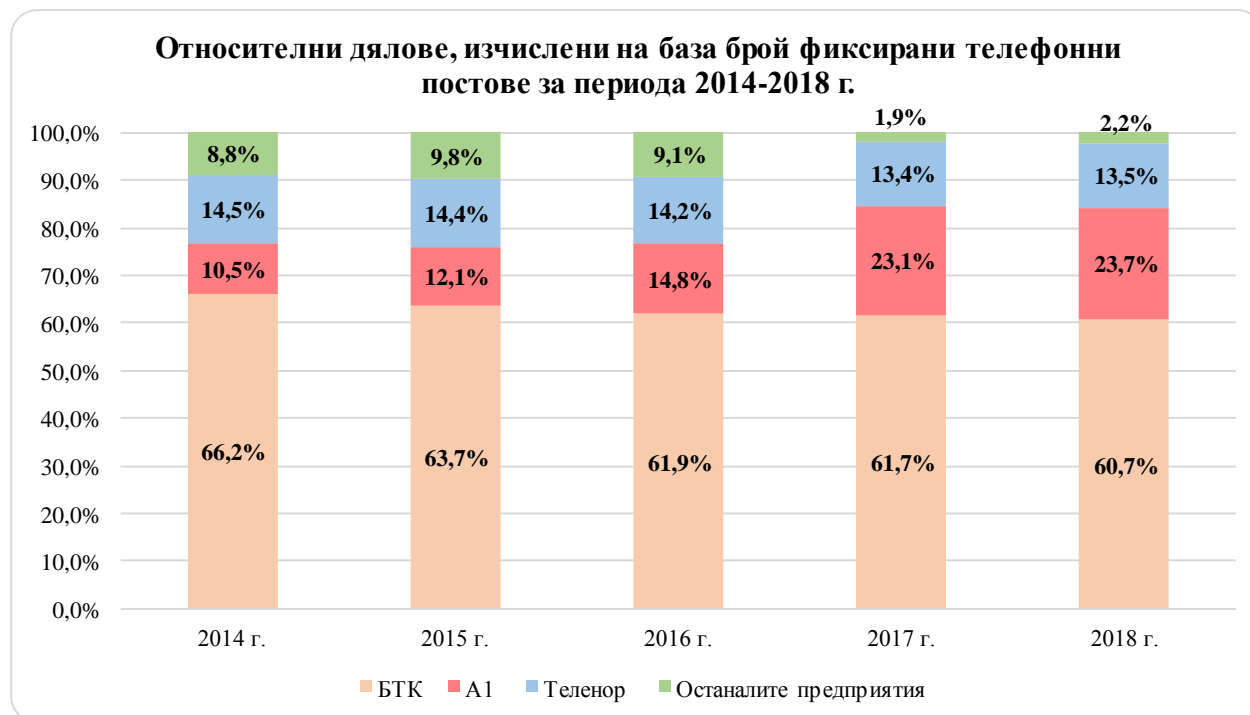
Данните сочат, че в периода след предходния пазарен анализ средният приход от фиксиран телефонен пост от достъп и повиквания, реализиран от предприятията, предоставящи фиксирана телефонна услуга намалява с 19,9%. Това е в резултат на изпреварващите темпове на спад на реализираните приходи на дребно (с 50,4% през

¹⁹ БТК, „А1 България“ ЕАД и „Теленор България“ ЕАД

2018 г. спрямо 2014 г.) в сравнение с темповете на намаление на броя на фиксираните телефонни постове (с 38,0% за съответния период).

3.5. Относителни дялове

На фигура 9 е представена информацията относно относителните дялове, изчислени на база брой фиксирани телефонни постове на предприятията, предоставящи фиксирана телефонна услуга, за периода 2014 – 2018 г. Видно от данните, основните доставчици на пазара са: БТК, „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД (А1) и „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД (Теленор). Останалите участници на пазара (вкл. и предприятията, декларирали дейност чрез вторично получени номера) формират пазарен дял от 2,2% през 2018 г. и са представени с общ показател. Намалението на общия пазарен дял от 8,8% през 2014 г. на 2,2% през 2018 г. се дължи основно на вливането на „БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБАНД“ ЕАД в „МОБИЛТЕЛ“ ЕАД (А1) през 2017 г. В резултат делът на А1, изчислен на база фиксирани телефонни постове, отчита ръст за периода 2015 – 2018 г. с 11,6 процентни пункта. Въпреки това, в резултат от общата тенденция на спад в потреблението на услугата, през последната година от периода, обхванат в анализа - 2018 г. и при това предприятие е отчетен спад в броя на фиксираните телефонни постове в размер на 11,2% спрямо 2017 г.

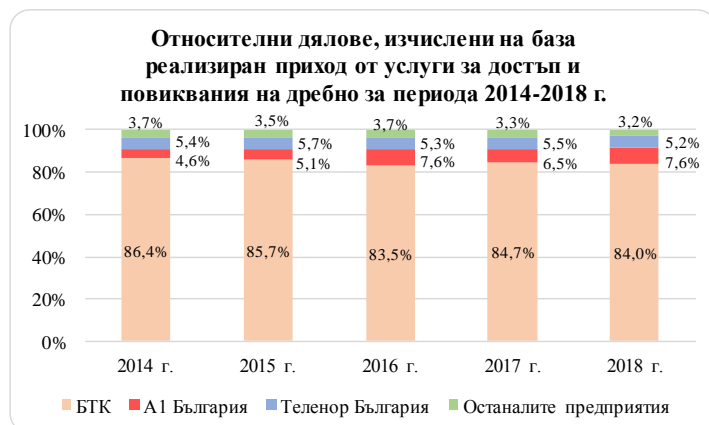
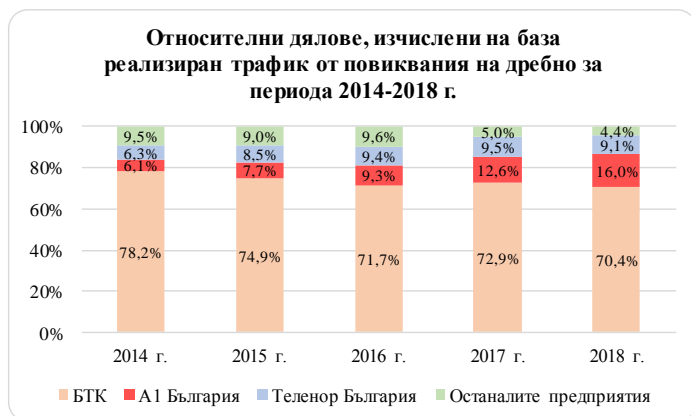
Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 9

За разглеждания период на настоящия анализ Теленор също отчита ежегодно намаление на броя на фиксираните телефонни постове, което води до намаление на пазарния му дял с 1 процентен пункт през 2018 г. спрямо 2015 г. Представените данни на фигура 9 също така показват, че тенденцията на плавно намаление на относителните дялове на БТК, отчетена при предходния кръг анализ на пазарите на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, се запазва. Спадът през периода 2014 – 2018 г. е с 5,5 процентни пункта.

Видно от графиката, независимо от устойчивата тенденция на спад в потреблението на услугата, пазарният дял на БТК е сравнително висок към края на 2018 г. В тази връзка следва да бъде отбелязано, че бавният спад се обуславя от историческата роля на БТК на пазара на фиксирана телефонна услуга в България, както и от обстоятелството, че немалка част от абонатите на историческото предприятие (43,7% от домашните му абонати) ползват абонаментни планове, които са от обхвата на универсалната услуга.

На фигури 10 и 11 са представени относителните пазарни дялове, изчислени на база трафик от повиквания и на база приходи от достъп и повиквания на основните конкуренти на пазара на дребно на фиксирана телефонна услуга.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 10

Фигура 11

Видно от представените на фигурите данни в периода на настоящия анализ (2015-2018 г.) не се наблюдават съществени изменения на относителните дялове на участниците на пазара по отношение на трафика и приходите от предоставяне на фиксирана телефонна услуга на дребно. Единствено при А1 се отчита ръст на обема на общия реализиран трафик от повиквания в размер на 14,9% през 2018 г. в сравнение с 2015 г., което увеличава дела му с 8,3 процентни пункта. Делът на БТК намалява с 4,5 процентни пункта, а този на Теленор нараства с 0,6 процентни пункта.

При относителните дялове, изчислени на база приходи на дребно измененията са още по-слабо изразени. В абсолютна стойност приходите на дребно на БТК, А1, Теленор и общо за останалите предприятия отбелязват спад. Спадът в приходите при А1 е с най-нисък процент – 14,3% за периода 2015-2018 г., при намаление от 41,9% общо за участниците на пазара. Това води до нарастване на относителния дял на предприятието, изчислен въз основа на приходите на дребно с 2,5 процентни пункта. При БТК намалението на относителния дял е с 1,7 процентни пункта, а при Теленор показателят отчита спад едва с 0,5 процентни пункта през наблюдавания период.

В следващата таблица са представени относителните дялове на всички предприятия, предоставяли услугата терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, изчислени на база трафик (брой терминирани минути) и приход за периода 2014-2018 г.

Таблица 2

Наименование на предприятието	Относителни дялове, изчислени на база трафик от терминиране					Относителни дялове, изчислени на база приход от терминиране				
	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
А1 БЪЛГАРИЯ ЕАД	10,2%	11,3%	11,4%	15,1%	18,6%	12,1%	12,9%	11,8%	15,6%	19,4%
БЛИЗУ МЕДИА ЕНД БРОУДБЕНД ЕАД	5,1%	5,4%	4,9%	1,3%		13,8%	11,7%	7,7%	1,6%	
БУЛСАТКОМ ЕАД	0,1%	0,3%	0,3%	0,2%	0,3%	0,4%	0,8%	0,7%	0,3%	0,4%
БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД	70,0%	71,0%	72,3%	72,4%	69,1%	59,9%	63,5%	70,0%	73,4%	69,9%
ВАРНА НЕТ ООД	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
ВЕСТИТЕЛ БГ АД*	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ВИМОБАЙЛ АД	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
ГЛОБЪЛ КОМЮНИКЕЙШЪН НЕТ АД	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	
ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ АД	0,6%	0,7%	0,6%	0,6%	0,7%	0,6%	0,7%	0,5%	0,6%	0,8%
ЕСКОМ ООД	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ ЕАД	2,6%	1,4%	1,2%	1,2%	1,2%	2,5%	1,2%	0,8%	0,3%	0,3%
КАБЕЛ САТ-ЗАПАД ООД	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
КУЛБОКС АД	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,7%	0,8%	0,7%	0,8%	0,7%
НЕТ 1 ЕООД	0,2%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%
НЕТ ИС САТ ЕООД	0,2%	0,2%	0,1%	0,3%	1,0%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,3%
НЕТФИНИТИ ЕАД	0,1%	0,2%	0,3%	0,4%	0,4%	0,2%	0,2%	0,4%	0,3%	0,3%
НОВАТЕЛ ЕООД				0,0%	0,0%				0,0%	0,0%
ОРБИТЕЛ ЕАД	1,1%					1,0%				
ТЕЛЕКАБЕЛ АД			0,0%	0,0%	0,0%			0,0%	0,0%	0,0%
ТЕЛЕКОМ 1 ЕООД	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА ЕАД	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,0%	0,0%
ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ ЕАД	9,0%	8,5%	8,0%	7,3%	7,6%	7,8%	7,3%	6,6%	6,2%	7,1%

* Предприятието преустановява дейност, считано от 16.08.2018 г.

Източник: Дани, подадени в КРС

Видно от данните, представени в таблицата, предприятията с най-високи относителни дялове при предоставяне на услугата терминиране са отново БТК, А1 и Теленор. Останалите предприятия формират общ относителен дял от 4,7%, изчислен на база терминиран трафик и 3,5%, изчислен на база приходи от терминиране за 2018 г. Единствено при А1 се отчита ръст в абсолютна стойност, както в обема на терминирания трафик – с 39,1% в периода 2015-2018 г., така и при реализирания приход от услугата – с 24,8%. За същия период данните за БТК показват намаление със 17,6% при трафика и с 8,4% по отношение на прихода, а за Теленор намалението е съответно с 24,7% при трафика и с 18,2% при прихода.

4. Тенденции на пазара на фиксирана телефонна услуга

Въз основа на информация за периода 2015 – 2018 г. относно състоянието и тенденциите на развитие на фиксираната гласова услуга, КРС стигна до следните заключения:

- Намаляващият интерес на потребителите към фиксираната телефонна услуга у нас рефлектира ежегодно върху потреблението на услугата и съответно върху приходите, реализирани от предоставянето ѝ;
- Устойчивата тенденция на намаление в потреблението на фиксираната телефонна услуга като цяло, както и включването на все по-голям обем телефонен трафик в месечните абонаменти, очаквано доведе до преустановяване на ползване на услугата „избор на оператор”. Само едно предприятие е декларирало предоставянето

на тази услуга през 2018 г., като потреблението, измерено в обем генериран трафик и реализирани приходи, е символично;

- Предоставянето на пакетни услуги с включена в тях фиксирана телефонна услуга оказва влияние върху задържането на потребителите на фиксираната телефонна услуга. Въпреки това, низходящата тенденция в броя на потребителите на фиксирана телефонна услуга у нас се отразява негативно и върху броя на абонатите, които към края на 2018 г. използват услугата в пакет с други електронни съобщителни услуги²⁰. Отчетеният спад е в размер на 10,1% през 2018 г. в сравнение с 2014 г. Най-използваните пакетни услуги с фиксирана гласова услуга у нас са тези, при които фиксираната гласова услуга се комбинира с мобилна. Това показва, че за тези абонати (почти 90% от абонатите на пакетна услуга с включена в тях фиксирана гласова услуга през 2018 г.) двете услуги са взаимно допълващи се.

---

²⁰ Пакетните услуги са търговски оферти, предлагани въз основа на месечен абонамент и включващи две или повече от следните услуги: (1) Фиксиран ширококолов достъп до интернет, (2) Фиксирана гласова услуга, (3) Мобилна гласова услуга, (4) Мобилен ширококолов достъп до интернет и (5) Платена телевизия.

IV. Определяне на съответния пазар

1. Въведение

В рамките на третия кръг на анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС със свое Решение № 356/23.06.2016 г. определи 21 самостоятелно обособени продуктови пазара²¹, всеки от тях с географски обхват територията на Република България.

Пазарът на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи е един от пазарите на едро, включени в списъка с пазари, подлежащи на ех ante регулиране, който е Приложение към актуалната в момента Препоръка на ЕК (Препоръка на ЕК 2014/710/ЕС). Съгласно съображение 11 от уводната част на Препоръката, съответните пазари на едро, включени в Приложението към нея, могат да имат характеристиките, които да оправдаят ех ante регулиране, защото като цяло те отговарят кумулативно на трите критерия, използвани досега за определяне на съответните пазари.

Съгласно чл. 151, ал. 1 от ЗЕС КРС периодично определя съответните пазари на обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на ех ante регулиране, проучва, анализира и оценява нивото на конкуренция на съответните пазари и при установяване липсата на ефективна конкуренция определя предприятия със значително въздействие на съответния пазар.

При определянето на съответните пазари (продуктови²² и географски²³) КРС извършва анализ на взаимозаменяемостта при търсенето и предлагането, в съответствие с разпоредбите на Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара.

Анализът за наличието на ефективна конкуренция е необходимо да отчита и бъдещото развитие, ето защо пазарите се дефинират като се вземат под внимание очакваните или предполагаеми технологични или икономически промени в рамките на разумен времеви хоризонт, свързан с периода до изготвянето на следващия анализ.

При анализиране на пазарите се взема предвид и технологичната неутралност, отнасяща се до използваната инфраструктура при предоставяне на електронни съобщения (чл. 4, ал. 2, т. 2 от ЗЕС), както и принципите на конкурентното право (чл. 150, ал. 1 от ЗЕС).

---

²¹ Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на: „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД, „Ай Ти Ди Нетуърк“ АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД, „Булсатком“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, „Вимобайл“ АД, „Глобъл Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Еском“ ООД, „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД, „Интеруут България“ ЕАД, „Кабел Сат – Запад“ ООД, „Мобилтел“ ЕАД, „Нет 1“ ЕООД, „Нет Ис Сат“ ЕООД, „Нетфинити“ ЕООД, „Телеком 1“ ООД, „Телекомуникационна Компания Варна“ ЕАД, „Теленор България“ ЕАД и Premium Net International S.R.L.

²² Чл. 4, ал. 3 от Методиката

²³ Чл. 4, ал. 4 от Методиката

2. Определяне на продуктовия обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

Според чл. 5 от Методиката съответният продуктов пазар включва всички обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, за които е налице взаимозаменяемост при търсенето и взаимозаменяемост при предлагането.

2.1. Взаимозаменяемост при търсенето

Взаимозаменяемост при търсенето е налице, когато при относително малко, но значимо и трайно повишаване на цената на дадена електронна съобщителна мрежа и/или услуга потребителите са склонни да пренасочат търсенето си към други електронни съобщителни мрежи и/или услуги, които са в състояние да я заменят на базата на техните характеристики, предназначение и цени²⁴.

Основна характеристика на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, която не се е променила във времеви период от предходния кръг на пазарен анализ, е приложимият в ЕС принцип „Викащата страна заплаща повикването“ (CPP – Calling Party Pays Principle). Според него страната, генерираща едно повикване заплаща изцяло неговата цена, докато страната, която получава повикването не заплаща за приемането му. В резултат от прилагането на този принцип е трудно да се окаже натиск върху предприятията, предоставящи услугата в посока намаляване на цените за терминиране, тъй като гласово повикване към даден краен потребител не може да бъде заменено с терминирането на гласово повикване към друг краен потребител.

С оглед на горепосоченото и факта, че крайните потребители със своето поведение имат възможност да оказват влияние върху търсенето на услугата „терминиране“, заменяйки я с други услуги (например разговори в рамките на една мрежа) и основавайки се на съображение 7 от уводната част на Препоръката за съответните пазари, КРС първо анализира взаимозаменяемостта при търсенето на пазара на дребно на предоставяне на услугата „повикване към други фиксирани мрежи“, като взема предвид поведението на потребителите, извършващи и приемащи повикване, и след това – на ниво пазар на едро на терминиране на повикване в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

2.1.1. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на дребно

При анализа на поведението на потребителите следва да се обърне внимание на възможните алтернативи за заместване на повикванията, терминирани в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, които евентуално биха могли да оказат влияние върху условията на предлагане на услугата „терминиране“.

КРС изследва дали е налице взаимозаменяемост между:

- а) повиквания към мобилни мрежи и повиквания към фиксирани мрежи;
- б) повиквания в рамките на дадена фиксирана мрежа и повиквания между различни фиксирани мрежи или повиквания от мобилни към фиксирани мрежи;
- в) повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 и към географски номера в определено положение на обществени телефонни мрежи;

---

²⁴ Чл. 6, ал. 1 от Методиката

г) управляемите и неуправляемите VoIP услуги на дребно и традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение.

а) Взаимозаменяемост между повиквания към мобилни мрежи и повиквания към фиксирани мрежи

Както и в предходните три кръга на пазарни анализи, КРС изследва дали от гледна точка на търсенето на пазарите на дребно повикване към мобилни мрежи може да се приеме за потенциална алтернатива на повиквания към фиксирани мрежи. Разглеждайки основните характеристики на всеки от двата типа мрежи и на услугите, предлагани чрез тях, се установява наличие на съществени разлики.

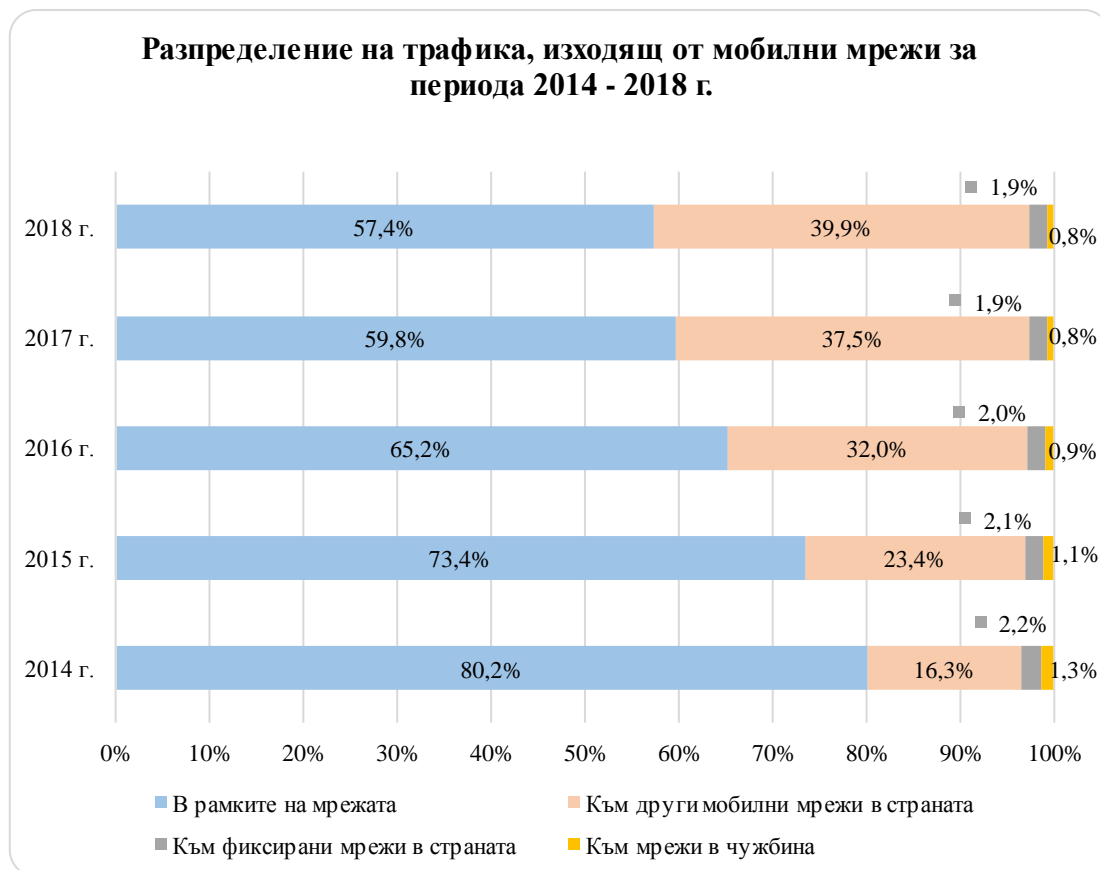
При мобилната телефонна услуга крайните точки не са фиксирани географски, т.е. налице е подвижност на потребителите, което определя услугата като мобилна. При фиксираната телефония, за да бъде осъществено едно повикване към фиксирана мрежа е необходимо наличието на телефонен пост във фиксирано крайно местоположение на мрежата. Повикванията към фиксирана мрежа могат да бъдат разглеждани като повиквания към географска точка, а повикванията към мобилни мрежи – към определен потребител – физическо лице. Това е така, защото мобилната мрежа за разлика от фиксираната осигурява свързаност на потребителите си на територията, на която мрежата има покритие, във всеки един момент, предоставяйки непрекъснати мрежови услуги, свързани с идентификацията на потребителя в пространството и актуализиране на информацията, посредством непрекъснат процес на обмен на сигнализационен трафик.

Обичайно цените на дребно за повиквания към фиксирани мрежи са по-ниски в сравнение с тези, за повиквания към мобилни мрежи, което до голяма степен е обусловено и от разликите в цените на едро за терминиране, съответно във фиксирани мрежи (0,0015 лв./мин.) и мобилни мрежи (0,014 лв./мин.)²⁵. В последните години все повече предприятия, представящи обществени фиксирани телефонни услуги предлагат оферти за абонаменти, включващи минути за повиквания към национални мрежи – фиксирани и мобилни, което се отразява на потреблението на викация потребител. Това е видно от изменението на разпределението на изходящия трафик от фиксирани мрежи в разглеждания период, представено на фигура 6 от Раздел III. В периода 2014 г. – 2018 г., делът на трафика, генериран от фиксирани мрежи към мобилни мрежи нараства ежегодно. В абсолютна стойност, обемът на изговорените минути от фиксирани към мобилни мрежи нараства с 24,0%, като обемът на изговорените минути, включени в месечните абонаменти за същия вид повиквания се увеличава 3,8 пъти.

От друга страна, потреблението на абонатите на мобилни наземни услуги на повиквания към фиксирани мрежи, остава сравнително стабилно за разглеждания период – в относителна стойност делът на този вид повиквания се изменя с 0,3 процентни пункта (от 2,2% на 1,9%), а в абсолютна стойност се отчита намаление с 1,9%.

---

²⁵ Цени за терминиране към 31.12.2018 г., определени въз основа на разходите на ефективен оператор, изчислени чрез адаптиран BULRIC модел, с решения на КРС №№ 550/20.10.2016 г. и 585/24.11.2016 г.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 12

Видно от информацията, представена по-горе, тенденциите при потреблението на фиксирана телефонна услуга се различават от тези при мобилната телефонна услуга.

Предвид изложеното, КРС счита, че от гледна точка на търсенето на двата вида повиквания – повиквания към мобилни мрежи и повиквания към фиксирани мрежи, са налице съществени разлики в техните характеристики и потребление. На този етап от развитието на услугите, те не могат да бъдат приети като изцяло взаимозаменяеми.

б) Повиквания в рамките на дадена фиксирана мрежа като заместител на повиквания между различни фиксирани мрежи или повиквания от мобилни към фиксирани мрежи

В България цените на дребно за повиквания в рамките на една и съща фиксирана мрежа (on-net повиквания) са по-ниски, дори и в някои случаи не се таксуват, в сравнение с цените на повиквания между различни фиксирани мрежи или на тези от мобилни към фиксирани мрежи.

Повикванията в рамките на мрежата могат да се разглеждат като алтернатива на повиквания между различни фиксирани мрежи или на повиквания от мобилна към фиксирана мрежа само ако потребителят, извършващ повикването, е едновременно абонат на няколко предприятия, предоставящи обществени телефонни услуги. За целта потребителят, генериращ повикването, трябва да знае абонат на кое предприятие е виканата страна, което допълнително е възпрепятствано с ползването на услугата „преносимост на номера”.

Поради това, КРС е на мнение, че от гледна точка на търсенето не е налице взаимозаменяемост между повиквания в рамките на мрежата (on-net) и повиквания от мобилни към фиксирани или повиквания между различни фиксирани мрежи (off-net).

в) Повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 и към географски номера в определено местоположение на обществени телефонни мрежи.

При третия кръг на пазарен анализ при определяне обхвата на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС стигна до извода, че крайните потребители не биха заменили повиквания към негеографски номера с код за достъп 700²⁶, 800²⁷, 90²⁸ и 118²⁹ с повиквания към географски номера за достъп до обществени телефонни мрежи.

През 2019 г. броят на предприятията, притежаващи регистрация за предоставяне на гласови телефонни услуги в определено местоположение, както и разрешения за ползване на негеографски номера от обхват 700, 800, 90 и/или 118, е 26 (виж таблица 3).

Таблица 3

ПРЕДПРИЯТИЕ		Негеографски номера			
		700	800	90	118
Общ брой:		17	17	6	2
1	А1 БЪЛГАРИЯ ЕАД	√	√	√	
2	БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД	√	√	√	√
3	БУЛСАТКОМ ЕАД	√	√		
4	ВАРНА НЕТ ООД	√	√		
5	ВИМОБАЙЛ АД	√	√		
6	ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ АД	√	√		
7	ДУАЛИТИ КОМЮНИКЕЙШЪНС ООД	√			
8	ЕСКОМ ООД	√	√		
9	ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ЕАД	√	√		
11	ИНТЕРУУТ БЪЛГАРИЯ ЕАД	√	√		
12	КАБЕЛ САТ – ЗАПАД ООД				
13	КУЛБОКС АД	√	√		
14	ЛИНК МОБИЛИТИ ЕАД			√	
15	НЕТ 1 ЕООД	√	√		
16	НЕТ ИС САТ ЕООД	√	√		
17	НЕТ-КЪНЕКТ ИНТЕРНЕТ				
18	НЕТФИНТИ ЕАД	√	√		

²⁶ „персонален номер”

²⁷ услуги с безплатен достъп

²⁸ услуги с добавена стойност

²⁹ телефонни справочни услуги

19	НОВАТЕЛ ЕООД		√		
20	СОФ ТЕЛЕКОМ ЕООД				
21	ТЕЛЕКОМ 1 ЕООД				
22	ТЕЛЕКАБЕЛ АД	√	√		√
23	ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА ЕАД	√	√	√	
24	ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ ЕАД	√	√	√	
25	ТЕРАВОЙС ЕАД			√	
26	ТИ.КОМ АД				

Източник: Данни, подадени в КРС

Характеристиките на услугите, предоставяни чрез географски номера и чрез негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118, продължават да са коренно различни по своята същност и не се очакват съществени промени до следващия пазарен анализ. Последните не са предназначени за извършване на лични телефонни разговори, използват се само за осъществяването на входящи повиквания и се предоставят първично на операторите на мрежи. Частни лица и/или доставчици на услуги договарят ползването на определен негеографски номер с предприятието, на което КРС е предоставила първично обхват от такива номера. Ползвателите на негеографски номера могат да се разглеждат като крайни потребители (абонати) на предприятието, от което са получили вторично номер или на предприятието, в чиято мрежа са пренесли такъв номер.

КРС счита, че крайните потребители не биха заменили повиквания към географски номера, чрез които се предоставя достъп в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, с повиквания към негеографски номера за предоставяне на: телефонни справочни услуги (код за достъп 118), „персонален номер” (код за достъп 700), услуги с безплатен достъп (код за достъп 800) и услуги с добавена стойност (код за достъп 90), поради различните характеристики и предназначение на услугите, както и поради спецификите на прилагане на цените, които в някои случаи, в зависимост от вида на повикването, са по-високи при повикванията към негеографски.

г) Взаимозаменяемост между управляемите и неуправляемите VoIP услуги на дребно и традиционни телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение

Подробни аргументи относно взаимозаменяемостта между управляеми (managed VoIP) и неуправляеми VoIP услуги (unmanaged VoIP или OTT VoIP) са изложени в раздел V и раздел VI, т. 1.2.1.1. от Приложението към Решение № 356/23.06.2016 г. на КРС. Те се отнасят както за извършване на повиквания, свързани с генериране, така и за получаване на повиквания, при използване на терминиране.

Управляемите VoIP (т.н. managed VoIP или managed VoB) услуги могат да се разглеждат като взаимозаменяеми с традиционните обществени телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, поради характеристиките на двете услуги, качеството и цената им. Също така, управляемите VoIP услуги се предоставят чрез географски номера от ННП, а предприятието, което предоставя ширококоловия достъп, упражнява контрол както върху характеристиките на предоставения достъп, така и върху управлението на трафика в мрежата с оглед предоставяне на фиксираната телефонна услуга. Това предопределя възможност за контролиране на качеството на

услугата и на обслужване от край до край. При това, с използването на управляем VoIP могат да се осъществят всички видове изходящи и входящи повиквания, като се осигуряват и допълнителни услуги, характерни за „традиционната“ фиксирана телефония (например, пренос на факсимилни съобщения, пренасочване на повикване (Call forwarding), тонално номеронабиране (DTMF), идентификация на линията на викация). В България управляеми VoIP услуги се предоставят чрез номера от ННП от почти всички конкурентни предприятия, предоставящи телефонни услуги в определено местоположение, при качество на обслужване на клиентите, което не се различава от това на традиционните телефонни услуги.

Поради изложеното, заключенията от изследването, че управляемите VoIP услуги могат да се считат от потребителска гледна точка за взаимозаменяеми с традиционните телефонни услуги, предоставяни в определено местоположение, са актуални и за настоящия период.

Аналогично, относими са и заключенията относно съществените различия между характеристиките на неуправляемите VoIP услуги и традиционните телефонни услуги по отношение на получаването на повикванията.

Неуправляемите VoIP услуги са достъпни през ползван *общ достъп* до интернет и качеството им зависи в голяма степен от скоростта на връзката между викация и викания. При тях не се прилага технологично приоритизиране и управление на трафика за телефонните услуги, които следва да се предоставят в реално време. По тази причина, се получава заглъхване, прекъсване и интерференция на сигналите на аудио връзката, което води до значително влошено качество.

Въз основа на изложените характеристики, КРС счита, че между традиционните телефонни услуги и неуправляемите VoIP услуги не е налице взаимозаменяемост.

2.1.2. Взаимозаменяемост при търсенето на пазари на едро

Търсенето на ниво пазар на едро е свързано с търсенето на ниво пазар на дребно. Поради този факт, за да може да се свърже потребител на дадено предприятие, предоставящо телефонни услуги, с потребител на друго предприятие, трябва генерираните от този потребител повиквания да се терминират единствено в мрежата на предприятието, потребител на което е виканата страна.

При третия кръг на пазарен анализ за определяне обхвата на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи КРС изследва дали е налице взаимозаменяемост при търсенето на услугите, предоставяни на едро за терминиране на повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118 и терминиране на повиквания към географски номера и стигна до заключението, че тези услуги на едро не са взаимозаменяеми.

През периода след третия кръг на пазарен анализ до момента продължава да е налице основният разграничаващ фактор между услугите за терминиране на повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги и услугата за терминиране на повиквания към географски номера в определено местоположение на обществени телефонни мрежи, а именно възможността на всеки доставчик на негеографски услуги или частно лице (например, абонат на номер с код за достъп 700 за предоставяне на услугата „персонален номер“) да договаря цените на получаваните услуги, в ролята на краен потребител, с предприятието, в чиято мрежа се поддържа номера и се терминират повикванията.

Въз основа на горното и позовавайки се и на изложените аргументи при четвъртия кръг на анализ на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, КРС потвърждава направеното заключение, че услугите на едро „терминиране на повиквания към негеографски номера с код за достъп 700, 800, 90 и 118” и „терминиране на повиквания към географски номера” не са взаимнозаменяеми от гледна точка на търсенето.

От гледна точка на пазара на едро, получаването на повикване от абонат с географски номер, който използва управляема VoIP връзка, независимо дали генерираното повикване е от фиксиран телефон, мобилен телефон или интернет-базирано приложение (напр. Skype), е свързано с използване на по същество сходни функционалности, както при традиционно PSTN/ISDN повикване. Получаването на това повикване е свързано и със заплащане на цена за терминиране в определено местоположение между предприятията, които обслужват предоставените географски номера на викания и викация абонат.

Горното се отнася и за терминиране на повиквания (генерирани в мобилни и фиксирани телефонни мрежи или чрез VoIP интернет приложения), насочени към абонати с географски номер, но използващи неуправляема VoIP връзка при използване на общ интернет достъп. Следва да бъде отбелязано, че в България няма предприятия, на които са предоставени номера от ННП с подобно предназначение. Разрешения за ползване на номера се издават на предприятия, които осъществяват електронни съобщения чрез мрежи за предоставяне на обществени телефонни услуги или за предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги (чл. 3 от Наредба № 1 за номерата).

Предвид горното КРС смята, че към настоящия момент не е налице взаимозаменяемост на услугата „терминиране на повиквания на ниво пазар на едро”.

2.1.3. Заключение – взаимозаменяемост при търсенето

В следствие на направения анализ на взаимозаменяемостта при търсенето на дребно и на едро, може да бъде направено заключение, че не са налице услуги, които могат да бъдат разглеждани като взаимнозаменяеми по отношение на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи”. Заключение то напълно съвпада с изводите, направени от ЕК в Разяснителната бележка към Препоръката относно съответните пазари³⁰.

2.2. Взаимозаменяемост при предлагането

Взаимозаменяемост при предлагането е налице, когато вследствие на малко, но трайно повишаване на цената за предоставяне на електронната съобщителна мрежа и/или услуга предприятия, които не предоставят електронни съобщителни услуги на съответния пазар, са в състояние в краткосрочен план да навлязат на него без значителни допълнителни разходи за материални и нематериални дълготрайни активи, допълнителни инвестиции, стратегически решения и други³¹.

2.2.1. Взаимозаменяемост при предлагането на пазари на едро

Взаимозаменяемост при предлагането на пазара на терминиране на повиквания ще е налице, когато предприятия, които до този момент не са предоставяли услугата

³⁰ Разяснителна бележка към Препоръка на ЕК 2014/710, стр.28-31

³¹ Чл. 7, ал. 1 от Методиката

„терминиране”, могат да започнат да я предоставят, без да са необходими значителни инвестиции за това.

Според КРС технологично е възможно да съществуват услуги, които биха дали възможност на един потребител на дребно да прави избор в коя мрежа да се терминира всяко негово изходящо повикване и които следователно могат да бъдат приети за алтернативи на услугата „терминиране”. С оглед установената пазарна практика обаче на потребителите не се предоставя избор коя мрежа да терминира всяко тяхно повикване, което изключва възможността за взаимозаменяемост на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи” с услугата „терминиране в друга мрежа”.

Същото се отнася и за повиквания към абонати с географски номера, които използват управляеми VoIP услуги. Както бе отбелязано по-горе, неуправляеми VoIP услуги (или OTT VoIP услуги чрез общ достъп до интернет) не могат да бъдат част от разглеждания пазар на терминиране, тъй като – според действащите нормативни разпоредби, при тях не се ползват номера от ННП и, съответно, не могат да се заплащат цени за терминиране на повикванията.

От гледна точка на взаимозаменяемостта на предлагането, услуги за терминиране на повиквания към негеографски номера за предоставяне на услуги могат да бъдат предоставяни и от мрежи с ограничено покритие, доколкото това терминиране няма географски характеристики. Същевременно, от гледна точка на ефективността на инвестициите и рентабилността, съществуват значителни различия между предоставянето на интелигентни мрежови услуги, от една страна, и предоставянето на фиксирани гласови телефонни услуги на абонати, от друга страна, като първите генерират значително повече трафик на абонат от вторите. От тази гледна точка, в резултат на малко, но значимо увеличение на цените (5%-10%) на дадена негеографска услуга с посочените кодове за достъп, предприятията, предоставящи услуги чрез обществени електронни съобщителни мрежи, могат да започнат да предоставят терминиране за тази услуга в кратък срок (във времевия хоризонт на настоящия анализ) и без необходими съществени инвестиции и значителни невъзвръщаеми разходи, дори когато не разполагат с добре развита мрежа за достъп. От друга страна, предоставянето на услуги за терминиране на повиквания към фиксирани абонатни номера (географски номера за достъп до мрежи) изисква значителни инвестиции за изграждане на мрежа за достъп, свързани с характеристиките за тези мрежи голям обем на невъзвръщаемите разходи и зависимост от икономите от мащаба и от обхвата, които представляват съществена бариера за навлизане на пазара в рамките на разумен период от време (съпоставим с времевия хоризонт на настоящия анализ).

Въз основа на анализа на критериите за взаимозаменяемост на предлагането, КРС счита, че услугите за терминиране на повиквания към негеографски номера за достъп до услуги и за терминиране на повиквания към географски номера за достъп до мрежи (фиксирани абонатни номера) не принадлежат към един и същ продуктов пазар.

2.2.2. Заключение - взаимозаменяемост при предлагането

Вземайки предвид казаното дотук, КРС стигна до заключение, че от гледна точка на предлагането на дребно и на едро не са налице продукти, които могат да бъдат разглеждани като взаимозаменяеми с услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи”.

Заключението напълно съвпада с изводите, направени от ЕК в Разяснителната бележка към Препоръката за съответните пазари³².

3. Определяне на географския обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

КРС дефинира съответния географски пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи като *национален* по своя обхват, позовавайки се на европейското³³ и националното законодателство³⁴.

Услугата „терминиране на гласови повиквания” се предоставя от предприятията само и единствено в собствената им фиксирана обществена телефонна мрежа. Това е предпоставка всяка мрежа да бъде разглеждана като отделен продуктов пазар, като всички мрежи са с териториален обхват – Република България. В допълнение, разрешенията, издадени на всяко от предприятията, предоставящи телефонни услуги в определено местоположение, за изграждане на собствената им мрежа, също имат обхват територията на страната.

4. Заключение относно продуктовия и географски обхват на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение

В резултат на направения анализ, целящ определянето на съответния пазар, КРС достигна до следните заключения:

1. Съответният продуктов пазар, обект на този анализ, е пазарът на **терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.**

Съответният продуктов пазар се състои от следните 19 самостоятелно обособени продуктов пазара, всеки от тях с географски обхват мрежите на предприятията, находящи се на територията на Република България:

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „БУЛСАТКОМ” ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ВАРНА НЕТ” ООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа ”ВИМОБАЙЛ” АД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ” АД;

³² Разяснителна бележка към Препоръката на ЕК 2014/710, стр.28-31

³³ Разяснителна бележка към Препоръката на ЕК 2014/710

³⁴ Чл. 152, ал. 2 от ЗЕС, чл. 4, ал. 4 и чл. 10, ал.1 и ал.2 от Методиката

- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ЕСКОМ” ООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ДЖИТИТИ БЪЛГАРИЯ” ЕАД³⁵;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „КАБЕЛ САТ – ЗАПАД” ООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „КУЛБОКС“ АД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НЕТ 1” ЕООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НЕТ ИС САТ” ЕООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НЕТФИНТИ” ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „НОВАТЕЛ“ ЕООД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕКАБЕЛ“ АД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕКОМ 1” ЕООД.
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД;
- Пазар на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуалната обществена телефонна мрежа на „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД;

2. Посочените деветнадесет пазара включват мрежите, собственост на всички предприятия, които са декларирали пред КРС, че през 2018 г. са предоставяли услугата терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2018 г. Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо електронни съобщения посредством обществена телефонна мрежа и предоставящо фиксирани мрежи и/или услуги, би формирала нов обособен пазар на едро, включващ предоставяните от предприятието услуги за терминиране в неговата собствена мрежа.

---

³⁵ През месец март 2020 г. „Интеруут България“ ЕАД се преименува на „ДжиТиТи България“ ЕАД

V. Анализ и оценка на съответния пазар

1. Въведение

Анализът на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи има за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи функционирането на пазара и свободната конкуренция, които могат да позволят на едно или повече предприятия - участници на съответния пазар, самостоятелно или съвместно да имат господстващо поведение до степен на съществена независимост от конкуренти, потребители и крайни потребители.

2. Критерии, използвани при анализа на ефективността на конкуренцията и определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

При анализа на пазара на едро на повиквания, терминирани в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, следва да се отчете фактът, че предприятията, предоставящи услугата терминиране на повиквания, притежават качеството на естествени (фактически) монополисти на съответния пазар, включващ единствено собствената им мрежа.

Като отправна точка в анализа и показател за наличието на пазарна мощ се използват пазарните дялове на предприятията, включени в съответния пазар. При извършване на анализ на съответен пазар и на пазарното положение на предприятие/предприятия, наред с пазарния дял следва да се вземат предвид и други критерии³⁶, чрез които се измерва пазарната мощ на предприятията, като в зависимост от конкретните характеристики на разглеждания пазар националните регулаторни органи решават кои от тях да се използват при анализиране ефективността на конкуренцията и определяне на предприятията със значително въздействие³⁷ на съответния пазар.

КРС застъпва позицията си, изразена при предходните три кръга на пазарни анализи на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, че за анализа на ефективността на конкуренцията и определянето на предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, е целесъобразно да бъдат изследвани следните критерии:

- пазарен дял на предприятието;
- наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар;
- липса на или недостатъчна пазарна сила на купувача.

Критерии като общ размер на предприятието, наличие на икономии от мащаба, обхвата, вертикална интеграция, както и наличие на лесен или привилегирован достъп

³⁶ Чл. 29 и чл. 31 от Методиката

³⁷ Съгласно чл. 21 от Методиката предприятие със значително въздействие върху пазара е предприятие, което самостоятелно или съвместно с други се ползва от позиция, равностойна на господстваща, т.е. позиция на икономическа сила, позволяваща му да следва поведение до съществена степен независимо от конкуренти, клиенти и крайни потребители

до капиталовите пазари и/или финансови ресурси по никакъв начин не биха променили изводите, направени по отношение на определянето на предприятия със значително въздействие върху пазара, поради факта, че на всеки един от разглежданите пазари дейност се осъществява само от предприятието, което притежава мрежата.

2.1. Пазарен дял

Оценката на пазарния дял е отправна точка при анализа на значителното въздействие върху пазара. Предприятия, които имат голям и устойчив във времето пазарен дял – над 50%, е вероятно да притежават значително въздействие върху пазара.³⁸

Както вече беше посочено, в рамките на предходните и настоящия анализ всяка обществена телефонна мрежа, в която се терминират повиквания, се разглежда като отделен пазар. Това означава, че всяко предприятие притежава 100% пазарен дял на съответния пазар на терминиране на повиквания в собствената му обществена телефонна мрежа, което е предпоставка всички предприятия, които предоставят услугата „терминиране“ в собствената си мрежа, да бъдат определени за предприятия със значително въздействие върху съответния пазар.

2.2. Наличие на бариери за навлизане и разширяване на съответния пазар

Същността на разглежданата услуга „терминиране на повиквания“ в определено положение на индивидуални обществени телефонни мрежи изключва възможността за взаимозаменяемост при предлагане на тази услуга. Други предприятия, освен предприятието, потребител на което е абоната, за който е предназначено повикването, не могат да предоставят услугата „терминиране“ поради липсата на инфраструктура, която да даде тази възможност. Всяко предприятие, което предоставя услугата „терминиране“ в собствената си мрежа, контролира достъпа на другите предприятия до тази мрежа. Така контролът върху собствената инфраструктура на предприятията, която не може да бъде дублирана, се явява непреодолима бариера, изключваща навлизането на други предприятия на съответния пазар, ограничен до рамките на една обществена телефонна мрежа.

При липсата на подходяща инфраструктура и възможност за нейното изграждане, единствената възможност за предоставяне на услугата на дребно „повикване към други фиксирани мрежи“ (обвързана с услугата на едро „терминиране в индивидуални фиксирани мрежи“) е сключването на договор за взаимно свързване между предприятията и закупуването на услугата „терминиране на едро“. Липсата на регулация на тази услуга би могла да провокира поведение от страна на предприятия, което да затруднява достъпа на конкуренти до мрежите им, като поставят прекомерни изисквания при сключване на договори за взаимно свързване или определят високи цени за терминиране на повиквания. Определянето на цени за терминиране чрез търговско договаряне между отделните предприятия е предпоставка за създаване на условия за непрозрачност и неравнопоставеност между договарящите се страни, което от своя страна ще се отрази неблагоприятно и на свързания пазар на дребно на повиквания.

---

³⁸ Чл. 28 от Методиката

2.3. Липса на или недостатъчна пазарна сила на купувача

При анализа на критерия „липса на или недостатъчна пазарна сила на купувача”³⁹ се отчита дали дадено предприятие има потребители (клиенти и крайни потребители) със силни позиции при водене на преговори, които упражняват значително въздействие върху конкуренцията и ограничават способността на предприятието да следва поведение, независимо от своите потребители. Такава пазарна сила на купувача е налице, когато потребители закупуват голям дял от предлаганите от предприятието електронни съобщителни мрежи и/или услуги, реализират значителна част от постъпленията на предприятието, добре са информирани за конкурентни предприятия, предлагащи сходни електронни съобщителни мрежи и/или услуги, и са в състояние да преминават лесно и без значителни разходи към тях, и/или дори да започнат сами да предоставят съответните електронни съобщителни мрежи и/или услуги.

При оценката на критерия КРС отчита установения принцип на предоставяне на услугата, а именно: „Викащата страна заплаща повикването” (Calling Party Pays Principle). При този принцип предприятието, в чиято мрежа се терминиращо повикването, определя цената, а предприятието, чийто абонат извършва повикването, я плаща. Поради това предприятието, купуващо услугата „терминиране на повикване” няма техническата възможност да избере своя доставчик на услугата, тъй като тази услуга може да бъде предоставена само и единствено от предприятието, потребител на което е търсенят при повикването абонат. Същевременно абонатът, който приема повикването не се таксува за тази услуга и той няма стимул да реагира на евентуално повишение на цената за терминиране, която неговият доставчик определя. Това предполага, че доставчикът на услугата може да следва поведение на съответния пазар независимо от своите потребители.

При изследването на покупателната способност, освен общия принцип за предоставяне на услугата, КРС анализира и поведението на предприятията, реализиращи най-голямо потребление на услугата „терминиране на повиквания”, предоставяна от всички предприятия, собственици на фиксирани обществени телефонни мрежи.

На фигура 13 е илюстрирана динамиката в относителните дялове на броя терминирани минути от гласови повиквания, изходящи от мрежите на трите предприятия, притежаващи най-високи пазарни дялове, изчислени на база фиксирани телефонни постове, изходящ трафик, терминиран трафик и приходи от предоставяне на фиксирана телефонна услуга, и терминирани в определено местоположение в мрежите на предприятията в страната за периода 2014 – 2018 г.

---

³⁹ Чл. 31, т. 4 от Методиката

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 13

Видно от графиката, покупателна способност на БТК, А1 и ТЕЛЕНОР в рамките на разглеждания период се увеличава от 58,4% през 2014 г. на 65,3% през 2018 г. Това предполага, че тези предприятия биха могли да притежават достатъчна пазарна сила, за да оказват натиск върху поведението на предприятията, в чиито мрежи терминират гласовите повиквания на своите абонати на фиксирана и на мобилна телефонна услуга. От друга страна двупосочността на свързаността на мрежите с оглед осигуряване на свързване от край до край на практика ограничава възможностите за такова поведение.

Върху покупателната пазарна сила на тези потребители на услугата „терминиране“ влияние оказва законовото задължение за договаряне на взаимно свързване. Също така евентуалното поставяне на условия за намаляване на цените на услугата „терминиране“ е малко вероятно да бъде удовлетворено поради невъзможността някое от предприятията на пазара да откаже закупуването на услугата „терминиране“ от предприятия, осъществяващи електронни съобщения чрез обществени телефонни мрежи в определено местоположение, тъй като това би възпрепятствало неговите абонати да извършват повиквания към абонати на тези мрежи.

Следователно същността на предоставянето на услугата силно ограничава покупателната способност на участниците на пазара и допълнително увеличава възможността за предприятията, предоставящи услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи“, да следват поведение независимо от своите потребители.

VI. Определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара

Отчитайки изводите от анализа, имащ за цел да оцени наличието на предпоставки, възпрепятстващи ефективната конкуренция на разглеждания пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, а именно:

- факта, че съответният пазар се състои от 19 обособени продуктови пазара, включващи мрежите на всички предприятия, предоставящи услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение”, от което произтича и 100%-ият пазарен дял на всяко предприятие на съответния пазар, включващ собствената му мрежа;

- наличие на непреодолими бариери за навлизане на всеки от разглежданите пазари, предвид че всеки от тях представлява собствената инфраструктура на предприятията, която не може да бъде дублирана;

- липсата на потребители, които имат възможност чрез своята покупателна способност да окажат въздействие върху цените на разглежданите услуги за терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи,

КРС стигна до заключението, че следва да определи:

- „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „БУЛСАТКОМ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „ВАРНА НЕТ” ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- ”ВИМОБАЙЛ” АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „ГОЛД ТЕЛЕКОМ БЪЛГАРИЯ” АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „ЕСКОМ” ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „ИЗТОЧНА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;

- „ДЖИТИТИ БЪЛГАРИЯ” ЕАД⁴⁰ за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „КАБЕЛ САТ – ЗАПАД” ООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „КУЛБОКС“ АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НЕТ 1” ЕООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НЕТ ИС САТ” ЕООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НЕТФИНТИ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „НОВАТЕЛ“ ЕООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕКАБЕЛ“ АД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕКОМ 1” ЕООД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ ВАРНА” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа;
- „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ” ЕАД за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа.

Посочените деветнадесет пазара включват мрежите, собственост на всички предприятия, които са декларирали пред КРС, че през 2018 г. са предоставяли услугата „терминиране в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи” и са посочили данни за наличието на активни абонати към края на 2018 г.

Евентуалната поява на ново предприятие, осъществяващо електронни съобщения посредством обществена телефонна мрежа и предоставящо фиксирани мрежи и/или услуги, би формирала нов обособен пазар на едро, включващ предоставяните от предприятието услуги за терминиране в неговата собствена мрежа.

---

⁴⁰ През месец март 2020 г. „Интеруут България“ ЕАД се преименува на „ДжиТиТи България“ ЕАД

VII. Конкурентни проблеми

Отчитайки заключенията от анализа за липса на ефективна конкуренция на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и наличие на предприятия със значително въздействие на съответните пазари, за целите на определянето на подходящите ex ante регулаторни мерки КРС разглежда конкурентните проблеми, които е вероятно да възникнат, при допускането че регулаторната намеса се оттегли.

Под „конкурентен проблем“ се разбира всяко пазарно поведение на предприятие със значително въздействие върху съответния пазар, чрез което се цели конкурентите да не се допуснат да навлязат на пазара, да се изтласкат от пазара на дребно или да се експлоатират потребителите. Поради естеството на този пазар, няма промяна в идентифицираните конкурентни проблеми спрямо разгледаните в предходните кръгове пазарни анализи, а именно:

1. Отказ за съвместна търговия и за взаимно свързване

Отказът за съвместна търговия и за предоставяне на взаимно свързване е съществен конкурентен проблем, тъй като води до ограничаване на продажбите на конкурентите, „затваряне“ на пазарите на дребно за потенциални нови участници и изтласкване на съществуващите конкуренти от тях. Тактиките на забавяне на процеса на договаряне на достъп и взаимно свързване чрез прилагане на дискриминационни и/или прекомерни изисквания, също се категоризират като отказ за взаимно свързване и отказ за съвместна търговия.

В условията на дерегулиран пазар предприятие със значително въздействие, което терминира повиквания в собствената си обществена телефонна мрежа би могло да отхвърли искане за взаимно свързване или да прекрати/анулира вече сключени договори за взаимно свързване. Липсата на споразумение за взаимно свързване ограничава в значителна степен навлизането на пазара на потенциални конкуренти и изтласква конкурентите с по-малка пазарна сила (по-малък брой абонати и по-нисък процент от трафика, терминиран в техните мрежи). Такава ситуация би имала отрицателно въздействие върху конкуренцията, тъй като ще доведе до затваряне на пазара на терминиране и свързаните с него пазари на дребно.

Следва да се отбележи, че предвид мрежовия ефект и значителния дял от близо 70% на БТК в общия обем на терминиранияте минути в индивидуални обществени телефонни мрежи за 2018 г., предприятието теоретично, би могло успешно да осъществява дейността си и при липса или ограничено взаимно свързване с конкурентите си. Това се дължи на по-малкия брой абонати на конкурентните предприятия в сравнение с историческото предприятие. В тази връзка за конкурентните предприятия взаимното свързване със съществуващите мрежи, и по-специално мрежата на историческото предприятие, е от голямо значение.

Същевременно всяко от предприятията със значително въздействие на съответните пазари има възможността и стимула да откаже или да предоставя взаимно свързване и достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване на своите конкуренти при дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените. По този начин се препятства дейността на конкурентите с по-малка пазарна сила.

Евентуално прекратяване на споразумение за взаимно свързване би довело до ограничаване на предлаганите от предприятията услуги в рамките на собствената мрежа, като абонатите им няма да имат възможност да осъществяват повиквания към

абонати на други мрежи. Така евентуално прекратяване на споразумение за взаимно свързване и/или отказ би увредило интересите на потребителите, тъй като би пречило възможността на потребителите на едно предприятие да общуват с потребителите на друго предприятие.

2. Прехвърляне на неценови предимства

При липса на регулация биха могли да се появят потенциални конкурентни проблеми когато интегрирано предприятие има значително въздействие на един пазар, свързан хоризонтално или вертикално с други съседни пазари по веригата на производството или дистрибуцията. Такова предприятие може да се опита да прехвърли пазарната си мощ на свързаните пазари, чрез което да укрепи позициите си на тях и потенциално да увеличи своята пазарна мощ. Примери за такова поведение са:

Дискриминационно използване или непредоставяне на информация

Без регулаторна намеса, предприятие със значително въздействие върху съответния пазар, би имало мотиви да възпрепятства достъпа до мрежата си, като отказва да предостави необходимата информация на конкурентите си за сключване на споразумения за предоставяне на услуги на едро като по този начин би пречило осъществяването на дейност от конкурентните предприятия на свързаните пазари. Пример за такова поведение е непредоставянето на информация на конкурентите на пазарите на дребно относно настоящи или планирани бъдещи промени в архитектурата и приложимите протоколи, в техническите изисквания и/или управлението и поддържането на междусистемни връзки. Това би възпрепятствало конкурентите да предлагат сравними алтернативни услуги на дребно или би повишило техните разходи за взаимно свързване.

Пакетни/свързани услуги

При липса на наложените специфични задължения, са налице стимули за предприятие със значително въздействие на пазара да предоставя на конкурентно предприятие необходимия ресурс в комбинация с друг продукт и/или услуга, с цел повишаване на разходите му. Пример за това е изискването да се откриват допълнителни точки на взаимно свързване на национално ниво, единствено с цел да се обслужва сигнализационен трафик. Такова изискване би довело до ненужно повишаване на разходите на конкурентно предприятие, което би искало да предоставя услуги на дребно само в даден регион на държавата.

Дискриминация по отношение на качеството

При липса на регулация, предприятие със значително въздействие върху съответния пазар би имало мотив да осигурява по-ниско качество на обслужване за взаимно свързване на конкурентно предприятие в сравнение с качеството при предоставяне на собствени услуги. Такъв пример е приоритизирането на осъществяване на гласови повиквания в рамките на собствената мрежа или от мрежа на свързано предприятие в ущърб на повиквания към и от други мрежи. По този начин конкурентите са поставени в ситуация да инвестират в увеличаване на капацитета на мрежата си, за да са в състояние да предоставят качествени услуги на крайните потребители. Така се увеличават разходите на конкурентните предприятия на ниво търговия на дребно.

Стратегическо планиране на продуктовите характеристики

Чрез стратегическо планиране на продуктовите характеристики на предлаганите на едро продукти и/или услуги, при липса на регулация, предприятие със значително въздействие върху съответния пазар би могло да повиши разходите на конкурентните

предприятия и да ограничи продажбите им. Например, предприятието със значително въздействие може да налага използване на стандарти, които трудно се поддържат от конкурентите и са свързани с необходими допълнителни инвестиции.

Отчитайки горепосочените потенциални неценови конкурентни проблеми, КРС счита, че липсата на регулация би довело до увреждане на конкурентната среда, предвид възможностите за прилагането на тактики за прехвърляне на неценови вертикални предимства на вертикално свързаните пазари на дребно.

3. Прехвърляне на ценови вертикални предимства

Предприятията, предоставящи услуги на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, притежават качеството на естествени (фактически) монополисти на съответния пазар. По тази причина, при липса на регулация, КРС счита, че биха могли да възникнат идентифицираните в предходните кръгове пазарни анализи потенциални конкурентни проблеми, свързани с различните форми на ценова дискриминация, изразяващи се в:

Прекалено високи цени

Прекалено високите цени са конкурентен проблем, при който предприятие със значително въздействие на съответния пазар, благодарение на принципа на „викащата страна плаща”, е мотивирано да увеличи цената за терминиране на гласови повиквания на едро в собствената си мрежа, тъй като такова увеличение не оказва влияние върху цените на дребно за неговите собствени абонати.

Предвид характеристиките на съответните пазари на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи (Раздел VI от документа), предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар са независими от своите конкуренти и потребители по отношение на ценовото си поведение, поради липсата на конкурентен натиск. Определянето на прекалено високи цени на едро за терминиране на повиквания от предприятие със значително въздействие на този пазар би довело до ръст на разходите за услугата на едро за терминиране на гласови повиквания, но също така и до растеж на дохода, реализиран от предприятието, предоставящо тази услуга. В крайна сметка прекалено високите цени за терминиране на гласови повиквания се възстановяват от крайните потребители, като конкурентните предприятия могат да бъдат принудени да повишат цените си.

При липса на регулация възможността за увеличаване на цените на услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата на предприятието със значително въздействие на този пазар, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване (колокация), също се разглежда като форма на ценова дискриминация, която би довела до увеличаване на разходите на конкурентните предприятия.

С оглед горепосоченото, КРС е на мнение, че без регулаторна намеса предприятие със значително въздействие на този пазар би могло да се възползва от ценовите си предимства в ущърб на конкурентите си.

Асиметрични цени

При липса на регулация предприятие със значително въздействие има стимул и възможност да прилага различни цени за терминиране спрямо конкурентите си на съответния пазар. Прилагането на цени за терминиране над ефективните разходи може да доведе до ценова дискриминация по отношение на трафика в собствена мрежа и

трафика към други мрежи. Като резултат ще се стимулира нарастването на трафика в собствените мрежи поради сравнително по-високата цена на дребно за повиквания към други мрежи. Това ще увеличи както разходите на конкурентите с по-малък брой абонати, така и на самите абонати, което в крайна сметка да доведе до преустановяване на дейност на пазара.

С оглед на това, КРС е на мнение, че наложените текущи специфични задължения не дават възможност на предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар да упражняват пазарната си сила чрез ценова дискриминация и в ущърб на конкуренцията. В тази връзка, КРС счита, че регулаторната намеса е необходима за преодоляване на посочения конкурентен проблем.

Крос-субсидиране

При липса на регулаторна намеса предприятията биха имали стимул да надценят разходите от предоставяне на услугата „терминиране“ така, че те да покрият действителните разходи за предоставяне на услуги на други свързани пазари на дребно. В дългосрочен план неефективното използване на икономическите ресурси поради крос-субсидиране, може да доведе до увреждане на конкуренцията и накърняване на интересите на потребителите.

В заключение предвид горепосочените потенциални неценови и ценови конкурентни проблеми, КРС счита, че липсата на регулация и отмяната на съществуващите специфични задължения, биха довели до увреждане на конкурентната среда. Както и в предходните кръгове на пазарни анализи на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, КРС е на мнение, че обосноваването и пропорционалните мерки са необходими с оглед защита от и противодействие на прилагането на тактики за прехвърляне на ценови и неценови вертикални предимства от страна на предприятието със значително въздействие на съответния пазар на вертикално свързаните пазари на дребно.

VIII. Определяне на специфични задължения

1. Изводи относно необходимостта от регулаторна намеса

Резултатите от извършения анализ (Раздел V) сочат, че на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи не е налице ефективна конкуренция. В съответствие с разпоредбата на чл. 156 от ЗЕС регулаторът определя предприятия със значително въздействие на съответния пазар и са налице основания за КРС да наложи поне едно от следните специфични задължения:

- Задължение за предоставяне на достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения – чл. 166, ал. 2, т. 4 и чл. 173 от ЗЕС;
- Задължение за прозрачност – чл. 166, ал. 2, т. 1 от ЗЕС;
- Задължение за равнопоставеност (недискриминация) – чл. 166, ал. 2, т. 2 от ЗЕС;
- Задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване – чл. 167, ал. 3 от ЗЕС;
- Задължение за разделно счетоводство – чл. 166, ал. 2, т. 3 от ЗЕС;
- Задължение за ценови ограничения, включително задължение за разходоориентираност на цените – чл. 166, ал. 2, т. 5 от ЗЕС.

2. Текущи задължения, наложени на предприятията

В предходния, трети кръг на анализа на съответните пазари КРС наложи на предприятията със значително въздействие следните специфични задължения:

2.1. Задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и съоръжения:

2.1.1. Задължение за достъп на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД, както следва:

2.1.1.1. Запазване на предоставения достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване до ефективното преминаване към взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP);

2.1.1.2. Предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP);

2.1.1.3. Предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената му телефонна мрежа, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията;

2.1.1.4. Прилагане на два сегмента (национален и локален) за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД, при използване на сигнализация CCS7;

2.1.1.5. Осигуряване при поискване на CCS7 сигнализационно обслужване на маршрутизацията на повикванията, в посочените в искането точки на взаимно свързване;

2.1.1.6. Прилагане на един сегмент за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на „Българска

телекомуникационна компания” ЕАД, при използване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP);

2.1.1.7. Предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;

2.1.1.8. Предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, необходими при реализиране на взаимното свързване;

2.1.1.9. Добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

2.2. Задължения на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД във връзка с достъпа до елементи и съоръжения:

2.2.1. „Българска телекомуникационна компания” ЕАД се задължава да осигури възможност на заинтересованите предприятия за ползване на услуги на едро при условия, които кореспондират с условията за предоставяне на услугите на дребно, предлагани от „Българска телекомуникационна компания” ЕАД;

2.2.2. „Българска телекомуникационна компания” ЕАД се задължава да уведомява писмено предприятията, с които води преговори за сключване на договор за взаимно свързване и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор за взаимно свързване, като се задължава да предоставя писмено обосновано уведомление до съответното предприятие, когато не може да сключи договора за взаимно свързване и/или да предостави услугата в срока, определен респективно в действащата нормативна уредба, Типовото предложение за взаимно свързване и/или сключения договор за взаимно свързване.

2.3. Задължения на „Кулбокс” АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд” ЕАД, „Варна Нет” ООД, „Вестител БГ” АД, „Глобъл Комюникейшън Нет” АД, „Голд Телеком България” АД, „Източна телекомуникационна компания” ЕАД, „Интеруут България” ЕАД, „Мобилтел” ЕАД, „Нет Ис Сат” ЕООД, „Нетфинити” ЕАД, „Телеком 1” ООД, „Теленор България” ЕАД, „Булсатком” ЕАД, „Вимобайл” АД, „Еском” ООД, „Кабел Сат –Запад” ООД, „Нет 1” ЕООД, „Телекомуникационна компания Варна” ЕАД и Premium Net International S.R.L. за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и съоръжения, както следва:

2.3.1. Запазване на предоставения достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване;

2.3.2. Предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата терминиране на повиквания в определено местоположение на обществените им телефонни мрежи, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията;

2.3.3. Предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP);

2.3.4. Предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;

2.3.5. Добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

2.4. Задължения за прозрачност:

2.4.1. Задължение за прозрачност на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД и публикуване и актуализиране на страницата му в интернет, както и уведомяване на КРС за информация за неценовите условия за терминиране на повиквания, за цените за терминиране на повиквания с произход държава извън Европейския съюз и

Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ) по отделни дестинации, за цената за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLI), за цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, включително при осъществяване на взаимно свързване с мобилната си телефонна мрежа;

2.4.2. Задължение на „Кулбокс“ АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, „Глобъл Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД, „Интеруут България“ ЕАД, „Мобилтел“ ЕАД, „Нет Ис Сат“ ЕООД, „Нетфинити“ ЕАД, „Телеком 1“ ООД, „Теленор България“ ЕАД, „Булсатком“ ЕАД, „Вимобайл“ АД, „Еском“ ООД, „Кабел Сат – Запад“ ООД, „Нет 1“ ЕООД, „Телекомуникационна компания Варна“ ЕАД и Premium Net International S.R.L. за прозрачност на условията, при които се предоставя взаимно свързване и необходимия за неговото реализиране достъп, включително и по отношение на цените за терминиране на повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, на цената за терминиране на повиквания без CLI и на цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ. Предприятията следва да публикуват и актуализират информация на официалната си страница в интернет относно следното:

2.4.2.1. Описание на услугите по взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;

2.4.2.2. Местоположение и брой на точките на взаимно свързване, както и капацитет на свързване;

2.4.2.3. Срокове за откриване, промяна и закриване на точки на взаимно свързване;

2.4.2.4. Технически изисквания, интерфейси за реализиране на достъп с цел реализиране на взаимно свързване, протоколи за сигнализация;

2.4.2.5. Условия за предоставяне на услугата терминиране на трафик;

2.4.2.6. Условия за предоставяне на необходимите технически и програмни средства за реализиране на взаимното свързване;

2.4.2.7. Условия за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

2.4.2.8. Цени на следните услуги по взаимно свързване: терминиране на повиквания с произход държави извън ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, терминиране на повиквания без CLI, терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ и осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;

2.4.2.9. Условия и цени за предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, в случаите когато съответното предприятие предоставя съвместно ползване;

2.4.2.10. Изисквания за качество - стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;

2.4.2.11. Изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викация.

2.4.3. Задължение на „Кулбокс“ АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, „Глобъл Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД, „Интеруут България“ ЕАД, „Мобилтел“ ЕАД, „Нет Ис Сат“ ЕООД, „Нетфинити“ ЕАД, „Телеком

1” ООД, „Теленор България” ЕАД, „Булсатком” ЕАД, „Вимобайл” АД, „Еском” ООД, „Кабел Сат – Запад” ООД, „Нет 1” ЕООД, „Телекомуникационна компания Варна” ЕАД и Premium Net International S.R.L. да публикуват условията за предоставяне на IP взаимно свързване.

2.4.4. Задължението за прозрачност включва актуализация и съобразяване с дадени от регулатора указания и уведомяване на КРС за публикацията по изпълнение на задължението за прозрачност.

2.5. Задължения за равнопоставеност

2.5.1. Задължение на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД, „Кулбокс” АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд” ЕАД, „Варна Нет” ООД, „Вестител БГ” АД, „Глобъл Комюникейшън Нет” АД, „Голд Телеком България” АД, „Източна телекомуникационна компания” ЕАД, „Интеруут България” ЕАД, „Мобилтел” ЕАД, „Нет Ис Сат” ЕООД, „Нетфинити” ЕАД, „Телеком 1” ООД, „Теленор България” ЕАД, „Булсатком” ЕАД, „Вимобайл” АД, „Еском” ООД, „Кабел Сат – Запад” ООД, „Нет 1” ЕООД, „Телекомуникационна компания Варна” ЕАД и Premium Net International S.R.L. за равнопоставеност, както следва:

2.5.1.1. Предоставяне на взаимно свързване (включително достъп до помещения и съоръжения, необходими за взаимното свързване) при равностойни условия, за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, включително на своето собствено поделение на дребно и/или на свързани лица;

2.5.1.2. Предоставяне на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване, при същите условия и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече има сключен договор.

2.6. Задължение на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване при условията на чл. 167, ал. 3 от ЗЕС.

2.7. Задължение на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД за водене на разделно счетоводство.

2.8. Ценови ограничения, включително задължения за разходоориентираност:

2.8.1. Задължение на „Българска телекомуникационна компания” ЕАД за разходоориентираност, както следва:

2.8.1.1. Продължава наложеното задължение за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в собствената му фиксирана мрежа въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Costs) модел на комисията.

2.8.1.2. До определяне на стойностите на разходоориентирани цени „Българска телекомуникационна компания” ЕАД прилага разходоориентирана цена за терминиране на повиквания в размер на 0,005 лв./мин., определена с Решение № 134/14.02.2013 г. на КРС.

2.8.1.3. Задължение за прилагане на разходоориентирани цени за услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване.

2.8.2. Задължение на „Кулбокс“ АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, „Глобъл Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД, „Интеруут България“ ЕАД, „Мобилтел“ ЕАД, „Нет Ис Сат“ ЕООД, „Нетфинити“ ЕАД, „Телеком 1“ ООД и „Теленор България“ ЕАД, „Булсатком“ ЕАД, „Вимобайл“ АД, „Еском“ ООД, „Кабел Сат – Запад“ ООД, „Нет 1“ ЕООД, „Телекомуникационна компания Варна“ ЕАД и Premium Net International S.R.L. задължение прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в собствената им фиксирана мрежа въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Costs) модел на комисията.

2.9. Задължения за предоставяне на информация:

Задължение на предприятията „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД, „Кулбокс“ АД, „Близу Медиа Енд Броудбанд“ ЕАД, „Булсатком“ ЕАД, „Варна Нет“ ООД, „Вестител БГ“ АД, „Вимобайл“ АД, „Глобъл Комюникейшън Нет“ АД, „Голд Телеком България“ АД, „Еском“ ООД, „Източна телекомуникационна компания“ ЕАД, „Интеруут България“ ЕАД, „Кабел Сат – Запад“ ООД, „Мобилтел“ ЕАД, „Нет 1“ ЕООД, „Нет Ис Сат“ ЕООД, „Нетфинити“ ЕАД, „Телеком 1“ ООД, „Телекомуникационна компания Варна“ ЕАД, „Теленор България“ ЕАД и Premium Net International S.R.L да предоставят на КРС справки за обема на приходите и на терминирания трафик във фиксираната мрежа.

3. Оценка на въздействието на наложените специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар

3.1. Осигуряване на изпълнението на наложените на предприятията специфични задължения

КРС осъществяваше контрол за изпълнението на наложените специфични задължения чрез анализ на предоставената информация по изрични искания на КРС за прилаганите цени за терминиране на повиквания, изискваната информация за целите на изготвяне на годишните доклади, анализ на представяните договори за взаимно свързване и проверки по повод постъпили жалби на предприятия във връзка с изпълнение на наложените задължения.

През периода не са налагани санкции за неизпълнение на наложените с Решение № 356/23.06.2016 г. и Решение № 550/20.10.2016 г. задължения.

Няма спорове по отношение на достъпа и взаимното свързване на мрежите.

3.2. Оценка на въздействието от наложените на предприятията специфични задължения

Оценка на въздействието на наложените специфични задължения в трети кръг на пазарния анализ е направена на много места в настоящия анализ. Въпреки това с оглед прозрачност и изчерпателност в тази част от настоящия раздел КРС резюмира основните ефекти от регулаторните мерки, наложени в трети кръг на пазарния анализ.

Продължените с Решение на КРС № 356/23.06.2016 г. ценови ограничения, заедно със задълженията за прозрачност и равнопоставеност, отстраниха възможностите за прилагане на дискриминационни практики под формата на прекалено високи или асиметрични цени в зависимост от произхода на трафика. В резултат от регулаторната намеса за периода 2014 - 2018 г. средните цени на едро за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи в България намаляват със 70 %. Посоченото намаление обаче не доведе до нарастване на обема на трафика. Видно от графиката по-долу обемът терминирани минути за повикванията,

произхождащи от други фиксирани и мобилни мрежи през 2018 г. спрямо 2014 г., намалява с 42%, което се дължи на намалението на трафика във фиксирани мрежи, формирано от потребителските нагласи.

Източник: Данни, подадени в КРС

*Средните цени на едро за терминиране са изчислени на база приходи и брой терминирани минути.

Фигура 14

Същевременно при повикванията от мобилни към фиксирани мрежи на други предприятия в резултат от регулаторната намеса, за периода 2014 – 2018 г. трафикът се увеличава с 25 %, което е представено на следващата фигура.

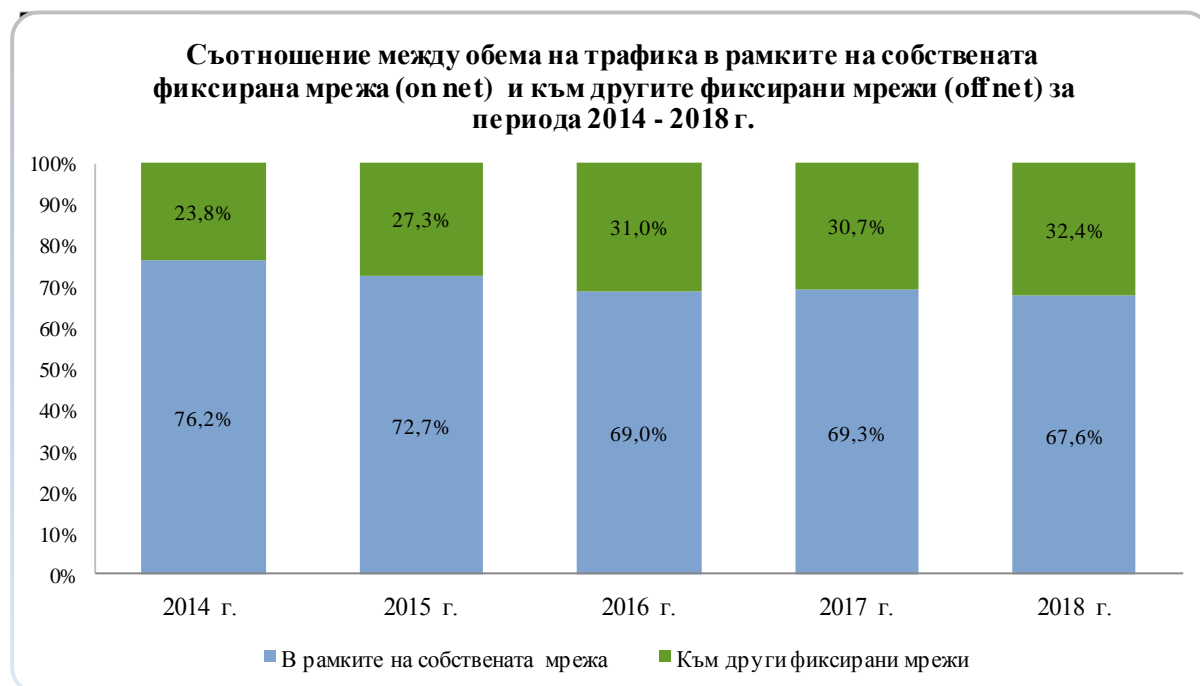

Източник: Данни, подадени в КРС

*Средните цени на едро за терминиране са изчислени на база приходи и брой терминирани минути.

Фигура 15

Ефектът от регулаторна намеса по отношение на ценовата дискриминация на повиквания към други фиксирани мрежи (off-net) в полза на повикванията в рамките на една фиксирана мрежа (on-net) е илюстриран на долната фигура.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 16

Въпреки продължаващото от предходния кръг намаление на общия трафик, както on-net, така и off-net (съответно с 65% и 47%), се запазва тенденцията към ”отваряне на трафика” към мрежите на конкурентните предприятия, като делът на off-net трафика е нараснал с 36% в сравнение с 2014 г. На практика наложените специфични задължения предоставиха възможност на предприятията да предлагат по-атрактивни за потребителите абонаментни планове, в които са включени минути към други национални мрежи.

В допълнение се запазва тенденцията от предходния анализ на плавно намаляване на използвания трафик, извън абонамента, което се дължи на намаляващия интерес на потребителите към фиксираната гласова услуга. Посоченото е илюстрирано в долната таблица.

Таблица 4

Дял на трафика извън абонамента към общия обем изговорен трафик	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
БТК	26,0%	24,5%	20,5%	17,1%	13,0%
Конкурентни предприятия	30,0%	21,7%	20,8%	19,1%	20,1%

Източник: Данни, подадени в КРС

От информацията за входящия и изходящия международен трафик, за периода 2014 г. – 2018 г. е видно, че обемът на този показател като цяло намалява. Това се

дължи на алтернативните възможности за комуникация, като ползване на широколентов достъп до Интернет – фиксиран и мобилен.

Таблица 5

Година	Входящ трафик общо* (мин.)	Входящ трафик ЕС/ЕИЗ (мин.)	Входящ трафик извън ЕС/ЕИЗ (мин.)	Изходящ трафик общо (мин.)	Изходящ трафик ЕС/ЕИЗ (мин.)	Изходящ трафик извън ЕС/ЕИЗ (мин.)
2014 г.	201 705 849	174 884 361	26 821 488	104 185 553		
2015 г.	177 038 569	131 602 110	45 436 458	123 614 612		
2016 г.	246 513 192	195 087 782	51 425 410	109 858 530	67 745 215	42 113 315
2017 г.	216 428 676	190 624 394	25 804 283	88 387 561	55 974 949	32 412 611
2018 г.	179 987 102	158 737 116	21 249 986	75 658 178	48 578 647	27 079 531

* Не е включен трафикът без идентификация на викация

Забележка: Разпределението на изходящия трафик към държави от ЕС/ЕИЗ и държави извън ЕС/ЕИЗ не е налично преди 2016 г.

Източник: Данни, подадени в КРС

От данните в горната таблица е видно, че:

- За разглеждания период общият входящ трафик от международни повиквания в мрежите на българските фиксирани оператори надхвърля повече от два пъти изходящия такъв;

- Отпадането на прилагането на ценовите тавани за терминиране на повиквания от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ води до нарастване на трафика към държави извън ЕС/ЕИЗ, като в периода 2016 г. – 2018 г. се забелязва балансирането му;

- За разглеждания период се запазва тенденцията общият входящ трафик от международни повиквания в мрежите на фиксираните предприятия да надхвърля изходящия. През 2018 г. входящият е намалял с 11%, а изходящият - с 27% спрямо 2014 г. Това се дължи, както вече бе споменато, както на намаляващия интерес към фиксираните гласови услуги, така и на алтернативните възможности за комуникация;

- Запазва се тенденцията на увеличаване на трафика между държавите-членки за сметка на намаление на трафика от/към държавите извън ЕС/ЕИЗ, което е следствие от прилаганите разходоориентирани цени.

От своя страна, анализът на приходите от терминиране на входящи международни повиквания от държави в и извън ЕС/ЕИЗ сочи, че като цяло те растат.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фигура 17

Видно от горната фигура приходите от терминиране на входящи повиквания от държавите извън ЕС/ЕИЗ през 2017 г. значително нарастват след като според Решение № 356/23.06.2016 г. разходоориентираните цени се прилагат само за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави в ЕС/ЕИЗ. Приходите от терминиране на международни повиквания от държави в ЕС/ЕИЗ също се повишават, но с много по-малък темп.

Предвид изложеното КРС счита, че чрез специфичните задължения, наложени или продължени в резултат на третия кръг на пазарния анализ, се постигат регулаторните цели, като е ограничена възможността за антиконкурентно поведение от страна на предприятията, в т. ч. и на историческото предприятие, и се гарантира максимална полза за потребителите при избора, цената и качеството на услугата, без ограничаване на конкуренцията.

4. Избор на специфични задължения

4.1. Цели

Предвид установените конкурентни проблеми (Раздел VII от настоящия анализ), както и ефекта от наложените в трети кръг на анализа специфични задължения (т. 3.2. от настоящия раздел), КРС следва да избере и наложи на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар регулаторни мерки, по начин осигуряващ постигане на целите, определени в чл. 4 от ЗЕС, а именно:

- Създаване на условия за развитие на конкуренцията;

- Подпомагане развитието на единния вътрешен пазар на електронни съобщения на Общността;
- Подкрепа на интересите на гражданите.

В изпълнение на целите, регламентирани в ЗЕС, и при спазване на принципа за пропорционалност КРС следва да избере задължения, които са най-подходящи с оглед отстраняване на идентифицираните конкурентни проблеми на пазара на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

В допълнение, при избора на специфични задължения КРС следва да приложи в максимална степен съгласуван регулаторен подход, като вземе предвид следното:

- ✓ Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения⁴¹;
- ✓ Общата позиция на Групата на европейските регулатори относно подхода за налагане на специфични задължения в областта на електронните съобщителни мрежи и услуги⁴²;
- ✓ Коментарите на ЕК, в съответствие с членове 7 и 7а от Рамковата директива, във връзка с регулаторните мерки, нотифицирани от държавите-членки в рамките на консултативния механизъм на ЕС в областта на електронните съобщителни услуги;
- ✓ Препоръка на ЕК от 2009 относно хармонизирания подход при регулиране на цените за терминиране в ЕС⁴³;
- ✓ Препоръка на ЕК от 2005 г. за разделно счетоводство и отчитане на разходите⁴⁴.

4.2. Принципи

Съгласно разпоредбите на чл. 166 от ЗЕС КРС може да налага, продължава, изменя или отменя специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответния пазар, като спазва принципите за обективност, прозрачност, пропорционалност и равнопоставеност.

Разпоредбите на чл. 157 от ЗЕС предвиждат, че наложеното специфично задължение е пропорционално тогава, когато съответства на причината за установената неефективна конкуренция и на целения резултат. В допълнение разпоредбите на чл. 175 от ЗЕС предвиждат, че при налагане на специфично задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, КРС следва принципа на пропорционалност, като взема предвид:

1. техническа и икономическа жизнеспособност на ползването или инсталирането на съоръжения от конкурентни предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, с оглед развитието на пазара и характера и вида на използваното взаимно свързване и достъп;
2. възможност за предоставяне на достъп с оглед на наличния капацитет;

⁴¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L1972&from=EN>

⁴² Revised ERG Common Position on the approach to Appropriate remedies in the ECNS regulatory framework, ERG (06)33, May 2006 - http://www.erg.eu.int/doc/meeting/erg_06_33_remedies_common_position_june_06.pdf

⁴³ European Commission Recommendation of 7 May 2009 on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU (2009/396/EC) (OJ L124/67 20.5.2009) (2009 Termination Rates Recommendation).

⁴⁴ European Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)

3. направени първоначални инвестиции от собственика на инфраструктурата, отчитайки всички направени публични инвестиции и свързаните с тях рискове;
4. запазване на конкуренцията в дългосрочен аспект и по-специално икономически ефективна конкуренция по отношение на инфраструктурата;
5. права на интелектуална собственост, когато са относими;
6. предоставяне на общоевропейски услуги;
7. наложени специфични задължения на същото предприятие на съседни свързани пазари.

Въз основа на законовите разпоредби и предвид възможностите за избор на специфично задължение, КРС счита, че прилагането на принципа за пропорционалност по отношение на избора на специфични задължения означава, че регулаторният орган трябва да избере най-малко обременяващата мярка за съответното предприятие със значително пазарно въздействие. В същото време, тази мярка следва да е необходима и обоснована от гледна точка на целения резултат.

4.3. Анализ на пропорционалността на задълженията

За да се постигнат целите, посочени в т. 4.1. от настоящия раздел, в тази част на анализа КРС оценява възможностите за налагане на най-подходящите и най-малко обременяващи специфични задължения като отчита и различията в стимулите и възможностите на пазарните участници на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи да прилагат антиконкурентни практики.

4.3.1. Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения

Както е посочено в Раздел VII от настоящия анализ, предприятията, предоставящи обществени телефонни услуги в определено местоположение, контролират изцяло достъпа до своите мрежи, поради което отказът да се осигури взаимно свързване за терминиране на трафик в техните мрежи ще доведе до нарушаване на условията на конкуренцията. В тази връзка КРС поддържа позицията си от предходния кръг на анализа, че сред потенциалните конкурентни проблеми на съответния пазар са отказът за съвместна търговия, съответно отказът на достъп, и умишленото забавяне или отлагане, което може да се счита за отказ от предоставяне на достъп или услуга. Поради това, КРС е на мнение, че предприятията следва да имат равнопоставени задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения, гарантиращи предоставянето на услугата „терминиране“.

В съответствие с чл. 173 от ЗЕС, когато КРС прецени, че отказът за предоставяне на такъв достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения или налагането на срокове и условия, които се приравняват на отказ, ще доведе до възпрепятстване на конкуренцията на пазарите на дребно или е в ущърб на крайните потребители, КРС може да наложи на предприятие със значително въздействие върху съответен пазар задължение за достъп. Същевременно, в съответствие с принципа на пропорционалност, КРС следва да разгледа алтернативните регулаторни опции, които биха имали сходен със задължението за достъп краен ефект за преодоляване на конкурентните проблеми, свързани с отказа на достъп или антиконкурентно поведение, имащо ефекта на отказ от достъп.

Като алтернативна опция може да се разглежда задължението за равнопоставеност, чрез което на търсещите достъп предприятия се гарантират еквивалентни условия за продуктите на едро спрямо свързаното надолу по веригата условно подразделение на вертикално интегрираното предприятие. От своя страна задължението за прозрачност засилва действието на мярката за равнопоставеност чрез публичност на информация, нужна на пазарните участници за постигане на равни условия при реализиране на дългосрочните им инвестиционни решения.

Въпреки това, КРС е на мнение, че горепосочените опции не биха разрешили основния конкурентен проблем, свързан с отказа на достъп, тъй като същите се налагат във връзка с условията за предоставянето му. Осигуряването на достъп за реализиране на взаимно свързване с цел предоставяне на услугата „терминиране” и осигуряването на свързаност от край до край на крайните потребители е пряко свързано със защита на техните интереси и създаване на условия за разнообразие на предлагането и възможност за избор на услуги. В тази връзка според КРС задълженията за равнопоставеност и прозрачност не са достатъчни, за да се осигури ефективен достъп. Последното е илюстрирано в табличен вид (таблица 6) чрез съпоставка между съотносимите към задължението за достъп конкурентни проблеми и възможните алтернативни мерки за решаването им.

Задълженията за прозрачност и за равнопоставеност, в допълнение към задължението за достъп, биха подпомогнали нормалното развитие на конкуренцията и биха спомогнали за ограничаване на практики, сходни с отказа на достъп, като поставяне на прекомерни и неравнопоставени изисквания, включително поставяне на ограничения, свързани с произхода на терминирания трафик, както и от случаи на забавено удовлетворяване на искания за осъществяване на взаимно свързване.

Таблица 6

Регулаторна мярка	Задължение за прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на типово предложение	Задължение за равнопоставеност	Задължение за спазване на ценови ограничения	Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения
Конкурентен проблем				
Отказ за взаимно свързване	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Самостоятелно изпълнява целите на регулатора
Умишлено забавяне или отлагане	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за прозрачност и равнопоставеност
Прекомерни изисквания	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за прозрачност и равнопоставеност

Видно от таблицата, всеки един от разгледаните случаи на потенциално антиконкурентно поведение може да бъде ограничен чрез задължението за достъп, самостоятелно или в комбинация с други мерки. Съответно, задължението за предоставяне на достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения не само е подходящо, но също така е и необходимо, докато задълженията за прозрачност и/или равнопоставеност могат да бъдат считани, по-скоро, за спомагателни допълващи мерки, които улесняват прилагането на задължението за достъп. В съответствие с посоченото дотук, няма друг ефективен и по-малко обременяващ инструмент, който да ограничава възможността за едностранно

определяне на условия за реализиране на взаимно свързване и за осигуряване на необходимия достъп за терминиране на повиквания в определено местоположение.

Тъй като задължението за достъп до и използване на необходими мрежови средства и съоръжения, е единствената мярка, която противодейства на антиконкурентно поведение, свързано с отказа на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване, КРС поддържа становището си, че за постигането на целите, посочени в т. 4.1 от настоящия раздел, мярката е обоснована и пропорционална.

4.3.2. Задължение за равнопоставеност

Задължението за достъп не ограничава напълно възможността на предприятията със значително пазарно въздействие да препятстват развитието на конкуренцията на съответния пазар посредством неценови дискриминационни форми на поведение. Тъй като участниците на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение осъществяват дейност на свързани пазари, същите имат възможност и стимул да третират при различни условия своето подразделение надолу по веригата спрямо конкурентите.

КРС запазва позицията си, че дискриминационното поведение може да доведе до повишаване на разходите на новонавлизащите предприятия и на предприятията с по-нисък пазарен дял, както и до ограничаване на техните приходи, което неминуемо би намалило конкурентоспособността им. В тази връзка задължението за прилагане на еквивалентни условия при еквивалентни обстоятелства, в т.ч. за собственото си звено на дребно, свързаните филиали или партньорски фирми, елиминира в голяма степен риска от дискриминационно поведение, поради което КРС намира задължението за равнопоставеност за подходящо от гледна точка гарантиране на равните условия за всички участници на пазара.

При спазване принципа на пропорционалност КРС следва да оцени и съпостави ефекта от различни задължения, а именно задълженията за прозрачност, достъп и спазване на ценови ограничения (в случай на ценова дискриминация). Според КРС налагането на задължение за равнопоставеност би имало само допълващи функции при дискриминационно поведение, изразяващо се в асиметрия между цените за терминиране на повиквания. В тази ситуация е малко вероятно задължението за равнопоставеност самостоятелно да предотврати затварянето на пазарите на дребно на повиквания, при условие, че липсват задължения за ценови ограничения и прозрачност на съответния пазар на едро на терминиране на повиквания в индивидуални обществени телефонни мрежи.

Предвид факта, че предприятията със значителна пазарна сила могат неправомерно да прикрият и/или използват информация, регулаторът е на мнение, че задължението за недопускане на дискриминация е подходящо, особено в случаите, когато свързаното подразделение на дребно на съответното предприятие със значителна пазарна сила и конкурентът на дребно, искащ достъп, се нуждаят от една и съща информация.

Таблица 7

Регулаторна мярка	Задължение за прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на типово предложение	Задължение за равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Задължение за спазване на ценови ограничения	Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения
Конкуренстен проблем				
Неценова дискриминация (използване и непредоставяне на информация, дискриминация по отношение на качеството)	Възможно при комбинация със задължение за достъп и равнопоставеност	Възможно при комбинация със задължение за достъп и прозрачност	Не е в съответствие с естеството на проблема	Възможно при комбинация със задължение за равнопоставеност и прозрачност
Ценова дискриминация	Възможно при комбинация със задължение за спазване на ценови ограничения и равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Възможно при комбинация със задължение за спазване на ценови ограничения и прозрачност	Възможно при комбинация със задължение за спазване на прозрачност и равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Не е в съответствие с естеството на проблема

С оглед всичко посочено по-горе, КРС счита, че налагането на задължение за равнопоставеност е подходяща мярка, която ефективно ще допринесе за премахване на пазарните недостатъци, изразяващи се най-вече в неценови проблеми, свързани основно с наличие на бариери и неравни условия за навлизане на пазара. Задължението за равнопоставеност ще гарантира, че всяко предприятие със значително въздействие върху пазара като цяло ще прилага еднакви условия спрямо което и да е от останалите конкурентни предприятия при наличие на сходни обстоятелства. Последното гарантира, че насърчаването на собственото звено на дребно надолу по веригата е ограничено.

Въз основа на гореизложеното КРС счита, че задължението за равнопоставеност е обоснована и пропорционална мярка, която допринася за реализирането на задълженията за достъп и спазване на ценови ограничения.

4.3.3. Задължение за прозрачност, в т.ч. задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение

Функциите на задълженията за прозрачност и за изготвяне и публикуване на Типово предложение са насочени главно към предоставяне на информацията, която е необходима на страните при предоставяне на достъп. Разликата между тях са условията, които задължително следва да присъстват в Типовото предложение (примерна оферта), както и че то подлежи на обществено обсъждане. Следователно задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение има по-голяма тежест от задължението да се публикува определена информация, необходима за предоставяне на достъп и взаимно свързване.

В съответствие със заключенията от предходните точки, КРС е на мнение, че задължението за прозрачност е необходимо допълнение и заедно със задълженията за равнопоставеност и достъп, е подходяща мярка, която ще допринесе за преодоляването на потенциалните конкурентни проблеми, разгледани в Раздел VII от настоящия анализ. Изготвянето и публикуването на Типово предложение за взаимно свързване, спрямо задължението за прозрачност, ще гарантира постигането на равни пазарни

условия за всички търсещи взаимно свързване от историческото предприятие, както и за навременна оценка за коректността при изпълнението на задължението за равнопоставеност.

Предвид посоченото, КРС счита, че за постигане на целите, посочени в т. 4.1., задължението за прозрачност, в т.ч. задължението за изготвяне и публикуване на Типово предложение от страна на БТК, е обоснована и пропорционална мярка.

4.3.4. Задължение за разделно счетоводство

Задължението за водене на разделно счетоводство гарантира, че регулаторът ще има необходимата информация да ограничи възможните нарушения на задълженията за равнопоставеност и прозрачност или неизпълнение на ценови ограничения. С оглед относително големия пазарен дял на пазара на едро за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи на БТК, КРС е на мнение, че налагането на задължение за разделно счетоводство на историческото предприятие ще ограничи възможностите за кръстосано субсидиране в посока пренасяне на ценови предимства към пазарите на дребно. По отношение на останалите конкурентни предприятия налагането на задължение за разделно счетоводство би било непропорционална мярка, тъй като би довело до ненужни административни тежести за тях.

Задължението за водене на разделно счетоводство е един от основните регулаторни инструменти, без които осъществяването на мониторинг и контрол би било съществено затруднено, поради това КРС е на мнение, че прилагане на разделно счетоводство ще допринесе за реализирането на отбелязаните в т. 4.1. цели, тъй като благоприятства създаването на регулаторна сигурност по отношение на еквивалентните условия за конкурентните предприятия.

4.3.5. Ценови ограничения

Разгледаните до тук специфични задължения, които КРС може да наложи, не ограничават възможностите на предприятията със значително въздействие върху пазара да приложат ценови стратегии за прехвърляне на предимства, поради което съществува риск от повишаване на цените по цялата производствена верига до крайните потребители.

4.3.5.1. Ценови ограничения по отношение на цените за терминиране

В съответствие с посоченото в Раздел VII от настоящия документ, пазарната сила на отделните пазари за терминиране е вероятно да доведе до прекомерно високи цени на услугата „терминиране“, което на свой ред би довело до алокативна неефективност и деструктивно ценообразуване. Както е отбелязано в т. 3 от посочения раздел, предприятията със значително въздействие върху пазара нямат пазарен стимул за доброволно намаляване на цените за терминиране в определено местоположение на обществените телефонни мрежи. КРС отчете, че при липса на регулация са възможни пазарни нарушения, свързани с пренасянето на ценови вертикални предимства, а именно прилагането на асиметрични цени и ценова дискриминация, наред с прилагане на високи цени за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи.

Във връзка с горепосоченото КРС поддържа изразената в приложението към Решение № 356/23.06.2016 г. позиция относно целесъобразността и необходимостта от регулиране на цените за терминиране на повиквания в индивидуални обществени телефонни мрежи. КРС намира за най-подходяща мярка прилагане на

разходоориентирани цени за терминиране, определени въз основа на разходите на ефективен оператор чрез методологията чисти дългосрочни допълнителни (инкрементални) разходи (pure Long Run Incremental Costs – pure LRIC) при модел „отдолу нагоре” (bottom-up - BU) или чист BU-LRIC модел на регулатора в съответствие с Препоръка 2009/396/ЕО, с която се преодоляват идентифицираните конкурентни проблеми.

Наред с това в Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения, като най-подходяща мярка се идентифицира разходоориентираността, предвид характера на пазарите и принципа на заплащане, според който викащата страна плаща. Включително съгласно съображение 196 от Преамбюла се предвижда, че за да се намали по съгласуван начин в целия Съюз регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, свързани с терминирането на гласови повиквания на едро, ЕК следва да установи чрез делегиран акт единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при мобилни услуги и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при фиксирани услуги, които да се прилагат в целия Съюз. Съответно в Приложение III към Директивата са установени подробни критерии и параметри, на чиято основа се определят стойностите на тарифите за терминиране на гласови повиквания. Видно от цитираното Приложение, единните цени ще се определят въз основа на чист BULRIC модел.

Предвид изложеното, КРС счита, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в индивидуални мрежи е подходяща и пропорционална мярка. Същевременно, КРС е на мнение, че мярката е подходяща и пропорционална само по отношение на повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ. Като се отчита, че цените за терминиране на предприятията от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ не се регулират в съответствие с Препоръка 2009/396 на ЕК относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС, тези предприятия прилагат цени значително по-високи от регулираните цени за терминиране, прилагани от българските фиксирани предприятия. Това на практика поставя последните и техните абонати в неблагоприятна позиция спрямо предприятията на държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ. В тази връзка КРС поддържа мнението си, че такава позиция може да се счита за бариера на пазара, която е в ущърб на крайните потребители в България и на предприятията със значително въздействие върху този пазар, поради което счита, че цените за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ не следва да попадат в обхвата на регулираните цени.

Като се вземе предвид посоченото и с оглед постигането на целите в т. 4.1, КРС приема за подходящо и пропорционално задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в индивидуални обществени телефонни мрежи въз основа на pure BU-LRIC. Чрез задължението се допринася за преодоляване на конкурентните проблеми, свързани с прекалено високи цени, ценова дискриминация и асиметрия, и осигурява равни условия за конкуренция между участниците на европейския пазар, както и съвместимост с препоръчанията от ЕК подход. Същевременно вземайки предвид идентифицираните конкурентни проблеми и по-конкретно неблагоприятната позиция на българските фиксирани предприятия в сравнение с предприятията от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, КРС е на мнение, че мярката е подходяща и пропорционална само по отношение на повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ.

4.3.5.2. Ценови ограничения по отношение на цените за достъп във връзка с реализиране на взаимно свързване на мрежите

Предвид пълния контрол върху собствената мрежова инфраструктура на всяко от предприятията със значително въздействие върху съответния пазар реализирането на взаимно свързване е необходимо условие за осъществяване на свързаност между абонатите на различните предприятия. В тази ситуация предприятията с размерите на БТК, притежаващи големи пазарни дялове на база брой абонати, приходи и/или обеми трафик, биха имали стимул да прилагат прекомерно високи цени за реализация на взаимното свързване.

Разгледаните по-горе алтернативи на специфични задължения (достъп, равнопоставеност, прозрачност, в т.ч. Типово предложение) се определят като непряк ценови контрол. Те не биха допринесли за ограничаване на възможностите за прилагане на прекомерно високи цени, тъй като на практика чрез тях се осигурява достъп и равни и прозрачни условия за реализирането му. Поради тази причина КРС счита, че е необходимо прилагане на пряк ценови контрол, изразяващ се в налагането на ценови ограничения спрямо цените за достъп за реализиране на взаимно свързване прилагани от БТК. Предвид установените в анализа по-малки пазарни дялове на конкурентните предприятия КРС счита за непропорционално налагането на идентично задължение за тях.

Приложимите варианти за осъществяване на такъв регулаторен подход се основават на използването на ограничаване на цените на услугите до предварително определен ценови таван (ценови праг), разходоориентираност или сравнителен анализ между определените от предприятието цени и цените за същите услуги на сравними конкурентни пазари на други държави-членки на Европейския съюз (сравнителен анализ/бенчмарк).

По отношение спазването на ценово ограничение, базирано на сравнителен анализ на цени (бенчмарк), КРС счита, че за бъдещия период на действие на наложените задължения, съгласно настоящия пазарен анализ, този подход не би могъл да осигури реализирането на изложените регулаторни цели, тъй като е проблематичен от гледна точка на съпоставимостта (техническа и технологична) на съответните съоръжения, използвани за взаимно свързване в отделните държави-членки.

По отношение на ориентирането на цената към разходите на услугата, КРС е на мнение, че това е най-тежката регулаторна мярка, която се налага на предприятие със значително въздействие върху съответен пазар. Изпълнението на тази мярка е свързано с големи разходи и ангажиране на значителен административен капацитет, както по отношение на предприятието със значително въздействие върху съответния пазар, така и по отношение на осъществявания от регулаторния орган мониторинг и контрол. От друга страна видно от анализа на състоянието на пазара (Раздел III на настоящия документ) интересът към фиксираната гласова услуга намалява със значителни темпове за периода 2014-2018 г.; фиксираните постове спрямо последната година от предходния кръг на анализа са намалели с около 30%, а обемът на трафика намалява с повече от 50%. Следва да се отбележи, че броят на предприятията на съответния пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и свързания с него пазар на дребно е относително постоянен за последните 10 г. Предвид динамиката в технологичното развитие на сектора КРС не очаква възникване на внезапен интерес към навлизане на свързания пазар на дребно.

В допълнение следва да се отбележи, че всички предприятия, опериращи на свързания пазар на дребно, имат взаимно свързване с мрежата на историческото предприятие, като за анализирания период не са възниквали спорове между тях по отношението на взаимното свързване на мрежите. Наред с това цените за терминиране в мрежата на историческото предприятие са в обхвата на регулираните разходоориентирани цени по модел чист BULRIC на КРС, като регулаторът следи и контролира нивата им. Това гарантира, че по отношение на услугата терминиране на повиквания БТК няма възможности да прилага прекомерно високи цени, с което да затваря трафик в мрежата си и да изтласква конкурентите си.

Предвид изложеното КРС счита, че налагането на задължение за ориентиране на цената към разходите на услугата за ограничаване на възможностите за прилагане на прекомерно високи цени, би било подходяща мярка за развиващ се пазар, към който има интерес за навлизане. Тогава ползите за крайните потребители от навлизането на нови участници на пазара биха превишили разходите за изпълнение на наложеното задължение. На съответния пазар на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи и на свързания с него пазар на дребно за фиксирани гласови услуги не се наблюдава такава ситуация и не се очаква подобна за бъдещия период на действие на наложените с настоящия пазарен анализ задължения.

Отчитайки горепосоченото КРС счита, че по отношение на цените за достъп във връзка с реализирането на взаимното свързване е най-подходящо да се наложи ценово ограничение под формата на ценови праг, определен от регулатора въз основа на данни от предприятията в България. Така се отчита техническата и технологична съпоставимост на съответните съоръжения за взаимно свързване в България, включително равнищата на цените на национално ниво.

КРС посочва, че изборът на регулаторната мярка ценово ограничение под формата на ценови праг спрямо БТК ще разреши идентифицирания конкурентен проблем, свързан с възможността за прилагане на прекомерно високи цени, като се намалява регулаторната тежест за историческото предприятие, отстранявайки разходите по поддръжка и осъвременяване на разходни модели, включително система за определяне на разходите, които възникват за историческото предприятие във връзка с изпълнение на задължението за разходоориентираност. Наред с това се намаляват разходите на регулаторния орган от гледна точка на административния капацитет, ангажиран с проверка и контрол на спазването на задълженията за разходоориентираност. В допълнение изборът на регулаторната мярка ценово ограничение под формата на ценови праг спрямо БТК осигурява за конкурентните предприятия регулаторна сигурност и предвидимост по отношение на цените за достъп и осъществяване на взаимно свързване.

Предвид изложеното КРС счита, че ценово ограничение под формата на ограничаване нарастването на цените за достъп на БТК до предварително определен ценови праг съгласно чл. 170, ал. 4 от ЗЕС е подходяща и пропорционална мярка за постигане на целите, посочени в т. 4.1 на настоящи раздел.

4.3.6. Обобщение

В обобщение на гореизложеното КРС посочва, че задълженията за достъп, равнопоставеност, прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на Типово предложение от страна на БТК, прилагане на разделно счетоводство от БТК, и спазване на ценови ограничения, в т.ч. разходоориентираност за цените за терминиране на повиквания и

ограничаване нарастването на цените за достъп до предварително определен ценови праг, са пропорционални по отношение дефинирани конкурентни проблеми и целените резултати. В изпълнение на принципа на пропорционалност, не е налице задължение, което следва да бъде наложено на предприятията със значително въздействие, но което да не допринася за предотвратяването на един или повече потенциални конкурентни проблеми. Последното се илюстрира от долната таблица.

Таблица 8

Регулаторна мярка	Задължение за прозрачност, в т.ч. изготвяне и публикуване на типово предложение	Задължение за равнопоставеност, в т.ч. разделно счетоводство	Задължение за спазване на ценови ограничения	Задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения
Конкурентен проблем				
Отказ на взаимно свързване	✓	✓		✓
Прехвърляне на вертикални предимства посредством неценови модели на поведение	✓	✓		✓
Прехвърляне на вертикални предимства посредством ценови модели на поведение	✓	✓	✓	

В заключение КРС счита за целесъобразно последващото конкретизиране на гореописаните мерки.

5. Налагане на конкретни специфични задължения

5.1. Задължения за достъп до и ползване на необходими мрежови елементи и/или съоръжения

В Раздел VII, т. 1. от настоящия документ беше посочено, че всяко от предприятията със значително въздействие на пазара на терминиране на гласови повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи има възможността и стимула да откаже или да предоставя взаимно свързване и достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване, на своите конкуренти надолу по веригата при дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените. КРС счита, че предвид различията в пазарната мощ на участниците на разглеждания пазар, са налице и различия по отношение на техните преговорни позиции. Както вече беше отбелязано, по-малките или новите участници на пазара имат по-малки възможности или стимули (от по-големите и по-утвърдени предприятия) за отказ или забавяне на достъпа, основно, произтичащи от необходимостта да гарантират на абонатите си възможността да получават обаждания от абонати на други мрежи, с цел увеличаване на броя на абонатите. Въпреки това не е изключено тези по-малки или по-нови участници да могат ефективно да отказват или забавят достъпа. По-специално те могат да имат посоченото антиконкурентно поведение по отношение на предприятията, които имат подобен или по-малък размер и/или по отношение на тези, с които те са в пряка конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата.

С оглед посоченото, КРС е на мнение, че в съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 1 и ал. 2 във връзка с разпоредбите на чл. 173 и чл. 174 от ЗЕС, задължението за достъп до и ползване на необходими мрежови съоръжения на предприятията със значително въздействие върху разглеждания пазар за терминиране в обществени телефонни мрежи следва да бъде продължено и съответно изменено, както следва:

По отношение на БТК

Продължаване и изменение на наложеното в трети кръг на анализа на съответния пазар задължение за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, както следва:

- запазване на предоставения достъп за осигуряване на TDM взаимно свързване, до преминаване към взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP взаимно свързване);
- запазване на предоставения достъп за осигуряване на IP взаимно свързване;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на IP взаимно свързване при спазване на изискванията, съгласно Анекс 1 към Приложението на настоящото решение;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената му телефонна мрежа”, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията;
- прилагане на два сегмента (национален и локален) за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, при използване на сигнализация CCS7. Географските кодове, за които се прилага терминиране в национален и локален сегмент са в съответствие с Типовото предложение за взаимно свързване, одобрено от КРС с Решение № 624 от 16.12.2016 г., последно изменено с Решение № 243 от 21.06.2019 г.;
- прилагане на един сегмент за терминиране на повиквания в определено местоположение на обществената телефонна мрежа на БТК, при използване на IP взаимно свързване;
- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;
- предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, необходими при реализиране на взаимното свързване;
- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

Наред с посоченото, във връзка с установените конкурентни проблеми и с оглед разпоредбата на чл. 174, ал. 2 от ЗЕС, КРС счита, че е необходимо да постави условия, при които следва да се изпълняват изискванията за достъп. Тези условия могат да бъдат предмет и на изричен акт на КРС, различен от настоящия анализ като произнасяне по условията на Типово предложение. В същото време, КРС счита за необходимо определените условия, наложени с предишния пазарен анализ да бъдат продължени предвид важността им за осигуряване на устойчива конкурентна среда.

Условията, които следва да бъдат изпълнявани от БТК, са:

- БТК се задължава да осигури възможност на заинтересованите предприятия за ползване на услуги на едро при условия, които кореспондират с условията за предоставяне на услугите на дребно, предлагани от БТК.

- БТК се задължава да уведомява писмено предприятията, с които води преговори за сключване на договор за взаимно свързване и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор за взаимно свързване, като се задължава да предоставя писмено обосновано уведомление до съответното предприятие, когато не може да сключи договора за взаимно свързване и/или да предостави услугата в срока, определен респективно в действащата нормативна уредба, Типовото предложение за взаимно свързване и/или сключения договор за взаимно свързване.

Услугата „терминиране“ се предоставя винаги, когато е налице постъпване на входящо повикване в мрежата на съответното предприятие от друга мрежа. В тази връзка, както и с оглед разпоредбата на чл. 9, ал. 3 от Наредба № 1 за условията и реда за осъществяване на достъп и/или взаимно свързване, КРС счита, че специфичното задължение за достъп следва да включва изрично изискване за предоставяне на услугата без ограничения на същата според произхода на повикванията.

Задължението на БТК за предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване, базирано на Интернет протокол (IP взаимно свързване) е наложено за пръв път с т. IX.1 и т. X.1 от Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС. С Решение №356/23.06.2016 г. КРС определи датата 01.01.2017 г., от която предприятията да започнат реалното предлагане на услугата. За целта предприятията предприеха всички необходими действия (технически и административни) за предоставяне на услугата. Доколкото задължението не е ново и през разглеждания период се наблюдава процес по закриване на TDM точките на ВС поради неизползването им, КРС счита, че продължаването на наложените задължения, не би създадо затруднения за предприятието.

С Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС, както и с Решение №356/23.06.2016 г., са определени конкретните технически изисквания за предоставяне на IP взаимно свързване. Същите се съдържат в Анекс 1 „Изисквания към предприятията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване)” към Приложениято на настоящото решение на КРС.

В изпълнение на т. 2 на Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС и в указания срок 01.01.2016 г. БТК е постигнало споразумение с останалите адресати на Решение № 1361/31.05.2012 г. относно условията за измерване на параметрите за качество. Към споразумението следва да се присъединят и адресатите на настоящото решение, които не са адресати на Решение №356/23.06.2016 г. или Решение № 1361/31.05.2012 г.

Споразумението за условията за измерване на параметрите за качество може да бъде изменяно, когато това е обективно оправдано. Предприятията са длъжни да представят на КРС измененията в срок от 7-дни от сключването на новото споразумение.

Задължението за прилагане на два логически сегмента на терминиране на трафик в мрежата на БТК е действащо към момента и не би представлявало тежест за предприятието. Същото не е относимо към IP взаимното свързване, по тази причина ще се прилага до преминаване към IP взаимно свързване.

Условието за предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите е обосновано от необходимостта от наличие на достъп до мрежови елементи и ресурси, които позволяват достъп на потребителите до услугите, предоставяни от мрежите.

Като изхожда от факта, че задължението за достъп до мрежата на БТК е обвързано със законово регламентираното задължение за договаряне на взаимно свързване при наличие на искане от страна на друго предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи, с оглед осигуряване на оперативна съвместимост между услугите и отчитайки текущите задължения, наложени на предприятието, КРС счита, че продължаването на тяхното прилагане, в съответствие с наложените изменения, не би създадо значителни затруднения за предприятието.

По отношение на конкурентните предприятия

Предвид значително по-малкия брой на потребителите, ползващи услугите на тези предприятия в сравнение с тези на историческото предприятие, вредата върху конкуренцията на свързаните пазари на дребно от евентуален отказ за терминиране на повиквания в мрежите им би била значително по-малка в сравнение с тази, която би възникнала при евентуален отказ за терминиране в мрежата на БТК.

За осигуряване на оперативна съвместимост на услугите с оглед свързването на крайните потребители от край до край, КРС счита, че детайлизиране на задълженията за достъп с оглед удовлетворяване на исканията за достъп и взаимно свързване при условията на реципрочност е пропорционална мярка, чието прилагане не би довело до каквито и да било загуби за конкурентните предприятия. КРС счита, че е необходимо на предприятията да се наложат следните задължения:

- запазване на предоставения, преди налагане на настоящото задължение, достъп за осигуряване на взаимно свързване;
- предоставяне на достъп с оглед осигуряване на взаимно свързване за предоставяне на услугата „терминиране на повиквания в определено местоположение на обществените им телефонни мрежи”, без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията;
- предоставяне на IP взаимно свързване при спазване на изискванията и сроковете, съгласно Анекс 1 към Приложението на настоящия документ;
- предоставяне на отворен достъп до технически интерфейси, протоколи или други възлови технологии, необходими за осигуряване на оперативна съвместимост на услугите;
- добросъвестно водене на преговори с предприятия, искащи достъп.

Задължението за предоставяне на достъп с оглед осигуряване на IP взаимно свързване е наложено с т. IX.1 и т. X.1 от Решение № 1361/31.05.2012 г. на КРС. С Решение №356/23.06.2016 г. е определена датата 01.01.2017г., от която задължените предприятия да започнат реалното предлагане на услугата. За целта предприятията предприеха всички необходими действия (технически и административни) за предоставяне на услугата. Поради описаното, както и поради факта, че мрежите на предприятията са изцяло IP базирани, КРС счита, че продължаването на наложените задължения, не би създадо затруднения за предприятията.

В изпълнение на т. 2 на Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС и в указания срок 01.01.2016 г. адресатите на същото са постигнали споразумение за условията за измерване на параметрите за качество. Към споразумението следва да се присъединят и адресатите на настоящето решение, които не са адресати на Решение №356/23.06.2016 г. или Решение № 1361/31.05.2012 г.

При положение, че е постигнато съгласие между установените доставчици, не би следвало на най-новите участници на пазара да се поставят нови изисквания. По

изключение новите участници на пазара могат да искат изменения на споразумението в обосновани случаи.

Предприятията – адресати на настоящото решение, които не са адресати на Решение №356/23.06.2016 г., се задължават да се присъединят към постигнатото споразумение в срок от три месеца, като за целта същото им бъде предоставено от подписалите го предприятия. Предприятията-адресати на Решение №356/23.06.2016 г. се задължават да оказват пълно съдействие на присъединяващите се предприятия с оглед постигане на съгласие относно условията за измерване на параметрите за качество.

Споразумението за условията за измерване на параметрите за качество може да бъде изменено, когато това е обективно оправдано. Предприятията са длъжни да представят на КРС измененията в срок от 7-дни от сключване на новото споразумение.

Посочените специфични задължения са равнопоставени на задълженията на БТК от гледна точка на последствията за състоянието на конкуренцията на вертикално свързаните пазари на дребно при евентуално антиконкурентно поведение на предприятията, определени за предприятия със значително въздействие върху пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Те са насочени и към създаване на условия за защита на конкуренцията чрез насърчаване развитието на оперативна съвместимост между услугите и реализиране на свързаност от край до край.

5.2. Задължение за прозрачност

Налагането на задължение за прозрачност ще гарантира на заинтересованите предприятия достатъчно информация и яснота в процеса на осъществяване на взаимно свързване. В раздел VII от настоящия документ КРС установи, че предприятията със значително въздействие на разглеждания пазар имат възможността и стимула да осъществяват антиконкурентно поведение, което може да окаже въздействие върху конкуренцията на пазарите по веригата надолу. Прехвърлянето на пазарна сила в свързаните пазари може да осъществи чрез информационната асиметрия, тактики на забавяне като продължителните преговори по отношение на предоставянето на взаимно свързване или налагане на необосновани условия на взаимното свързване. Възможностите и стимулите за такова поведение са най-силни за БТК, предвид различията в пазарната мощ с другите предприятия. Въпреки това, по-малките или нови участници на съответния пазар също имат възможност да дискриминират предприятията, които имат подобен или по-малък размер и/или тези, с които те са в пряка конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата.

Задължението за прозрачност е необходимо, тъй като позволява на КРС да осъществява мониторинг и контрол за гарантиране ефективността на всеки достъп, равнопоставеността и други задължения, като например контрол върху цените.

Предвид посоченото КРС е на мнение, че задължението за прозрачност следва да бъде наложено на всички предприятия със значително въздействие на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи. Отчитайки различията в пазарната мощ на предприятията със значително въздействие на пазара, както и възможностите и стимулите за прилагане на антиконкурентно поведение от страна на тези предприятия, КРС предлага задължението да бъде наложено, както следва:

По отношение на БТК

Въз основа на горното и отчитайки, че БТК е определено за предприятие със значително въздействие върху пазара на едро за терминиране на повиквания в

определено местоположение на собствената му обществена телефонна мрежа КРС счита, че наличието на задължения, които ще осигурят възможност за предвидимост и прозрачност на условията за взаимно свързване е пропорционална мярка, тъй като ползите от нейното прилагане се изразяват в създаване на регулаторна сигурност за конкурентните предприятия, което оправдава незначителното нарастване на разходите за публикуване и поддържане на актуална информация от страна на БТК.

С Решение № 356/23.06.2016 г. беше продължено задължението на БТК за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване, с оглед осигуряване достъп на заинтересованите предприятия до информация и спецификации, необходими за осъществяване на взаимното свързване. Задължението за публикуване на Типово предложение гарантира достатъчна прозрачност на условията за взаимното свързване и предоставянето на услугата „терминиране на повиквания на едро“, както и допълнителните условия, свързани с това. С оглед на това, задължението за прозрачност следва да включи тези изисквания, които не са част от Типовото предложение на БТК и не подлежат на одобрение от КРС преди тяхното публикуване.

В тази връзка КРС счита, че задължението за прозрачност на БТК, изразяващо се в публикуването на определена информация, следва да бъде продължено и изменено както следва:

БТК се задължава да публикува и актуализира на страницата си в информация за неценовите условия за терминиране на повиквания, за цените за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на Европейския съюз и Европейската икономическа зона (ЕС/ЕИЗ) по отделни дестинации, за цената за терминиране на повиквания без идентификация на линията на викация (CLL), за цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ и за осигуряване на необходимия за реализиране на взаимното свързване достъп, включително при осъществяване на взаимно свързване с мобилната си телефонна мрежа. По този начин ще бъдат избегнати възможностите за неценова дискриминация при предоставянето на услуги по взаимно свързване, предвид конвергенцията между мрежите.

Публикуването на горепосочената информация на интернет страницата на предприятието, следва да се извършва съобразно определените от КРС срокове и да се актуализира от него в срок от три работни дни от настъпване на промяна, относима към някое от условията, както и да се актуализира съобразно дадени от Комисията указания на основание чл. 167, ал. 2 от ЗЕС, в случай, че от регулатора са дадени указания относно степента на подробност на публикуваната информация.

В срок от 7 дни, считано от датата на публикацията или актуализацията на посочената информация предприятието уведомява писмено КРС за мястото в страницата си, на което е извършена публикацията.

Допълнителни задължения за прозрачност по отношение на условията за взаимно свързване (включително IP) не са необходими, тъй като същите са предмет на Типовото предложение на историческото предприятие.

КРС счита, че разходите, които биха възникнали за БТК във връзка с изпълнението на задължението за прозрачност са несъществени, вземайки предвид ползите от нарастване на доверието на участниците на пазара, свързано с равнопоставените условия за конкуренция. КРС смята, че налагането на задължение за прозрачност е съразмерно, тъй като ползите от налагането на задължение за прозрачност надвишават негативните последствия от увеличените административни разходи за поддържане на информация на интернет страницата на предприятието.

По отношение на конкурентните предприятия

Предвид идентифицираните конкурентни проблеми КРС счита, че е необходимо да наложи на конкурентните предприятия задължение за прозрачност, което ще гарантира, че за предстоящия период от три години тези предприятия няма да предприемат действия, които биха били във вреда на нормалното развитие на пазара. Прозрачността ще въведе предвидимост и сигурност в отношенията между всички участници на пазара.

С оглед посоченото, КРС счита, че наложеното, респективно продълженото по отношение на съответните предприятия задължение следва да включва осигуряване на прозрачност на условията, при които се предоставя IP взаимно свързване и необходимия за неговото реализиране достъп, включително и по отношение на терминирането на международни повиквания. В тази връзка, предприятията следва да публикуват и актуализират на официалната си интернет страница и да предоставят при поискване от заинтересовани предприятия информация, относно следното:

- описание на услугите по взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;
- местоположение и брой на точките на взаимно свързване, както и капацитет на свързване;
- срокове за откриване, промяна и закриване на точки на взаимно свързване;
- технически изисквания, интерфейси за реализиране на достъп с цел реализиране на взаимно свързване, протоколи за сигнализация;
- условия за предоставяне на услугата „терминиране на трафик“;
- условия за предоставяне на необходимите технически и програмни средства за реализиране на взаимното свързване;
- условия за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;
- цени на предлаганите услуги по взаимно свързване, включително цени за терминиране на повиквания с произход държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ по отделни дестинации, цена за терминиране на повиквания без CLI, цени за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ и цени за осигуряване на достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за осигуряване на достъп до мрежата с цел терминиране на трафик в нея;
- условия и цени за предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, в случаите когато съответното предприятие предоставя съвместно ползване;
- изисквания за качество – стойности на параметри на качеството на услугите при взаимното свързване;
- изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викация.

В допълнение, КРС счита, че на конкурентните предприятия следва да се наложи, респективно да се продължи задължението за публикуване и актуализиране на страниците им в интернет на информация за всички съществени условия за ползване на съответните услуги. Това изисква задължително публикуване и на условията за изпълнение на акцесорни задължения, като например банкови гаранции, изисквани във връзка с основните задължения по договорите за взаимно свързване.

КРС счита, че предприятията следва да публикуват и актуализират на страницата си в интернет и да уведомяват регулатора за условията за осигуряване на достъп, необходим за реализиране на взаимното свързване, приложими към трети лица, свързани с всяко от горепосочените предприятия, включително при осъществяване на взаимно свързване със собствената мобилна телефонна мрежа, ако разполагат с такава. По този начин ще бъдат избегнати възможностите за крос-субсидиране, предвид конвергенцията между мрежите.

Публикуването на информация в интернет страницата на предприятията, съобразно посоченото по-горе, следва да се извършва в срок до един месец за тези предприятия, на които задължението се налага за пръв път, от уведомяване за настоящото решение. Предприятията се задължават да актуализират информацията в срок от три работни дни от настъпване на промяна, относима към някое от условията, както и съобразно дадени от регулатора указания на основание чл. 167, ал. 2 от ЗЕС, в случай, че от регулатора са дадени указания относно степента на подробност на публикуваната информация.

В срок от 7 дни, считано от датата на публикацията или актуализацията на посочената информация предприятията уведомяват писмено КРС за мястото в страницата си, на което е извършена публикацията.

КРС счита, че разходите, които биха възникнали за конкурентните предприятия във връзка с изпълнението на задължението за прозрачност, са несъществени и вземайки предвид ползите, произтичащи от задължението, КРС е на мнение, че предложената мярка е справедлива и пропорционална.

5.3. Задължение за равнопоставеност

Задължението за равнопоставеност е предназначено да гарантира, че предприятията със значително въздействие на съответния пазар не изкривяват конкуренцията и по-специално, когато те са вертикално интегрирани предприятия, които предоставят услуги на други участници на пазара, с които се конкурират на пазарите по веригата надолу.

Същността на задължението за равнопоставеност е регламентирана в разпоредбата на чл. 168 от ЗЕС, съгласно която задължението за осигуряване на равнопоставеност обхваща предоставяне на равностойни условия при сходни обстоятелства на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, както и предоставяне на услуги и информация при същите условия и качество като тези, при които предприятието предоставя собствени услуги и/или които предприятието предоставя на свързаните с него лица или търговски партньори. С други думи, всяко от предприятията със значително въздействие върху пазара, при липсата на регулаторни изисквания, би могло да дискриминира други съществуващи или нови предприятия, като предлага услуги с по-ниско качество, или предлага услуги на цена по-висока от тази, която прилага спрямо свое собствено поделение на дребно (за собствени нужди) или спрямо свързани с него предприятия.

Целта на налагането на задължение за равнопоставеност е да се осигури разглеждането на подобните ситуации на пазара по подобен начин от предприятията със значително въздействие на съответния пазар по отношение на цена, информация и други условия, без значение към кой от останалите участници на пазара се отнасят или се прилагат. Задължението за равнопоставеност не предвижда задължително предлагането на идентични или еднакви условия, а се отнася до това всяко едно различие в предложените условия на отделните предприятия да бъде базирано на обективни критерии.

Така например изпълнението на задължението за равнопоставеност към изискваните от предприятията банкови гаранции по договорите за взаимно свързване изисква да се различават две групи предприятия: коректни и редовни платци с добра кредитна оценка и съответно – длъжници, които са с повишен риск да не заплатят дължимите суми по договора. Прилагането на едни и същи условия спрямо двете групи длъжници без използването на какъвто и да е критерий за това представлява нарушение на задължението за равнопоставеност. „Равностойни условия при сходни обстоятелства” трябва да се разбира в смисъл, че условията спрямо двете групи длъжници, в които всяко предприятие е в сходна ситуация, са равностойни. Не е налице равнопоставеност, в случай че коректният длъжник е принуден да предостави банкова гаранция наравно с длъжника, за който е доказано, че е с повишен кредитен риск. Изискването за продължителен период на предоставяне на гаранцията води до дискриминация на редовните платци, които се третират като нередовни. Съответно допълнителните разходи за предоставяне на банкова гаранция са необосновани и утежняващи спрямо тези предприятия, които са доказали своята надеждност и коректност като платци.

В раздел VII по-горе КРС разгледа възможността и стимулите на предприятия със значително въздействие на пазара на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи да прилагат антиконкурентно поведение, с което да попречат на развитието на устойчива и ефективна конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата. Например, предприятия със значително въздействие на разглеждания пазар биха могли да предложат различни цени за терминиране във фиксираната си мрежа, различни срокове, условия и качество на обслужване на различните предприятия. Също така, тези предприятия биха могли да влошат входящия в мрежите си трафик, генериран от други предприятия, в сравнение с техния собствен трафик за терминиране. С оглед на позицията си на предприятие със значително въздействие с най-голям пазарен дял на база брой абонати възможностите и стимулите на БТК да се ангажира с подобно поведение са особено силни. Въпреки това, по-малките или нови участници на пазара също имат възможност да дискриминират предприятията, които имат подобен или по-малък размер и/или тези, с които те са в пряка конкуренция на пазара на дребно надолу по веригата.

В съответствие с разпоредбите на чл. 166, ал. 2, т. 2 и във връзка с чл. 168 от ЗЕС КРС предлага задължението за равнопоставеност, наложено с Решение № 356/23.06.2016 г. на предприятията със значително въздействие върху съответните пазари на едро на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, да бъде съответно наложено, продължено и изменено както следва:

- предоставяне на взаимно свързване (включително достъп до помещения и съоръжения, необходими за взаимното свързване) при равностойни условия, за сходни обстоятелства, при които вече е предоставено взаимно свързване на други предприятия, предоставящи еквивалентни електронни съобщителни услуги, включително на своето собствено поделение на дребно и/или на свързани лица;
- предоставяне на услуги и информация на предприятие, искащо взаимно свързване, при същите условия и качество като тези, ползвани от предприятието със значително въздействие върху пазара при предоставяне на собствени услуги, както и предлагани от предприятието със значително въздействие на пазара на свързаните с него лица и на предприятията, с които вече има сключен договор.

КРС счита, че продължаването на действието на задължение за равнопоставеност е подходяща мярка, която гарантира прилагане на еднакви условия спрямо което и да е от конкурентните предприятия при наличие на сходни обстоятелства. Мярквата ефективно ще допринесе за премахване на пазарните недостатъци, намиращи израз във възможностите за прехвърляне на пазарна сила към свързани пазари и най-вече към хоризонтално свързаните пазари на едро, както и в неценовите проблеми, свързани с наличие на бариери за навлизане на пазара.

5.4. Задължение за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване

Видно от данните в анализа, БТК продължава да е най-голямото предприятие, имащо най-голям брой абонати и пазарен дял, поради което вероятността конкурентите на съответния пазар, в това число новонавлизащи предприятия да поискат взаимно свързване и достъп до и ползване на необходимите мрежови средства и съоръжения е значително по-голяма от тази БТК да поиска взаимно свързване и достъп до и ползване на необходимите мрежови средства и съоръжения от конкурентните си. Предвид посоченото КРС счита, че евентуален отказ на достъп до и ползване на необходимите мрежови средства и съоръжения от страна на БТК би нанесъл съществена вреда на конкуренцията на свързаните пазари на дребно. Предварителното одобряване на условията за взаимно свързване от страна на регулатора са гаранция за постигане на максимално добри условия за развитие на конкуренцията, както и за навременна оценка за коректността при изпълнението на задължението за равнопоставеност.

В съответствие с разпоредбите на чл. 167, ал. 3 от ЗЕС КРС счита, че ефектът от задълженията за прозрачност и равнопоставеност ще се изпълни в максимална степен с изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване от предприятието със значително въздействие на пазара. В тази връзка КРС счита за необходимо да бъде продължено и допълнено действащото към момента задължение на БТК за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване.

Съдържанието на Типовото предложение е неизчерпателно определено с чл. 167, ал. 3 от ЗЕС. Наред с това определени текстове в законовата разпоредба не са относими към предоставяне на услугите по взаимно свързване. По тази причина КРС счита, че е необходимо да определи следното минимално съдържание на Типовото предложение за взаимно свързване, което да включва и условия за предоставяне на IP взаимно свързване, определени с Анекс 1 към настоящото решение на КРС:

1. описание на услугите по взаимно свързване, в това число за IP взаимно свързване, условия и срокове за предоставянето им;
2. описание на точки на взаимно свързване, в това число за IP взаимно свързване –местоположение, брой, капацитет на свързване, начини за маршрутизация и сигнализация;
3. изисквания за управление, маршрутизиране, отчитане на трафика и прогнози за трафик;
4. процедури за планиране, откриване, промяна и закриване на точките на свързване, в това число за IP взаимно свързване;
5. стандарти, технически изисквания, интерфейси и протоколи за сигнализация за взаимно свързване, в това число за IP взаимно свързване;
6. изисквания за качество, в това число за IP взаимно свързване – стойности на параметри на качеството на услугите, условия, начин и периодичност за тяхното измерване;

7. изисквания за номериране, адресиране и за идентификация на линията на викация, в това число за IP взаимно свързване;

8. услуги по съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, когато тяхното предоставяне от БТК е необходимо за реализиране на взаимно свързване:

а) информация за местата за съвместно разполагане, планирани промени и процедура за предоставяне на тази информация на заинтересованите лица, като тази информация може да се предоставя само на заинтересованите лица, за да се гарантира сигурността на мрежата;

б) възможности за съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване;

в) условия за достъп до компютърни и софтуерни системи за поддръжка;

г) характеристики и технически ограничения за съоръженията, които могат да бъдат съвместно разполагани;

д) мерки за сигурност;

е) условия за допускане на служители на конкурентни предприятия;

ж) стандарти за безопасност;

з) правила за разпределяне на пространството, когато то е ограничено;

и) условия за проверка от конкурентни предприятия на местата, в които е възможно физическо съвместно разполагане или на местата, където съвместното разполагане е отказано поради липса на възможност;

9. срокове за отговор на заявките за предоставяне на всяка от услугите, процедури за отстраняване на повреди, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество;

10. стандартни условия на договора, включително, когато е необходимо, обезщетения при неизпълнение на сроковете за предоставяне на услугите;

11. цени;

12. друга относима информация, необходима за осъществяване на взаимното свързване.

Включването на други условия, различни от определеното минимално съдържание, не трябва да ограничава условията за развитие на конкуренцията и да създава неравнопоставеност, както и неяснота при регламентиране на условията за реализиране на взаимно свързване.

В срока, определен от Решение № 356/23.05.2016 г., БТК внесе проект на типово предложение с включени условия за предоставяне на IP взаимно свързване, което бе одобрено с Решение № 624/16.12.2016 г. Също така през разглеждания период БТК е внесло няколко изменения на ТПВС, свързани с условията за TDM взаимно свързване, които са били одобрени от КРС. По тази причина типовото предложение отговаря напълно на наложените задължения за предоставяне на взаимно свързване, използващо сигнализация CCS7 и не е необходимо БТК да внесе изменение в тази част.

КРС счита, че ползите от налагането на задължението за публикуване на Типово предложение за взаимно свързване надвишават негативите, тъй като се осигурява прозрачност и предвидимост по отношение на условията и цените за предоставяне на услугите на едро, както и техните промени. Тази прозрачност и предвидимост дава възможност за адекватен контрол от страна на регулатора, както и възможност на предприятията да предвиждат развитието на своята дейност, тъй като услугите на едро

са пряко свързани с предоставянето на услуги на пазарите на дребно. Следва да се има предвид, че специфичното задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване на БТК е текущо по отношение на предприятието и предвид липсата на необходимост от внасяне на изменения, то не би довело до повишаване на административните разходи на предприятието.

По отношение на конкурентните предприятия

Следвайки принципа на пропорционалност и отчитайки, че в хоризонт от следващите три години пазарната мощ на конкурентните предприятия, като цяло, не би могла да доведе до съществена промяна на конкурентните условия, КРС счита, че налагането на задължение за изготвяне и публикуване на Типово предложение за взаимно свързване на тези предприятия се явява непропорционална и необоснована мярка.

5.5. Ценови ограничения

В съответствие с посоченото в Раздел VII от настоящия документ потенциалните конкурентни проблеми на съответния пазар са свързани преди всичко с възможностите за прилагане на прекомерно високи цени и/или ценова дискриминация. Позицията на КРС, че всяко от предприятията със значително въздействие върху съответния пазар има интерес да се възползва от монополната си позиция, произтичаща от контрола върху собствената му мрежа, изразена в предходните три кръга на анализа остава непроменена. Тази позиция се потвърждава от изводите в анализа относно наличието на високи и непреходни бариери за навлизане на конкурентите на съответния пазар. Тези бариери, съчетани с принципа „викащата страна заплаща повикването“ водят до липса на пазарен стимул от страна на предприятията със значително въздействие, да предприемат действия за доброволно намаляване на цените за терминиране в определено местоположение на обществените телефонни мрежи или за кръстосано субсидиране, с оглед пренасяне на ценови предимства на вертикално свързаните пазари, при евентуално оттегляне на регулаторната намеса.

В тази връзка и вземайки предвид заключенията от анализа на пропорционалността КРС смята, че е обосновано и при този преглед на пазара да бъдат продължени задълженията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, както и за прилагане на разходоориентирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/369 ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране във фиксирана и в мобилна връзка в ЕС.

КРС счита, че в настоящия преглед на пазара продължават да съществуват основанията за различното регулаторно третиране и прилагане на диференцирани цени за терминиране на международни гласови повиквания в зависимост от това дали те са генерирани от държави-членки на ЕС/ЕИЗ или от държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ. Основанията за различното регулаторно третиране, посочени от КРС и в предходния кръг пазарни анализи, са следните:

- липсата на задължение на телекомуникационните оператори в държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ да прилагат разходоориентирани цени за терминиране, определени въз основа на препоръчаните от ЕК pure BULRIC модели;
- по-високи и асиметрични цени за терминиране, прилагани от телекомуникационните оператори в държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, които не винаги произтичат от по-високите разходи за предоставяне на услугата;

- по-високи цени на международни разговори на пазара на дребно, заплащани от потребителите на държавите-членки, за повиквания към потребителите на предприятията в държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ в сравнение с цените на дребно, заплащани от потребителите на предприятията в държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ за повиквания в рамките ЕС/ЕИЗ.

Отчитайки горепосоченото и вземайки предвид негативния ефект от прилагането на разходоориентирани цени за разговорите, генерирани от абонати на предприятията в държави, различни от държавите-членки на ЕС/ЕИЗ, както и заключенията от анализа на пропорционалността КРС смята, че е обосновано и при този преглед на пазара да бъдат продължени задълженията за прилагане на разходоориентирани цени, определени в съответствие с Препоръка 2009/369 ЕО от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране във фиксирана и в мобилна връзка в ЕС по отношение на националните повиквания и повикванията с произход от държави-членка на ЕС/ЕИЗ.

КРС поддържа мнението си, че по отношение на трафика, който не съдържа информация за произхода на повикването (държавата, мрежата/платформата на произход на повикването) или произхода на повикването не може да бъде определено, предприятията могат да прилагат цена за терминиране на трафик без CLI, публикувана в изпълнение на изискванията на задължението за прозрачност съгласно т. 5.2. от настоящия раздел.

В тази връзка КРС поддържа направеното в предходния кръг на пазарен анализ уточнение по отношение на използваното понятие „повиквания/трафик без CLI”, което е валидно само за целите на разплащане при терминиране на международен трафик. КРС счита, че когато предприятията в съответствие с Препоръка ИТУ-ТЕ.157 могат да определят произхода на повикването по: кода на държавата или по идентификационния код на мобилната мрежа или съответно по географския код при фиксираните мрежи или по конкретен национален номер, предоставен на клиента, предприятията следва да таксуват трафика по приложимата за съответното направление цена.

С цел намаляване на административната тежест за задължените предприятия КРС отменя изискването за предоставяне на определения обем информация на всеки 6 месеца съгласно т. V.7 от Решение № 356/23.05.2016 г. наложено на предходния кръг на пазарен анализ. За целите на изпълнението на регулаторните функции на КРС, при поискване предприятията следва да предоставят изискваната информация от реализираните международни повиквания в необходимата разбивка за обема и приходите по съответни периоди.

5.5.1. Разделно счетоводство

В съответствие с разпоредбите на чл. 169 от ЗЕС във връзка с ал. 2 на чл. 166 КРС може да наложи на предприятията със значително въздействие на съответен пазар задължение за разделно счетоводство. То е необходимо с оглед гарантиране изпълнението на задължението за равнопоставеност и препятстване на възможностите за прилагане на антиконкурентно кръстосано субсидиране. В тази връзка, вземайки предвид възможностите и стимулите на предприятията със значително въздействие на този пазар за прилагане на антиконкурентно поведение, както и в съответствие с посоченото в Раздел VII от настоящия документ, КРС е на мнение, че текущото задължение за разделно счетоводство, наложено на БТК следва да бъде продължено. Текущото задължение за прилагане на разделно счетоводство обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазари, за които

предприятието не е определено като притежаващо значително въздействие, съобразно посоченото в съображение 5 от преамбюла и т.4 на Препоръката за разделно счетоводство и разходни системи от 2005 г.⁴⁵. При изпълнение на задължението за прилагане на разделно счетоводство БТК следва да спазва изискванията, посочени в документа „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” (Методологията), приет с Решение на КРС № 1882/23.08.2012 г. (потвърдено с Решение № 1282/28.01.2013 г. на ВАС, VII отд., окончателно с Решение № 10764/15.07.2013 г. на ВАС, 5 чл. с-в). В Методологията, приложена с Анекс 2 към настоящото решение са определени общите принципи, начинът и сроковете за въвеждане и прилагане на задължението за разделно счетоводство. Мотивите за определяне на формата и методологията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство са посочени в Решение № 1882/23.08.2012 г. на КРС, включително в резултатите от проведеното обществено обсъждане.

Следва да се отбележи, че в приетата с Решение на КРС № 1882/23.08.2012 г. Методология (Анекс 2 към настоящото приложение) не са правени изменения по същество. Направените промени представляват актуализация във връзка с измененията на наложените от КРС специфични задължения в периода 2013 г. – 2019 г. С оглед на по-лесното попълване от страна на предприятията, както и по отношение на проверката от страна на КРС, във формите на регулаторните отчети се запазва цветова индикация за входни данни, калкулационни клетки и резултати, която следва да бъде спазвана от задължените предприятия.

Отчитайки, че БТК е предприятие със значително въздействие с най-голям пазарен дял на база брой абонати, то неговите възможности и стимули да се ангажира с подобно поведение са по-силни от тези на останалите конкурентни предприятия, осъществяващи дейност на съответния пазар. В тази връзка, КРС счита, че налагането на задължение за разделно счетоводство по отношение на останалите конкурентни предприятия, би било непропорционална мярка, тъй като би довело до ненужни административни тежести за тях.

5.5.2. Разходоориентирани цени

5.5.2.1. Цени за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи

В предходния кръг на пазарния анализ КРС продължи на предприятията със значително въздействие задължението за разходоориентираност на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, определени въз основа на разходите на ефективен оператор. С Решение № 550/20.10.2016 г. КРС одобри адаптирания pure BULRIC модел, въз основа на който бяха определени цени за терминиране, отчитащи разходите на ефективен оператор. В този смисъл задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи е текущо за предприятията предоставящи фиксирани телефонни услуги, като към момента те прилагат ценовите ограничения съобразно Решение № 550/20.10.2016 г. на КРС.

Конкурентният натиск върху пазара на едро за предоставяне на услугата терминиране в индивидуални обществени телефонни мрежи е недостатъчен, поради което липсата на регулаторна намеса е възможно да доведе до прилагане на

---

⁴⁵ *Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

прекомерно високи цени на този монополен по своя характер пазар. В тази връзка и предвид изводите от настоящия анализ КРС счита, че задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране е подходяща регулаторна мярка, чрез която могат да се предотвратят възможностите за прилагане на прекалено високи цени. Изхождайки от специфичните характеристики на пазарите на терминиране на гласови повиквания, с Препоръка 2009/396/ЕО ЕК въведе „общ подход за формиране на разходоориентирани цени, основаващ се на ефективен стандарт за разходите”, който се изразява в определяне на разходоориентирани цени, изчислени въз основа на BULRIC модел. В изпълнение на посочената Препоръка, с Решение на КРС № 134/14.02.2013 г. са определени стойностите на разходоориентираните цени за терминиране на гласови повиквания в индивидуални обществени телефонни мрежи за три годишен период в съответствие с чист BULRIC модел на комисията, разработен от консултанта „Екорис Саут Ийст Юроп” ЕООД. Моделът е осъвременен от същия консултант и с Решение на КРС № 550/20.10.2016 г. са определени стойностите на цените за терминиране в съответствие с адаптирания чист BULRIC модел на комисията за срок от 5 г., до 2020 г. включително.

Важно е да се отбележи, че в края на 2018 г. бе приета Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения. В съображение 195 от преамбюла на посочената Директива ЕК посочва факта, че фиксираните и мобилните пазари за терминиране на гласови повиквания имат общи потенциални конкурентни проблеми. В тази връзка отчитайки възможността и стимулите на терминиращите оператори да увеличават цените значително над разходите, разходоориентираността се счита за най-подходящия начин на намеса, с който да се преодолее този проблем в средносрочен план. Съгласно съображение 196 от преамбюла за да намали по съгласуван начин в целия Съюз регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, свързани с терминирането на гласови повиквания на едро, Комисията следва да установи чрез делегиран акт единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при мобилни услуги и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания при фиксирани услуги, които да се прилагат в целия Съюз.

Съответно според чл. 75 от Директива (ЕС) 2018/1972 до 31 декември 2020 г. Комисията, като отчита в максимална степен становището на ОЕПЕС, приема делегиран акт, определящ единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания в мобилни мрежи и единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи (наричани заедно „цени за терминиране на гласови повиквания в целия Съюз“), които се налагат на всички доставчици на услуги за терминиране на гласови повиквания съответно в мобилни или във фиксирани мрежи в държава-членка.

Както е посочено по-горе нивата на разходоориентираните цени за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи в България са определени до 2020 г. включително въз основа на чист BULRIC модел на регулатора и същите са под средните цени за терминиране в ЕС. Наред с това като се отчете факта, че в рамките на 2020 г. ЕК ще приеме делегиран акт с единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи, с който да облекчи регулаторната тежест във връзка с преодоляването на проблемите пред конкуренцията, КРС счита, че разходите за осъвременяването на BULRIC модела за нов 5-годишен период ще бъдат непропорционални в сравнение с ползите за конкуренцията и потребителите.

Предвид изложеното КРС счита, че следва да продължи и измени задължението за разходоориентираност на цените за терминиране на национални повиквания и повиквания с произход държави от ЕС/ЕИЗ в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, както следва:

а) Прилагане на разходоориентирани цени в съответствие с нивата за 2020 г. в Решение на КРС № 550/20.10.2016 г., определени въз основа на разходи на ефективен оператор, изчислени в съответствие с адаптирания чист BULRIC (Bottom-Up Long-Run Incremental Costs) модел на Комисията за регулиране на съобщенията.

б) Ценовите ограничения се прилагат до влизане в сила на задълженията за прилагане на единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи, определена с делегиран акт на ЕК, приет на основание чл. 75(1) от Директива на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения.

Чл. 75 от Директива (ЕС) 2018/1972 изисква да се налага единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи на всички доставчици на услуги за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи в България, което не е оставено на избора на националния регулаторен орган. Поради това, настоящото решение налага ценови ограничения до влизането в сила на задълженията за прилагане на единна максимална цена за терминиране на гласови повиквания във фиксирани мрежи, предвидени с разпоредбите на делегирания акт на Европейската комисия по чл. 75(1) от Директива (ЕС) 2018/1972 и/или разпоредбите на Закона за електронните съобщения, които въвеждат чл. 75 от Директива (ЕС) 2018/1972.

Предвид факта, че изпълнението на задължението за прилагане на разходоориентирани цени не води до възникване на административни тежести за предприятията, и отчитайки, че мрежите на конкурентните на БТК предприятия са IP-базирани мрежи, изградени по съвременни технологии, КРС счита, че прилагането на цени за терминиране, определени въз основа на разходите на ефективен оператор и изчислени чрез адаптирания BULRIC модел на регулатора, не би затруднило конкурентните предприятия.

Въз основа на изводите от настоящия анализ КРС счита, че горепосочените ценови ограничения са подходяща мярка за решаване на конкурентния проблем, свързан с прилагането на прекалено високи цени, която следва да продължи своето действие по отношение на повикванията с произход държави-членки на ЕС/ЕИЗ. Чрез продължаване на задължението за прилагане на разходоориентирани цени за терминиране регулаторът цели потребителите да извличат максимална полза, що се отнася до избора, цената и качеството на услугата, без застрашаване или ограничаване на конкуренцията в рамките на единния европейски пазар. КРС е на мнение, че мярката е пропорционална и е в синхрон с добрите практики на европейските регулатори.

Във връзка с идентифицираните конкурентни проблеми в т.VII.1, КРС е на мнение, че БТК все още има стимули да откаже достъп до съоръжения, необходими за взаимното свързване или да приложи дискриминационни условия или прекомерни изисквания, в т.ч. и по отношение на цените при евентуално оттегляне на регулаторната намеса. Това виждане на регулатора се базира на конкурентното предимство, произтичащо от големината на мрежата на БТК, даваща по-големи възможности да бъдат осъществявани повиквания от/към нея, в сравнение с повикванията от/към мрежите на конкурентите на предприятието.

С оглед преодоляване последиците от пазарно поведение, характеризиращо се с

прилагане на високи цени, КРС счита, че е необходима регулаторна намеса по отношение на цените за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения. Въз основа на изводите от анализа на пропорционалността в т. 4.3.5.2. от настоящия раздел регулаторът е на мнение, че действащото към момента задължение за разходоориентираност следва да се измени, като на историческото предприятие се наложат ценови ограничения под формата на ограничаване нарастването на цените до предварително определен ценови праг съгласно чл. 170, ал. 4 от ЗЕС. Така ще се преодолее идентифицирания в Раздел VII, т. 3 конкурентен проблем, свързан с възможностите за прилагане на прекомерно високи цени. Наред с това ще се гарантира регулаторна сигурност и предвидимост за конкурентните предприятия, а от друга страна ще се намалят административните разходи както на историческото предприятие, така и на регулатора. В този смисъл и с оглед постигане на пропорционалност на наложените задължения с идентифицираните конкурентни проблеми и очакваните ползи, КРС счита за пропорционално да наложи ценови ограничения за цените за достъп до и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения под формата на ограничаване нарастването на цените до предварително определен ценови праг както следва:

5.5.2.2. Цени за достъп:

5.5.2.2.1. Цени за достъп при TDM взаимно свързване.

С оглед регулаторна предвидимост и прозрачност, КРС счита за подходящо прилагане на действащите към момента цени в одобреното от регулатора типово предложение за взаимно свързване (действащо към датата на приемане на настоящото решение). По този начин се запазват непроменени договорните условия за пазарните участници и се ограничават необходимостта от преуреждане на отношенията.

5.5.2.2.2. Цените за достъп при IP взаимно свързване

С решение № 356/206 г. КРС наложи на БТК задължение за разходоориентираност на цените за нетрафични услуги за IP взаимно свързване. В резултат поради липса на доказателства за разходоориентираност на посочените цени, КРС налага ценови ограничения съгласно чл. 219 от ЗЕС. За целта Комисията ползва информацията, предоставяна ежегодно от предприятията, за услугата „Ethernet селищна линия под наем с капацитет 10 Mbit/s” тип „точка до точка“, тъй като от технологична гледна точка тази услуга е аналогична на Ethernet линия за взаимно свързване с капацитет 10 Mbit/s, включително при обслужваните крайни точки, се включва използването на поне един порт за взаимно свързване. Доколкото не разполага с данни за разходите за определянето на цените на нетрафичните услуги КРС ползва за отправна точка средните приходи от посочените Ethernet линии под наем, предоставяни на едро, тъй като в приходите освен разходите за предоставяне на съответната услуга е включена и печалбата.

През 2018 г. КРС установи, че при предоставяне на нерегулираната услуга „Ethernet селищна линия под наем с капацитет 10 Mbit/s” на едро вече не се включва инсталационна цена отделно от месечната такава. Поради тази причина ползваните данни за посочената услуга са неприложими към настоящия момент. В тази връзка КРС разгледа възможността за определяне на ценови ограничения въз основа на сравнителен анализ на цените за достъп при IP взаимно свързване, публикувани от конкурентните предприятия.

Към 31.12.2018 г. само 4 предприятия са публикували цени за достъп при IP взаимно свързване, като стойностите са близки или равни на наложените на историческото предприятие ценови ограничения. Според представената в КРС

информация няма сключени договори за IP взаимно свързване от тези 4 предприятия на посочените цени, с изключение на 1 договор с историческото предприятие. Това предполага, че прилагането на тези стойности цели от една страна реципрочност на цените и от друга страна постигането на размер близък до регулирания такъв. В тази връзка КРС счита, че публикуваните цени не могат да се приемат за реални пазарни стойности на цени за достъп при IP взаимно свързване.

Предвид изложеното за целите на определяне на ценовите ограничения на пазарен принцип въз основа на данни за сходни услуги, КРС извърши сравнителен анализ на услугите 10 Mbps MAN-порт и тъмно влакно, като изиска от историческото предприятие договори, по които то е страна-ползвател на цитираните услуги, поради следното:

А) MAN порт 10 Mbps:

Съгласно т.1.4.4. от Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС, преповторено с Решение №356/23.06.2016 г. и с настоящия документ, във всяка точка на взаимно свързване трябва да се осигури капацитет от 10 Mbit/s. От гледна точка на дейностите по конфигуриране и поддръжка на MAN порт 10 Mbit/s, може да се приеме, че тази услуга в най-голяма степен припокрива изискванията за предоставяне на VoIP порт 10 Mbit/s, най-вече в частта капацитет. Следва да се отбележи обаче, че при предоставянето на свързаност през мрежа - тип MAN, липсват дейности, извършвани при осъществяване на взаимно свързване. В тази връзка КРС взема предвид, тези дейности и счита, че те се идентифицират с извършването на нарочни тестове по определени алгоритми (Приложения 6.4 и 6.5 от Типово предложение за взаимно свързване), както и последваща поддръжка на тестваните процеси, които не се прилагат при конфигуриране на услуги върху MAN мрежа. Това налага тази специфика да бъде отчетена при определянето на ценовите ограничения както по отношение на инсталационните такси (за тестове по взаимно свързване), така и в частта месечни цени (за отстраняване на аварии и непрекъснат мониторинг по осигуряване наличност на услугата). За целта КРС калкулира допълнителен разход въз основа на данни на НСИ за 2018 г. за часовата ставка за съответните специалисти, предвид факта че тестовете генерират в значителната си част разходи за труд.

Б) Тъмно влакно:

В съответствие с т.1.4.1 на Решение № 355/2015, преповторено с Решение №356/23.06.2016 г. и с настоящия документ IP взаимното свързване се осъществява посредством отделна физическа линия. В тази връзка КРС разгледа възможността за сравнителен анализ въз основа на данните за услугата „10 Mbit/s селищна MAN линия под наем с Ethernet интерфейс“, предвид възприемането на MAN порт 10 Mbit/s за сходна услуга на VoIP порт 10 Mbit/s. КРС установи, че при използване на услугата „10 Mbit/s селищна MAN линия под наем с Ethernet интерфейс“ от историческото предприятие, като ползвател, не могат да се отделят услугите от тип „точка до точка“ спрямо услугите от типа „точка до много точки“, поради което не може да използва данните за тази услуга като за сходна такава. Поради тази причина КРС възприе като алтернатива услугата „тъмно влакно“, която изпълнява изискването за отделна физическа линия от „точка до точка“. Наред с това КРС отчита необходимостта от извършването на тестове преди реално предоставяне на услугите (относими към инсталационната такса) и последващ мониторинг на тестваните процеси и за реакция при повреди (относими към месечните цени), свързани с осигуряване на

непрекъсваемост на взаимното свързване. За целта КРС калкулира допълнителен разход въз основа на данни на НСИ за 2018 г. за часовата ставка за съответните специалисти, предвид факта че тестовете генерират в значителната си част разходи за труд.

При възприетия подход ценовите ограничения за нетрафичните услуги при IP взаимното свързване се определят както следва:

- За VoIP порт 10 Mbit/s:
  - *Еднократна цена за VoIP порт (10 Mbit/s)*

Въз основа на предоставената информация еднократната цена за VoIP порт (10 Mbit/s) се определя на база средната стойност на инсталационните цени за MAN порт 10 Mbit/s, заплащани от БТК в качеството му на ползвател на услугата и разходите за тестове, относими конкретно при взаимното свързване. Последните се калкулират като КРС счита, че извършването на тестовете отнема 8 ч., за които се прилага часова ставка за заплащане на съответните специалисти в сектора по данни на НСИ за 2018 г.

- *Месечна цена за VoIP порт (10 Mbit/s)*

Месечната цена за VoIP порт (10 Mbit/s) се определя въз основа на средната стойност на месечните цени за MAN порт 10 Mbit/s, заплащани от БТК в качеството му на ползвател на услугата и разходите за последваща поддръжка от гледна точка на непрекъснатия мониторинг и необходимостта от навременна реакция при повреди, относими конкретно при взаимното свързване. Последните се калкулират като КРС счита, че последващата поддръжка отнема средно по 8 ч. месечно, за които се прилага часова ставка за заплащане на съответните специалисти в сектора по данни на НСИ за 2018 г.

- Линия за IP взаимно свързване
  - *Еднократна цена за организиране на линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s*

Еднократната цена за организиране на линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s се определя въз основа на средните стойности на инсталационните цени за тъмно влакно и за MAN порт 10 Mbit/s, заплащани от БТК в качеството му на ползвател на услугата и разходите за тестове, относими конкретно при взаимното свързване. Прилагането на този подход е обосновано от гледна точка на факта, че при организирането на линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП се оптимизират дейностите по конфигурация. Това се налага поради описанието на услугата в Приложение № 4 на Типовото предложение, одобрено от КРС, съгласно което осигуряването на услуга от-край-до-край предполага конфигуриране на портове от двата края на линията. В случай че БТК предоставя линията за взаимно свързване, разходите за тази услуга включват и конфигурирането и поддържането на порта при БТК. В тази връзка с оглед отразяване на необходимостта от порт, както и изключване на възможността за двойно отразяване на разходи инсталационните цени за тъмно влакно и MAN порт 10 Mbit/s, заплащани от историческото предприятие се осредняват. Разходите за тестовете се определят по аналогичен начин на същите разходи, относими към VoIP порт (10 Mbit/s).

- *Месечна цена за линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s*

Месечната цена за линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s се определя въз основа на средната стойност на месечните цени за тъмно влакно, заплащани от БТК в качеството му на ползвател на услугата и разходите за последваща поддръжка от гледна точка на непрекъснатия мониторинг и необходимостта от навременна реакция при повреди, относими конкретно при взаимното свързване. Към получената стойност се добавя средната стойност на месечните цени за MAN порт 10 Mbit/s, заплащани от БТК, по аналогия на определянето на еднократната цена, предвид описанието на услугата в Типовото предложение. Разходите за последваща поддръжка се определят по аналогичен начин на същите разходи, относими към VoIP порт (10 Mbit/s). За целите на калкулациите, КРС определя дължина на тъмното влакно въз основа на средната дължина на изтеглените тъмни влакна за обезпечаване на взаимното свързване между мрежата на БТК с мрежите на други оператори в случаите, при които свързването е при другия оператор. За тази цел са ползвани данните от подписани Констативни протоколи между БТК и други предприятия. Изчислената средна дължина на линията е определена в размер на 7 км.

В резултат на извършения анализ КРС налага на БТК ценови ограничения за цените за достъп при IP взаимно свързване както следва:

Таблица 9

Услуга	Еднократна цена за всяка заявка (лева)	Месечна цена (лева)
VoIP порт (10 Mbit/s)	665	150
Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s	764	500

КРС счита, че така определените цени са близки до пазарната цена на услугите за достъп при IP взаимно свързване, тъй като се определят въз основа на цени на нерегулирани услуги на едро, определени от конкурентите на историческото предприятие на пазарен принцип. Това гарантира прилагане на равновесни стойности, определени въз основа на търсенето и предлагането на пазар, на който няма и не е необходима регулаторна намеса и осигуряват превенция от прилагане на прекомерно високи цени.

5.5.2.2.3. Цени за услуги по съвместно ползване:

5.5.2.2.3.1. БТК се задължава да прилага първоначални цени за съвместно ползване:

- а) изграждане на 19” шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване;
- б) предоставяне на постоянно захранване с 48 V или 60 V и мощност в помещение за съвместно ползване;

, съгласно ценовите нива в одобреното от КРС типово предложение за взаимно свързване (действащо към датата на приемане на настоящото решение).

5.5.2.2.3.2. БТК се задължава да прилага месечни цени за съвместно ползване:

а) поддръжка и обслужване на съоръженията и помещението за съвместно ползване за съответно шкаф, ½ шкаф и ¼ шкаф, съгласно ценовите нива в одобреното от КРС типово предложение за взаимно свързване (действащо към датата на приемане на настоящото решение).

б) за консумираната от всяко алтернативно предприятие електроенергия по цени, определени с влязло в сила решение на Комисията по енергийно и водно регулиране.

Когато алтернативното предприятие заплаща електроенергия въз основа на отчетена консумация от контролен електромер, собственост на БТК, то сумата, подлежаща на заплащане от всяко алтернативно предприятие се определя като инсталираната от всяко алтернативно предприятие мощност се умножи по стойността на изразходваната електроенергия за съответния месец и се раздели на общата инсталирана мощност. При откриване на собствена партида и отчитане на консумираната електроенергия чрез контролен електромер на алтернативно предприятие, то последното се заплаща директно със съответния обществен снабдител с електроенергия.

По отношение на ценовите ограничения на цените в т. 5.5.2.2., КРС посочва, че задълженото предприятие може да ги осъвременява веднъж годишно с индекса на инфлацията за съответната година. Така ще има възможност да се отчита нарастването на разходите, предизвикани от инфлацията.

Отчитайки различията в пазарната мощ на БТК и конкурентните предприятия КРС е на мнение, че останалите предприятия следва да прилагат цени на услугите за достъп до мрежови съоръжения и елементи, необходими за реализиране на достъп до мрежата, включително предоставяне на съвместно разполагане и други форми на съвместно ползване, в съответствие с изискванията за прозрачност и равнопоставеност.

Предвид резултатите от настоящия анализ КРС счита, че горепосочените ценови ограничения по отношение на нетрафичните услуги за взаимно свързване са подходяща мярка за решаване на конкурентния проблем, свързан с възможностите за прилагане на прекалено високи цени, която следва да продължи своето действие. Чрез така определения ценови праг се запазват условията за устойчива конкуренция, като се ограничават възможностите за историческото предприятие да прилага прекомерно високи цени за достъп и същевременно се намаляват административните разходи на предприятието и на регулаторния орган във връзка с определяне и одобряване на разходоориентирани цени, определени чрез „top-down“ или „bottom-up“ разходни модели. Това допринася за запазване на условията за осъществяване на взаимно свързване на мрежите на конкурентите и на БТК и осигуряване на свързаност от край до край без застрашаване или ограничаване на конкуренцията в рамките на единния европейски пазар. КРС е на мнение, че мярката е пропорционална и е в синхрон с добрите практики на европейските регулатори.

6. Оценка на ефекта от задълженията

В анализа на пропорционалността (т. 4.3. от настоящия раздел) КРС посочи, че налагането на задължения за достъп, прозрачност, равнопоставеност, включително Типово предложение за взаимно свързване, разделно счетоводство и разходоориентирани цени е подходящо и необходимо за постигането на целите,

посочени в т. 4.1. от настоящия раздел. Налагането на задълженията оказва въздействие както върху конкурентната среда, така и върху крайните потребители. В тази връзка КРС разглежда въздействието на предложените специфични задължения по отношение на отделните групи заинтересовани страни както следва:

- Въздействие върху конкурентната среда от гледна точка на предприятията

Налагането на посочените в т. 5 специфични задължения цели запазване на устойчива конкурентна среда и насърчаване на инвестициите и ефективността на предприятията. Осигуряването на достъп до мрежите на предприятията със значително въздействие, при прилагане на равностойни условия при сходни обстоятелства, както и предоставяне на услуги и информация при същите условия и качество като тези, при които се предоставят собствени услуги и/или на свързани лица или търговски партньори, гарантира свързаността от край-до-край при предоставяне на гласови услуги на крайни потребители. Наличието на достатъчно информация и яснота в процеса на осъществяване на взаимното свързване, включително Типово предложение, както и предвидимите нива на цените за терминиране отстраняват възможностите за антиконкурентно поведение на предприятията със значително въздействие на съответния пазар. В резултат се създава регулаторна предвидимост и сигурност за участниците на пазара. Преобладаващо симетричните задължения и предвидимото ниво на цените за гласова телефония осигуряват последователна отправна точка за инвестиции за всички предприятия, като улесняват бизнес планирането. Това стимулира краткосрочните инвестиции в услуги и дългосрочните инвестиции в мрежи.

Наред с това следва да се отбележи, че ценовите ограничения на цените за терминиране имат стимулиращ ефект върху оптимизирането на дейността на предприятията. Това от една страна допринася за повишаване на ефективността им, а от друга – насърчава иновациите по отношение на услугите на дребно в търсене на продукти, допринасящи за генериране на допълнителни приходи от страна на предприятията.

- Въздействие върху конкурентната среда от гледна точка на крайните потребители

Специфичните задължения, които се налагат на предприятията със значително въздействие върху пазара, чрез отварянето на пазара на практика дават възможност на крайните потребители да избират между няколко доставчика на услуги. Наличието на свързаност от край-до-край на достъпни цени допринася за повишаване на общественото благосъстояние, като отстранява възможностите за антиконкурентно поведение, свързано със затваряне на трафик в мрежата и прекомерно високи цени.

От друга страна е възможно, понижаването на приходите от услугата терминиране, да се отрази в цените на други услуги, с оглед балансиране на намалените приходи за задължените предприятия. Това както е посочено и в предходния кръг на анализа е ефект, известен като „ефект на водното легло (waterbed effect)“.

Запазването на устойчива конкурентна среда и насърчаването на иновациите в предлаганите продукти и услуги създава условия за предоставяне на разнообразни и качествени услуги на крайните потребители, което се отразява в повишаване на тяхното благосъстояние.

За пълнота на оценката на въздействието, КРС прилага подхода, използван при предходния кръг на пазарен анализ, за да оцени ефикасността на посочените специфични мерки, като сравнява ефектите на агрегирано ниво, изчислявайки ползите и разходите на всички пазарни участници, породени от задълженията.

Основните групи разходи и ползи, които регулаторът отчита са (1) разходи за пряко регулиране, (2) ефекти върху пазара (статични и динамични) и (3) други (социални) ефекти. Същите са илюстрирани в таблица 10.

Таблица 10

Разходи	Ползи
Преки допълнителни разходи за регулатора, възникващи вследствие от наложените задължения (Разходи за вътрешно-организационни дейности, в т.ч. и за заетост на персонала; Разходи за външни услуги; Разходи за дълготрайни активи, в т.ч. спомагателни средства за осъществяване на регулацията.)	
Преки допълнителни разходи за регулираното предприятие, възникващи вследствие от наложените задължения (Разходи за вътрешно-организационни дейности, в т.ч. и за заетост на персонала; Разходи за външни услуги; Разходи за дълготрайни активи, в т.ч. нематериални дълготрайни активи и други спомагателни средства за изпълнение на наложените задължения.)	
Икономически разходи (негативно пазарно влияние) (Алокативна неефективност; Производствена неефективност; Редуциране на конкуренцията и иновативността; Намаляване на качеството на услугите; Ограничения върху пазарното функциониране.)	Икономически ползи (положително пазарно влияние) (Алокативна ефективност; Производствена ефективност; Насърчаване конкуренцията и иновативността; Повишаване на качеството на услугите; Гарантиране на пазарното функциониране.)
Непреки регулаторни разходи (Регулаторна несигурност.)	Непреки регулаторни ползи (Регулаторна сигурност, Подобро регулаторно качество.)
Социални разходи (негативни ефекти върху потребителите с увреждания и ниски доходи; Несигурност на предлагането на услугата; Отрицателни външни ефекти върху обществото.)	Социални ползи (Положителни ефекти върху потребителите с увреждания и ниски доходи; Гарантиране сигурността на предлагането на услугата; Положителни външни ефекти върху обществото.)

Забележка: В скоби „( )” са отбелязани примерни видове разходи и ползи за съответните категории.

КРС прилага анализа „Разходи-ползи” (cost-benefit analysis, CBA), при който се използват дисконтови фактори, за да представи паричната стойност на въздействията за даден период към обща базова година. За осъществяването на анализа на въздействието от наложените специфични задължения КРС запазва подхода си и изчислява статичните и динамични пазарни ефекти, като актуализира преките регулаторни разходи и разходите на предприятията.

Преките регулаторни разходи включват допълнителните (инкрементални) разходи за мониторинг и оценка, както и други свързани дейности, доколкото същите се диференцират от вече изпълняваните дейности на регулатора. Освен това, във

връзка с изпълнението на предвидените задължения, в преките регулаторни разходи следва да се включат разходите на КРС за уреждане на евентуални съдебни спорове, обработване и предоставяне на информация за участниците на пазара, както и участието в работните групи, ангажирани с конкретизиране на стойността на цените за терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи съгласно чл. 75 от Кодекса на електронните съобщения. От друга страна към преките регулаторни разходи е необходимо да бъдат отчетени и тези разходи, извършени от задължените предприятия за привеждане в съответствие с наложените специфични задължения. Последните са дефинирани като оперативни и капиталови разходи, които предприятията със значително въздействие на съответния пазар на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, не биха направили, ако е налице пълна дерегулация на посочения съответен пазар.

Отчитайки анализа на пропорционалността на специфичните мерки, КРС не счита, че са налице значителни допълнителни разходи за задължените предприятия, тъй като задълженията, посочени в т. 5. от настоящия раздел, са сходни с наложените на предприятията на други съответни пазари. В тази връзка не се очаква да възникнат допълнителни разходи във връзка с регулацията за предприятията. Същевременно, КРС отчита, че наложените задължения ще генерират разходи за задължените предприятия от гледна точка на изпълнение и техническо обслужване, и за регулатора предвид необходимостта от мониторинг, контрол и обработване на жалби от заинтересовани страни. В тази връзка, очакваните от КРС общи преки разходи са в размер близък до 140 000 лв. годишно, като същите са формирани на база предполагаемата стойност за дейностите по мониторинг и контрол за изпълнение на наложените задължения и предполагаемата изискуема заетост, измерена в отработени часове на база сравнителен анализ⁴⁶, и средната стойност на компенсацията на наетите за един отработен час съответно в секторите „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти, и далекосъобщения” по данни на НСИ и разходите на КРС за възнаграждения за 2018 г.

По отношение на статичните и динамични пазарни ефекти, КРС поддържа посоченото в предходния кръг на пазарния анализ, че статичният ефект отразява промяната на общественото благосъстояние при наличните вече технологии и пазарни условия, докато динамичният ефект се проявява на по-късен етап под формата на процес.

Резултатът от направената оценка на влиянието на наложените специфични задължения върху заинтересованите страни е представен в таблица 11, като се отчита, че потребителите се влияят от крайните цени след данъци, а предприятията от цените без ДДС, то е изчислен и ефектът върху държавния бюджет от гледна точка на постъпленията от ДДС.

---

⁴⁶ Решение на АСМ от май 2013 г. АСМ/DTVP/2013/200840.

Таблица 11

година	Дисконтиран ефект върху CS за година, в лв.	Дисконтиран ефект върху PS за година, в лв.	Дисконтиран ефект върху VAT за година, в лв.	Нетен ефект, в лв.	Дисконтиран ефект за регулатора за година, в лв.	Дисконтиран ефект за предприятията за година, в лв.
/	(1)	(2)	(3)	(4)=(1)+(2)+(3)+(5)+(6)	(5)	(6)
1	4 405 577	1 638 717	(238 996)	5 672 058	(41 489)	(91 751)
2	4 005 070	1 489 743	(217 269)	5 156 417	(37 718)	(83 410)
3	3 640 973	1 354 312	(197 517)	4 687 652	(34 289)	(75 827)
общо	12 051 621	4 482 772	(653 782)	15 516 127	(113 495)	(250 988)

Източник: КРС

Забележка: В (xxx) са представени отрицателни стойности

CS – потребителски излишък; PS – производствен излишък; VAT- ефект върху приходите от ДДС за държавния бюджет

Видно от таблицата, потребителският излишък нараства значително, при условие, че се прилагат наложените задължения. Този положителен ефект се оценява (с описаните по-горе допускания и приближения) на 4 405 577 лв. годишно (за базовата година), което за период от три години и отчитайки стойността на парите във времето е еквивалентно на сумата от 12 051 621 лв. Въздействието върху производствения излишък е положително, като неговите стойности зависят изключително от ценовата еластичност на търсенето и комбинацията между ефекта на водното легло и степента на пренасяне на разходите върху крайната цена. Ефектът върху държавния бюджет от намаляване на приходите от ДДС е в размер на 653 782 лв. за базовата (първата) година. След дисконтиране и при отчитане на преките регулаторни разходи (колона 5) и разходите за предприятията (колона 6), дефинирани по-горе, може да се заключи, че нетният ефект от налагането на специфичните задължения с настоящия пазарен анализ е положителен и е оценен от КРС в общ размер от приблизително 15,5 млн. лв. общо за следващите три години, при условие, че регулаторът не измерва количествено отбелязаните социални и икономически ползи в дългосрочен план, както и мултиплициращия положителен ефект върху други сектори на икономиката.

С цел пълнота на оценката, КРС тества и някои от граничните предполагаеми стойности на параметрите при измерване на общия нетен ефект на годишна база. Това е представено в матрична форма на таблица 12:

Таблица 12

Еластичност на търсенето	Степен на пренасяне на разходите върху крайните цени / Ефект на водното легло		
	0.5 / 0.5	0.75 / 0.75	1 / 1
-0,3	5 035 340	5 672 058	6 263 365
-0,2	4 668 708	5 132 089	5 556 958
-0,4	5 408 770	6 227 458	6 997 424

Източник: КРС

Видно от горната таблица, дори при песимистичен вариант на обсъжданите чувствителни параметри, КРС отчита, че са налице нетни ползи в размер на малко над 4,6 млн. лв. на година, докато при оптимистичен сценарий нетните ползи биха достигнали почти 7 млн. лв. годишно. Все пак регулаторът е на мнение, че е вероятно

крайните потребители, които имат относително по-малка необходимост от разговори от типа „всички-към-всички” да получат пропорционално по-малка част от общите ползи. Същевременно, предприятията, които са нетни получатели на входящ трафик, е вероятно да имат пропорционално по-голяма част от загубите на производствен излишък. КРС счита, че въпреки факта, че основаните на регулацията промени ще засегнат различните пазарни участници по различни начини, представената оценка за пазара като цяло предоставя доказателства, подкрепящи налагането на посочените в т. 5 специфични мерки.

Въз основа на анализа, КРС счита, че са налице еднозначни доказателства в подкрепа на избраните специфични задължения, като тяхното прилагане би имало достатъчно благоприятен ефект върху крайните потребители, който надхвърля разходите на регулатора, задълженията предприятия и негативните ефекти за пазарните участници.

IX. Приложения

Анекс 1

Изисквания към предприятията за изпълнение на задълженията за предоставяне на взаимно свързване, базирано на интернет протокол (IP взаимно свързване)⁴⁷

1.1. Да предоставят IP взаимно свързване за услуги, както следва:

1.1.1. Основна мрежова услуга генериране с оглед предоставяне на фиксирани телефонни услуги и факсимилни съобщения при използване на номера от Националния номерационен план (ННП);

1.1.2. Основна мрежова услуга терминиране за национални и международни повиквания и факсимилни съобщения;

1.1.3. Мрежова услуга транзит с оглед осъществяване на преносимост на номерата;

1.1.4. Минимален набор от допълнителни услуги „идентификация на линията на викация” (CLIP), „блокиране на идентификация на линията на викация” (CLIR), пренасочване на повикванията (Call Forwarding) и тонално номеронабиране (DTMF) в съответствие с Правилата за условията и реда за предоставяне и ползване на функциите на мрежата „идентификация на линията на викация”, „идентификация на свързаната линия” и „тонално номеронабиране”⁴⁸;

1.1.5. Други допълнителни услуги в съответствие с договорения протокол за сигнализация по т. 1.5.1.

1.2. Да осъществяват IP взаимно свързване на базата на пакетна комутация и независимо от прилаганите технологии в отделните мрежи за абонатен достъп, като за основен носещ протокол на комуникацията да се използва Интернет протокол.

1.3. При реализацията на IP взаимното свързване да осигуряват сигурност и цялост на взаимно свързаните мрежи и оперативна съвместимост на услугите чрез:

1.3.1. еднозначно дефиниране на интерфейса мрежа-мрежа (NNI, Network-to-Network Interface) в договорите за взаимно свързване в съответствие с т. 1.5;

1.3.2. въвеждане на правила и/или системи за резервиране;

1.3.3. прилагане на посочените в таблица 1 стандарти и стандартизационни документи.

⁴⁷ Одобрени с Решение № 355/06.08.2015 г. на КРС, в което са посочени мотивите за определените изисквания.

⁴⁸ Приети с Решение на КРС № 2221/28.10.2008 г.

Таблица 1

Протоколи за сигнализация	SIP: IETF RFC 3261 – Session Initiation Protocol (SIP)
	SIP-I: ITU-T Q.1912.5 – Interworking between Session Initiation Protocol (SIP) and Bearer Independent Call Control (BICC) protocol or ISDN User Part (ISUP) – Profile C.
Вид на интерфейс в точката на взаимно свързване	Фамилия стандарти IEEE 802.3
Кодеци	ITU-T G.711 Pulse code modulation (PCM) of voice frequencies, A-Law (Uncompressed transport codec) – за кодиране на глас
	ITU-T T.38 Fax transport - за кодиране на факс
Допълнителни услуги	CLIP /CLIR: IETF RFC3323 Privacy Mechanism for SIP (CLIP/CLIR) и IETF RFC 3325 Private Extensions to the Session Initiation Protocol (SIP) for Asserted Identity within Trusted Networks
	DTMF: IETF RFC 2833 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones and Telephony Signals и IETF RFC 4733 RTP Payload for DTMF Digits, Telephony Tones, and Telephony Signals
	Call Forwarding: IETF RFC 5806 Diversion Indication in SIP

1.4. Да реализират физическа свързаност за IP взаимно свързване между мрежите си чрез:

1.4.1. отделна физическа линия „от точка до точка” с Ethernet интерфейс с технически характеристики, отговарящи на посочените стандарти и стандартизационни документи в т.1.3.3., която може да бъде наета и от трето лице;

1.4.2. определяне на брой точки на взаимно свързване при спазване на т. 1.3;

1.4.3. определяне на капацитета на точките на взаимно свързване, респективно на линиите за взаимно свързване към всяка от тях, в съответствие с прогнозите за броя на едновременно провежданите разговори, обменяни периодично между страните по индивидуалния договор за взаимно свързване, при използване на кодека по т. 1.5.2. с определена битова скорост за един разговор 105 kbit/s;

1.4.4. предвиждане на минимален капацитет на всяка точка на взаимно свързване от 10 Mbit/s.

1.5. Да осигуряват в интерфейса мрежа-мрежа (NNI, Network-to-Network Interface) поддържане на:

1.5.1. един от протоколите за сигнализация SIP или SIP-I, в съответствие със стандартите и стандартизационните документи, посочени в т.1.3.3.; при заявено използване на протокол за сигнализация SIP от една от страните, другата страна осигурява транслиране от SIP-I към SIP;

1.5.2. кодек за кодиране на гласовите сигнали в съответствие с препоръка ITU-T G.711 A-law;

1.5.3. кодек за кодиране на факс сигнали, определен в препоръка ITU-T T.38;

1.5.4. тонално номеронабиране (DTMF) в съответствие със стандартите и стандартизационните документи, посочени в т.1.3.3.;

1.5.5. резервиране на ресурси (resource reservation).

1.6. Да използват граничен сесиен контролер (SBC – Session Border Controller), конфигуриран като двупосочен потребителски агент (B2BUA – Back-to-Back User Agent), поддържащ минимален брой функции:

1.6.1. скриване на топологията на мрежата (Topology hiding);

1.6.2. транслиране на мрежови адреси (NAT traversal);

1.6.3. филтриране на обратно насочения трафик;

1.6.4. поддържане на списъци за контрол на автентификацията и оторизацията;

1.6.5. поддържане на медийни услуги – глас, факс, DTMF, Call Forwarding, CLIP, CLIR;

1.6.6. защита на мрежите (Security/Firewall);

1.6.7. конвертиране между различните протоколи (Interoperability).

1.7. Да спазват следните задължения, свързани с качеството на предоставяните услуги като:

1.7.1. поддържат, следят, измерват, и обменят информация за следните параметри за качество на преноса:

а) еднопосочно закъснение (one-way delay), определено като времето, необходимо за пренос на глас между двете крайни точки на маршрутизация на повикването на разстояние до 5000 км.

В съответствие с Приложение II на препоръка ITU-T G.114, стойността на този параметър се определя на максимум 150 ms.

б) вариране на закъснението на пакетите (packet delay variation), определено като разликата във времето на абсолютната стойност на еднопосочно закъснение на даден пакет и минималната отчетена стойност (референтна стойност) на закъснение на пакет в измерваната съвкупност (quantile) между две определени точки на измерване (в съответствие с ITU-T Y.1540, т. 6.2.4).

В съответствие с ITU-T Y.1541, тази разлика не трябва да надвишава 50 ms за 99,99% от измерваната съвкупност.

в) загуба на пакети (IP Packet Loss Ratio, IPLR), определена като съотношение на общия брой изгубени IP пакети към общия брой изпратени IP пакети за всички изпратени пакети от адреса на източника към адреса на дестинацията (в съответствие с ITU-T Y.1540, т. 6.4).

В съответствие с ITU-T Y.1541, загубата на пакети (IPLR) следва да бъде по-малка от 0,1%.

1.7.2. поддържат, следят, измерват и обменят информация за следните параметри за качество на услугите:

а) ефективност на повикването (Answer Seizure Ratio, ASR), определена като отношение между броя на направените опити за повикване, които са приключили успешно, към общия брой на направените опити за повикване (в съответствие с ITU-T E.425, т. 1.3).

Минималната стойност на ASR се определя на 50%.

б) коефициент на мрежова ефективност (Network Effectiveness Ratio, NER), определен като съотношението между сумата на направените опити за повикване, завършили със сигнал свободно или сигнал заето, без отговор от виканата страна, към общия брой на направените опити за повикване (в съответствие с ITU-T E.425, т. 1.5).

Минималната стойност на NER се определя на 95%.

в) фактор за оценка на преноса на глас (R-фактор), определен в съответствие с ITU-T G.107.

В съответствие с ITU-T G.109, R-факторът следва да бъде не по-малък от 70.

2. Да изпълняват внесените в Комисията за регулиране на съобщенията, в изпълнение на Решение № 355 от 06.08.2015 г., условия за извършване на измервания на параметрите по т. 1.7.1 и т. 1.7.2 (писмо вх. № 12-01-4236/23.12.2015 г.), както следва:

2.1. Първоначални измервания при откриване на точка на взаимно свързване и/или линия за взаимно свързване;

2.2. Периодични измервания на постигнатите стойности на посочените параметри за качество;

2.3. По отношение на т. 2.2 в условията да бъде определено мястото (мрежови устройства или референтни точки) и начинът на извършване на измерванията, обменната информация и периодичността на измерванията.

3. Предприятията, които не са адресати на Решение № 355 от 06.08.2015 г. или Решение №356/23.06.2016 г. се присъединяват към споразумението по т.2 в срок от три месеца от приеманена настоящето решение. Адресатите на Решение № 355 от 06.08.2015 г. или Решение №356/23.06.2016 г. – страни по споразумението по т. 2 – оказват необходимото съдействие на присъединяващите се предприятия.

4. Предприятията могат да изменят постигнатото споразумение по т. 2 и т. 3 в обективно оправдани случаи като представят копие на споразумението в КРС в срок от 7-дни от неговото сключване.

5. Изискванията по т.1 и т.2 се прилагат единствено за нови заявки за точки на взаимно свързване. Изградените точки на TDM взаимно свързване се променят само по искане на някоя от страните по индивидуалния договор за взаимно свързване, като до успешно приключване на тестовете по изградената IP свързаност TDM взаимното свързване не се прекратява.

Анекс 2

КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

**ФОРМА И МЕТОДОЛОГИЯ
ЗА ВЪВЕЖДАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА РАЗДЕЛНО СЧЕТОВОДСТВО**

Съдържание

Въведение

1. Обхват на документа
2. Документи на ниво Общност, свързани със задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
3. Пазарни анализи и връзката им с настоящия документ

Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

I. Общи изисквания към финансовата информация и разделното счетоводство за целите на регулирането

1. Качествени характеристики на финансовата информация за нуждите на регулирането
2. Обхват на задължението за разделно счетоводство

II. Изисквания за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите

1. Общи принципи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство
2. Цели на въвеждането на разделно счетоводство
3. Задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство

III. Идентифициране на пазарите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят индивидуални регулаторни отчети

1. Необходимост от разделяне на дейностите на предприятието
2. Необходимост от вертикално разделяне на дейностите на предприятието
3. Необходимост от представяне на регулаторни отчети за всеки от дефинираните продуктови пазари
4. Необходимост от включване в регулаторни отчети на продуктови пазари, които не са част от анализирани пазари

IV. Методология и принципи за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите

1. Принцип на причинно-следствената връзка
2. Методология и принципи на процеса на разпределяне
  - 2.1. Принципи за разпределение на разходите
3. Прилагане на основните принципи спрямо оперативните разходи и разходите за капитал, включително амортизационните отчисления
4. Разходи за капитал и зает капитал
  - 4.1. Цена на капитала
  - 4.2. Средно претеглена цена на капитала и стойност на капитала
  - 4.3. Зает капитал. Идентифициране на мрежовите елементи и начин на отнасянето им към услугите
  - 4.4. Необходимост от последователност при третирането на зетия капитал
5. Приходи
  - 5.1. Примери за отнасяне на приходите към бизнес единиците

- 5.2. Приходи от инвестиции във фиксирани активи (дълготрайни материални активи)
- 5.3. Приходи от инвестиции в текущи активи (краткотрайни материални активи)
- 6. Методология и принципи за определяне и отнасяне на трансферните разходи и приходи

V. Подходи за определяне на разходите

- 1. Видове подходи за определяне на разходи за предоставяне на електронни съобщителни услуги
- 2. Разновидности на разходните бази за определяне на разходите

VI. Определяне на капитала на предприятието

VII. Изисквания към формата и съдържанието на регулаторните отчети

- 1. Общи изисквания
- 2. Изисквания при изготвяне на регулаторните отчети.
- 3. Предоставяне и публикуване на регулаторни счетоводни документи
- 4. Поддържане на счетоводни записи
- 5. Изменения на изискванията за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”

Заклучение

Приложения:

- Приложение 1 – Дефиниции на бизнес единиците
- Приложение 2 – Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети
- Приложение 3 – Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежи
- Приложение 4 – Форми и съдържание на регулаторните отчети
- Приложение 5 – Указания за попълване на регулаторните отчети

Въведение

1. Обхват на документа

В този документ се определят:

1.1. Основните принципи, правила и методологии при въвеждането и прилагането на разделно счетоводство, наричано също регулаторно или управленско счетоводство.

1.2. Формата и съдържанието на отчетите, по които задължените предприятия следва да представят финансовата информация, получена в резултат от прилагането на разделното счетоводство, наричани по-нататък в този документ регулаторни или регулаторни счетоводни отчети.

2. Документи на ниво Общност, свързани със задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

Основните принципи, изисквания и методологии за прилагане на задължението за водене на разделното счетоводство съответстват на следните документи на ниво Общност:

⇒ Директива 2002/19/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно достъпа до и взаимното свързване на електронни съобщителни мрежи и прилежащи съоръжения (Директива за достъпа);

⇒ Директива 2002/22/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга);

⇒ Препоръка на Европейската комисия (ЕК) от 8 април 1998 г. относно взаимосвързаността на либерализирания далекосъобщителен пазар (част 2 – Отделна счетоводна отчетност и отчитане на себестойността (98/322/ЕО);

⇒ Препоръка на ЕК от 19 септември 2005 г. относно разделяне на отчетността и осчетоводяване на разходите съгласно регулаторната рамка за електронни съобщения (2005/698/ЕО);

⇒ Обща позиция на Групата на европейските регулатори: Ръководство за прилагане на Препоръка на ЕК (2005/698/ЕО) относно отделната счетоводна отчетност и системи за отчитане на разходите в съответствие с регулаторната рамка за електронни съобщения;

⇒ Препоръка на ЕК от 7 май 2009 г. относно подхода за регулиране на цените за терминиране на фиксирана и мобилна връзка в ЕС (2009/396/ЕО).

3. Пазарни анализи и връзката им с настоящия документ

С Решения № 356 и № 357 от 23 юни 2016 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) продължи действието на наложените с Решения № 1361 и № 1362 31 май 2012 г. задължения за водене на разделно счетоводство на БТК, А1 и Теленор, определени за предприятия със значително въздействие на пазарите на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и на терминиране на гласови повиквания от/в определено местоположение на обществени телефонни мрежи. Задължението, съобразно посоченото в съображение 5 от преамбюла и т. 4 на

Препоръка 2005/698/ЕО⁴⁹, обхваща цялостната дейност на задължените предприятия, включително и на пазарите, на които те не са определени като предприятия със значително въздействие. Задължението се изпълнява от предприятията съобразно изискванията на регулатора към методологията за въвеждане на разделно счетоводство и формите за представяне на регулаторни счетоводни отчети, определени с решение на комисията след провеждане на консултации със задължените предприятия.

---

⁴⁹ *Commission Recommendation of 19 September 2005 on accounting separation and cost accounting systems under the regulatory framework for electronic communications (2005/698/EC)*

Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

I. Общи изисквания към финансовата информация и разделното счетоводство за целите на регулирането

1. Качествени характеристики на финансовата информация за нуждите на регулирането

Задължението за разделно счетоводство е инструмент от първостепенно значение за провеждането на коректна и адекватна политика на регулиране с цел подобряване на конкуренцията в сектора на електронните съобщения. Чрез неговото прилагане КРС ще подобри качествено контрола по изпълнението на специфичните задължения във връзка с ограничаване на възможностите за прилагане на антиконкурентни практики от предприятията със значително въздействие на съответните пазари.

Целта, с която КРС е наложила задължението за въвеждане и прилагане на разделното счетоводство е анализ на финансовата информация, получена въз основа на счетоводни данни за предоставяне на различните електронно съобщителни услуги от вертикално интегрирано предприятие. Тази информация следва да бъде представена от всяко задължено предприятие така, че да доказва:

- Изпълнението на наложени на съответните пазари специфични задължения за: прозрачност, равнопоставеност, както и липса на антиконкурентно крос-субсидиране;
- Изпълнението на изискванията във връзка с определяне на цени от предприятия със значително въздействие на съответни пазари, регламентирани в чл. 219, ал. 5 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), а именно:
  - да не съдържат елементи на ценообразуване, основаващи се единствено на значителното въздействие на предприятието върху съответния пазар;
  - да не съдържат отстъпки, които нарушават възможностите за конкуренция от страна на други предприятия, предоставящи съответната електронна съобщителна услуга;
  - да не създават предимства за отделни потребители на същата или сходна електронна съобщителна услуга;
  - да не са под нивото на разходите за предоставянето им.

Между историческото счетоводство и изготвянето на годишните финансови отчети (ГФО) и регулаторното счетоводство и изготвянето на регулаторни счетоводни отчети (РСО) има съществена разлика. Докато при изготвянето на ГФО се цели да се представи финансовото състояние към даден момент на определено предприятие като цяло, то при изготвянето на РСО се цели представянето финансовата информация за всяка една отделна дейност и/или услуга, така че да улеснява вземането на управленски решения. За тази цел е необходимо да се извърши разпределение на разходите, приходите, активите и пасивите към дейностите и услугите.

Двете основни разлики между историческото счетоводство, наричано още финансово счетоводство, и регулаторното счетоводство са:

- Регулаторното счетоводство осигурява информация за разходите, оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (Current Cost Accounting – CCA). Според икономическата теория, разходите оценени по текущи цени дават по-адекватни сигнали за вземането на инвестиционни решения при условията на променящи се цени. Историческото счетоводство осигурява информация за разходите, оценени въз основа на историческа разходна база (Historical Cost Accounting – HCA), при която се отчита стойността на фактически реализирани разходи през даден минал период (финансова година);

- Регулаторното счетоводство осигурява детайлизирана информация за дейностите по предоставяне на фиксирани услуги и за дейностите по предоставяне на мобилни услуги, така както би изглеждала финансовата информация за тях, ако дейностите се извършват от самостоятелни предприятия. Историческото счетоводство осигурява информация за финансовото състояние и резултатите от дейността на предприятието като цяло.

2. Обхват на задължението за разделно счетоводство

Разделното счетоводство е съвкупност от счетоводната политика, методологията и методите, които се прилагат при подготвянето на финансовата информация по начин, чрез който да се доказва изпълнението на задълженията за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

Получените резултати от прилагането на разделното счетоводство трябва да бъдат представени във форма, която честно да представя трансферните разходи и приходи на вертикално интегрирано предприятие със значително въздействие на съответни пазари на едро и/или дребно.

Основна задача при въвеждане на разделно счетоводство е систематично разделяне (дезагрегиране) на разходи, приходи, активи и пасиви между дейностите и/или услугите и съставянето на регулаторни отчети на вертикално интегрирано предприятие. За тази цел е необходимо да се определят и изискванията (Методологията), по които разходите, приходите, активите и пасивите да се разпределят и отнесат към разделените (дезагрегираните) дейности и услуги.

Методологията е съвкупност от последователни действия за прилагане на принципи, правила и методи за разделяне на данните от историческото счетоводство, така че да се получат приходи и разходи за всеки един вид услуга, които съответно да бъдат представени в определена форма на регулаторни отчети.

Настоящият документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” обхваща:

- изискванията за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите;
- методологията за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите;
- формата и съдържанието на отчетите, които представят резултатите от прилагането на задължението за разделно счетоводство.

II. Изисквания за разделяне (дезагрегиране) на счетоводната информация за разходите, приходите, активите и пасивите

1. Общи принципи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство

При въвеждането и прилагането на разделно счетоводство задължените предприятия следва да спазват изискванията на Международните счетоводни стандарти (IAS) и Международните стандарти за финансови отчети (IFRS).

Същевременно, задължените предприятия следва да прилагат разделното счетоводство при спазването на следните регулаторни счетоводни принципи:

Приоритетност: доколкото е налице конфликт между изискванията на някои или всеки от тези регулаторни счетоводни принципи, същите следва да се прилагат в реда на приоритетност, в който са посочени в настоящия документ.

Дефиниции: Понятие или обяснение, употребени в счетоводните документи, следва да имат същото значение, каквото имат в разрешенията за предоставяне на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, с изключение на случаите, когато контекста изисква друго.

Причинност: Приходите (вкл. трансферните приходи), разходите (вкл. трансферните разходи), активите и пасивите следва да бъдат разпределени по разходните компоненти, услуги и бизнес единици или дезагрегираните им дейности в съответствие с причинно-следствената връзка между съответната дейност/услуга, която води до генериране на приходите или пораждаване на разходите, дейностите, заради които се придобиват активите и възникват задълженията.

Обективност: Процесът на разпределение следва да бъде обективен и да не предвижда ползи за предприятието със значително въздействие върху съответния пазар или друго предприятие, продукт, услуга, компонент, бизнес единица или дезагрегираните им дейности.

Последователност: Следва да има последователност в счетоводното третиране на информацията през годините. Когато има съществени промени в регулаторните счетоводни принципи и методите за разпределение и/или счетоводната политика, които оказват влияние върху информацията в регулаторните отчети за бизнес единиците, частите от регулаторните отчети за предишни години, засегнати от промяната, следва да бъдат преработени.

Прозрачност: Използваните методи за разпределение следва да бъдат прозрачни. Разходите и приходите, които се отнасят директно по услугите, бизнес единиците или дейностите, следва да бъдат изрично отличени от онези, които подлежат на разпределение. Прилаганите от задълженото предприятие бази за разпределение следва да бъдат подробно описани.

2. Цели на въвеждането на разделно счетоводство

За да бъде ефективно задължението за прилагане на разделно счетоводство КРС следва да определи еднакви принципи и методи, така че да се постигнат следните цели:

- Доказване на изпълнението на наложени специфични задължения за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране от предприятия със значително въздействие на съответен пазар;

- Доказване, че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено високи цени, като по този начин възпрепятства навлизането на нови участници на пазара;
- Доказване, че предприятието със значително въздействие на съответен пазар не прилага прекалено ниски цени, като по този начин стимулира неефективното навлизане на пазара;
- Сигурност за конкурентните предприятия. Чрез информацията от регулаторните отчети за конкурентните предприятия ще се осигури гаранция, че в съответствие с наложено задължение за разходоориентираност, цените на услугите съответстват на разходите за предоставянето им;
- Гарантиране на прозрачност при предоставянето на услуги на пазари, които подлежат на ex ante регулиране и на които е определено предприятие със значително въздействие;
- Предоставяне на достатъчна счетоводна информация, детайлизирана по необходимия начин, която да осигурява възможност за установяване на наличие или липса на прекалено високи цени, хищническо ценообразуване, ценова преса или антиконкурентно крос-субсидиране при предоставяне на услуги от предприятие със значително въздействие на съответен пазар;
- Осигуряване на необходимите данни за установяване на ефективността при предоставянето на различните услуги на едро и дребно.

3. Задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство

Основните задачи в процеса по въвеждане на разделно счетоводство са:

- Идентифициране на дейностите, пазарите и услугите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят регулаторни счетоводни отчети;
- Определяне на методологията и принципите за разпределяне и отнасяне на разходите (FAC/LRIC) и на разходната база или начинът, по който ще се определя стойността на активите за целите на разпределението (НСА и ССА);
- Идентифициране на мрежовите елементи и на начина на отнасянето им към услугите. Определяне на начина, по който ще се отнасят разходите, приходите, активите и пасивите към дейностите, мрежовите елементи, а след това и към разделените (дезагрегираните) бизнес единици и услуги (АВС метод).
- Дефиниране на трансферните разходи и приходи (транзакциите между разделените бизнес единици и предоставяните от тях услуги на вертикално интегрирано предприятие). Ясно дефинираните трансферни разходи и приходи са необходими за доказване на изпълнението на задълженията за прозрачност и равнопоставеност. Трансферните разходи и приходи трябва да се представени за единица продукт/услуга. Цената на услуга, предоставена от една бизнес единица на друга (вътрешнофирмено осигуряване на услугите на пазара на дребно от пазара на едро) се определя така, че да е еквивалентна на прихода, който предприятието би получило, ако я предостави на алтернативно предприятие. Начинът на определяне на трансферната стойност на услугата трябва да бъде последователен в годините. Ако се правят промени те трябва да бъдат обосновани пред КРС чрез представяне на анализ на ефекта, който ще настъпи от тях;

- Определяне на начин, по който ще се установява цената на зетия капитал⁵⁰;
- Определяне на форма на регулаторните счетоводни отчети и на придружаващите допълнителни счетоводни документи, както и на необходимите приложения с детайлна и допълнителна информация.

III. Идентифициране на пазарите, за които да се прилага разделно счетоводство и да се изготвят и предоставят индивидуални регулаторни отчети

КРС определя, анализира и оценява съответните пазари на електронни съобщителни мрежи и/или услуги, подлежащи на ex ante регулиране, съгласно Глава Девета на ЗЕС и Методиката за условията и реда за определяне, анализ и оценка на съответните пазари и критериите за определяне на предприятия със значително въздействие върху пазара (Методиката за пазарни анализи) (обн. ДВ. бр. 89 от 13.11.2012 г., изм. и доп., бр. 101 от 7.12.2018 г.). В съответствие с нормативните изисквания КРС определя съответните пазари, за които извършва анализ за наличието на ефективна конкуренция, съобразно списъка от пазари, посочени в актуалната към момента (трета) Препоръка от 9 октомври 2014 г. относно съответните пазари на продукти и услуги в сектора на електронните комуникации, подлежащи на ex ante регулиране в съответствие с Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Препоръка за съответните пазари от 2014 г.).

В тази връзка, за да може да се доказва изпълнението на наложените задължения за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране от предприятия със значително въздействие на съответен пазар, разделното счетоводство следва да обхваща цялостната дейност на задължените предприятия.

1. Необходимост от разделяне на дейностите на предприятието

Поради навлизането на нови технологии за предоставяне на електронни съобщителни услуги, еволюцията на мрежите към опорни мрежи и мрежи за достъп от следващо поколение (NGN и NGA) и все по-активното предоставяне на пакетни услуги за крайни потребители от предприятията при въвеждането на разделното счетоводство на първо място е необходимо да бъдат разграничени дейностите по предоставяне на фиксирани услуги от дейностите по предоставяне на мобилни услуги и от другите дейности, които задълженото предприятие осъществява по смисъла на Търговския закон (ТЗ).

И трите предприятия (БТК, Теленор и А1), на които е наложено задължение за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, притежават разрешения за ползване на ограничен ресурс за предоставяне на фиксирани и мобилни мрежи и/или услуги. В тази връзка е необходимо разделното счетоводство да дава детайлизирана информация за дейностите по предоставяне на фиксирани услуги и за дейностите по предоставяне на мобилни услуги, така както би изглеждала финансовата информация за тях, ако дейностите се извършват от самостоятелни предприятия. Това разделение се прави с

---

⁵⁰ *Подходите, които ще се използват за изчисляване на средно претеглена цена на капитала (WACC) съответно за дейностите по предоставяне на фиксирани и мобилни електронни съобщителни услуги са обект на отделна консултация.*

оглед доказване изпълнението на задълженията за прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране между посочените дейности.

Разделянето на информацията ще даде възможност за:

- ограничаване на действията на прехвърляне на конкурентни предимства на предприятие със значително въздействие на даден пазар към друг, хоризонтално свързан пазар;
- спазване на задължението цените на предлаганите услуги да не са под нивото на разходите за предоставяне на съответните услуги;
- оценка за антиконкурентно обвързване на фиксирани и мобилни услуги и ограничаване на възможностите за конкуренция на предприятия, предоставящи подобни оферти.

В тази връзка предприятията следва първо да разграничат следните дейности:

- А) Дейност по предоставяне на мобилни услуги;**
- Б) Дейност по предоставяне на фиксирани услуги; и**
- В) Други дейности по смисъла на ТЗ.**

2. Необходимост от вертикално разделяне на дейностите на предприятието

В офертите на БТК, свързани с дейностите по предоставяне на услуги чрез фиксираната мрежа на предприятието, до момента могат да се разграничат два основни типа цени, породени от:

- разходите за услуги за комутация и пренос. Цените за този вид услуги се определят за дадена мерна единица потребление (секунда, минута, брой и др.); и
- разходите за услуги за достъп до мрежата. Цените за тези услуги са еднократни и се отнасят до свързване на потребителя към мрежата и месечна поддръжка на тази свързаност.

Тази структура на цените за предоставяните услуги е предопределена от инженерните особености на архитектурата на фиксираните електронни съобщителни мрежи и на функционалното различие на мрежовите им елементи.

В тази връзка, по отношение на фиксираните мрежи и/или услуги относимите документи на ЕК и най-добрите практики показват, че обичайно досега за целите на разделното счетоводство са се дефинирали следните бизнес единици:

- Бизнес единица „Опорна мрежа“;
- Бизнес единица „Мрежа за достъп“;
- Бизнес единица „Услуги на дребно“;
- Бизнес единица „Други дейности“.

За точка на разграничение между мрежата за достъп и опорната мрежа обикновено се дефинира линейната карта в централата. Инфраструктурата между абоната и линейната карта се разглежда като свързана с линията, а инфраструктурата от страната на опорната мрежа се разглежда като свързана с трафика. Трябва да се отбележи, обаче, че както беше споменато и по-горе в документа, еволюцията на мрежите към опорни мрежи и мрежи за достъп от следващо поколение (NGN и NGA)

означава, че това разграничение става все по-малко ясно. Части от мрежата за достъп могат да станат свързани с трафика, а въвеждането на ширококоловите услуги означава, че гласовият трафик може да се пренася независимо от традиционните комутационни вериги. Поради тази причина някои съвременни варианти на прилагане на разделно счетоводство избягват разграничението между бизнес единицата „Мрежа за достъп“ и бизнес единицата „Опорна мрежа“ в полза на бизнес единицата „Единна мрежа“.

По отношение на мобилните мрежи няма ясно дефиниране на мрежата за достъп и опорната мрежа. В тази връзка подходящите бизнес единици по отношение на мобилните мрежи, които се анализират, са:

- Бизнес единица „Мобилна мрежа“;
- Бизнес единица „Мобилни услуги на дребно“;
- Бизнес единица „Други мобилни дейности“.

Този подход би бил в унисон с подхода на държавите-членки на ЕС, в които има утвърдени оператори с фиксирани и мобилни услуги.

Поради особеностите на структурата на електронните съобщителни мрежи от следващо поколение, при въвеждане и прилагане на разделното счетоводство задължените предприятия следва да разграничат така наречените бизнес единици за дейностите по предоставяне на мобилни и фиксирани мрежи и/или услуги, както следва:

За дейността по предоставяне на мобилни услуги:

- 1) Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale mobile network services);
- 2) Предоставяне на мобилни услуги на дребно (Retail mobile services);
- 3) Други, нерегулирани мобилни услуги, различни от тези по точки 1) и 2).

За дейността по предоставяне на фиксирани услуги:

- 1) Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale fixed network services);
- 2) Предоставяне на фиксирани услуги на дребно (Retail fixed services);
- 3) Други, нерегулирани фиксирани услуги, различни от тези по точки 1) и 2).

На Фигура 1 по-долу е представено схематично, съобразно регулаторните цели, разграничение на дейностите по предоставяне на фиксирани и мобилни услуги от цялостната дейност на предприятията и как след това да се дезагрегират на бизнес единици, предоставящи услуги на едро и дребно.

Фигура 1

В Приложение 1 към настоящия документ са дадени подробни дефиниции на така разделените дейности по предоставяне на мобилни и фиксирани услуги и техните бизнес единици.

3. Необходимост от представяне на регулаторни отчети за всеки от дефинираните продуктови пазари

Точното определяне на нивото на детайлизиране на финансово-счетоводната информация има ключово значение за въвеждане и прилагане на задължението за разделно счетоводство и е основа за представянето ѝ в регулаторните отчети.

В тази връзка е необходимо информацията в регулаторните отчети да бъде дезагрегирана до ниво услуги на дефинираните продуктови пазари в съответствие с извършените пазарни анализи, на които има предприятие със значително въздействие и на това предприятие са наложени задължения за разделно счетоводство.

По този начин ще се осигури достатъчна детайлност на информацията, за да се контролира изпълнението на наложените задължения и да се преустановяват възможностите за антиконкурентно ценообразуване.

В подкрепа на това, обръщаме внимание, че в доклад „Карта на регулаторните резултати 2009” (Regulatory Scorecard 2009) на Европейската асоциация за конкурентни телекомуникации – European Competitive Telecommunications Association (ECTA)⁵¹ е направен извода, че най-добрите практики по отношение на задължението за разделно счетоводство са на английския регулаторен орган – OFCOM, на ирландския – ComReg и на белгийския – ВІРТ. КРС се запозна с консултативните документи за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство на OFCOM и ComReg, от които е видно, че представянето на финансово-счетоводната информация, дезагрегирана до ниво услуги на дефинираните продуктови пазари, има решаващо значение за ефективното изпълнение на задължението. Първоначално ирландският регулаторен орган е изискал регулаторни отчети само за бизнес единиците Опорна мрежа (Core) и Мрежа за достъп (Access) без да са детайлизирани по продуктови пазари (услуги). Практиката обаче показва, че по този начин детайлността на данните е недостатъчна за целите на регулирането, което налага ComReg да измени и допълни документа, с който се определят изискванията за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство⁵².

4. Необходимост от включване в регулаторни отчети на продуктови пазари, които не са част от анализирани пазари

Отчитайки, че задължението за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство, наложено с решения на КРС № 1361 и № 1362 от 31.05.2012 г. и продължено с решения 356 и 357 от 23.06.2016 г., *„обхваща цялостната дейност на задълженото предприятие, включително и на пазарите, на които то не е определено като предприятие със значително пазарно въздействие, в съответствие с § 5 от преамбюла и чл. 4 на Препоръката от 2005 г.”*, както и поради възможностите за антиконкурентно крос-субсидиране, КРС си запазва правото да изисква от БТК, Теленор и А1 да предоставят и регулаторни отчети за услуги на свързани пазари, които не са анализирани.

⁵¹ <http://www.ectaportal.com/en/REPORTS/Regulatory-Scorecards/Regulatory-Scorecard-2009/>

⁵² http://www.comreg.ie/publications/response_to_consultation_document_no__09_75_and_final_direction_and_decision_accounting_separation_and_cost_accounting_review_of_eircom_limited.507.103728.p.html

Пълен списък на услугите, групирани според дефинираните в настоящия документ бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети е представен в Приложение 2 към настоящия документ. Той обхваща и услуги, предоставяни на пазарите на едро и дребно, които не попадат в обхвата на списъка от пазари, посочени в Препоръката за съответните пазари от 2014 г. .

КРС счита, че включването на посочените по-горе услуги в регулаторните отчети е от съществено значение за доказване на спазването на задълженията за равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

IV. Методология и принципи за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите

Както вече беше подчертано, задължението за разделно счетоводство е практически пряко обвързано с определянето на методология за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите. Методологията обхваща стъпките, принципите и изискванията за разпределяне на разходите, приходите, активите и пасивите към т.нар. бизнес единици на предприятието и след това към продуктовете пазари/предоставяните услуги.

Резултатите от разпределението трябва да бъдат представени по начин, по който да се доказва изпълнението на специфичните задължения прозрачност, равнопоставеност и липса на антиконкурентно крос-субсидиране.

1. Принцип на причинно-следствената връзка

Предоставената услуга е резултат от организирането на капиталов и човешки ресурс, използването на които поражда извършване на разходи и получаване на приходи. В това се изразява спазването на причинно-следствената връзка между услугите и ресурсите, необходими за тяхното предоставяне. Предоставянето на даден вид услуга е причината, а следствието е извършването на определени разходи и получаването на приходи.

Принципът на причинно-следствената връзка или т.нар. Activity Based Costing – ABC метод има ръководеща роля при дезагрегирането на разходите, приходите, активите и пасивите. Съгласно този принцип степента на дезагрегиране на финансовата информация се определя от вида и диференциацията на предоставяните услуги.

В тази връзка, разпределението на финансовата информация в разделното счетоводство трябва да бъде базирано на принципа на причинно-следствената връзка (метода ABC), което означава, че оперативните разходи, разходите за капитал и приходите следва да бъдат разпределени към тези услуги/продукти, които са причина тези разходи и приходи да възникват. Това изисква въвеждането на подходящи и детайлизирани методологии за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите. На практика предприятията следва да:

- прегледат всеки оперативен разход, разход за капитал и приход;
- определят разходоопределящи фактори (драйвъри), според които разходите да бъдат разпределени към отделна дейност, бизнес единица и услуга;
- определят как да се отнасят приходите към отделна дейност, бизнес единица и услуга/и;

- да определят трансферните разходи и приходи и да ги остойностят.

Всеки разход и приход трябва да бъде разпределен към услуга/продукт по т.нар. подход „Пълно разпределение на разходите” по дейности и услуги – Fully Allocated Cost (FAC) или Fully Distributed Cost (FDC).

По отношение на приходите се очаква, че повечето, ако не всички, могат да бъдат разпределени директно към отделна дейност, бизнес единица и услуга, с които те са свързани. Разпределението на разходите, обаче, е доста по-сложно и трудоемко, защото относително голяма част от разходите на предприятията са споделени между различни услуги/продукти.

2. Методология и принципи на процеса на разпределяне

Процесът на разпределяне на разходите следва да бъде извършен при спазване на следните изисквания:

Разходната информация, съдържаща се в Главната книга или други разходни и финансови системи, ползвани от предприятието, следва да се раздели/групира между следните категории (групи) разходи:

- Оперативни разходи;
- Разходи за капитал;
- Счетоводни записвания, такива като амортизации.

При подхода за пълно разпределение на разходите (FAC/FDC), според това по какъв начин могат да се отнесат към дадена услуга разходите се класифицират на:

Директни (Directly Attributable Costs) – директно относими разходи.

Това са разходите, които могат директно и недвусмислено да се отнесат към свързаните с тяхното възникване услуга/услуги. Ако услугата не се предоставя, разходът няма да възникне. Такива разходи са например разходите по предоставяне на достъпа до метални кабели и те са директно относими към прираста на достъпа и осигуряването на услуги за различен достъп (local loop). Международният шлюз (gateway switch) е директно относим към прираста на международните разговори (ако няма такива, този разход може да се избегне). Директно относимите разходи могат да бъдат фиксирани или променливи, в зависимост от това дали техният размер се изменя с изменение на обема на услугата.

Индиректни (Indirectly Attributable Costs) – индиректно относими разходи.

Това са разходите, които могат да се разпределят към повече от една услуга чрез определени драйвъри и имат връзка с директните разходи. Например разходите за екипа, който отстранява повреди по кабелите могат да бъдат разпределени между металните, оптичните и друг вид кабели примерно на база относителния дял на времето (човекодни/човекочасове), което е отнело поправката на един от видовете кабели от общото отработено време (човекодни/човекочасове) на дадения екип. След това се разпределят между услугите, които се предоставят чрез тези кабели.

Индиректно относимите разходи могат да бъдат фиксирани или променливи, в зависимост от това дали техният размер се изменя с изменение на обема на услугите.

Общи

Това са разходите по „Планиране”, „Човешки ресурси”, „Организация и управление” и „Счетоводство и Финанси” или т.нар. общи разходи за управление и

администрация на предприятието като цяло. Те не могат да бъдат отнесени директно или индиректно към дадени услуги, но възникват в следствие на съществуването на предприятието като организация. Подходящ начин за разпределяне на общите разходи е т.нар. подход „equi-proportionate mark up – ЕРМУ”, при който те се разпределят в пропорциите, по които са разпределени директно относимите разходи.

2.1. Принципи за разпределение на разходите

Директните разходи могат да бъдат отнесени директно към услугите. За индиректните разходи се определя връзката им с директните, след което се определя подходящият драйвър или база за тяхното разпределение към „разходни центрове” (cost pools), наречени: **мрежови елементи, свързани дейности и други дейности**. Тези „разходни центрове” (cost pools) са дефинирани както следва:

- Услуги – този център съдържа разходите, които могат бъдат директно идентифицирани с дадена услуга;
- Мрежови елементи – този център съдържа разходите, свързани с различните елементи за предаване, насочване (switching) и други мрежови съоръжения и системи. В този център ще се отнасят разходите за мрежовите елементи, които не могат да бъдат отнесени директно към дадена услуга;
- Свързани дейности – този център съдържа разходите за дейности, необходими за предоставяне на услуги до потребителите такива като фактуриране, поддръжка и обслужване на клиенти;
- Други дейности – този център съдържа дейности, които не са пряко свързани с предоставянето на услуги, но са важна част за съществуването на предприятието. Това са разходи като „Планиране”, „Човешки ресурси” и „Финанси” или т.нар. общи разходи за управление и администрация.

Методологията за разпределяне на разходите е серия от стъпки, като в началото разходите се разпределят към разходните центрове („Услуги”, „Мрежови елементи”, „Свързани дейности” и „Други дейности”), след което натрупаните разходи по разходните центрове се отнасят към услугите. Разпределението на всяка от стъпките се извършва чрез подходящи драйвъри. Последователността на основните стъпки на Методологията е представена на Фигура 2, като:

Стъпка 1 – разпределяне на разходен център „Други дейности” към „Свързани дейности”, „Мрежови елементи” и „Услуги”;

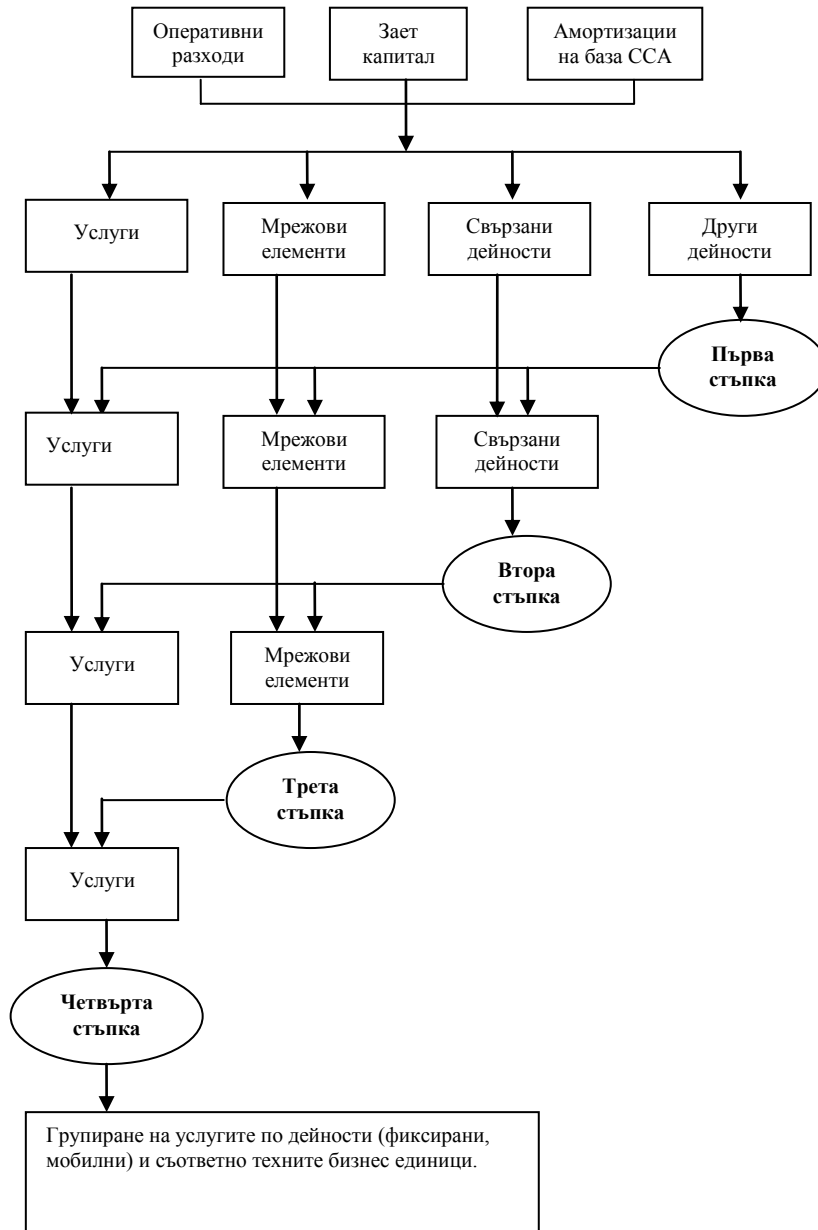
Стъпка 2 – разпределяне на „Свързани дейности” към „Мрежови елементи” и „Услуги”;

Стъпка 3 – разпределяне на „Мрежови елементи” към „Услуги”;

Стъпка 4 – групиране на „Услугите” по дейности, както са дефинирани за целите на разделното счетоводство.

Представената последователност на основните стъпки не изключва използването на подстъпки в процеса на разпределение, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени и от трите задължени предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Фигура 2

3. Прилагане на основните принципи спрямо оперативните разходи и разходите за капитал, включително амортизационните отчисления

Процесът на разпределяне на разходите, описан по-горе в т. 2.1, по принцип се прилага и за оперативните, и за капиталовите разходи, включително и за амортизационните отчисления. Като начало оперативните и капиталовите разходи се групират в разходни категории, които се определят според структурата на предприятието и дейностите свързани с функционирането и поддържането на мрежата и с предоставянето на услуги. Категориите са следните:

- Амортизации;
- Разходи за снабдяване/доставка, инсталиране и поддръжка;

- Разходи за планиране и развитие на мрежата;
- Разходи за управление на мрежата;
- Разходи за маркетинг и продажби;
- Разходи за фактуриране и събиране на вземания;
- Разходи за услуги, предоставяни чрез оператор;
- Разходи за справочни услуги;
- Плащания към други предприятия, и
- Разходи за администрация и управление (Общи разходи или т.нар. „Други дейности“).

Таблица 3, по-долу описва най-общо **примерни** възможни методи за разпределяне на оперативните разходи, **без претенции за изчерпателност**.

Таблица 4, по-долу описва най-общо **примерни** възможни методи за разпределяне на разходите за капитал, **без претенции за изчерпателност**.

Представените в Таблица 3 **примерни** възможни методи за разпределяне на оперативните разходи не изключват използването на други, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени от задължено или от задължените предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Представените в Таблица 4 **примерни** възможни методи за разпределяне на разходите за капитал не изключват използването на други, в случаите когато са мотивирани и обосновани предложени от задължено или от задължените предприятия, с цел постигане на по-достоверна финансова информация.

Таблица 3 – Методи за разпределяне на оперативните разходи

Категория оперативни разходи	Описание	Метод за разпределение	Дейности към, които се разпределят
Амортизации	Амортизации	Разпределението на амортизацията трябва да следва разпределянето на активите, с които са свързани.	Към всички дейности, като следват разпределението на активите
Доставка и инсталиране на оборудване	Общата сума в разплащателната ведомост за разходите по доставка	Разходите за доставка се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, или на базата на използваното време за инсталационна работа.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile and/or fixed network services)”.
	Инсталации/монтаж, договори и разходи за поддръжка	Инсталации/монтаж, договори и разходи за поддръжка директно към мрежовите елементи/други съоръжения на базата на инсталирани или поддържани съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Поддръжка и Ремонт	Общата сума в разплащателната ведомост за разходите	Разходите за Поддръжка и Ремонт се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, или на базата на използваното време за работа по поддръжка и ремонт.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Други разходи	Другите разходи се разпределят директно към мрежовите елементи и други съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за планиране и развитие на мрежата	По разплащателната ведомост и ползвани външни услуги	Директно към мрежовите елементи/съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за управление на мрежата	По разплащателната ведомост	Разпределя се към мрежовите елементи/съоръжения на база използвано време от персонала за управление на всеки вид съоръжение.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Други разходи	Разпределя се към мрежовите елементи/съоръжения на база управлявани съоръжения, ако е възможно.	Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
Разходи за маркетинг и продажби	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно или разпределени на база работно време.	Предоставяне на мобилни и/или фиксирани услуги на дребно
	Разходи за продажба на оборудване	Разпределено услуги по потребителско оборудване в „Други дейности”.	„Други дейности”
	Публикуване на реклама Промоции Пазарни проучвания Дистрибуционни такси	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разходи за няколко услуги, рекламирани и промотирани заедно трябва да се разпределят между така свързани услуги на подходяща база.	„Други дейности”

	Други разходи		
Разходи за фактуриране и събиране на вземания	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разпределени на база работно време.	„Други дейности” и част от тях към Предоставяне на мобилни/фиксиращи мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Други разходи за фактуриране, включително лоши дългове.	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, или разпределени на база използваемост (брой отпечатани сметки)	„Други дейности” и част от тях към Предоставяне на мобилни/фиксиращи мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
Разходи за услуги, предоставяни чрез оператор	По разплащателната ведомост	Директно към продукти/услуги, ако е възможно, разходите за персонал, който отговаря за няколко услуги трябва да се разпредели между тях на базата на използвано време за изпълнение на задачата.	Предоставяне на мобилни и/или фиксиращи услуги на дребно
Разходи за справочни услуги	По разплащателната ведомост и други разходи	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксиращи услуги на дребно
Плащания към други предприятия	Плащания за изходящ международен трафик	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксиращи услуги на дребно
	Плащания за договори по взаимно свързване	Директно към продукти/услуги	Предоставяне на мобилни и/или фиксиращи услуги на дребно
Разходи за администрация и управление (Общи разходи)	Човешки ресурси	Разходите за функциониране на отдел ЧР трябва да се разпределят към персонала, за който отговаря отдела, използвайки базата, по която са разпределени и разходите по ведомост за заетия персонал в ЧР.	Към всички
	Финансов и административен отдел	Ако са свързани определено с продукт/услуга или дейност съответно	Към всички
	Разходи за сгради и наем	Разходите трябва да са разпределени същия начин, по който са разпределени земята и сградите	Към всички
	ИТ	Разпределени към поддържани приложения на базата на използвани компютри за поддържане на всяко едно приложение. Разпределените към приложенията разходи след това се отнасят към тези продукти услуги, които те поддържат.	Към всички

Таблица 4 – Методи за разпределение на зетия капитал (останалите неотнoсими разходи трябва специално да се идентифицират от предприятието и те ще се третираг отделно от КРС)*			
Категория активи и задължения	Описание	Метод за разпределение	Дейности към, които се разпределят
А. Материални активи			
1. Мрежови – основни: Комутационно оборудване	Локални централи	Директно към „Достъп” или към „мрежови компоненти където е възможно. В противен случай се разпределят към мрежа за достъп и към мрежови компоненти на базата на свързаните разходи за оборудване, необходимо за осигуряване на клиентските линии и частите за насочване на трафика, съответно. Локалните комутационни мрежови компоненти могат да се разпределят на базата на използвани секунди.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Тандемни централи	Директно към мрежовите компоненти. В противен случай на базата на използвани минути.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Международни централи	Директно към мрежовите компоненти. В противен случай на базата на използвани минути.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Комутационно оборудване за специални мрежови услуги	Директно към „Опорна мрежа”, ако е подходящо/изисквани от регулаторен режим или към специални услуги осигурявани от друга мрежа – например комутационното оборудване за пренос на данни трябва да се разпредели директно към услугите за пренос на данни.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services) и „Други дейности”
	Друго комутационно оборудване	Директно към мрежовите услуги, където е възможно. В противен случай на към други комутационни мрежови компоненти на базата на използваемостта на оборудването.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
1. Мрежови – основни: Оборудване за пренос	Оборудване, необходимо за пренос на трафик	Директно към мрежови компоненти, където е възможно. В противен случай разпределено на базата на използваемостта на трасето.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Кабели и жици	Директно към мрежови компоненти, където е възможно. В противен случай разпределено на базата на частта използвана за предоставяне на различните услуги.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Оборудване за local loop	Директно към продукти, където е възможно (например идентифицирано ISDN оборудване). В противен случай разпределено между услугите за достъп на базата на използваемост на линиите.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/ fixed network services)
	Радио и сателитно	Директно към мрежовите компоненти, където е възможно. В	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани

	оборудване	противен случай разпределено на базата на използвани канали.	мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Преносно оборудване за специални мрежови услуги	Директно към специфични не-PSTN/не-ISDN услуги, предоставяни от мрежата – например оборудването за пренос на данни се отнася директно към услугите за пренос на данни.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Международни/подводни кабели	Директно отнесени към мрежовите компоненти, където е възможно. В противен случай разпределени на база на използваемостта им.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
1. Мрежови – основни: Други мрежови активи	Специални мрежови съоръжения	Съоръжения или оборудване, които се използват единствено за предоставяне на специална услуга трябва да се разпределят директно към нея. Примерно: интелигентно мрежово оборудване, оборудване за пренос на данни, ММ оборудване.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) и към „Други дейности”.
	Оборудване в помещения на крайни потребители	Директно към продукти и услуги	Към „други дейности”
	Обществени телефони и свързано с тях оборудване	Директно към услугата	„Услуги на дребно”
2. Поддържащи мрежата съоръжения	Канали	Канализацията може да се разпредели към кабели и жици и да се разпределят както тях.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Енергия	Разпределят се към мрежовите-основни активи на базата на енергията, която използва всяко едно от съоръженията – киловат на час. Активите следва да се разпределят към продуктите както свързаните мрежови основни активи.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
	Система за управление на мрежата	Разпределят се към мрежовите основни съоръжения а всяка мрежа на базата на използваемостта на системата от всяко съоръжение – изразходвано време за контрол на локални централи и т.н. Разходите трябва да се отнесат по същия начин както групите свързани мрежови основни активи.	Към Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services)
3. Немрежови активи	Земя и сгради	Разпределят се към продукти/услуги и мрежови компоненти на базата на заемана площ за поддръжка на продукти/услуги и мрежови компоненти.	Към всички
	Компютри	Разпределят се към приложенията управлявани от оператора на базата на използваемостта на компютри за поддръжане на приложението. Разходите разпределени към приложенията могат тогава да се разпределят към тези продукти/услуги, които поддържат.	Към всички
	Моторни превозни средства	Разпределят се към продукти и мрежови компоненти на базата на използваемост.	Към всички

	Обзавеждане и офис оборудване	Разпределят се към продукти и мрежови компоненти на базата на използваемост	Към всички
Б. Нематериални активи			
	Нематериални фиксирани активи	Директно към продуктите, където е възможно. Тези, които не могат да се отнесат директно или са неотносими следва да се отнасят на избрана подходяща база, съгласувана с НРО.	Към всички
В. Работещ капитал			
Фиксирани инвестиции в активи:	а) инвестиции финансови активи	Директно към други дейности	Към други дейности
	б) инвестиции в несвързани дейности	Директно към други дейности	Към други дейности
	в) други инвестиции	Директно към услугата, с която е свързана инвестицията. В противен случай разпределена на базата на използваемост	Към всички
	г) краткосрочни инвестиции (вкл. Налични пари по банкови сметки и каса)	Директно към дейности, където е възможно. В противен случай на базата на оперативните нужди на всяка дейност.	Към всички
	д) Стоки	Директно към продукти/услуги	Към всички
	е) търговски дебитори	Търговските дебитори могат да се разпределят към продукти/услуги на база на информацията от билинг системата, където е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	ж) други дебитори	другите дебитори могат да се разпределят към продукти/услуги на база на информацията от билинг системата, където е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	з) Търговски кредитори	Търговските кредитори трябва да се отнесат директно към продукти и услуги, ако е възможно. Неотносимите сметки трябва да се отнесат на избрана база, съгласувана с НРО.	Към всички
	и) дългосрочни провизии	Директно към дейностите, които ги изискват	Към всички
	й) задължения за данъци и дивиденди	Не се изисква разпределение. „виж краткосрочни инвестиции”	Към всички

* Това са категориите активи и методи за разпределение съгласно Препоръка на Европейската комисия (ЕК) от 8 април 1998 г. относно взаимосвързаността на либерализирания далекосъобщителен пазар (част 2 – Отделна счетоводна отчетност и отчитане на себестойността (98/322/ЕО).

4. Разходи за капитал и зает капитал

Съгласно чл. 13.1. от Директива 2002/19 ЕО (директива за достъпа), когато регулаторният орган налага задължения за ценови контрол на цените по взаимно свързване и/или достъп трябва да се вземат под внимание направените от предприятието инвестиции, като се предвиди обоснована норма на възвращаемост на зетия капитал при отчитане и на поетия риск.

В тази връзка КРС счита, че при определянето на разходите за капитал на задължените предприятия следва да се отчита средно претеглената цена на зетия капитал.

4.1. Цена на капитала

Цената на капитала на предприятието следва да отразява алтернативната цена на инвестираня в мрежови елементи и други свързани активи капитал. Средно претеглената цена на капитала (Weighted average cost of capital - WACC) следва да се определя по формулата:

$$WACC = r_e \cdot E/(D+E) + r_d \cdot D/(D+E)$$

където:

r_e е цена на собствения капитал в проценти,

r_d е цената на зетия капитал в проценти,

E е общата стойност на собствения капитал,

D е общата стойност на привлечен капитал.

Среднопретеглената цена на капитала преди лихви и данъци се определя въз основа на следната формула:

$$WACC = \frac{r_e}{1-t_e} * \frac{E}{(D+E)} + r_d * \frac{D}{(D+E)};$$

като t_e е корпоративният данък върху печалбата по Закона за корпоративното подоходно облагане, в проценти.

Среднопретеглената цена на капитала може да бъде диференцирана спрямо нивото на риска относимо към дезагрегираните дейности, бизнес единици или услуги. Като отчита, че към настоящия момент, не са налице публични данни за измерване на системния риск в българската икономика, КРС е на мнение, че диференцирането на среднопретеглената цена на капитала следва да бъде ограничено до дейностите по предоставяне на: фиксирани телефонни услуги и на мобилни телефонни услуги, при отчитане на нивата на риска за тези дейности, прилагани в държавите-членки на Общността.

С оглед на съгласуваност и съпоставимост на финансовите резултатите получени от разделното счетоводство и моделите за определяне на дългосрочни допълнителни разходи (BULRIC) е необходимо използването на един и същ подход за изчисляване на средно претеглена цена на капитала (WACC). Определянето на среднопретеглената цена на капитала е предмет на отделна обществената консултация.

4.2. Средно претеглена цена на капитала и стойност на капитала

Средно претеглената цена на капитала (WACC) следва да бъде приложена като цена на капитала за мрежовите елементи и други свързани активи за да се определи необходимата норма на възвращаемост. Докато определянето на стойността на зетия и собствения капитал на предприятието като цяло може да е лесно, то за отделните дейности не е така, тъй като решенията за дългово финансиране са предимно корпоративни решения, взети според различни фактори. Така, че задлъжнялостта на предприятието може да не е съобразена с потребностите за финансиране на индивидуалните дейности. За това е необходим алтернативен подход за определяне на стойността на капитала за регулираните пазари.

Единият от подходите се получава от следното равенство на баланса:

Собствен капитал + Задължения (дългосрочни/нетекущи) = нетни активи⁵³

От това следва, че стойността на капитала на регулираните дейности може да бъде определен чрез разпределяне на нетните активи или зетия капитал. Това разпределение трябва да се извърши на базата на причинно-следствената връзка и съгласно методологията за оценка на настоящата стойност (current valuation methodologies), използвайки ССА (Current Cost Accounting) разходна база.

4.3. Зает капитал. Идентифициране на мрежовите елементи и начин на отнасянето им към услугите

С решение № 1252 от 12.10.2009 г. КРС поиска от задължените предприятия БТК, Теленор и А1 информация относно структурата на мрежите, мрежовите елементи включени в тях и предложения за критерии и подходи за отнасянето им към дефинираните бизнес единици. В отговор предприятията внесоха писма с вх. № № № 04-04-658/26.11.2009 г. от БТК, 04-04-602/23.11.2009 г. от „Космо България Мобайл” ЕАД и 04-04-602/23.11.2009 г. от „Мобилтел” ЕАД. Въпреки несъвършенствата на представената информация, КРС е отчела, доколкото това е възможно, внесените от предприятията данни при дефинирането на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежа.

Примерен списък на мрежовите елементи на фиксираната и мобилната мрежи е представен в Приложение 3 към настоящия документ. Предложеният списък е примерен и следва предприятията да го допълнят и променят в зависимост от спецификите на архитектурата, организацията и управлението на своите мрежи.

За целите на формиране на цените, КРС счита, че предприятията следва да вземат под внимание и средната стойност на зетия капитал през даден период вместо зетия капитал в определен момент от време към края на финансовата година, защото в определен момент от времето стойността може да не представя средното ниво на зетия капитал на предприятието. За това сметките следва да отразяват средният зет капитал, изчислен на база началото и края на периода (календарната година), вместо стойността в края на годината.

---

⁵³ Нетни активи = дългосрочни/нетекущи/фиксиращи активи + краткотрайни/текущи активи – краткотрайни задължения.

4.4. Необходимост от последователност при третирането на заетия капитал

Представеното в таблица 4 разпределение на капитала е примерно и както вече беше посочено по-горе не изключва използването на други, в случаите когато са мотивирано и обосновано предложени от предприятията, с цел постигане на по-достоверна финансова информация. При изготвяне на предложения за разпределяне на капитала, предприятията следва да отчитат следното:

- Необходимостта от последователност между третирането на активите, разходите и приходите, свързани с тях;
- Включването или изключването на части от капитала трябва да се отразява в WACC. Тези два ефекта се компенсират взаимно от гледна точка на цялостния ефект върху възвращаемостта за предприятието.

5. Приходи

Някои приходи от предоставяне на мобилни/фиксиран мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) могат директно да се отнесат към услугите, с които са свързани, на базата на счетоводната информация и информацията от системата за фактуриране. Тези приходи, които не могат да се отнесат директно, следва да се разпределят на базата на причинно-следствената връзка.

5.1. Примери за отнасяне на приходите към бизнес единиците

Приходите от плащания за изграждане на свързване към телефонна мрежа на крайни потребители (различни от тези за изграждане на точка за взаимно свързване) се отнасят към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Месечните приходи от абонамент на краен потребител за абонатна линия (абонаментни такси) също следва да се отнесат към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от отдадени под наем линии следва да се отнасят към бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”, когато линиите са наети за собствени нужди на крайни потребители (включително и предприятия).

Приходите от линии под наем отдадени на други предприятия, за целите на предоставяне на електронни съобщителни услуги, съгласно договори за отдаване на абонатни линии под наем на едро и договори за необвързан достъп се отнасят към бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксиран мрежови услуги на едро” (Wholesale mobile and/or fixed network).

Приходите от предоставяне на достъп до фиксираната телефонна мрежа като част от универсалната услуга, от предприятие със задължение за предоставяне на универсална услуга, следва да се отнасят към бизнес единицата „Предоставяне на фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от услуги по взаимно свързване, свързани с обема на трафика се разпределят към бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксиран мрежови услуги на едро” (Wholesale mobile/fixed network services).

Приходите от осъществени повиквания се разпределят към съответната услуга от бизнес единицата „Мобилни и/или фиксирани услуги на дребно”.

Приходите от наем и продажби на крайни телефонни или факс устройства се отнасят към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Приходите от реклами се отнасят към бизнес единица „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Приходите от инженерни консултантски услуги, несвързани с услугата взаимно свързване се отнасят към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

Други приходи

Предприятията могат да реализират приходи и от не електронни съобщителни услуги, следователно следвайки принципите на причинно- следствена връзка те ще се отнасят към продуктите и услугите, с които са свързани.

Пример за такива приходи могат да са приходи от отдаване под наем на части от помещения, ползвани от бизнес единицата „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services). Тези приходи могат да се отнесат към аналитична сметка „отдаване под наем на помещения” или направо към „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

5.2. Приходи от инвестиции във фиксирани активи (дълготрайни материални активи)

Ако инвестициите са във фиксирани активи, които се ползват при предоставянето на услуги от бизнес единиците „Предоставяне на мобилни/фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale mobile/fixed network services) или „Мобилни/фиксирани услуги на дребно” съгласно принципите на причинно-следствената връзка, те следва да се разпределят към съответните услуги от тях. Но ако инвестициите са в активи, които не участват в предоставянето на електронни съобщителни услуги, те следва да се отнасят към бизнес единицата „Други дейности по смисъла на Търговския закон”.

5.3. Приходи от инвестиции в текущи активи (краткотрайни материални активи)

Приходи от инвестиции в текущи (краткотрайни материални активи) следва да се отнасят към бизнес единиците и дейностите по същите принципи, по които се отнасят и инвестициите в дълготрайните материални активи.

6. Методология и принципи за определяне и отнасяне на трансферните разходи и приходи

Задължението за равнопоставеност изисква от задължените предприятия да доказват, че предоставят мрежови услуги на други предприятия при условия и цени, които са еквивалентни на тези, при които тези услуги се ползват за предоставянето на услуги на дребно.

За да докажат изпълнението на задължението за равнопоставеност при предоставяне на услуги на едро, задължените предприятия следва да отчетат трансферните разходи и приходи във формите на регулаторните отчети.

Трансферните разходи и приходи са трансакциите между дезагрегираните бизнес единици и услуги на вертикално интегрирано предприятие. Те следва да бъдат определени за единица и да са еквивалентни на приходите, които биха били получени ако услугата се предоставя на друго предприятие.

За целите на разделното счетоводство се приема, че бизнес единицата „Мобилни/фиксираны услуги на дребно” (Retail) заплаща същата стойност за услуга на едро, каквато се заплаща от друго предприятие.

Информацията за трансферните разходи и приходи следва да бъде в съответствие със следните принципи:

а) трансферните приходи или разходи трябва да се разпределят по услуги и бизнес единици или дезагрегираните им дейности (услуги) в съответствие с причинно-следствената връзка между съответната дейност/услуга, която води до генериране на приходите или пораждаване на разходите;

б) отнасянето на трансферните разходи или приходи следва да бъде обективно и да не показва намерение за облагодетелстване на някоя бизнес единица или дезагрегираните услуги;

в) трябва да има последователност в счетоводното третиране на трансферните разходи или приходи през различните години;

г) използваните методи за разпределяне на трансферни разходи или приходи следва да бъдат прозрачни. Всеки трансферен приход или разход следва да бъде ясно обоснован. Всички използвани бази за разпределение трябва да бъдат подробно обяснени;

д) трансферните разходи или приходи за предоставяне на услуги в рамките на предприятието се определят като употреба на услуга и плащане за единица;

е) трансферните разходи или приходи за предоставяне на услуги в рамките на предприятието трябва да бъдат еквивалентни на цените (тарифите), които биха били посочени за заплащане при ползване от друго предприятие на услугата;

ж) регулаторните отчети следва да показват трансферните разходи или приходи между отделните бизнес единици и дезагрегираните им услуги;

з) по отношение на услуги на дребно, при които няма пряк еквивалент на едро, трансферната цена следва да се основава на национална еквивалентна услуга на едро.

Цената следва да бъде определена на равнище, при което операторът на мрежата би таксувал други оператори за такава услуга, ако тя се предлагаше извън дружеството. В подкрепа на използваната цена следва да се представи анализ и доказателства.

Методологията за определяне на трансферните разходи се прилага последователно в годините.

V. Подходи за определяне на разходите

1. Видове подходи за определяне на разходи за предоставяне на електронни съобщителни услуги

В регулаторната практика най-често ползваните подходи за определяне на разходите по услуги са:

- разходът за предоставянето на допълнителната услуга се определя като се приема, че предприятието не предоставя други услуги и съответно всички общи разходи се отнасят към тази допълнителна услуга, т.нар. „Stand-alone cost (SAC);
- разходът за предоставянето на допълнителната услуга се определя като се разпределят абсолютно всички разходи на предприятието, включително общите разходи, т.нар. „Fully allocated cost (FAC)” или “Fully distributed cost (FDC)”;
- определяне на перспективните дългосрочни допълнителни разходи (ДДР) или Long Run Incremental Cost (LRIC) за допълнителната услуга.

От така посочените варианти, КРС счита, че за определяне на разходите за услуги, предоставяни на регулирани пазари на едро и дребно от предприятия с наложено задължение за разделно счетоводство следва да се основава на подхода на „пълно разпределение на разходите” (FDC/FAC).

2. Разновидности на разходните бази за определяне на разходите

Във финансовото счетоводство разходите, активите, пасивите и приходите се представят по техните исторически стойности, т.нар. разходна база по исторически цени (Historical Cost Accounting - HCA), която понякога дава недостатъчна информация за целите на регулирането. За да бъде отчетен ефектът от промяната на цените, вследствие на инфлация и бързото технологично развитие в сектора, е необходимо стойностите на активите да бъдат оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (Current Cost Accounting - CCA). Определянето на текущата (настояща) стойност на активите следва да се извършва при спазване на международните счетоводни стандарти и при ползване на следния метод:

➤ Метод за оценка по брутни разходи за подмяна (Gross replacement cost – GRC)

При този метод за преоценяването на активите могат да се използват пазарните цени, към които се добавят, ако са необходими, и разходите за монтаж и инсталиране на актива. Това са разходите за придобиване на идентичен или на модерен еквивалент на актива (МЕА), като се има предвид, че в телекомуникационния сектор, поради бързото развитие на технологиите рядко един актив се подменя с идентичен, поради морално остаряване. Ефектът от оценката на активите намира отражение върху печалбата или загубата като увеличава или намалява печалбата изчислена на базата на историческите счетоводни данни (Положителна/Отрицателна репутация). За целите на регулаторните отчети получената положителна/отрицателна репутация се третира по същия начин като амортизационните отчисления, като с увеличението на стойността на актива се намаляват разходите, а с неговото намаление разходите се увеличават.

Брутните разходи за подмяна ще са равни на нетните разходи за подмяна и на историческите разходи само тогава, когато активът е закупен в същия отчетен период за който се изготвят регулаторните счетоводни сметки и затова е и в началото на своя полезен икономически живот.

В регулаторния отчет на зетия капитал активите следва да се отразяват по тяхната нетна текуща стойност за подмяна (Net Current Replacement Cost).

Амортизационните отчисления се изчисляват на базата на текущите стойности на активите като могат да се използват същите методи, които се ползват за целите на историческото финансово счетоводство. В общия случай активите с отчетна стойност равна на нула, т.е. напълно амортизираните, но които още се използват приемат нетна текуща стойност на подмяна нула за целите на регулаторните отчети. Тяхната текуща (настояща) стойност се променя и намира отражение в регулаторните отчети при доказано закупуване на модерен техен еквивалент.

Друга възможност за изключения от общия случай е, когато КРС е определила за целите на регулаторното счетоводство да се прилага продължителност на полезния живот на даден актив, различна от продължителността използвана при изчисление на амортизационните отчисления при изготвянето на годишните финансови отчети.

Методът за брутни разходи за подмяна (GRC) отразява разходите да закупуване на всеки актив на база текущи цени и следва да са изчислени с помощта на:

- абсолютна оценка (т.е. текуща цена по необходим обем);
- индексирана историческа стойност, когато в рамките на живота на актива се прилага ценови индекс;
- исторически стойности могат да бъдат използвани за неотдавна закупени активи.

Модерен еквивалент на актива (МЕА) е метод при който съществуващият актив е морално остарял и стойността му се заменя с модерен еквивалент на актива (МЕА) и се определя с помощта на наличен в момента актив, постигащ същата функционалност. Възможно е да са необходими удръжки, за да се отчетат разликите в равнището на функционалност или необходимите експлоатационни разходи между МЕА и първоначалния актив, каквито могат да бъдат:

- Изчисляване на амортизацията по метода за определяне на разходите на база текущи цени (ССА), и оттам корекция за допълнителна амортизация;
- Изчисляване на остатъчната амортизация;
- Изчисляване на нетните разходи за подмяна (NRC), за да се отрази капиталовата стойност на актива, която трябва да се използва при изчисляването на цената на капитала;
- Изчисляване на печалбите или загубите от държането и прилагането им към експлоатационните разходи (като се допуска, че се използва „поддръжка на финансовия капитал“);
- Корекции на полезния живот на актива.

Първоначалното прилагане на метода за определяне на разходите на база текущи цени (ССА) изисква осъществяването на две оценки на дълготрайните активи, тъй като стойностите по метода на брутни разходи за подмяна (GRC) са необходими както за началния, така и за крайния баланс за съответната финансова година.

КРС счита, че за въвеждането на разделното счетоводство предприятията следва да разработят „Методологии”, използвайки подход на „пълно разпределение на разходите” (FDC/FAC), като извършат оценка по настояща стойност на активите, по т.нар. информация за разходите, оценени въз основа на разходна база по т.нар. текущи цени (ССА). За тази цел предприятията следва да предложат групиране на активите си, с оглед използването на най-подходящ метод за оценка на настоящата им стойност. Получените резултати по метода FDC/FAC следва да бъдат представени, така че да може да се определи:

- какъв е дялът на общите разходи от съвкупните разходи на предприятието за отчетения период, по начин който позволява отчитане на тенденциите за увеличението им или намалението им;

- какъв е дялът на общите разходи от съвкупните разходи за единица услуга.

Във формите на регулаторните отчети предприятията следва да представят стойностите на активите, оценени по настояща стойност (ССА), като отделно се покаже и разликата между историческата стойност (НСА) и настоящата стойност (ССА).

VI. Определяне на капитала на предприятието

В случай, че бъде възприето разходите да се оценяват по текуща стойност, то възниква въпросът относно избора на най-подходящ подход при определяне на капитала на предприятието. В тази връзка са възможни два подхода:

- „поддръжка на оперативния капитал”, при който се взема предвид поддържането на оперативния капацитет на компанията. Поддържането на капитала при този подход изисква компанията да притежава толкова оперативен или производствен капацитет в края на периода, колкото в началото на периода. При този подход печалбата се определя, след като се приспадне необходимата сума за поддържане на физическия капацитет на актива.

- „поддръжка на финансовия капитал”, при който се взема предвид поддържането на финансовия капитал на компанията по текущи цени. Капиталът се поддържа така, че реалната стойност на акционерния капитал в края на периода да бъде на същото ниво както в началото на периода. Чрез този подход печалбата се определя след заделянето на необходимата сума за поддържане на финансовата стойност на актива или на бизнеса.

Използването на подхода „поддръжка на оперативния капитал” може да е свързан с недостатъчна или прекалена възвръщаемост (в зависимост от това дали специфичната за дадения актив инфлация е по-ниска или по-висока в сравнение с общата инфлация), докато при подхода „поддръжка на финансовия капитал” възвръщаемостта на капитала ще бъде равна на изискваната възвръщаемост (измервана чрез цената на капитала), независимо дали разходите за подмяна нарастват или намаляват в сравнение с общото ценово равнище. Ако за база се използва информацията от текущото разходно счетоводство, считаме че подходът „поддръжка на финансовия капитал” е по-подходящ.

Като отчита изложеното по-горе КРС счита, че следва да бъде използван подходът „поддръжка на финансовия капитал” и разходите да се оценяват по текуща стойност.

VII. Изисквания към формата и съдържанието на регулаторните отчети

A. Общи изисквания

1. Задължените предприятия следва да спазват настоящите изисквания при подготвянето и представянето на регулаторните си отчети.

2. КРС си запазва правото да прави промени и да дава насоки по изпълнението на настоящите изисквания, при спазване принципите на прозрачност и предвидимост.

3. Задължените предприятия са длъжни да спазват дадени от КРС насоки по изпълнението на настоящите изисквания.

4. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторни отчети за въведените изисквания за разделяне на счетоводната информация за всяка финансова година, считано от 2012 г., при съблюдаване на т. 9 и т. 12. от настоящия документ.

B. Изисквания при изготвяне на регулаторните отчети

5. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторните отчети за всяка финансова година по образците на Приложение 4 от настоящия документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”.

6. Задължените предприятия следва да изготвят регулаторните отчети съобразно одобрената от КРС разходна база. Разходната база се определя по текущи (настоящи) стойности (ССА), като стойността на активите по ССА се определя за всяка отчетна година. Разликите между историческите и настоящите стойности на активите следва да са отразени в регулаторните отчети отделно.

7. Задължените предприятия следва да използват в методологията за разпределяне на разходите, активите, пасивите и приходите одобрения от КРС подход на разпределение на разходите за услугите на едро и дребно, спазвайки принципа на причинно-следствената връзка (АВС метод).

8. Задължените предприятия следва да осигурят последователното прилагане през годините на счетоводната политика, както и нейното спазване.

9. В регулаторните отчети следва да се представят и сравнителни данни за предходната година:

9.1. На текущата (настояща) стойност и на разликите между историческите и текущите стойности на активите, при условията на т. 6.

9.2. На средната цена на единица услуга, получена въз основа на одобрения от КРС подход за разпределение (Приложения от № 4.4.1. до № 4.4.10.)

10. Задължените предприятия следва да гарантират, че представените в регулаторните отчети данни са верни, проверени и съгласувани.

11. Задължените предприятия следва да съхраняват счетоводните записи към регулаторните отчети 5 години след предоставянето им на КРС.

В. Предоставяне и публикуване на регулаторни счетоводни документи

12. Задължените предприятия следва да предоставят на КРС на хартиен и електронен носител регулаторните отчети, по т. 5, както и придружаващите ги обяснения и документи, съобразно т. 13, след приключване на финансовата година, но не по-късно от 30 юни на годината следваща отчетния период.

13. В срока по т. 12 задължените предприятия следва да изготвят и предоставят на КРС към регулаторните отчети следните придружаващи отчетите обяснения и документи:

- Детайлизирани методи за разпределение (FDC/FAC и ABC), бази за разпределение на разходите, които не могат да бъдат директно отнесени по отделните бизнес единици и услуги, където е приложимо, начин на определяне на стойността на използваните бази за разпределение на разходите;
- Списък на мрежовите елементи в мрежата на предприятието, в съответствие с който се разпределят съответно оперативните и капиталовите разходи към включените в този списък, мрежови елементи, устройства, съоръжения и оборудване;
- Детайлизирана методология за преценка на активите и определяне на настоящата им стойност и изчисляване на WACC;
- Прилагана счетоводна политика при изготвяне на регулаторните отчети;
- Матрица (форма), обобщаваща всички трансферни разходи/приходи между различните регулаторни отчети на бизнес единици;
- Отчети за среден разход на мрежови елемент;
- Изчерпателни дефиниции за дезагрегирани дейности/услуги на бизнес единиците, с оглед яснота по отношение на конкретното им съдържание;
- Описание на процеса на отразяване на трансферни разходи/приходи, който се прилага за целите на разделното счетоводство.

14. В срок до пет месеца, считано от датата на предоставяне на регулаторните отчети и придружаващите ги обяснения и документи, КРС се произнася относно съответствието на отчетите с изискванията, посочени в настоящия документ „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”.

15. Задължените предприятия следва да публикуват на интернет страниците си регулаторните отчети, при спазване на изискванията за опазване на търговската тайна, в срок до две седмици след уведомяване на предприятията за произнасянето на КРС, че регулаторните отчети съответстват на изискванията на регулатора.

Г. Поддържане на счетоводни записи

16. Задължените предприятия следва да водят счетоводни записи, така че да могат отделно да се идентифицират по пазари на едро и дребно, по дейности на едро и дребно и по услуги на едро и дребно.

17. Счетоводните записи следва да са в съответствие с условията, описани в придружаващите регулаторните отчети счетоводни документи.

18. Задължените предприятия следва да поддържат регулаторното си счетоводство така, че при поискване да могат да се предоставят месечни регулаторни отчети на хартиен и електронен носител.

Д. Изменения на изискванията за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”

19. Настоящите изисквания за изготвяне на регулаторни отчети и придружаващите ги счетоводни документи при необходимост могат да се променят и/или актуализират ежегодно:

- по предложение на задължените предприятия, внесено не по-късно 30 юни на съответната година и отнасящи се за следващия отчетен период след одобрение от страна на КРС;
- по инициатива на КРС, за което предприятията са уведомени не по-късно от 30 юни на съответната година и се отнасят за следващия отчетен период;
- по инициатива на КРС, без оглед на срока, в предходните два булета, в случаите, когато се налага изменение на настоящите изисквания за „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство” във връзка с решение на КРС по пазарен анализ и определяне на предприятие със значително въздействие на съответен пазар, когато задължението за разделно счетоводство е наложено, променено или отменено.

Заклучение

Ползи от въвеждането и прилагането на разделното счетоводство има не само за целите на регулаторната дейност, но и за самото предприятие. Резултатите, получени чрез прилагането му, ще допринесат и за вземането на адекватни управленски решения от мениджърския екип на предприятието, тъй като ще позволяват извършването на вътрешнофирмени анализи, както на рентабилността от предоставянето на различните услуги на пазари на едро и дребно, така и на ефективността на дейността.

Приложение 1

Дефиниции на бизнес единиците

1. Бизнес единици „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро (Wholesale)”

Тези бизнес единици следва да включват фиксирани/мобилни мрежови услуги, предоставяни на пазара на едро на други предприятия и фиксирани/мобилни мрежови услуги, които се ползват при предоставяне на фиксирани/мобилни услуги на дребно. От една страна това са мрежовите услуги за комутиране и пренос, което позволява на краен потребител на едно предприятие да се свързва с крайни потребители на същото или друго предприятие, или да има достъп до услуги, предлагани от друго предприятие. От друга страна тези бизнес единици обхващат и услугите на едро, предоставяни на други предприятия за изграждане физическа свързаност към мрежата на предприятието с цел предоставяне фиксирани/мобилни услуги на дребно, както и поддържането и експлоатацията на тази свързаност.

Регулаторните отчети за бизнес единиците „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро” включват разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с предоставянето на услуги по комутация и пренос на повикване в мрежата на предприятието, на повикване към други мрежи и за осигуряване и експлоатация на физическа свързаност за реализиране на взаимно свързване с други мрежи. Към тези бизнес единици се отнасят всички оперативни разходи за експлоатация и поддръжка на мрежовите елементи (активите) от GSM,UMTS и/или LTE мрежа и от фиксираната мрежа, чрез които се осъществява комутацията и преноса на сигнали в мрежата и при реализиране и поддържане на взаимно свързване. Част от оперативните разходи и от активите отнесени към тези бизнес единици се отнасят, според подходящ критерий, към предоставяните трафични услуги и към услугите за достъп на едро, докато оставащата част следва да се отнася към „Фиксирани/мобилни услуги на дребно”, отразявайки разходите за предоставянето на услуги на свои абонати, както е показано на Фигура 1. **Част от приходите от бизнес единицата „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” са трансферни приходи към „Фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро” и се остойностяват по прилаганите от предприятието цени на едро.**

2. Бизнес единици „Фиксирани/мобилни услуги на дребно (Retail)”

Тя включва всички дейности за продажба на телефонни услуги на крайните потребители, в т.ч. абонатни линии, линии под наем, повиквания, обществени телефони, предоставяне на справочна информация и предоставяне на SIM карти.

Регулаторните отчети за бизнес единицата „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” включват разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с предоставянето на тези услуги на крайните потребители. Разходите отнесени в „Фиксирани/мобилни услуги на дребно” включват трансферните разходи, свързани с употребата на мрежовите ресурси и услугите, предоставяни от „Предоставяне на фиксирани/мобилни мрежови услуги на едро”, маркетинговите и билинг разходите, свързани с предоставяне на услугите на крайните потребители. Тук се отнасят всички разходи, приходи, активи и пасиви за дейностите по продажба на фиксирани/мобилни услуги на крайните потребители, в т.ч.

абонатни линии, линии под наем, повиквания, предоставяне на справочна информация, SIM карти и др.

3. Бизнес единица „Други дейности по ТЗ”

Обикновено предприятията предоставят широка гама от други услуги, свързани с продажба на крайни устройства и аксесоари към тях, включително отдаване под наем, ремонт и поддръжка на оборудването на крайните потребители. В допълнение, те могат да имат интереси в дейности различни от телекомуникациите. За целите на разделното счетоводство, разходите, приходите, активите и пасивите, свързани с тези услуги се идентифицират отделно.

Забележка: В случаите, когато за предоставянето на фиксирани и мобилни услуги за комутация и пренос се използва един и същ мрежови елемент/и (актив) на мрежата следва разходите за експлоатация и поддръжка, както и активите да се разпределят по подходящ критерий и към фиксираните и към мобилните трафични услуги. КРС счита, че в такива случаи е най-подходящо да се използва като база за разпределение (драйвър) съотношението на реализирания трафик от осъществяването съответно на мобилната услуга и фиксираната услуга.

Приложение 2

Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети

I. Списък на услугите, предоставяни чрез мобилна мрежа, за които задължените предприятия следва да предоставят регулаторни отчети

1. Бизнес единица „Предоставяне на мобилни мрежови услуги на едро“:

1.1. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към мобилен абонат:

1.1.1. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2M on-net);

1.1.2. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2M off-net);

1.1.3. Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2M on-net);

1.1.4. Терминиране на гласово повикване в мобилната мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друга мрежа (F2M off-net).

1.2. Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат⁵⁴:

1.2.1. Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (M2F on-net);

1.2.2. Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на същото предприятие (M2F off-net);

1.2.3. Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (F2F on-net);

1.2.4. Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на предприятието (F2F off-net).

1.3. Терминиране на международни повиквания към мобилен абонат на предприятието.

1.4. Терминиране на международни повиквания в мобилната мрежа към фиксиран абонат на предприятието.

1.5. Генериране на повикване от мобилна мрежа.

---

⁵⁴ Това са фиксираните услуги, предоставяни от А1 и Теленор чрез мобилна мрежа. Към тези услуги БТК следва да отнася активи, пасиви, приходи и разходи само ако има случаи, в които предоставя фиксирани услуги на абонати чрез своята мобилна мрежа.

1.6. Изграждане на взаимно свързване:

- 1.6.1. с друга мобилна мрежа;
- 1.6.2. с фиксирана мрежа.

1.7. Поддръжка и експлоатация на изградено взаимно свързване:

- 1.7.1. с друга мобилна мрежа;
- 1.7.2. с фиксирана мрежа.

2. Бизнес единица „Предоставяне на мобилни услуги на дребно“:

2.1. Първоначално свързване (нетрафични услуги):

- 2.1.1. гласови услуги;
- 2.1.2. SMS, MMS;
- 2.1.3. мобилен интернет;
- 2.1.4. други услуги на дребно.

2.2. Месечен абонамент (нетрафични услуги):

- 2.2.1. гласови услуги;
- 2.2.2. SMS, MMS;
- 2.2.3. мобилен интернет;
- 2.2.4. други услуги на дребно.

2.3. Трафични услуги:

- 2.3.1. гласови услуги;
- 2.3.2. SMS, MMS;
- 2.3.3. мобилен интернет;
- 2.3.4. други услуги на дребно.

II. Списък на услугите, предоставяни чрез фиксирана мрежа, за които задължените предприятия следва да предоставя регулаторни отчети

1. Бизнес единица „Предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро (Wholesale)“:

1.1. Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа на предприятието:

- 1.1.1. Генериране на гласово повикване към фиксирана мрежа на предприятието (F2F on-net);
- 1.1.2. Генериране на гласово повикване към фиксирана мрежа на друго предприятие (F2F off-net);
- 1.1.3. Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на предприятието (F2M on-net);
- 1.1.4. Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на друго предприятие (F2M off-net);

1.1.5. Генериране на гласово повикване към мрежи извън страната (международни разговори);

1.1.6. Генериране на повиквания на едро (при ползване на услугата „избор на оператор“).

1.2. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа на предприятието;

1.2.1. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2F on-net);

1.2.2. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друго предприятие (F2F off-net);

1.2.3. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2F on-net);

1.2.4. Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2F off-net);

1.3. Терминиране на международни повиквания във фиксираната мрежа на предприятието.

1.4. Изграждане на взаимно свързване:

1.4.1. Точка на TDM взаимно свързване;

1.4.2. 2048 kbit/s комутируем порт;

1.4.3. 2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие;

1.4.4. VoIP порт (10 Mbit/s);

1.4.5. Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s;

1.4.6. Изграждане на 19” шкафове в помещение за съвместно ползване.

1.5. Поддръжка и експлоатация на изградено взаимно свързване:

1.5.1. 2048 kbit/s комутируем порт;

1.5.2. 2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие;

1.5.3. VoIP порт (10 Mbit/s);

1.5.4. Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s;

1.5.5. Шкаф за съвместно ползване.

1.6. Необвързан достъп:

1.6.1. Изграждане на първоначално свързване:

1.6.1.1. Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;

1.6.1.2. Съвместно ползване на достъп до абонатна линия;

1.6.1.3. Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия;

1.6.1.4. Предоставяне на тъмно влакно;

- 1.6.1.5. Физическо съвместно разполагане;
- 1.6.1.6. Дистанционно съвместно разполагане;
- 1.6.1.7. Виртуално съвместно разполагане.
- 1.6.1.8. Пренос (backhaul) при необвързан достъп.
- 1.6.2. Поддръжка и експлоатация на изградено свързване :
  - 1.6.2.1. Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;
  - 1.6.2.2. Съвместно ползване на достъп до абонатна линия;
  - 1.6.2.3. Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия;
  - 1.6.2.4. Предоставено тъмно влакно;
  - 1.6.2.5. Физическо съвместно разполагане;
  - 1.6.2.6. Дистанционно съвместно разполагане;
  - 1.6.2.7. Виртуално съвместно разполагане.
  - 1.6.2.8. Пренос (backhaul) при необвързан достъп.
- 1.7. Достъп до подземна канална мрежа
  - 1.7.1. Полагане на кабел/кабели в каналната мрежа:
    - 1.7.1.1. Техническо проучване на подадено заявление с дължина на трасето до 1 км., включително;
    - 1.7.1.2. Достъп и контрол при полагане на кабели за трасе с дължина до 1 км., включително;
    - 1.7.1.3. Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в работно време;
    - 1.7.1.4. Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в извънработно време.
  - 1.7.2. Ползване на канална тръба (в случаи на вече положени кабели):
    - 1.7.2.1. С положени от БТК защитни тръби;
    - 1.7.2.2. Без положени от БТК защитни тръби.
  - 1.7.3. Ползване на защитна тръба (в случаи на вече положени кабели):
    - 1.7.3.1. Положена от БТК;
    - 1.7.3.2. Положена от предприятие, ползващо достъп.
- 1.8. Широколентов достъп (bitstream):
  - 1.8.1. Изграждане на първоначално свързване:
    - 1.8.1.1. Достъп на ниво DSLAM;
    - 1.8.1.2. Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node);
    - 1.8.1.3. Достъп на ниво отдалечен възел (distant node);
    - 1.8.1.4. Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор).
  - 1.8.2. Поддръжка и експлоатация на изградено свързване:

- 1.8.2.1. Достъп на ниво DSLAM;
- 1.8.2.2. Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node);
- 1.8.2.3. Достъп на ниво отдалечен възел (distant node);
- 1.8.2.4. Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор).

1.9. Отдаване на абонатни линии под наем на едро:

- 1.9.1. Откриване на неактивни абонатни линии:
  - 1.9.1.1. Предоставяне/откриване на PSTN линии;
  - 1.9.1.2. Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) линии;
  - 1.9.1.3. Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) линии.
- 1.9.2. Ползване на абонатни линии:
  - 1.9.2.1. PSTN линии;
  - 1.9.2.2. ISDN (2B+D) линии;
  - 1.9.2.3. ISDN (30B+D) линии.

1.10. Линии под наем на едро.

2. Бизнес единица - „Фиксирани услуги на дребно (Retail)”.

2.1. Изграждане на абонатен достъп (Откриване на линии):

- 2.1.1. PSTN (тясна лента за гласови услуги);
- 2.1.2. ISDN 2B+D;
- 2.1.3. ISDN 30B+D;
- 2.1.4. xDSL (ширококолов) интернет достъп;
- 2.1.5. Аналогови линии под наем селищни;
- 2.1.6. Аналогови линии под наем междуселищни;
- 2.1.7. Цифрови линии под наем – селищни;
- 2.1.8. Цифрови линии под наем – междуселищни.

2.2. Поддръжка и експлоатация на изграден абонатен достъп:

- 2.2.1. PSTN (тясна лента за гласови услуги);
- 2.2.2. ISDN 2B+D;
- 2.2.3. ISDN 30B+D;2
- 2.2.4. xDSL (ширококолов) интернет достъп;
- 2.2.5. Аналогови линии под наем селищни;
- 2.2.6. Аналогови линии под наем междуселищни;
- 2.2.7. Цифрови линии под наем – селищни;
- 2.2.8. Цифрови линии под наем – междуселищни.

2.3. Трафични за:

- 2.3.1. Национални повиквания от географски номер към друг географски номер;
- 2.3.2. Национални повиквания от географски номер към негеографски номер на мрежа от неподвижна радиослужба от вида „точка към много точки”;

2.3.3. Национални повиквания от географски номер към негеографски номер, определен от кодове за достъп до национални негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1;

2.3.4. Национални повиквания от географски номер към мобилен номер;

2.3.5. Международни тел.услуги от географски номер към географски номер на друга държава;

2.3.6. Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава.

2.4. Услуги от обхвата на универсалната услуга:

2.4.1. Социални планове по видове;

2.4.2. Планове за инвалиди;

2.4.3. Планове за Социални и здравни заведения;

2.4.4. Обществени телефони;

2.4.5. Телефонен указател;

2.4.6. Справочна услуга.

Приложение 3

Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана и мобилна мрежи

I. Примерен списък на мрежовите елементи на фиксирана мрежа

1. Централи

- 1.1. Аналогова селищна централа;
- 1.2. Цифрова селищна централа;
- 1.3. Цифрова комбинирана централа;
- 1.4. Цифрова междуселищна централа;
- 1.5. Цифрова международна;
- 1.6. Номератори;
- 1.7. Главен разпределител – MDF;
- 1.8. Цифров разпределител – DDF;
- 1.9. Оптичен разпределител – ODF;
- 1.10. Мултисервизни възли за абонатен достъп – MSAN;
- 1.11. Софтсвич (Soft switch);
- 1.12. Сигнален гейтуей (Signaling Gateway);
- 1.13. Трънкинг гейтуей (Trunk Gateway).

2. Кабели и канална мрежа

- 2.1. Канална мрежа за телефонни кабели;
- 2.2. Метални кабели – абонатна мрежа;
- 2.3. Метални кабели – селищна транспортна мрежа между централи;
- 2.4. Метални кабели – междуселищна транспортна мрежа между централи;
- 2.5. Метални кабели – станционни;
- 2.6. Коаксиални кабели – транспортна мрежа;
- 2.7. Оптични кабели – абонатна мрежа;
- 2.8. Оптични кабели – селищна транспортна мрежа между централи;
- 2.9. Оптични кабели – междуселищна транспортна мрежа между централи;
- 2.10. Оптични кабели – станционни.

3. Оборудване за мрежата

- 3.1. Преносни устройства – аналогови;
- 3.2. Уплътнителни системи в абонатната мрежа;
- 3.3. Преносно оборудване цифрово – xDSL;
- 3.4. Преносно оборудване цифрово – PDH;
- 3.5. Преносно оборудване цифрово – SPDH;
- 3.6. Преносно оборудване цифрово – SDH;
- 3.7. Преносно оборудване цифрово – WDM;
- 3.8. Преносно оборудване цифрово – IP Core network;
- 3.9. Преносно оборудване цифрово – аналогово радиорелейно;
- 3.10. Преносно оборудване – цифрово радиорелейно PDH;
- 3.11. Преносно оборудване – цифрово радиорелейно SDH;
- 3.12. Преносно оборудване – цифрово – LMDS;
- 3.13. Преносно оборудване - цифрово радиорелейно – други;

- 3.14. Оборудване за излъчване на радио и ТВ сигнали;
- 3.15. Оборудване за предаване на данни;
- 3.16. Оборудване за широколентов абонатен достъп;
- 3.17. Оборудване за АТМ мрежа;
- 3.18. Оборудване за МАН мрежа;
- 3.19. Кросконектори;
- 3.20. Гъвкави мултиплекси;
- 3.21. Аналогови/цифрови конвертори;
- 3.22. Оборудване за обществени телефонни мрежи;
- 3.23. Телеграфно оборудване;
- 3.24. Оборудване за радиофикация.

II. Примерен списък на мрежовите елементи на мобилна мрежа

1. GSM Базови станции BST;
2. UMTS Базови станции Node B;
3. Контролер на GSM-базови станции BSC;
4. Контролер на UMTS-базови станции RNC;
5. Транскодер TCU;
6. Репитер Repeater;
7. Мрежова инфраструктура NI:
  - Радиорелейни линии;
  - Оптична мрежа;
8. Център за управление на мрежата NOC;
9. Център за експлоатация и поддръжка – мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC);
10. Мобилна централа MSC;
11. Фиксирана централа SSW;
12. Централа за кратки текстови съобщения SMSC;
13. Централа за пакетна комутация SGSN (GPRS оборудване);
14. Входно устройство към централа за пакетна комутация SGGSN (GPRS оборудване);
15. Точка за комутация на сигнални съобщения STP;
16. Център за управление на мрежата NOC:
  - *UMTS системи за оперативен контрол UMTS-OSS;*
17. Център за техническо обслужване (експлоатация и поддръжка) – мобилна централа OMC-S (Switched OMC);
18. Система за гласова поща VMS;
19. Регистър/и (база данни) за мобилната мрежа (на „домашните” потребители на мрежата HLR, на „посетителите” потребители, регистрирани в съответната мрежа VLR, Регистър за идентификация на оборудването EIR, Център за установяване на автентичността AUC);
20. Платформа интелигентни мрежи IN Platforms;
21. Система за администриране на абонатите Provisioning system;
22. Система за таксуване Billing system;
23. Платформа за преобразуване на таксуващата информация (Mediation device);
24. Информационни технологии IT;
25. Други платформи Other Platforms.

Приложение 4

Форми и съдържание на регулаторните отчети

Списък на формите на регулаторните отчети по Приложение №4

4. Справка за предприятието

4.1. Консолидиран отчет на предприятието

1. Приложение 4.1.1. - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx в хил. лева
2. Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx , в хил. лева
3. Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на зетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx , в хил. лева

4.2. Разпределение на оперативните разходи и на зетия капитал по бизнес единиците.

4. Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
5. Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
6. Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
7. Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева
8. Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зет капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

9. Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

10. Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

11. Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева

4.3. Отчети на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за нетрафични и трафични услуги

12. Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева

13. Приложение 4.3.2. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева

14. Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева

15. Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева

16. Приложение 4.3.5. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева

17. Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева

4.4. Средна цена и първоначален тест за равнопоставеност при предоставяне на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро.

18. Приложение 4.4.1. - Средна цена на услуги за взаимно свързване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

19. Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

20. Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.

21. Приложение 4.4.4. - Средна цена на услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.
22. Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги за широколентов достъп на едро за 20xx г.
23. Приложение 4.4.6. - Средна цена на отдаване на абонатна линия под наем на едро и средна цена за достъп до абонатна линия за абонати на предприятието за 20xx г.
24. Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро за 20xx г.
25. Приложение 4.4.8. – Средна цена на терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.
26. Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне на терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx г.
27. Приложение 4.4.10. – Средна цена за предоставяне на услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа за 20xx г.

4.5. Средна цена при предоставяне на фиксирани и мобилни услуги на дребно и първоначален тест за изпълнение на изискванията на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) за липса на антиконкурентно крос субсидиране.

28. Приложение № 4.5.1. - Средна цена на фиксирани услуги на дребно, в т.ч. от обхвата на универсалната услуга за 20xx г.
29. Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx г.

4.6. Трансферни приходи и разходи

30. Приложение 4.6.1. - Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева
31. Приложение 4.6.2. - Трансферни приходи от бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги" за 20xx г., в хил. лева
32. Приложение 4.6.3. - Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева
33. Приложение 4.6.4. - Трансферни приходи от бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" към "Мобилни мрежови услуги на едро" бизнес единица за 20xx г., в хил. лева

4.7. Отчет за съответствието между регулаторните счетоводни отчети и годишните финансови отчети

34. Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО **по отношение на ОРЕХ (оперативните разходи)**, в хил. лева

35. Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО **Баланс на активите**, в хил. лева

4.8. Отчет за среден разход на мрежови елемент на мобилна мрежа, в хил. лева.

4.9. Отчет за среден разход на мрежови елемент на фиксирана мрежа, в хил. лева.

Приложение 5

Указания за попълване на регулаторните отчети

Общи указания

С цел улесненото попълване на отчетите от задължените предприятия, както и на им проверката им от страна на КРС, в регулаторните отчети са въведени цветови индикации на клетките от листовите във формат „Excel“, които предприятията следва да спазват.

4.1. Консолидиран отчет на предприятието

Приложение 4.1.1 - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx година в хил. лева

Цел: Да се получат данни, необходими за изчисляването на показатели за извършване на финансов анализ отделно за фиксирана и мобилна дейност по предоставянето на услуги на едро (на други предприятия) и дребно (на крайни потребители).

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство, съгласно Приложение №2“:

- В колона „С“ - „Фиксирани мрежови услуги на едро“ БТК попълва, като посочва общата сума на приходите от предоставените на други предприятия фиксирани мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2 и трансферните приходи от предоставените услуги на дребно на свои абонати (от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно“). Общата сума на разходите включва разходите, извършени във връзка с предоставянето на други предприятия на фиксирани мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2 плюс трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (към бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно“). В тази колона А1 и Теленор посочват като приходи сумите на трансферните приходи от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно“, ако имат такива и добавят към сумата на прихода в тази колона и приходите от договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.
- В колона „D“ – „Мобилни мрежови услуги на едро“ задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите от предоставените на други предприятия мобилни мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел I. на Приложение №2, както и трансферните приходи от предоставените услуги на дребно на свои мобилни абонати (от бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно“), а за А1 и Теленор и от предоставените услуги на дребно на свои абонати

на фиксирана услуга (от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно“). Общата сума на разходите включва: разходите, извършени във връзка с предоставянето на други предприятия на мобилни мрежови услуги на едро, изброени по точка 1, раздел II, на Приложение №2, трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои мобилни абонати (към бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно“), а за А1 и Теленор, и трансферните разходи към предоставените услуги на дребно на свои абонати на фиксирана услуга (към бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно“).

- В колона „Е“ – „Фиксирани услуги на дребно“ задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите и разходите за предоставените фиксирани услуги на дребно, изброени по точка 2, раздел II на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро“.
- В колона „F“ – „Мобилни услуги на дребно“ задължените предприятия попълват като посочват общата сума на приходите и разходите, свързани с предоставянето на мобилни услуги на дребно, изброени по точка 2, раздел I. на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единиците „Фиксирани мрежови услуги на едро“ и „Мобилни мрежови услуги на едро“.
- В колона „G“ се посочва сумите от стойностите по колони „C“, „D“, „E“ и „F“.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)“:

- Колона „H“ се попълва от БТК като се посочва общата сума на приходите и разходите за предоставените фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2. А1 и Теленор попълват в тази колона приходите и разходите, възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колона „I“, „J“ и „K“ се попълват от задължените предприятия като се посочва общата сума на приходите и разходите възникнали във връзка с предоставените фиксирани и мобилни услуги на едро и дребно, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2.
- Колона „L“ се посочва сумите на стойностите по колони „H“, „I“, „J“ и „K“.
- Колона „M“ се попълва от задължените предприятия като се посочва общата сума на приходите и разходите възникнали във връзка с извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).

- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочва сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици за 20xx година, в хил. лева

Цел: Да се получи информация за разпределението на оперативните разходи по съответните бизнес единици на едро и дребно за дейностите на предприятията по предоставяне на фиксирани и мобилни електронно съобщителни мрежи и/или услуги, отделени от другите дейности на предприятието по ТЗ, която да послужи за анализ на структурата на разходите на предприятието.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, от обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)”:

- Колона „С“ - Фиксирани мрежови услуги на едро”. БТК посочва сборът на сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел II на Приложение №2, включително сумата на трансферните разходи, възникнали във връзка с предоставянето на услуги на собствени фиксирани абонати на дребно. А1 и Теленор попълват в тази колона оперативните разходи, възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.
- Колона „D“ – Мобилни мрежови услуги на едро” се попълва от задължените предприятия като посочват сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел I на Приложение №2, включително сумата на трансферните разходи, възникнали във връзка с предоставянето на услуги на собствени фиксирани и мобилни абонати на дребно от бизнес единиците „Фиксирани услуги на дребно” и „Мобилни услуги на дребно”.
- Колона „E“ – Фиксирани услуги на дребно” и колона „F“ – Мобилни услуги на дребно” се попълват от задължените предприятия като посочват сумите на разпределените оперативни разходи по видове към услугите съответно на бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел II на Приложение №2 и бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел I на Приложение №2, като в тях не са включени трансферните приходи и разходи към и от бизнес единиците „Фиксирани мрежови услуги на едро” и „Мобилни мрежови услуги на едро”.
- В колона „G” се посочват сумите от стойностите по “С”, “D”, “E” и “F”.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)“:

- Колона „Н” се попълва от БТК като се посочват сумите на разпределените оперативни разходи по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2. А1 и Теленор попълват в тази колона оперативните разходи възникнали във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колона „I”, „J” и „K” се попълват от задължените предприятия като посочват сумата на разпределените оперативни разходи по видове към услуги, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2, предоставяни от фиксираната и мобилната дейност.
- В колона „L” задължените предприятия посочват сумите от стойностите по колони „Н”, „I”, „J” и „K”.
- В колона „M” задължените предприятия посочват сумите на разпределените оперативни разходи за извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).
- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочват сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на зетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) по бизнес единици на (име на предприятието) за 20xx година, в хил. лева

Цел: Да се получи информация за разпределението на зетия капитал в по съответните бизнес единици на едро и дребно за дейностите на предприятията по предоставяне на фиксирани и мобилни електронно съобщителни мрежи и/или услуги, отделени от другите дейности на предприятието по ТЗ, която да послужи за анализ на структурата на капитала на предприятието.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, от обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)“:

- Колона „С“ – „Фиксирани мрежови услуги на едро” задължените предприятия посочват сумата на разпределения зет капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел II на Приложение №2.
- Колона „D“ – „Мобилни мрежови услуги на едро” се попълва от задължените предприятия като посочват сумата на разпределения зет капитал по видове към

услугите на бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро”, изброени по т. 1, раздел I на Приложение №2.

- Колона „Е“ – „Фиксирани услуги на дребно” и колона „F“ – „Мобилни услуги на дребно” се попълват от задължените предприятия като посочват сумите на разпределения зает капитал по видове към услугите съответно на бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел II на Приложение №2 и бизнес единицата „Мобилни услуги на дребно”, изброени по т. 2, раздел I на Приложение №2.
- В колона „G” се посочват сумите от стойностите по колони “C”, “D”, “E” и “F”.

Част „Електронно съобщителни услуги на едро и дребно, извън обхвата на задължението за разделно счетоводство, (които не са посочени в Приложение №2)”:

- Колона „H” се попълва от задължените предприятия като се посочва сборът на сумата на разпределения зает капитал по видове към услугите на бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро”, предоставени на други предприятия, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2. А1 и Теленор попълват в тази колона заетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, които **НЕ СА** изброени по точка 1, раздел II. на Приложение №2, ако имат такива.
- Колони „I”, „J” и „K” се попълват от задължените предприятия като посочват сумата на разпределения зает капитал по видове към услуги, които **НЕ СА** изброени в Приложение №2, предоставяни от фиксираната и мобилната дейност.
- В колона „L” се попълва от задължените предприятия се посочват сумите от стойностите по колони „H”, „I”, „J” и „K”.
- В колона „M” се попълва от задължените предприятия като се посочва сумата на разпределения зает капитал за извършването на всички други дейности по Търговския закон (различни от електронно съобщителните).
- Колона „N” се попълва от задължените предприятия като се посочват сумите от стойностите по колони „G”, „L” и „M”.

4.2. Разпределение на оперативните разходи и на заетия капитал по бизнес единиците, в хил. лева.

Цел: Да се получи информация за разпределението на оперативните разходи по категории и заетия капитал към услугите, изброени в Приложение №2, която да послужи за анализ на разходите свързани с предоставянето на конкретна услуга на едро и дребно.

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва само сумата на оперативните разходи (без трансферните разходи към бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно“) по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на всяка една от фиксираните мрежови услуги на едро, изброени в т.1 на Раздел II от Приложение №2, която се предоставя на други предприятия. А1 и Теленор попълват в този отчет оперативните разходи във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват сумите на оперативните разходи по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на всяка една от фиксираните услуги на дребно (изброени в т.2 на Раздел II от Приложение №2) на свои фиксирани абонати. Разходите включват и трансферните разходи от бизнес единицата „Фиксирани мрежови услуги на едро“ за БТК (ред 1), а разходите на А1 и Теленор включват трансферните разходи от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро“, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа.

Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват само сумите на оперативните разходи (без трансферните разходи към бизнес единици „Мобилни услуги на дребно“ и „Фиксирани услуги на дребно“) по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел I от Приложение №2) на други предприятия.

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват сумите на оперативните разходи по категории, включително амортизационни отчисления, свързани с реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни услуги на дребно (изброени в т.2 на Раздел I от Приложение №2) на свои абонати. Разходите включват и трансферните разходи от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро“.

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на фиксирани мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел II от Приложение №2) на алтернативни предприятия. А1 и Теленор попълват в тази колона зетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива.

Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни мрежови услуги на едро (изброени в т.1 на Раздел I от Приложение №2) на алтернативни предприятия.

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложения №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на фиксирани услуги на дребно (изброени в т. 2 на Раздел II от Приложение №2) на свои абонати.

Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение №2 за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват разпределения зает капитал по мрежови елементи, необходим за реализирането, поддръжката и предоставянето на мобилни услуги на дребно (изброени в т. 2 на Раздел II от Приложение №2) на свои абонати.

4.3. Отчети на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за нетрафични и трафични услуги

Цел: Да се получи дезагрегирана финансова информация за всяка от електронно съобщителните услуги, изброени в Приложение №2, която да дава възможност за изчисляване на финансови показатели за анализ на възвращаемостта на разходите и зетия

капитал от предоставянето на конкретна услуга, както и да доказва изпълнението на изискването услугите да не се предоставят на цена под разходи.

Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва общите приходи от нетрафични фиксирани мрежови услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на нетрафични фиксирани мрежови услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно” свързан с предоставянето на нетрафични фиксирани услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор попълват в тази колона зетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на нетрафични фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.1. и Приложение № 4.2.5.

Приложение 4.3.2. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет БТК посочва общите приходи от трафични фиксирани мрежови услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на трафични фиксирани мрежови услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Фиксирани услуги на дребно” свързан с предоставянето на трафични фиксирани услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор попълват в тази колона зетия капитал във връзка с договори с други предприятия за предоставяне на трафични фиксирани мрежови услуги на едро, ако имат такива. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.1. и Приложение № 4.2.5.

Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите приходи от нетрафични мобилни услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на нетрафични мобилни услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Мобилни услуги на дребно” свързан с предоставянето на нетрафични мобилни услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор включват и трансферните приходи за нетрафични услуги от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.3. и Приложение № 4.2.6.

Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите приходи от трафични мобилни услуги като сбор от прихода получен от предоставянето на трафични мобилни услуги на едро на други предприятия и трансферния приход от бизнес единица „Мобилни

услуги на дребно” свързан с предоставянето на трафични мобилни услуги на дребно на свои абонати. А1 и Теленор включват и трансферните приходи за трафични услуги от бизнес единицата „Фиксирани услуги на дребно”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирани услуги на дребно чрез мобилна мрежа. Разходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.2.3. и Приложение № 4.2.6.

Приложение 4.3.5. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите разходи, свързани с предоставянето на фиксирани нетрафични и трафични услуги на дребно, като сума от оперативните разходи от Приложение 4.2.2., включително трансферния разход от бизнес единица „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК, а за А1 и Теленор от „Мобилни мрежови услуги на едро”, тъй като двете предприятия предоставят фиксирана услуга на дребно чрез мобилна мрежа. Приходите и зетият капитал се посочват съответно от Приложение № 4.5.1. и Приложение № 4.2.7.

Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват общите разходи свързани с предоставянето на мобилни нетрафични и трафични услуги на дребно като сбор от оперативните разходи от Приложение 4.2.4., включително трансферния разход от бизнес единица „Мобилни мрежови услуги на едро”. Приходите и зетия капитал се посочват съответно от Приложение № 4.5.2. и Приложение № 4.2.8.

4.4. Средна цена и първоначален тест за равнопоставеност при предоставяне на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро.

Цел: Да се докаже изпълнението на задължението за равнопоставеност и спазването на наложените ценови ограничения по отношение на регулирани услуги на едро. Средната цена получена от съотношението приходи/количество трябва да отговаря на цените в Типовите предложения на предприятията и/или на наложените ценови ограничения.

В Приложения 4.4.1. – 4.4.10. се посочват само приходите от продажби на фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро на алтернативни предприятия. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Приложение 4.4.1. - Средна цена за услуги за взаимно свързване в определено местоположение и първоначален тест за равнопоставеност – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.4. - Средна цена за услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги за широколентов достъп на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.6. - Средна цена за отдаване на абонатна линия под наем на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.8. – Средна цена на услугата терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ ФИКСИРАНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне на терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ МОБИЛНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

Приложение 4.4.10. – Средна цена за предоставяне на услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа за 20xx г. – ПОПЪЛВА СЕ ОТ ЗАДЪЛЖЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕДОСТАВЯЩИ МОБИЛНИ УСЛУГИ НА ЕДРО

4.5. Средна цена при предоставяне на фиксирани и мобилни услуги на дребно и първоначален тест за изпълнение на изискванията на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) за липса на антиконкурентно крос субсидиране.

Приложение № 4.5.1. - Средна цена на фиксирани услуги на дребно, в т.ч. от обхвата на универсалната услуга за 20xx г.

Цел: Да се осигури финансова информация, необходима за изчисляване на нетните разходи от предоставяне на Универсална услуга, съгласно Правилата за изчисляване на нетните разходи.

В този отчет задължените предприятия посочват само приходите от продажби на фиксирани услуги на дребно (включително предоставяните през мобилна мрежа) на свои абонати. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Задълженото предприятие следва да приложи в придружаващите отчетите документи, описание на използваните принципи и критерии, по които са разпределени приходите и разходите към услуги, които са част от пакет.

Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20xx г.

Цел: Да се получат данни, необходими за доказване на изискването на ЗЕС цените на предоставяните електронно съобщителни услуги да не са под разходите за предоставянето им. Този отчет ще позволи и наблюдаване на влиянието на наложените ценови ограничения на услугата терминиране в мобилна мрежа върху цените на дребно и върху установеният в пазарния анализ конкурентен проблем „затваряне на трафик в мрежата”.

В този отчет задължените предприятия посочват само приходите от продажби на мобилни услуги на дребно на свои абонати. Мерната единица за предоставеното количество трябва да съответства на мерната единица, за която е определена цената в Ценовата листа на предприятието за съответната услуга.

Предприятията следва да приложат в придружаващите отчетите документи, описание на използваните принципи и критерии, по които са разпределени приходите и разходите към услуги, които са част от пакет.

4.6. Трансферни приходи и разходи

Приложение 4.6.1. Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните разходи, разпределени от бизнес единици „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК и от „Мобилни мрежови услуги на едро” за А1 и Теленор към фиксирани услуги на дребно.

Приложение 4.6.2. - Трансферни приходи от бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните приходи от фиксираните услуги на дребно към бизнес единица „Фиксирани мрежови услуги на едро” за БТК и към „Мобилни мрежови услуги на едро” за А1 и Теленор.

Приложение 4.6.3. Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните разходи, разпределени от бизнес единицата „Мобилни мрежови услуги на едро” към мобилни услуги на дребно.

Приложение 4.6.4. Трансферни приходи от бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" към "Мобилни мрежови услуги на едро" бизнес единица за 20xx г., в хил. лева.

В този отчет задължените предприятия посочват трансферните приходи от мобилните услуги на дребно към бизнес единица „Мобилни мрежови услуги на едро”.

4.7. Отчет за съответствието между регулаторните счетоводни отчети и годишните финансови отчети

Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО по отношение на ОПЕХ (оперативните разходи)

В този отчет посочените от задължените предприятия приходи и разходи трябва да съответстват на посочените стойности за тях в Приложение 4.1.1. В колона „D – Допълнителна амортизация на база ССА се посочва разликата между историческата стойност на активите и тяхната настояща стойност. През 2019 г. КРС беше сезирана от задължените предприятия относно необходимите промени във формите на РСО в резултат от прилагането на МСФО 15 (Международен счетоводен стандарт за финансово отчитане), поради което на систематичното място в отчет 4.7.1. е добавен ред „Корекции при прилагане на МСФО 15“.

Като от общите оперативни приходи/разходи се приспадат трансферните приходи/разходи и се прибавят сумите за други приходи/разходи, приходи/разходи от бракувани ДМА, приходи/разходи от дялови участия и приходи/разходи от лихви следва да се получава приходът, отчетен в ГФО.

Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс на активите, в хил. лева.

В този отчет стойностите на зетия капитал в началото и в края на отчетния период следва да съответстват на капитала в ГФО към 31.12. на предходната отчетна година и съответно към 31.12. на годината за която се изготвя отчета. За получаването на размера на зетия капитал за отчетния период по ССА първо се пресмята средно аритметичната стойност на зетия капитал по НСА, след което се коригира с размера на Положителната/отрицателната репутация. В случаите, когато репутацията е положителна

като величина CAPEX по НСА > CAPEX по ССА. Стойностите на зетия капитал по ССА за отделните бизнес единици следва да съответства на представените негови стойности за същите бизнес единици в отчети 4.1.1. и 4.1.3. През 2019 г. КРС беше сезирана от задължените предприятия относно необходими промени във формите на РСО в резултат от прилагането на МСФО 15 (Международен счетоводен стандарт за финансово отчитане), поради което на систематичното място в отчет 4.7.2. е добавен ред „Корекции при прилагане на МСФО 15“.

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни

Приложение 4.1.1 - Консолидиран отчет на приходите и разходите (на дохода) по бизнес единици за 20xx г. на .....(име на предприятие)....., в хил. лв

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство, съгл. Приложение 2					Електронно съобщителни услуги на едро и дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство (не посочени в Приложение 2)					Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни мрежови услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	Приходи от оперативна дейност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Оперативни разходи ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Разлика между оценените на база настояща стойност (ССА) оперативни разходи и историческите оперативни разходи (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Печалба преди лихви и данъци по настояща стойност (ССА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
6	Зает капитал ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Разлика между заетия капитал по настояща стойност (ССА) и по историческа стойност (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Възвращаемост на база зает капитал ССА в %	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
9	Зает капитал ССА+WACC (....%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Възвращаемост на база зает капитал ССА + WACC (.....%)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.1.2. - Консолидиран отчет на разпределението на оперативните разходи по текуща настояща стойност (ССА) на .....(име на предприятие).....по бизнес единици за 20xx г., в хил.лева

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
	Разходи за дейността по ССА												
1	Разходи за национален интернет					-					-		-
2	Разходи за международен интернет					-					-		-
3	Разходи за материали										-		-
4	Разходи за външни услуги					-					-		-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване					-					-		-
5.2	- мрежови съоръжения и оборудване					-					-		-
5.3	- други материални активи					-					-		-
5.4	- нематериални активи					-					-		-
6	Разходи за персонал					-					-		-
7	Други разходи					-					-		-
8	Положителна/отрицателна репутация					-					-		-
9	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-					-		-
10	Общи оперативни разходи по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Общи оперативни разходи по ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.1.3. - Консолидиран отчет на разпределението на заетия капитал по текуща настояща стойност (ССА) на ...име на предприятието.....по бизнес единици за 20xx г., в хил.лева

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро от обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно от обхвата на задължението за		Общо за електронно съобщителни услуги на едро и дребно от обхвата на задължението за разделно счетоводство	Фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Фиксирани и мобилни услуги на дребно извън обхвата на задължението за разделно счетоводство		Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	Общо към 31 Декември 20xx г.
		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно		Фиксирани мрежови услуги на едро	Мобилни мрежови услуги на едро	Фиксирани услуги на дребно	Мобилни услуги на дребно			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
	Дълготрайни материални активи (ССА)												
	Трансферен зает капитал												
1	Земля и сгради	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Мрежови компоненти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Други ДМА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Нематериални дълготрайни активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Инвестиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Общо дълготрайни активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Краткотрайни (текущи) материални активи по ССА												
7	Стоки/материали	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Дебитори (вземания)												
9	- вътрешни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	- външни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Общо (текущи) активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Текущи пасиви												
12	Задължения с падеж до една година												
12.1	- вътрешни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.2	- външни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Общо текущи пасиви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Нетни текущи активи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Общо активи без задължения	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Обезпеч. на задължения и лихви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Зает капитал ССА	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Гървични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.1. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Взаимно свързване							Генериране				Терминирани				
		Точна на взаимно свързване	2048 Kbit/s комплиреми порт	VoIP порт (10 Mbit/s)	2048 Kbit/s линия за взаимно свързване до поощение на алтернативно	Линия за IP взаимно свързване до поощения на ОП, 10 Mbit/s	Избор на оператор на абонателна основа	Общо за взаимно свързване	Към мрежи извън страната (международни разговори)	национален сегмент	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	Общо за генериране	национален сегмент	Терминирани на плащане от мрежи извън страната (международни разговори)	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	Общо за терминирани	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
	Преки разходи																
1	Разходи за инсталиране																
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата																
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата																
4	Информационни технологии																
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:																
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване																
5.2	- мрежови съоръжения и оборудване																
5.3	- други материални активи																
5.4	- нематериални активи																
6	Тарифиране и фактуриране																
	Общи разходи																
7	Продажба и маркетинг																
8	Финанси и счетоводство																
9	Човешки ресурси																
10	Администрация и управление																
11	Преизчисляване по ССА																
11.1	- Положителна репутация (разликата ССА - НСА)																
11.2	- допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)																
12	Общо оперативни разходи по ССА																

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.2. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20ххг. на ... (име на предприятието)....., в хил.лв.

Бизнес единици Оперативни разходи	Нетрафикни фиксирани услуги, извън пакет								Общо за услуги за достъп на дребно, извън пакет	Трафикни услуги на дребно, извън пакет								Общо за трафикни услуги на дребно, извън пакет	Нетрафикни фиксирани услуги, които са част от пакет								Общо за услуги за достъп на дребно, които са част от пакет
	PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	XDSL (широкопотоков) интернет достъп	Достъп до фиксирани абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, предоставени на дребно	Национални повиквания от геопр. № към друг геопр. №		Национални повиквания от геопр. № към негеопр. на мрежа от неговата разслужба от вида "точка към много точки"	Национални повиквания от геопр. № към мобилен номер	Национални повиквания от геопр. № към негеопр. с кодове за достъп до нцн, негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа шифра 1.	Международни тел. услуги от геопр. № към географски № от ННП на друга държава	Международни тел. услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	Други трафикни услуги на дребно	PSTN	ISDN 2B+D		ISDN 30B+D	XDSL (широкопотоков) интернет достъп	Достъп до фиксирани абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, предоставени на дребно	Общо за услуги за достъп на дребно, които са част от пакет			
В	С	Д	Е	Ф	Г	Н	И	К	Л	М	Н	О	П	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA			
Оперативни разходи																											
Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"																											
Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"																											
Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия																											
Маркетинг и продажби																											
Фактуриране																											
Събиране на вземания																											
Информационни технологии																											
Обслужване на клиенти																											
Разходи за известия (по поща и SMS)																											
Отписани вземания																											
Други разходи																											
Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи:																											
земля и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.																											
други материални активи																											
нематериални активи																											
Общи разходи																											
финанси и счетоводство																											
Човешки ресурси																											
Администрация и управление																											
Оперативни разходи по историческа стойност (НСА)																											
Преизчисляване по ССА																											
Положителна репутация (разликата ССА - НСА)																											
Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)																											
Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)																											

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.3. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на.....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Нетрафикни услуги			Трафикни услуги			Общо трафикни мобилни мрежови услуги на едро	Други услуги на едро	Общо за мобилни мрежови услуги на едро
		Везилни съоръжване	Други нетрафикни услуги	Общо нетрафикни мобилни мрежови услуги на едро	Терминирване	Генериране	Други трафикни услуги			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	Преки разходи									
1	Разходи за инст алиране			-				-		-
2	Разходи за планиране, развитие и изграждане на мрежата			-				-		-
3	Разходи за управление, експлоатация, поддръжка и ремонт на мрежата			-				-		-
4	Информационни технологии			-				-		-
5	Амортизации на база на историческа стойност на активите:									
5.1	- земя и сгради, използвани за мрежови съоръжения и оборудване			-				-		-
5.2	- мрежови съоръжения и оборудване			-				-		-
5.3	- други материални активи			-				-		-
5.4	- нематериални активи			-				-		-
6	Тарифиране и фактуриране			-				-		-
	Косвени общи разходи									
7	Продажба и маркетинг			-				-		-
8	Финанси и счетоводство			-				-		-
9	Човешки ресурси			-				-		-
10	Администрация и управление			-				-		-
11	Преизчисляване по ССА									
11.1	Положителна репутация holding gain/loss (разликата ССА - НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)			-				-		-
12	Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствието на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.4. - Разпределени оперативни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Нетрафични, извън пакет					Трафични, които не са част от пакет				
		Нетрафични гласови услуги на дребно	Нетрафични услуги на дребно за SMS/MMS	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафични услуги на дребно	Общо нетрафични мобилни услуги на дребно	Трафика глас	Трафика SMS/MMS	Трафика данни	Други трафични услуги	Общо трафични мобилни услуги на дребно
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Оперативни разходи										
1	Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро"					-					-
2	Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро"					-					-
3	Плащания за услуги на едро, предоставени от други предприятия					-					-
4	Маркетинг и продажби					-					-
5	Фактуриране					-					-
6	Събиране на вземания					-					-
7	Информационни технологии					-					-
8	Обслужване на клиенти					-					-
9	Разходи за известия (по поща и SMS; on-line справки, подържане на информация на интернет страницата)					-					-
10	Отписани вземания					-					-
11	Други разходи					-					-
12	Амортизации на база на историческа стойност на активи, които не са мрежови елементи: земя и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.					-					-
12.1	земля и сгради, използвани за администрация, центрове за обслужване на клиенти и др.					-					-
12.2	други материални активи					-					-
12.3	нематериални активи					-					-
13	Общи разходи					-					-
13.1	Финанси и счетоводство					-					-
13.2	Човешки ресурси					-					-
13.3	Администрация и управление					-					-
14	Оперативни разходи по историческа стойност (НСА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Преизчисляване по ССА					-					-
15.1	Положителна репутация (разликата ССА - НСА)					-					-
15.2	Допълнителна амортизация (амортизация на база ССА - амортизация на база НСА)					-					-
16	Общо оперативни разходи по настояща стойност (ССА)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Общи стойности за съответния работен лист
 Показатели за финансов анализ
 Данни копирани от други работни листове
 Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.5. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и към услуги, посочени в т. 1, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име предприятие)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Взаимно свързване							Генериране				Терминирани				
		Точка на взаимно свързване	2048 kb/s комутирем порт	VoP порт (10 Mbps)	2048 kb/s линия за взаимно свързване до помещене на алтернативно предприятие	Линия за IP взаимно свързване до помещени на ОП, 10 Mbps	Избор на оператор на абонатна услуга	Общо за взаимно свързване	Към мрежи извън страната (международни разговори)	Национален сегмент	Към неопрофис № с кодове за достъп 700, 800, 90, и с първа ц. 1	Общо за генериране	Национален сегмент	Терминирани на повикване от мрежи извън страната (международни)	Към неопрофис № с кодове за достъп 700, 800, 90, и с първа ц. 1	Общо за терминирани	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Дълготрайни активи (ССА)																	
1	Земля и сгради																
2	Мрежови елементи																
2.1	Централа																
2.2	Комутатори, централи (switch)																
2.3	Съоръжения за пренос (transmission)																
2.4	Номератори																
2.5	Главен разпределител – MDF																
2.6	Цифров разпределител – DDF																
2.7	Оптически разпределител – ODF																
2.8	Мултисервизни възли за абонатен достъп (MSAN)																
2.9	Софтуер																
2.10	Сигнален гейтвей																
2.11	Трънкинг гейтвей																
3	Кабели и канална мрежа																
3.1.	- медни кабели																
3.2.	- оптични кабели																
4	Канализация в мрежата за достъп																
5	Други ДМА																
6	Нематериални дълготрайни активи																
7	Инвестиции																
8	Общо дълготрайни активи																
Краткотрайни (текущи) материални активи																	
9	Стоки/материали																
10	Дебитори (вземания)																
11.1.	- вътрешни																
11.2.	- външни																
12	Общо (текущи) активи																
Текущи пасиви																	
13	Задължения с падеж до една година																
13.1.	- вътрешни																
13.2.	- външни																
14	Общо текущи пасиви																
15	Нетни текущи активи																
16	Общо активи без задължения																
17	Обезпеч. на задължения и лихви																
18	Зает капитал ССА																
19	Зает капитал НСА																
20	Разлика ССА - НСА																

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в

Приложение 4.2.6. - Разпределени на разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" и към услугите, посочени в т. 1, раздел I на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Нетрафикни услуги		Общо нетрафикни мобилни мрежови услуги на едро	Трафикни услуги			Общо трафикни мобилни мрежови услуги на едро	Други услуги на едро	Общо за мобилни мрежови услуги на едро
		Взаимно свързване	Други нетрафикни услуги		Терминирване	Генериране	Други трафикни услуги			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Дълготрайни активи (ССА)										
1	Земля и сгради									
2	Мрежови елементи									
2.1	GSM Базови станции BSC									
2.2	UMTS Базови станции Node B									
2.3	Контролер на GSM-базови станции BSC									
2.4	Контролер на UMTS-базови станции RNC									
2.5	Транскодер TCU									
2.6	Религер Rerpeater									
2.7	Мрежова инфраструктура IN									
2.7.1	Радиорелейни линии									
2.7.2	Оптическа мрежа									
2.8	Център за управление на мрежата NOC									
2.9	Център за експлоатация и поддръжка - мрежа за достъп OMC-R (Radio OMC)									
2.10	Мобилна централа MSC									
2.11	Фиксирана централа SSW									
2.12	Централа за кратки текстови съобщения SMSC									
2.13	Централа за пакетна комутация SGSN									
2.14	Входно устройство към централа за пакетна комутация SSGSN									
2.15	Точка за комутация на сигнални съобщения STP									
2.16	Център за управление на мрежата NOC									
2.17	Център за техническо обслужване (експлоатация и поддръжка) - мобилна централа OMC-S (Switched OMC)									
2.18	UMTS системи за оперативен контрол UMTS-OSS									
2.19	Система за гласова поща VMS									
2.20	Регистър на (домашните) потребители HLR									
2.21	Регистър на ("посетителите") потребители, регистрирани в съответната мрежа VLR									
2.22	Регистър за идентификация на оборудването EIR									
2.23	Център за установяване на автентичността AUC									
2.24	Платформа интелигентни мрежи IN Platforms									
2.25	Система за администриране на абонатите Provisioning system									
2.26	Система за таксуване Billing system									
2.27	Платформа за преобразуване на таксуващата информация Mediation device									
2.28	Информационни технологии IT									
2.29	Друго оборудване									
2.30	Лицензи - UMTS; GSM/UMTS; Радиорелейни линии; Номера									
3	Кабели и канална мрежа									
4	Други ДМА									
5	Нематериални дълготрайни активи									
6	Инвестиции									
7	Общо дълготрайни активи									
8 Краткотрайни (текущи) активи										
9	Скопи/материали									
10	Дебитори (вземания)									
10.1	- вътрешни									
10.2	- външни									
11	Общо (текущи) активи									
Текущи пасиви										
12	Задължения с падеж до една година									
12.1	- вътрешни									
12.2	- външни									
13	Общо текущи пасиви									
14	Нетни текущи активи									
15	Общо активи без задължения									
16	Обезпеч. на задължения и лихви									
17	Зает капитал ССА									
18	Зает капитал НСА									
19	Разлика ССА - НСА									

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Капкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.7. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" и към услугите, посочени в т. 2, раздел II на Приложение № 2 за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Нетрафикни фиксирани услуги, извън пакет							Общо услуги за достъп на дребно, извън пакет	Трафикни услуги на дребно, извън пакет							Общо трафикни услуги на дребно, извън пакет	Нетрафикни фиксирани услуги, част от пакет							Общо услуги за достъп на дребно, част от пакет			
		PSTN	ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	XDSL (широкополентов) интернет достъп	Достъп до фикс. абонатен №, при предост. на услугата ч/з моб. мрежа	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	Други услуги за достъп, на дребно		Национални повиквания от геогр. № към друг геогр. №	Национални повиквания от геогр. № към мобилен номер	Национални повиквания от геогр. № към мобилен номер	Международни тел. услуги от геогр. № към геогр. № от ННП на друга държава	Международни тел. услуги от геогр. номер към мобилен номер на друга държава	Други трафикни услуги на дребно	PSTN		ISDN 2B+D	ISDN 30B+D	XDSL (широкополентов) интернет достъп	Достъп до фикс. абонатен №, при предост. на услугата ч/з моб. мрежа	Линии под наем, предост. на крайни потреб.	Други услуги за достъп, предост. на дребно					
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA		
	Дълготрайни активи (ССА)																											
	Трансферен зает капитал																											
1	Земля и сгради																											
2	Мрежови елементи																											
2.1	Оборудване и съоръжения																											
2.2	Канализация за достъп																											
2.3	Кабели																											
	- метална усукана двояка																											
	- оптични																											
	- въздушни																											
	- други																											
3	Транспортни средства																											
4	Информационни технологии																											
5	Други ДМА																											
6	Нематериални дълготрайни активи																											
7	Инвестиции																											
8	Общо дълготрайни активи																											
	Краткотрайни (текущи) активи																											
9	Сток																											
10	Вземания																											
	- вътрешни																											
	- външни																											
11	Общо (текущи) активи																											
	Текущи пасиви																											
12	Задължения с падеж до една година																											
	- вътрешни																											
	- външни																											
13	Общо текущи пасиви																											
14	Нетни текущи активи																											
15	Общо активи без текущи задължения																											
16	Обезпеч. на задължения и ликви																											
17	Зает капитал ССА																											
18	Зает капитал НСА																											
19	Разлика ССА - НСА																											

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.2.8. - Разпределени разходи за зает капитал към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" и към услуги, посочени в т. 2, раздел I за 20хх г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Зает капитал	Нетрафикни, извън пакет					Общо нетрафикни мобилни услуги на дребно	Трафикни, които не са част от пакет				Общо трафикни мобилни услуги на дребно	Нетрафикни мобилни услуги, част от пакет				Общо нетрафикни мобилни услуги, част от пакет	Трафикни мобилни услуги, част от пакет				Общо трафикни мобилни услуги, част от пакет	Други мобилни услуги на дребно	Общо мобилни услуги на дребно
		Нетрафикни гласови услуги на дребно	Нетрафикни услуги на дребно за SMS, MMS	Нетрафикни услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафикни услуги на дребно	Общо нетрафикни услуги на дребно		Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни	Други трафикни услуги		Нетрафикни гласови услуги на дребно	Нетрафикни услуги на дребно за SMS, MMS	Нетрафикни услуги на дребно за мобилен интернет	Други нетрафикни услуги на дребно		Общо нетрафикни услуги на дребно	Трафик на глас	Трафик на SMS, MMS	Трафик на данни			
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	
	Дълготрайни активи (ССА)																							
	Трансферен зает капитал																							
1	Земля и сгради																							
2	Мрежови елементи																							
2.1.	Оборудване и съоръжения																							
3	Транспортни средства																							
4	Информационни технологии																							
5	Други ДМА																							
6	Нематериални дълготрайни активи																							
7	Инвестиции																							
8	Общо дълготрайни активи																							
	Краткотрайни (текущи) активи																							
9	Съби																							
10	Вземания																							
	- вътрешни																							
	- външни																							
11	Общо (текущи) активи КМА																							
	Текущи пасиви/задължения																							
12	Задължения с падеж до една година																							
	- вътрешни																							
	- външни																							
13	Общо текущи пасиви																							
14	Нетни текущи активи																							
15	Общо активи без текущи задължения																							
16	Обезпеч. на задължения и лихви																							
17	Зает капитал ССА																							
18	Зает капитал НСА																							
19	Разлика ССА - НСА																							

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.1. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени и фиксирани услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает Капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Взаимно свързване											
1	Точка на взаимно свързване	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	2048 kbit/s комутируем порт	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	VoIP порт (10 Mbit/s)	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
5	Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s		-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Избор на оператор на бананентна основа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Съвместно ползване											
7	Съвместно ползване на помещения	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
8	Съвместно ползване на шкафове	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
9	Съвместно ползване канали/шахти	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
10	Съвместно ползване кули и мачти	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Не обвързан достъп											
11	Пълен необвързан достъп	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
12	Съвместен необвързан	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Широколентов достъп											
13	В точка на присъствие при DSLAM, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
14	В отдалечен комутатор, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
15	На IP ниво, включително backhaul	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Абонатни линии под наем на едро											
16	PSTN	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
17	ISDN (2B+D)	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
18	ISDN (30B+D)	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Линии под наем											
19	Общо линии под наем на едро	x		-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
20	Общо за регулирани нетрафични фиксирани услуги на едро	x		-	-	-	-	n/a			n/a
21	Нетрафични фиксирани мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати / трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно"		x	-	-	x	-	n/a			n/a
22	Други нерегулирани нетрафични услуги			-	-	-	-	n/a			
23	Общо за нерегулирани нетрафични фиксирани услуги на едро			-	-	-	-	n/a			n/a
24	Общо за нетрафични фиксирани услуги на едро			-	-	-	-	n/a			n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.2. - Отчет за приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени фиксирани услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Генериране											
1	Към мрежи извън страната (международни разговори)	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Национален сегмент	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
4	Общо за генериране	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Терминирани											
6	Национален сегмент	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
7	Международен сегмент	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
8	Към негеор.№, определен от кодове за достъп до нац. негеор. услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
9	Общо за терминирани	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
10	Общо за регулирани трафични фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
11	Трафични фиксирани мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на		x	-	-	X	-	n/a	x	x	n/a
12	Услуги за трафик на данни			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
13	Услуги за транзитен трафик			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
14	Други нерегулирани трафични услуги на едро			-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
15	Общо за нерегулирани трафични фиксирани услуги на едро	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
16	Общо за трафични фиксирани мрежови услуги на едро							n/a			n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.3. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - нетрафични за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици Оперативни разходи	Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени мобилни услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Взаимно свързване	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
1.1.	с друга мобилна мрежа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
1.2.	с фиксирана мрежа	x	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Нетрафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно")		X	-	-	x	-	n/a	x	x	n/a
3	Нетрафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")		x	-	-	x	-	n/a	x	x	n/a
4	Други услуги за достъп	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
5	Общо нетрафични мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.4. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" - трафични за 20xx г. на ....(име на предприятието), в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици		Трансферни приходи (от предоставени услуги на дребно)	Приходи от предоставени мобилни услуги на едро	Общи приходи	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
	Оперативни разходи											
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	
1	Терминирани	-	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
2	Генериране			-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
3	Трафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно")		x	-	-	x	-		n/a	x	x	n/a
4	Трафични мобилни мрежови услуги, предоставени от предприятието на свои абонати (трансферни разходи към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно")		x	-	-	x	-		n/a	x	x	n/a
5	Други трафични услуги			-	-	-	-		n/a	-	-	n/a
6	Общо трафични мобилни мрежови услуги	-	-	-	-	-	-		n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.5. - Отчет за приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г. ....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици		Приходи от предоставени фиксирани услуги на дребно	Трансферни разходи (от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и/или "Мобилни мрежови услуги на едро") по CCA	Оперативни разходи по текуща стойност (CCA)	Разлика между Оперативните разходи по CCA и HCA	Оперативна печалба CCA	Възвращаемост на база приходи по CCA в %	Зает капитал по CCA	Разлика между разходите за зает капитал по CCA и HCA	Възвращаемост на база зает капитал по CCA в %
	Оперативни разходи	Общо за услуги за достъп на дребно, извън пакет									
A	B	C	E	F	G	H	I	K	L	M	
Нетрафикни фиксирани услуги, извън пакет	RSTN	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за услуги за достъп на дребно, извън пакет								n/a			n/a
Трафикни услуги на дребно, извън пакет	Национални повишения от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни телуслуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни телуслуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафикни услуги на дребно	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафикни услуги на дребно, извън пакет								n/a			n/a
Нетрафикни фиксирани услуги, които са част от пакет	RSTN	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за услуги за достъп на дребно, които са част от пакет								n/a			n/a
Трафикни услуги на дребно, които са част от пакет	Национални повишения от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни телуслуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни телуслуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафикни услуги на дребно	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафикни услуги на дребно, които са част от пакет								n/a			n/a
Нетрафикни услуги от обхвата на Универсалната	Социални планове	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Планове за инвалиди	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Планове за социални и здравни заведения	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Обществени телефонни апарати	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Телефонен указател	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за нетрафикни услуги от обхвата на Универсалната услуга								n/a			n/a
Трафикни услуги от обхвата на Универсалната услуга	Национални повишения от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Национални повишения от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни телуслуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Международни телуслуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Обществени телефони	-	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо за трафикни услуги от обхвата на Универсалната услуга								n/a			n/a
Други услуги на дребно								n/a			n/a
Общо за фиксирани услуги на дребно								n/a			n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.3.6. - Отчет на приходите и разходите (на дохода) на бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20хх г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Номер по ред	Бизнес единици	Приходи от предоставени мобилни услуги на дребно	Трансферни разходи (от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" и/или "Мобилни мрежови услуги на едро") по ССА	Оперативни разходи по текуща стойност (ССА)	Разлика между Оперативните разходи по ССА и НСА	Оперативна печалба ССА	Възвращаемост на база приходи по ССА в %	Зает капитал по ССА	Разлика между разходите за Зает капитал по ССА и НСА	Възвращаемост на база зает капитал по ССА в %
	Оперативни разходи									
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Нетрафични извън пакет	Нетрафични гласови и услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други нетрафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо нетрафични мобилни услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Трафични, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на данни	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо трафични мобилни услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет	Нетрафични гласови и услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Нетрафични услуги на дребно за мобилен интернет	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други нетрафични услуги на дребно	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо нетрафични мобилни услуги, които са част от пакет		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Трафични мобилни услуги, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Трафик на данни	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
	Други трафични услуги	-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо трафични мобилни услуги, които са част от пакет		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a
Общо мобилни услуги на дребно		-	-	-	-	-	n/a	-	-	n/a

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.1. - Средна цена на услуги за взаимно свързване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E
Изграждане на точка за взаимно свързване (еднократни)				
1	Точка за взаимно свързване			#DIV/0!
2	2048 kbit/s комутируем порт			#DIV/0!
3	VoIP порт (10 Mbit/s)			#DIV/0!
4	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие			#DIV/0!
5	Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s			#DIV/0!
6	Избор на оператор на абонаментна основа.			#DIV/0!
Месечни такси при точка на взаимно свързване				
7	Точка на взаимно свързване			#DIV/0!
8	2048 kbit/s комутируем порт, използван при предоставяне на услуги на едро			#DIV/0!
9	VoIP порт (10 Mbit/s)			#DIV/0!
10	2048 kbit/s линия за взаимно свързване до помещение на алтернативно предприятие			#DIV/0!
11	Линия за IP взаимно свързване до помещения на ОП, 10 Mbit/s			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
 (име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
 (име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Прилагани цени

Приложение 4.4.2. - Средна цена за услуги за съвместно ползване и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г.* на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	I	J	K
Еднократни такси за съвместно ползване				
1	Съвместно ползване на помещения			#DIV/0!
2	Съвместно ползване на шкафове	-	-	#DIV/0!
2.1.	Изграждане на 19" шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.2.	Изграждане на 19" ½ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.3.	Изграждане на 19" ¼ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
2.4.	Предоставяне на постоянно захранване с 48V и мощност в помещение за съвместно ползване*			#DIV/0!
2.5.	Предоставяне на постоянно захранване с 60V и мощност в помещение за съвместно ползване**			#DIV/0!
3	Предоставяне на съвместно ползване канали/шахти			#DIV/0!
4	Съвместно ползване кули и мачти			#DIV/0!
Месечни такси за съвместно ползване				
5	Предоставяне на съвместно ползване на помещения			#DIV/0!
6	Предоставяне на съвместно ползване на шкафове	-	-	#DIV/0!
6.1.	Цял шкаф в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
6.2.	½ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
6.3.	¼ шкафове в помещение, приведено във вид удобен за съвместно ползване			#DIV/0!
7	Предоставяне на съвместно ползване канали/шахти			#DIV/0!
8	Предоставяне на съвместно ползване кули и мачти			#DIV/0!
9	Съвместно разполагане, предоставено за целите на нерегулирани услуги на едро			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.3. - Средна цена за услуги за подземна канална мрежа и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E
Еднократни такси за достъп до подземна канална мрежа				
1	Техническо проучване на подадено заявление с дължина на трасето до 1 км.			#DIV/0!
2	Достъп и контрол при полагане на кабели за трасе с дължина до 1 км.			#DIV/0!
3	Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в работно време			#DIV/0!
4	Осигуряване на достъп до подземна канална мрежа с присъствие на служител на БТК за време до 1 цял час, в извънработно време			#DIV/0!
Месечни за ползване на канална тръба				
5	С положени от БТК защитни тръби			#DIV/0!
6	Без положени от БТК защитни тръби			#DIV/0!
Месечни за ползване на защитна тръба				
7	Положена от БТК			#DIV/0!
8	Положена от предприятие, ползващо достъп			#DIV/0!
Месечни други				
9	За положен кабел извън защитна тръба			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
 (име и фамилия, подпис и пе

Проверил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.4. - Средна цена на услуги за необвързан достъп на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
А	В	С	Д	Е
Еднократни такси за Необвързан достъп				
1	Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия;			#DIV/0!
2	Съвместно ползване на достъп до абонатна линия			#DIV/0!
3	Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия			#DIV/0!
4	Предоставяне на тъмно влакно			#DIV/0!
5	Физическо съвместно разполагане			#DIV/0!
6	Дистанционно съвместно разполагане			#DIV/0!
7	Виртуално съвместно разполагане			#DIV/0!
Месечни такси при Необвързан достъп				
8	Самостоятелно ползване на достъп до абонатна линия, включително до неактивна абонатна линия			#DIV/0!
9	Съвместно ползване на достъп до абонатна линия			#DIV/0!
10	Ползване на достъп до междинна точка от абонатна линия, включително самостоятелно ползване на достъп до междинна точка от неактивна абонатна линия			#DIV/0!
11	Предоставяне на тъмно влакно			#DIV/0!
12	Физическо съвместно разполагане			#DIV/0!
13	Дистанционно съвместно разполагане			#DIV/0!
14	Виртуално съвместно разполагане			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
 (име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
 (име и фамилия, подпис)

Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени

Приложение 4.4.5. - Средна цена за услуги за ширококолов достъп на едро за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил.лв.	Количество и мер на единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E
Еднократни такси за ширококолов достъп				
1	Достъп на ниво DSLAM			#DIV/0!
2	Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node)			#DIV/0!
3	Достъп на ниво отдалечен възел (distant node)			#DIV/0!
4	Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор)			#DIV/0!
Месечни такси за ширококолов достъп				
5	Достъп на ниво DSLAM			#DIV/0!
6	Достъп на ниво обслужващ възел от мрежата (parent node)			#DIV/0!
7	Достъп на ниво отдалечен възел (distant node)			#DIV/0!
8	Достъп до IP ниво (BRAS или маршрутизатор)			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Прилагани цени
- Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.6. - Средна цена на отдаване на абонатна линия под наем на едро и средна цена за достъп до абонатна линия за абонати на предприятието за 20xx г. ....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G	H
Еднократни такси за Абонатни линии под наем (за свързване) на едро							
1	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
2	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
3	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
4	Предоставяне/откриване на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
5	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
6	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
7	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
8	Предоставяне/откриване на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
9	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
10	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
11	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
12	Предоставяне/откриване на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
Месечни такси за Абонатни линии на едро под наем							
13	Предоставяне на PSTN абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
14	Предоставяне на PSTN абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
15	Предоставяне на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
16	Предоставяне на PSTN абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
17	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
18	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
19	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
20	Предоставяне на ISDN (2B+D) абонатна линия за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!
21	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на едро				-		#DIV/0!
22	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за домашни потребители на дребно				-		#DIV/0!
23	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на едро				-		#DIV/0!
24	Предоставяне на ISDN (30B+D) абонатни линии за бизнес потребители на дребно				-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Прилагани цени
- Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.7. - Средна цена на услугата генериране във фиксирана мрежа на едро за 20хх г. на.....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно, част от пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G	H
1	Генериране на гласово повикване от фиксираната мрежа на предприятието						
1.1	Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа (F2F on-net)						
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.2	Генериране на гласово повикване от фиксирана мрежа на друго предприятие (F2F off-net);						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.3	Генериране на гласово повикване към мобилната мрежа на предприятието (F2M on-net);						
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
1.4	Генериране на гласово повикване към мобилна мрежа на друго предприятие (F2M off-net);						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)			x	-		#DIV/0!
	Национален сегмент			x	-		#DIV/0!
2	Генериране на селищни и междуселищни повиквания към други обществени телефонни мрежи, чрез които се предоставят услуги в определено местоположение (предоставяне на услугата генериране на пазара на едро при доставка на услугите избор на оператор на абонаментна основа и за всяко повикване и WLR).						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.1	Генериране на гласово повикване към мобилни наземни мрежи на друго предприятие						
	Към мрежи извън страната (международни разговори)	x	x		-		#DIV/0!
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.2	Генериране на гласово повикване към WIMAX мрежи						
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!
2.3	Генериране на повикване към негеографски номера от типа 700XYZZZ, 800XYZZZ, 90XYTZZZ, кратки номера и др						
	Национален сегмент	x	x		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

Първични за PCO данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
 Прилагани цени
 Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.8. - Средна цена на услугата терминиране във фиксирана мрежа на едро и първоначален тест за равнопоставеност за 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Трансферни приходи от предоставени услуги на дребно в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G
1	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа на предприятието (трансферен приход от Retail)					
1.1	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2F on-net)					
	Национален сегмент		x	-		#DIV/0!
1.2.	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друго предприятие (F2F off-net);					
	Национален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	x		-		#DIV/0!
	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	x		-		#DIV/0!
1.3.	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2F on-net)					
	Национален сегмент		x	-		#DIV/0!
1.4.	Терминиране на гласово повикване във фиксирана мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2F off-net);					
	Национален сегмент	x		-		#DIV/0!
	Терминиране на повикване от мрежи извън страната (международни разговори)	x		-		#DIV/0!
	Към негеографски № с кодове за достъп 700, 800, 90 и с първа цифра 1	x		-		#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Прилагани цени
	Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.9. - Средна цена за предоставяне на терминиране в мобилна мрежа на едро за 20xx на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Трансферни приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на едро в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G
1	Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към мобилен абонат					
1.1.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятието (M2M on-net);		-			#DIV/0!
1.2.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на друго предприятие (M2M off-net);	-				#DIV/0!
1.3.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятието (F2M on-net);		-			#DIV/0!
1.4.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на друга мрежа (без мрежата на БТК – F2M off-net);	-				#DIV/0!
1.5.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятие извън страната (off-net)	-				#DIV/0!
1.6.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятие извън страната (off-net)	-				#DIV/0!
2	Терминиране на гласови повиквания в мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат					
2.1.	Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (on-net)		-			#DIV/0!
2.2.	Терминиране на гласови повиквания от мобилен абонат на друго предприятие към фиксиран абонат на същото предприятие (off-net)	-				#DIV/0!
2.3.	Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на мобилната мрежа на предприятието към фиксиран абонат на същото предприятие (on-net)		-			#DIV/0!
2.4.	Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на друго предприятие (без БТК) към фиксиран абонат на същото предприятие (off-net);	-				#DIV/0!
2.5.	Терминиране на гласови повиквания от фиксиран абонат на БТК към фиксиран абонат на предприятието (off – net).	-				#DIV/0!
2.6.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от мобилен абонат на предприятие извън страната (off-net)	-				#DIV/0!
2.7.	Терминиране на гласово повикване в мобилна мрежа, генерирано от фиксиран абонат на предприятие извън страната (off-net)	-				#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Прилагани цени
- Общи стойности за съответния работен лист

Приложение 4.4.10. - Средна цена за услуги за взаимно свързване с мобилна мрежа 20xx г. на .....(име на предприятието).....

Номер по ред	Услуга	Равнопоставеност		
		Приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.
А	В	С	Д	Е
1	Изграждане на точка за взаимно свързване (еднократни)			
1.1.	с друга мобилна мрежа			#DIV/0!
1.2.	с фиксирана мрежа			#DIV/0!
2	Месечни такси при точка на взаимно свързване			
2.1.	с друга мобилна мрежа			#DIV/0!
2.2.	с фиксирана мрежа			#DIV/0!

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представляващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Прилагани цени
	Общи стойности за съответния работен лист

Приложение № 4.5.1. - Средна цена на фиксирани услуги на дребно, в т.ч. от обхвата на универсалната услуга за 20xx г. на ..... (име на предприятието)

1

Тип услуга	Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.	Цена в лв. определена на база пълно разпределение на разходи
A	B	C	D	E	F	G	H
Свързване план Стандартен**	PSTN (тясна лента за гласови услуги)	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколентов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
бизнес			-		#DIV/0!		
Общо за свързване на дребно Стандартен план:		-	-	-	-	#DIV/0!	-
Свързване от обхвата на Универсална услуга	Социални планове по видове:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Ограничен			-		#DIV/0!	
	2.....			-		#DIV/0!	
	Планове за инвалиди:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Инвалиди 160			-		#DIV/0!	
	2. Инвалиди 300			-		#DIV/0!	
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-		#DIV/0!	
	1. Социални и здравни заведения			-		#DIV/0!	
	2.....			-		#DIV/0!	
	Обществени телефони			-		#DIV/0!	
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН- 112			-		#DIV/0!	
	Телефонен указател			-		#DIV/0!	
	Общо за свързване от обхвата на Универсалната услуга:		-	-	-	-	#DIV/0!

4.5.1.							
Месечни услуги на дребно (абонамент) план Стандартен	PSTN (гясна лента за гласови услуги)	-	-	-	-	#DIV/0!	2
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-	-	#DIV/0!	
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-	-	#DIV/0!	
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	xDSL (широколенгов) интернет достъп	-	-	-	-	#DIV/0!	
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-	-	#DIV/0!	
	домашни					#DIV/0!	
	бизнес					#DIV/0!	
	Линии под наем предоставени на крайни потребители	-	-	-	-	#DIV/0!	
домашни					#DIV/0!		
бизнес					#DIV/0!		
Други услуги за достъп на дребно	-	-	-	-	#DIV/0!		
домашни					#DIV/0!		
бизнес					#DIV/0!		
Общо за месечни услуги на дребно (абонамент)	-	-	-	-	#DIV/0!	-	
Месечни услуги за поддържане на достъп от обхвата на Универсална услуга	Социални планове по видове:	-	-	-	-	#DIV/0!	
	1. Ограничен					#DIV/0!	
	2.....					#DIV/0!	
	Планове за инвалиди:	-	-	-	-	#DIV/0!	
	1. Инвалиди 160					#DIV/0!	
	2. Инвалиди 300					#DIV/0!	
	Планове за Социални и здравни заведения:	-	-	-	-	#DIV/0!	
	1. Социални и здравни заведения					#DIV/0!	
	2.....					#DIV/0!	
	Обществени телефони					#DIV/0!	
Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН- 112					#DIV/0!		
Общо за месечни услуги за свързване (достъп) от обхвата на Универсалната услуга:	-	-	-	-	#DIV/0!	-	
Трафични услуги на дребно (домашни и бизнес)* Стандартен план	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
	Други тафични услуги на дребно					#DIV/0!	
	Общо за трафични услуги на дребно (домашни и бизнес) Стандартен план:	-	-	-	-	#DIV/0!	-

4.5.1.

Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност
	Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.	Цена в лв. определена на база пълно разпределение на разходи
A	B	C	D	E	F	G
Социални планове по видове:						
1. Ограничен	-	-	-	-	#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
2.....	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Планове за инвалиди:						
1.....	-	-	-	-	#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
2.....	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Планове за Социални и здравни заведения:						
1.....	-	-	-	-	#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер					#DIV/0!	
Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава					#DIV/0!	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава					#DIV/0!	
2.....	-	-	-	-	#DIV/0!	-
Обществени телефони					#DIV/0!	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга	-	-	-	-	#DIV/0!	-

Трафични услуги, които са част от Универсална услуга

4.5.1.

Услуга	Равнопоставеност					Разходоориентираност	
	Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество и мерна единица	Средна цена в лв.	Цена в лв. определена на база пълно разпределение на разходи	
A	B	C	D	E	F	G	
Еднократни услуги за свързване (достъп), които са част от пакет	PSTN (гясна лента за гласови услуги)	-	-	-		#DIV/0!	4
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколенгов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
бизнес			-		#DIV/0!		
Общо за еднократни услуги за свързване (достъп) на дребно, които са част от пакет	-	-	-		#DIV/0!	-	
Месечни услуги за достъп (абонамент), които са част от пакет	PSTN (гясна лента за гласови услуги)	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 2B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	ISDN 30B+D	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	xDSL (широколенгов) интернет достъп	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Достъп до фиксиран абонатен номер, при предоставяне на услугата чрез мобилна мрежа	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Линии под наем, предоставени на крайни потребители	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
	бизнес			-		#DIV/0!	
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-		#DIV/0!	
	домашни			-		#DIV/0!	
бизнес			-		#DIV/0!		
Общо за месечни услуги за достъп на дребно (абонамент), които са част от пакет	-	-	-		#DIV/0!	-	

4.5.1.

Трафични услуги на дребно (домашни и бизнес), които са част от пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №			-		#DIV/0!	5
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер			-		#DIV/0!	
	Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава			-		#DIV/0!	
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава			-		#DIV/0!	
	Други трафични услуги на дребно			-		#DIV/0!	
Общо за услуги за трафик на дребно (домашни и бизнес), които са част от пакет		-	-	-	-	#DIV/0!	
Други услуги на дребно			-			#DIV/0!	
Общо за услуги на дребно:		-	-	-	-	#DIV/0!	

** Данните за Стандартен план са необходими за изчисляване на нетните разходи за предоставяне на универсална услуга

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил.....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Прилагани цени
	Общи стойности за съответния работен лист

Приложение № 4.5.2. - Средна цена на мобилни услуги на дребно за 20хх г. на .....(име на предприятието).....

Услуга		Равнопоставеност					
		Приходи от предоставени услуги на дребно, извън пакет в хил. лв.	Приходи от предоставени услуги на дребно част от пакет в хил. лв.	Общо приходи от продажби в хил. лв.	Количество	Мерна единица	Средна цена в лв.
A	B	C	D	E	F	G	H
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	Гласови услуги		x	-			#DN/0!
	За SMS,MMS		x	-			#DN/0!
	Мобилен интернет		x	-			#DN/0!
	Други услуги на дребно		x	-			#DN/0!
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, които не са част от пакет:		-	x	-	-		
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	x		-			#DN/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS	x		-			#DN/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет	x		-			#DN/0!
	Други услуги за достъп на дребно	x		-			#DN/0!
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно:		x	-	-			
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги		x	-			#DN/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS		x	-			#DN/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет		x	-			#DN/0!
	Други услуги за достъп на дребно		x	-			#DN/0!
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които не са част от абонамент:		-	x	-			
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	x		-			#DN/0!
	Достъп на дребно за SMS,MMS	x		-			#DN/0!
	Достъп на дребно до мобилен интернет	x		-			#DN/0!
	Други услуги за достъп на дребно	x		-			#DN/0!
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		x	-	-			
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас		x	-			#DN/0!
	Трафик на SMS,MMS		x	-			#DN/0!
	Трафик на данни		x	-			#DN/0!
	Други трафични услуги		x	-			#DN/0!
Общо услуги за трафик на дребно, които не са част от пакет:		-	x	-			
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	x		-			#DN/0!
	Трафик на SMS,MMS	x		-			#DN/0!
	Трафик на данни	x		-			#DN/0!
	Други трафични услуги	x		-			#DN/0!
Общо трафични услуги на дребно, които са част от пакет:		x	-	-			
Други мобилни услуги на дребно				-			na
Общо мобилни услуги на дребно:		-	-	-			

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил:.....
(име и фамилия, подпис)

- Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
- Общи стойности за съответния работен лист
- Показатели за финансов анализ
- Данни копирани от други работни листове
- Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.1. Трансферни разходи от бизнес единица "Фиксирани мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Фиксирани услуги на дребно" за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни разходи от фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни разходи от мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни разходи от фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
В		С	Д	Е
Неграфични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широкополентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищни	-	-	-
	Аналогови линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем - селищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за неграфични услуги на дребно, извън пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, извън пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
	Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
	Други трафични услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно извън пакет:		-	-	-
Неграфични фиксирани услуги за достъп, които са част от пакет	PSTN	-	-	-
	ISDN 2B+D	-	-	-
	ISDN 30B+D	-	-	-
	xDSL (широкополентов) интернет достъп	-	-	-
	Аналогови линии под наем - селищни	-	-	-
	Аналогови линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем - селищни	-	-	-
	Цифрови линии под наем - междуселищни	-	-	-
	Изграждане на фиксиран абонатен достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер ч/з моб. мрежа	-	-	-
	Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за неграфични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-	
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	
Други трафични услуги на дребно	-	-	-	
Общо за трафични фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга	Социални планове по видове:	-	-	-
	Планове за инвалиди:	1.....	-	-
	Планове за Социални и здравни заведения:	2.....	-	-
	Обществени телефонни апарати	1.....	-	-
	Телефонен указател	2.....	-	-
	Справочни услуги и безплатни спешни повиквания към национален и ЕЕН-112	-	-	-
	Други услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:	-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ, част от специалните ценови пакети	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга, част от специални ценови пакети:		-	-	-
Трафични услуги от обхвата на УУ, част от специалните ценови пакети	Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
	Национални повиквания от геогр.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
	Международни тел.услуги от геогр.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-	
Общо за трафични услуги от обхвата на Универсалната услуга при ползване на ОТА:		-	-	-
Други (нерегулирани) фиксирани услуги на дребно		-	-	-
Общо за фиксирани услуги на дребно		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил: .....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието: .....
(име и фамилия, подпис и печат)

Проверил: .....
(име и фамилия, подпис)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.2 - Трансферни приходи от бизнес единица 'Фиксирани услуги на дребно' към бизнес единица 'Фиксирани мрежови услуги' за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Услуга	Трансферни приходи към фиксирани мрежови услуги	Трансферни приходи към мобилни мрежови услуги	Общо трансферни приходи
В	С	Д	Е
Неграфикни фиксирани услуги на дребно, извън пакет:			
PSTN	-	-	-
ISDN 2B+D	-	-	-
ISDN 30B+D	-	-	-
xDSL (широкополосов) интернет достъп	-	-	-
Аналогови линии под наем – селищни	-	-	-
Аналогови линии под наем – междуселищни	-	-	-
Цифрови линии под наем – селищни	-	-	-
Цифрови линии под наем – междуселищни	-	-	-
Изграждане на фиксиран абонаент достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за неграфикни услуги на дребно, извън пакет:	-	-	-
Трафикни фиксирани услуги на дребно, извън пакет:			
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
Други трафикни услуги на дребно	-	-	-
Общо за трафикни фиксирани услуги на дребно извън пакет:	-	-	-
Неграфикни фиксирани услуги за достъп, които са част от пакет:			
PSTN	-	-	-
ISDN 2B+D	-	-	-
ISDN 30B+D	-	-	-
xDSL (широкополосов) интернет достъп	-	-	-
Аналогови линии под наем – селищни	-	-	-
Аналогови линии под наем – междуселищни	-	-	-
Цифрови линии под наем – селищни	-	-	-
Цифрови линии под наем – междуселищни	-	-	-
Изграждане на фиксиран абонаент достъп, при предоставяне на услугата фиксиран номер чрез мобилна мрежа	-	-	-
Други услуги за достъп, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за неграфикни фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:	-	-	-
Трафикни фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:			
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
Други услуги за трафик, предоставяни на дребно	-	-	-
Общо за трафикни фиксирани услуги на дребно, които са част от пакет:	-	-	-
Услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:			
Социални планове по видове:	-	-	-
Планове за инвалиди:	1.....	-	-
	1.....	-	-
	2.....	-	-
Планове за Социални и здравни заведения:	1.....	-	-
	2.....	-	-
Обществени телефонни апарати	-	-	-
Телефонен указател	-	-	-
Справочни услуги и безплатни специални повиквания към ЕЕН - 112	-	-	-
Общо за услуги за достъп от обхвата на Универсалната услуга:	-	-	-
Трафикни услуги от обхвата на УУ, при ползване на специални ценови пакети:			
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
Общо за трафикни услуги от обхвата на Универсалната услуга, част от специални ценови пакети:	-	-	-
Трафикни услуги от обхвата на УУ при ползване на ОТА:			
Национални повиквания от геогр.№ към друг геогр. №	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. на мрежа от неподвижна радиослужба от вида "точка към много точки"	-	-	-
Национални повиквания от геогр.№ към мобилен номер	-	-	-
Национални повиквания от географ.№ към негеограф. с кодове за достъп до нац.негеографски услуги 700, 800, 90 и с първа цифра 1.	-	-	-
Международни тел.услуги от географ.№ към географски № от ННП на друга държава	-	-	-
Международни тел.услуги от географски номер към мобилен номер на друга държава	-	-	-
Общо за трафикни услуги от обхвата на Универсалната услуга при ползване на ОТА:	-	-	-
Други (нерегулирани) фиксирани услуги на дребно:	-	-	-
Общо за фиксирани услуги на дребно:	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.3. Трансферни разходи от бизнес единица "Мобилни мрежови услуги на едро" към бизнес единица "Мобилни услуги на дребно" за 20xx г. на .....(име на предприятието)....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни разходи от фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни разходи от мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни разходи от фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
B		C	D	E
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	За гласови услуги	-	-	-
	За SMS,MMS	-	-	-
	Мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, извън пакет:		-	-	-
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS,MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, които са част от пакет		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS,MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, извън пакет:		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS,MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS,MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, извън пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS,MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо трафични услуги на дребно, които са част от пакет		-	-	-
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-
Общо мобилни услуги на дребно		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.6.4 - Трансферни приходи от бизнес единица 'Мобилни услуги на дребно' към бизнес единица 'Мобилни мрежови услуги на едро' за 20xx г. на .....име на предприятието....., в хил.лв.

Услуга		Трансферни приходи към фиксирани мрежови услуги на едро	Трансферни приходи към мобилни мрежови услуги на едро	Общо трансферни приходи към фиксирани и мобилни мрежови услуги на едро
В		С	Д	Е
Нетрафични услуги за свързване, които не са част от пакет	За гласови услуги	-	-	-
	За SMS, MMS	-	-	-
	мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги на дребно	-	-	-
Общо нетрафични услуги за свързване на дребно, извън пакет:		-	-	-
Нетрафични услуги за свързване, които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общнетрафични услуги за свързване на дребно част от пакет		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които не са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, извън пакет:		-	-	-
Месечни нетрафични услуги (абонамент), които са част от пакет	Достъп на дребно за гласови услуги	-	-	-
	Достъп на дребно за SMS, MMS	-	-	-
	Достъп на дребно до мобилен интернет	-	-	-
	Други услуги за достъп на дребно	-	-	-
Общо месечни нетрафични услуги (абонамент) на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които не са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, извън пакет:		-	-	-
Услуги за трафик, които са част от пакет	Трафик на глас	-	-	-
	Трафик на SMS, MMS	-	-	-
	Трафик на данни	-	-	-
	Други трафични услуги	-	-	-
Общо услуги за трафик на дребно, които са част от пакет:		-	-	-
Други мобилни услуги на дребно		-	-	-
Общо мобилни услуги на дребно:		-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.7.1. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО по отношение на ОПЕХ на .....име на предприятието..... за 20xx г., в хил.лв.

Номер по ред	Към 31 Декември 20XX г.	Приходи	Оперативни разходи ССА	Допълнителна амортизация на база ССА	Печалба (ССА) преди лихви и данъци
	В	С	Д	Е	Ф
	Услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство				
1	Фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-
2	Мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-
3	Фиксирани услуги на дребно	-	-	-	-
4	Мобилни услуги на дребно	-	-	-	-
	Общо за услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	-	-
	Електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство				
5	Нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро	-	-	-	-
6	Нерегулирани мобилни мрежови услуги на едро	-	-	-	-
7	Нерегулирани фиксирани услуги на дребно	-	-	-	-
8	Нерегулирани мобилни услуги на дребно	-	-	-	-
	Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	-	-
9	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)	-	-	-	-
10	Общо оперативни разходи	-	-	-	-
11	Трансферни приходи и разходи	-	-	-	-
12	Други оперативни разходи	-	-	-	-
13	Приходи от бракувани ДМА	-	-	-	-
14		-	-	-	-
15		-	-	-	-
16	Корекции след прилагане на МСФО 15	-	-	-	-
17	ГФО	-	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

	Първични за РСО данни, получени в следствие на извършеното разпределение на оперативните разходи, разходите за зает капитал и приходите към услугите
	Общи стойности за съответния работен лист
	Показатели за финансов анализ
	Данни копирани от други работни листове
	Калкулации на стойности, които след това се копират в други работни листове

Приложение 4.7.2. - Отчет на съответствието между ГФО и РСО Баланс на активите на .....име на предприятието..... за 20xx г., в хил.лв.

Номер по ред	Към 31 Декември 20XX г.	Зает капитал в началото на отчетния период	Зает капитал в края на отчетния период	Средно зает капитал преди корекции	Положителна / отрицателна репутация	Корекциите на разходите на база текущи цени (ССА)	Общо среден зает капитал текущи цени по текущи стойности ССА
	В	С	Д	Е	Ф	Г	Н
1	Услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство						
1	Фиксирани мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
1	Мобилни мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
1	Фиксирани услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
1	Мобилни услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
	Общо за услуги от обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	#DIV/0!	-	-	-
2	Електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство						
2	Нерегулирани фиксирани мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
2	Нерегулирани мобилни мрежови услуги на едро			#DIV/0!	-	-	-
2	Нерегулирани фиксирани услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
2	Нерегулирани мобилни услуги на дребно			#DIV/0!	-	-	-
	Общо за електронно съобщителни услуги извън обхвата на задължението за разделно счетоводство	-	-	#DIV/0!	-	-	-
3	Други дейности по ТЗ (различни от електронно съобщителните)			#DIV/0!	-	-	-
4	Общо за др. дейности по ТЗ:	-	-	#DIV/0!	-	-	-
5	Корекции след прилагане на МСФО 15						
6	Всичко:	-	-	#DIV/0!	-	-	-

Декларирам верността на посочените данни. Известно ми е, че за неверни данни нося наказателна отговорност по реда на чл. 313 от Наказателния кодекс.

Съставил:.....
(име и фамилия, подпис)

Представяващ предприятието:.....
(име и фамилия, подпис и печат)

Анекс 3

**СТАНОВИЩА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И КОМИСИЯТА ЗА
ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА, ПОСТЪПИЛИ ПО ВРЕМЕ НА
ПРОВЕДЕНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ, ОТКРИТО С РЕШЕНИЕ № 103
ОТ 12.03.2020 Г. НА КРС**

[Становище „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ“ ЕАД](#)

[Становище СДРУЖЕНИЕ ЗА ЕЛЕКТРОННИ КОМУНИКАЦИИ](#)

[Становище „ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД](#)

[Становище VERIZON FRANCE SAS](#)

[Становище „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД](#)

[Становище КОМИСИЯ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА](#)